Alexandru Done

DOWN SHIFTING

·ROMAN·

CÂȘTIGĂTORUL CONCURSULUI DE DEBUT
AL EDITURII POLIROM, EDIȚIA 2017

POLIROM

Foto: © Dan Samoilă

ALEXANDRU DONE s-a născut pe 1 aprilie 1974, în Bucureşti. Este absolvent al Universităţii de Arte Bucureşti, secţia Grafică. Este artist vizual şi senior art director pentru proiecte de comunicare vizuală. Romanul *Downshifting*, câştigătorul Concursului de Debut al Editurii Polirom, a fost selectat din 122 de manuscrise participante.

Alexandru Done

Downshifting

© 2017 by Editura POLIROM

Coperta – concept & art director: Alexandru Done
Foto copertă și foto autor: Dan Samoilă © Red Carpet Studio

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,
et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

DONE, ALEXANDRU

Downshifting / Alexandru Done. – Iași: Polirom, 2017

ISBN print: 978-973-46-6777-2
ISBN ePub: 978-973-46-6798-7
ISBN PDF: 978-973-46-6799-4

821.135.1

Printed in ROMANIA

Alexandru Done

DOWN SHIFTING

·ROMAN·

POLIROM
2017

Aceasta este o operă de ficțiune. Orice asemănare cu persoane sau situații reale este pur întâmplătoare.

PARTEA ÎNTÂI

Era spre două noaptea şi mă întorceam de la un concert unde, vreme de câteva ore bune, urechile-mi sângeraseră sub asediul unor hoarde de cinele, timpane, măturici, clape, chitare, saxofoane, trompete şi contrabasuri. Trebuie să recunosc că m-am născut cu o antipatie profundă faţă de jazz şi cred că aşa voi muri. Bianca însă îl adoră, dar cumva în afara muzicii, din care nu înţelege mare lucru. Pentru a-mi lecui neputinţa stânjenitoare, de la o vreme se hotărâse să mă supună unei adevărate terapii din banduri şi nume celebre în faţa cărora timpanul meu se încăpăţâna însă în aceeaşi rezistenţă pizmaşă. Concertul se terminase târziu, după o serie interminabilă de bisuri care îmi epuizaseră până şi ultimele resurse de răbdare. Dar, slavă Domnului, se terminase şi iată-mă în sfârşit în taxi, cu timpanele înfundate şi gândurile pulverizate în aburii de alcool, alături de iubita mea, care încerca să reproducă cât mai fidel câte ceva din cinelele şi măturicile cu care bateristul bandului ne executase fără milă, mai bine de două ore. Odată suiţi în maşină, taximetristul, un ins burduhănos cu ceafă rozalie, ne-a aruncat un fel de uitătură pe sub rogojinile pleoapelor şi ne-a cerut adresa aproape răstit. Când a aflat că e vorba doar de o cursă scurtă, de câţiva kilometri, a lovit nervos cu podul palmei în volan, a învârtit cheia în contact şi a demarat în trombă,

proiectându-ne pe amândoi direct în spătarul banchetei. Tot drumul a forjat motorul ca la raliu, luând virajele pe două roți, până când, într-un sfârșit, frânele au scârțâit și mașina s-a oprit mușcând buza trotuarului. De la atâtea zdruncinături și smucituri, aburii alcoolului aproape că se risipiseră, iar urechile mi se desfundaseră, în schimb eram un car de nervi. Am verificat suma pe aparat, i-am întins nervos o bancnotă mare, singura pe care o mai aveam la mine, hotărât să aștept restul până la ultimul sfanț.

— N-am schimbat, dă-mi bani ficși, mi-a aruncat în silă peste scaun.

Tonul era de sictir, un fel de „du-te-n mă-ta!". I-am cerut să meargă să schimbe, era treaba lui să dea rest. Mă mai luase și la „per tu", ceea ce mă scotea și mai tare din pepeni. În cap, unde începeau iar să-mi zbârnâie saxofoane și să-mi fâsâie cinele, grosolănia asta explodase ca un cocktail Molotov și repede, lucrurile degenerau. Eu amenințam că-l reclam, iar el îmi răspundea cu înjurături. Cred că n-ar mai fi fost mult și ne-am fi încăierat, dacă Bianca, scotocind prin geantă, n-ar fi găsit banii potriviți și nu m-ar fi împins din mașină. Cu toate astea, tipul nu se lăsa, coborâse geamul și continua să urle. La rândul meu, îi răspundeam, ne făceam semne și ne arătam pumnii. Bianca a izbutit cu greu să mă tragă până în scara blocului și să închidă ușa după noi.

— Ești nebun? Ce te-a apucat? m-a întrebat speriată.

— Ce vrei să spui? N-ai văzut cum m-a luat?

— Trebuia să-l lași în pace! Nu vezi ce scandal a ieșit? Ah, jur că-i urăsc pe toți taximetriștii! Taximetriștii și chelnerii! Sunt toți niște bestii!

Ce e drept, nici eu nu-i simpatizam prea tare, doar că nu-mi ieșise vreodată o sinteză atât de curată, o juxtapunere profesional-emoțională atât de riguroasă, limpede și precisă. Liftul urca etaj cu etaj, iar eu îmi

imaginam o luptă între fatalitate şi destin, între forţele binelui şi ale răului pogorâte în taxiuri şi restaurante, făcând ca o simplă cursă sau o banală comandă să se transforme într-o confruntare cu miză abisală. Din păcate însă, binele demonstra de cele mai multe ori un racord destul de precar la realităţile zilei, pierzând constant la aparatul de taxat şi la nota de plată. Nici la capitolul persuasiune nu puncta prea convingător. „Binele activ" îmbrăca forme intermediare şi incomplete, şi asta pentru că nu-şi rafinase tehnica scuipatului printre dinţi şi nici n-avea exerciţiul înjurăturilor de mamă. Liftul a oprit şi am hotărât să reiau chiar a doua zi tema, în drumul meu spre birou, un interval de lucru cu mine însumi, de reflecţie asupra cărţilor pe care le citeam, asupra micilor idei pe care le desprindeam din întâmplările vieţii ori asupra schemei lui Radu Racovian, mentorul meu în 6 din 49.

Dintre toate, aş vrea să mă opresc puţin chiar asupra lui Racovian, fost vecin, fost inginer, burlac de-o viaţă, băutor şi suporter înfocat. Bucătăria lui era în oglindă cu cea a părinţilor mei, între ele măsurându-se doar golul curţii interioare. Inginerul îşi petrecuse ultimii lui ani între şpriţ şi cafea, partidele de şah din incinta complexului de blocuri, meciurile de pe stadion şi paharele rase, atacate după ştirile sportive. În lume era o fire rece, distantă şi neprietenoasă, iar de câte ori întâlnea vreun colocatar, scuipa dezgustat şi executa stânga-mprejur, clănţănind din proteza dentară. Asta, când era treaz. Băut, devenea locvace şi exploziv. Băutura îi dezinhiba simţurile, îi dezmorţea corzile vocale, îi spiritualiza stomacul şi-i intermedia legături cu lumi sublime, imateriale şi pure. Seară de seară, îşi instala cartierul general în bucătărie, trăgea o sticlă de votcă din frigider şi turna egal în două pahare – contextul vestitelor lui colocvii.

Câteva înghiţituri şi deveneam martorii unui delir dens şi compact îmbibat în aburi de alcool şi învăluit în fum de ţigară. Subiectul lui de suflet eram chiar noi, vecinii, pe care seară de seară ne trecea prin sita alcoolului. Ne ataca organizat, fără să încurce scările, etajele, familiile sau apartamentele. Ridica, închina, ne arunca în malaxorul gurii lui păcătoase şi ne măcina fără milă. Odată beat, devenea colorat şi paranoic. Delirul prindea nerv şi toate excursurile începeau cu un moment de sinceritate. „Sunt beat!" Un fel de *ars babica*, un strigăt care aduna nori şi stârnea furtună. Apoi exploda, se certa cu sine, se lua cu duşmani invizibili, blestema dracii ori ameninţa în eter. Pe urmă, marile teme ale existenţei: naşterea, căsătoria şi moartea vecinilor. Ne condamna pe toţi la chinurile iadului, ne rostogolea numele în cazanul smolit al gurii lui păcătoase, trimitea cohorte şi ne îneca în alcool. Urmau amplele expuneri asupra administrării blocului. O lua cu detalii tehnice, vizând proasta copertare a terasei (lucrase mai bine de 30 de ani ca inginer de hidroinstalaţii la una dintre uzinele din oraş), pe urmă cu iluminatul nesatisfăcător al boxelor, cu spaţiile verzi lăsate în paragină sau costurile exagerate pentru întreţinerea liftului. Cu cât numărul paharelor creştea, cu atât se lărgea şi paleta subiectelor. Politica o aborda lătrat, despre femei urla cu înflăcărare de adolescent, despre foştii colegi de uzină se exprima scârbit, iar partenerilor de şah din părculeţ le dădea cu tifla. Pe lângă votcă, mai avea două mari slăbiciuni. Steaua Bucureşti şi jocul de loterie. În legătură cu cea de-a doua, se zvonea că ar fi dibuit schema pentru potul cel mare. Drept mărturie stătea chiar Aro-ul negru pe care în vara lui '88 îl coborâse de pe o platformă mobilă în parcarea din faţa blocului. Abia dacă apucaserăm să-l vedem cei câţiva care ne aflam din întâmplare

acolo, că şi trăsese peste el o prelată sub care avea să-l şi îngroape pentru totdeauna. Seara, blocul ciulise urechile. Trebuia să scape ceva şi despre maşină. Însă, spre dezamăgirea tuturor, peste pervazuri se rostogoliseră aceleaşi isterii despre sânii Martinească de la patru, pe care îi corobora cu eternele fraude ale administratorului. Recitalul se încheiase ca de fiecare dată fix la miezul nopţii când, sprijinit de masă, răcnise ca de-obicei imnul echipei.

Pentru ce amintesc de inginer? Pentru că, într-un anumit context, el a fost cel care mi-a trezit interesul pentru 6 din 49. Bătrân şi ros de cirozã, înainte să îşi dea ultima suflare, reuşise să mâzgălească pe o jumătate de coală ministerială un fel de testament bizar, singurul, de altfel, consemnat. Când a simţit că viaţa a început să se scurgă din el, a cerut, ca ultimă dorinţă şi gest de reconciliere, ca, după ce avea să-şi dea obştescul sfârşit, fituica să fie prinsă sub geamul avizierului de la parter vreme de fix cinci minute, apoi scoasă şi arsă jos, la administraţie. Cererea fusese supusă votului comitetului de bloc şi aprobată în unanimitate, ceea ce făcuse ca – aşa cum îşi dorise – fituica să fie repede ţintuită în pluta avizierului. Într-o secundă, în faţa tabloului s-a produs o îmbulzeală de nedescris – locatarii se îmbrânceau, împingeau, îşi dădeau coate şi se călcau pe picioare, lăsând deoparte insultele şi calomniile pe care inginerul le proferase ani de-a rândul din amvonul bucătăriei. După exact cinci minute, administratorul a ridicat ochii dintr-un cronometru sportiv, s-a încruntat, a strecurat solemn două degete între buze, a fluierat ascuţit, şi-a făcut loc prin mulţime, a desfăcut lacătul, a desprins hârtia şi a dispărut la subsol. Aflat, din întâmplare, în trecere, tata s-a numărat printre puţinii care au reuşit s-o copieze cap-coadă. Ajuns sus, a mârâit printre dinţi: „La jocurile de noroc nu se câştigă decât cu noroc!".

După care, a adăugat mai mult pentru sine „Totuşi, nu poţi să ştii niciodată...".

I-am cerut şi eu biletul şi l-am copiat pe prima filă a unui caiet dictando. Abia împlinisem 15 ani şi începeam să joc la 6 din 49. Cu timpul însă, aveam să înţeleg singurul lucru pe care inginerul îl lăsase să-i scape peste buza ferestrei: „Şase din patruzeci şi nouă e artă de bătrâneţe, bă, tâmpiţilor!". Şi, da, eram primul care putea să mărturisească cu mâna pe inimă că aşa şi era, şi asta pentru că, de ani buni, biletele mele umpleau coşul de gunoi. Dacă mai luam în calcul şi cu stadiul în care se afla eşafodajul construcţiei mele numerologice, extrasă din schema inginerului, lucrurile stăteau şi nu stăteau bine. Se făceau aproape 20 de ani de când jucam, ani în care descoperisem sau mai degrabă îmi fuseseră revelate cinci dintre cele şase numere. Primul dintre ele era chiar numărul apartamentului inginerului, pe al doilea îl găsisem încrustat în carnea îngheţată a unui tacâm de pui, al treilea îmi ieşise de vreo 15 ori la rând şi mi-l asumasem ca pe un fel de cheie de boltă, pe al patrulea mi-l scrijelise Paradigma, pisica mea şi a Biancăi, pe rama patului, iar al cincilea îmi apăruse într-o dimineaţă în aburul oglinzii. Numai ultimul, cel de-al şaselea, se lăsa aşteptat şi, până în ziua în care aveam să dau în sfârşit şi de el pentru a încheia seria, mă vedeam nevoit să completez bilete cu combinaţii aleatorii, iar asta doar pentru a mă menţine cât de cât în formă. Aşa că, în fiecare duminică, ora extragerii mă găsea lipit de televizor cu aceeaşi şampanie Zarea nedesfăcută în mână, care în timp ajunsese să se transforme în băutură de colecţie. Cam în stadiul ăsta mă cunoscuse Bianca. Şi ea completa uneori bilete, dar prefera să-şi aleagă numerele în funcţie de anii de condamnare pe care instanţele le hotărau în procesele în care pleda.

Gerul de februarie pusese stăpânire pe oraş. Din cer curgea o perdea deasă de fulgi mari şi pufoşi. Aşa că, sâmbătă dis-de-dimineaţă, ne fixam schiurile pe portbagajul Fordului meu şi porneam spre Sinaia. Bianca purta o salopetă roşie mulată, cu genunchiere carmin. De fiecare dată când o îmbrăca, realizam cât sunt de norocos. Şi nu mi-o spuneam doar eu. În felul lui, taică-miu mi-o confirmase şi el. În urmă cu patru ani, când o cunoscuse, mă fixase perplex. Când se întâmplase să ne intersectăm în uşa bucătăriei, ţinuse să mă avertizeze că „ţintesc prea sus". Îi cerusem să fie ceva mai lămuritor, dar se eschivase bombănind doar un „las' că ştii tu ce vreau să spun!". După el, logica cuplului avea datoria să se orienteze, înainte de toate, după raţiuni de bun-simţ, iar însoţirea mea cu fata asta se sustrăgea întru totul criteriului. Cu Dana, fosta mea soţie, mă găsise însă cât se poate de compatibil şi nu reuşise niciodată să înţeleagă de ce ne-am despărţit.

Pe pârtie am luat telescaunul. Când am ajuns aproape de jumătatea traseului, dintr-odată cablurile s-au oprit scârţâind şi am rămas suspendaţi aproape de un stâlp de susţinere. Nu ştiu de ce, dar, în ce mă priveşte, situaţiile incerte vin întotdeauna să declanşeze bilanţuri existenţiale. Cine ştie, poate e vorba despre un fel de desprindere de ritmul cotidian, despre o îngheţare temporară a cursului vieţii ce are darul să atragă o întreagă cavalcadă de concluzii. Atârnam amândoi deasupra pârtiei, cu picioarele înfipte în două perechi de schiuri cu vârfuri uşor arcuite, un fel de conduri orientali din gumă de mestecat întinşi şi îngheţaţi pe orizontală. În mâini strângeam, fiecare, câte o pereche de beţe. Ne legănam uşor. Cablurile scârţâiau. Bianca avea obrajii roşii şi, din când în când, îşi acoperea bărbia cu un

fular albastru din lână. Avea fobia înălțimilor și se simțea în pericol.

— Știi, poate că până la urmă n-ar fi chiar așa o nebunie să intru în politică, am auzit-o aproape șoptit, de sub fular.

Așadar, ideea lui Johnny prinsese. Instinctul lui de animal de pradă obsedat de câștig se înfiletase ușor pe firea ei ambițioasă și repede politica se transformase pentru ea într-o temă predilectă. Urmărea talk-show-uri, citea ziarele, asculta știrile, se informa în legătură cu ultimele evoluții de pe scena politică, se documenta, se punea la punct cu istoria partidelor politice și alterna screensavere cu marile figuri ale Partidului Liberal. Toată frenezia asta mi-o datora mie. Eu, la rândul meu, i-o datoram lui Johnny, pentru că de la el pornise totul, el venise cu ideea. Bianca i-o livrase lui taică-su, distinsul profesor universitar, ca fiind a ei, profesorul îi aruncase într-o zi o nadă senatorului Bujor, vecinul de la doi, pretinzând că e a lui, iar Bujor trăsese repede niște sfori la organizația de sector, unde Bianca fusese imediat împinsă pe o mică funcție, așa că la câteva săptămâni după ce Johnny îmi aruncase chestia, în Los Americanos apărea fluturând un carnețel albastru cu coperte cartonate, ștanțat cu sigla partidului. Asta însemna că imaginarul ei intrase deja în etapa *zoon politikon*. Cam tot așa se întâmplase și cu *zoon fortunatum* sau *zoon gambling*, când, vreme de câteva săptămâni bune, bătuserăm împreună cazinourile orașului pierzând sume usturătoare, ceea ce o făcuse să decreteze cazinourile „spelunci pentru curve și pești", amenințând cu un teribil proces menit să le demaște șarlataniile și trucurile.

Viețile noastre se împleteau într-un organism bicefal, un fel de ectoplasmă care ajunsese să-și întindă membrana

peste întregul oraș. Prima oară când pusesem piciorul în Capitală (se întâmpla în urmă cu aproape 30 de ani), trăisem sentimentul unei adevărate călătorii intergalactice. Însă acum, după atâta vreme, Bucureștiul îmi părea un oraș dezarticulat, care ascunde o lume pulsatilă. Îmi amintesc că, atunci când Travis numise Bucureștiul „a sort of psychedelic city", pufnisem circumspect. Travis era irlandez, crescut printre atentate-capcană, grenade lacrimogene, lupte de stradă și activiști IRA. În dreapta, Bianca agita ultimele picături dintr-un Caipirinha. Era felul ei de a mă dezaproba prin gesturi mici, deopotrivă discrete și ostentative. Ea iubea Bucureștiul. Un sentiment necondiționat, manifest și filial pentru locul în care se născuse și pe care se simțea datoare să-l apere. Ne găseam tot în Los Americanos, un pub pe care obișnuiam să-l frecventăm pentru atmosferă, pentru jocul de *darts*, mobilierul retro, muzica anilor '70-'80, luminația discretă, rafturile cu volume false și candelabrele mari, tip ancoră. Cu timpul, mă împrietenisem și cu Johnny, patronul, un tip la vreo 50 de ani, cu o barbă gălbuie, țepoasă și doi ochi verzi, pătrunzători, de pirat domesticit și retras pe uscat. În seara aia, în afară de mine, de Bianca și de Travis, se mai găseau la masă Adela și iubitul ei, Geo (Adela era chiromant și astrolog și ținea o rubrică de mare succes într-o revistă de științe paranormale), Irene, cu un expat, Ovidiu și Sorina. Sorina era o colegă de birou a Biancăi, iar Ovidiu o cucerire recentă, jurnalist la un cotidian și în timpul liber scenarist. Avea deja trei ecranizări la activ și era în căutarea unui subiect nou. Chiar în stânga mea se așezase Kapak, artist vizual, vărul Biancăi, și mă bombarda cu informații legate de noile lui proiecte. Îmi proptise telefonul în față și-mi rula poză după poză de la vernisajul ultimei lui expoziții

unde, de-a lungul pereților unei săli goale, înșirase vreo două duzini de perii de WC.

— Instalația s-a intitulat „Eco inside" și a fost un mare succes, îmi explica. Am pornit de la ideea că ar trebui să ne curățim măcar din când în când, pentru că, de fapt, pe dinăuntru suntem plini de lături. Am de gând să o itinerez în spații neconvenționale, la metrou, în gară sau prin aeroporturi, și asta pentru că în galerii vezi aceleași fețe.

La masă, discuția alunecase pe nesimțite spre film, iar Ovidiu, iubitul Sorinei, povestea întâmplări amuzante de la filmări. Seara era agreabilă, se comanda halbă după halbă, iar alcoolul începea, încet, să ne împresoare. Sigur pe el și foarte prezent, cu un braț petrecut peste mijlocul Sorinei, Ovidiu trăgea fum după fum și sărea din poveste-n poveste. Din când în când, avea grijă să strecoare numele câte unui actor sau regizor cunoscut cu care lăsa să se înțeleagă că ar fi în relații strânse.

La un moment dat Bianca, bine amețită de alcool, a început să vorbească despre romanul meu la care, bine-înțeles, se considera coautoare.

Odată ajunși acasă, am răbufnit.

— Ce ți-a venit să spui despre roman?

— Nu știu, așa mi-a venit... totuși, ai văzut, a făcut impresie. La un moment dat, tipul ăla, Ovidiu, a spus chiar ceva, cum că s-ar preta foarte bine chiar pentru un scenariu de film.

S-a întins pe canapea, ridicând un picior ca într-o mișcare de cabaret.

— Știi că te iubesc?

Într-adevăr, Bianca mă iubea, fusese atrasă de mine din prima clipă. Văzuse „ceva aparte", „ceva al meu". Așa că foarte curând începea să-și uite parfumurile și rujurile pe etajera din baie. Era felul ei de a-mi spune

că mă dorea, dar nu pentru lucrurile pe care le aveam în comun, cum greşit fusesem tentat să cred la început, ci tocmai pentru cele care ne despărţeau. Starea asta de fapt era cu totul nouă, şi asta pentru că, până s-o întâlnesc pe ea, viaţa îmi distribuise mai mult *alter ego*-uri. Dana, fosta mea soţie, e cel mai bun exemplu. Vreme de mai bine de trei ani, am împărţit cu ea acelaşi pat, aceleaşi idei, aceleaşi tabieturi şi aceleaşi sticle de gin şi tonic până în ziua în care le-am dat gata pe toate şi am ajuns la divorţ. Acum, simpla idee de „altceva" dobândea un caracter inedit şi reconfortant. Bianca îşi făcuse intrarea în viaţa mea ca un meteorit, ca o rachetă cu propulsie. Până la ea, felul meu de a mă îndrăgosti fusese unul mai degrabă procedural, eşalonat şi metodic. O mecanică bine articulată şi precisă mă împingea, treaptă cu treaptă, pe scara emoţiilor. Obişnuiam să parcurg un sistem cu o logică şi cu o traiectorie cărora le urmăream evoluţia de undeva de deasupra, din corpul eteric. Dacă simţeam totuşi că trăirile încep să se decalibreze, coboram să le reaşez. Cu Bianca însă, controlul ăsta se făcuse praf chiar din prima clipă şi în locul lui se instalase haosul. Era ca şi cum aş fi fost subiectul unei şedinţe de acupunctură în care buricele degetelor, ceafa, creştetul, călcâiele şi tălpile îmi erau străpunse cu mii de ace. Era clar, avocata pe care abia o cunoscusem cu ocazia procesului meu de divorţ îmi şi trăgea covorul de sub picioare! Taioarele cambrate, ciorapii negri, părul bogat, ochii migdalaţi, buzele proaspete, tenul uşor întunecat se transformaseră toate în obiectul unei investigaţii fără precedent. Mă simţeam zdrobit sub şenile de tanc, aruncat din avion şi târât pe cioburi de sticlă.

Serile noastre începeau cu noi-unde-ieşim-în-seara-asta, pentru a se încheia cu adevărate *bed diving*-uri pe canapeaua mea extensibilă. Sub torsiunile trupurilor,

arcurile scârțâiau, salteaua aluneca, lemnul trosnea, prinderile se descleiau, șuruburile slăbeau și canapeaua suferea ca o locomotivă pufăind înecat cu motorul la un pas să cedeze.

Așa că nu mi s-a părut neobișnuit când, într-una din zile, m-am văzut împins pe ușa unuia dintre cei mai mari retaileri de mobilă.

— Uite, ce zici de asta? mi-a arătat un pat uriaș, un fel de șalupă trasă la mal.

Seara stăteam deja întinși în patul/șalupa/carul alegoric, cu ochii țintuiți în ecranul televizorului pe TCM, unde John Wayne se străduia să-și ascundă burta într-unul dintre ultimele lui filme.

Spre deosebire de Bianca, care avea cu chirie o locuință în celălalt capăt al orașului (la care, de altfel, avea să renunțe), eu ocupam singura garsonieră dintr-un bloc interbelic cu cinci etaje, situat pe o străduță cu castani, undeva foarte aproape de Cișmigiu. Proprietar era un bătrânel ciudat, care purta întotdeauna același halat argintiu, cu revere tocite și plin de decorații de război, luate la preț de nimic de prin târgurile de vechituri. În afara garsonierei, mai deținea un apartament, cu două etaje mai jos, în care și locuia. Când m-am dus să văd garsoniera, printre chestiuni referitoare la plata pentru întreținere, apă curentă, căldură, electricitate și alte utilități, a avut inspirația să-mi strecoare și o informație de culise care, până la urmă, s-a dovedit a cântări hotărâtor. După ce m-a măsurat bine din cap până-n picioare, mi-a șoptit că, pentru o scurtă perioadă, garsoniera ar fi fost ocupată de însuși Mircea Eliade, imediat după întoarcerea lui din India. Bineînțeles, am zâmbit sceptic. Întâmplarea făcea să fiu bine familiarizat cu biografia lui Eliade, în primul rând pentru că sunt născut în aceeași zi cu el și în al doilea rând pentru că,

adolescent fiind, încercasem şi eu, ca mulţi din generaţia mea, o adevărată fascinaţie pentru el. Bătrânul, Zamfir pe numele lui, s-a zburlit jignit, a bătut milităreşte din picior şi, fluturând poalele halatului, a zbughit-o, fără vreo explicaţie, pe scări. Curând, se întorcea gâfâind şi îmi împingea sub nas o fotografie sepia prinsă într-o ramă lată, protejată de un geam gros.

— Ia uite, domnu', aici! şi-a lipit degetul de portretul unui bărbat tânăr, cu ochelari rotunzi cu rame din baga, o pereche de pantaloni din stofă groasă şi o cămaşă albă fără guler cu mânecile suflecate până la jumătatea antebraţului. Dacă nu e ăsta Eliade, nici eu nu sunt veteran de război!

După care, şi-a mutat degetul pe celălalt portret.

— Şi ăsta e tata, Dumnezeu să-l odihnească! Poză din '40, făcută chiar aici jos, în Cişmigiu.

Fotografia înfăţişa doi bărbaţi, unul în jur de douăzeci şi ceva de ani, celălalt mai în vârstă, pe o bancă în parc, amândoi strângând între degete câte un chiştoc şi zâmbind parcă puţin stânjeniţi. Ce-i drept, tânărul aducea izbitor cu Eliade. Recunoşteam ochelarii, trăsăturile, tunsoarea, fruntea înaltă şi ţinuta de o fermitate distinsă. Poza putea fi autentică, aşa cum la fel de bine putea fi doar un *fake* în Photoshop. Prin minte mi-a vâjâit un întreg scenariu. Cine ştie, poate că de fapt bătrânul deţinea o întreagă panoplie de trucaje fotografice adaptate unor posibile tipologii de chiriaşi: de exemplu, pentru un tip cu muşchi ar fi putut foarte bine să clameze că prin garsonieră trecuse Arnold Schwarzenegger într-o vizită incognito prin Bucureşti, pentru o studentă la medicină veterinară avea să-l scoată pe Grigore Antipa, iar pentru un şofer de tir, pe Ayrton Senna, fiecare dintre ei imortalizat alături ori de el, ori de taică-su pe o bancă, în Cişmigiu. Mie hotărâse să mi-l livreze pe Eliade, dar

asta numai după ce mă iscodise încercând să afle cu ce mă ocupam. *Copywriter*ii sunase neclar, îmi dădusem uşor seama de asta din privirea nelămurită pe care mi-o aruncase pe sub sprâncenele pieptănate în sus. Aşa că până la urmă apelase la intuiţie, hotărând că eram un fel de tehnoredactor sau ceva pe-acolo, şi, după o trecere rapidă în revistă a întregului arsenal, conchise că poza cu numărul trei, adică Eliade, s-ar putea potrivi cel mai bine profilului meu psihologic. Şi, într-un fel, nici nu greşea. Ideea că ar fi fost totuşi ceva şanse, fie şi foarte mici, ca Eliade să fi trecut prin garsonieră, deschidea o serie cu totul nesperată de posibilităţi. Am început să măsor camera cu paşi mari, făcându-mi socoteala: Cişmigiul ca loc de întâlnire, o scurtă plimbare, o conversaţie pe o bancă, apoi, pe nesimţite, garsoniera, mit, Eliade, cultură, câteva pahare de Chardonnay şi... *fade out.* Toate astea, în compania unei lungi serii de blonde, brunete, roşcate şi şatene care aveau să consfinţească întoarcerea mea definitivă la obiceiurile vieţii de burlac, pentru că, proaspăt divorţat, eram foarte hotărât să reiau lucrurile de unde le lăsasem înainte să mă însor. Dacă închiriam (şi dintr-odată devenisem foarte interesat să o fac), Eliade ar fi putut să devină piesa de rezistenţă în arsenalul meu de seducţie, şi asta pentru că avea mit, aură, magnetism. Cu un pic de atenţie pentru atmosferă şi decor, mi-ar fi fost destul de uşor să atac un spectru larg de victime, începând cu directoare de marketing şi terminând cu doctorande în literatură comparată. „Pe Eliade ăsta l-am găsit întotdeauna un tip foarte sexy!", mi-o aruncase în nu ştiu ce context o colegă. Deci, aveam şi confirmarea sexului opus. În consecinţă, am hotărât să trec peste robinetele cam ruginite, camera puţin cam mică şi parchetul cam zgâriat, contabilizându-le pe toate la pierderi controlate.

În timp ce eu mă învârteam prin cameră făcând pe nehotărâtul, bătrânul îmi arunca priviri gangsterești. Mă simțise, eram genul ăla de fraier sensibil la păcăleli culturale, poate chiar cu ceva ambiții, adică, ce mai!, bun de jumulit. Încă puțin și-i picam în plasă. Am riscat și am întrebat de preț. Mi-a azvârlit o sumă jignitoare. M-am indignat, și-a aruncat mâinile în aer jurând că e puțin, i-am făcut o contraofertă, ne-am tocmit, a mai lăsat, ca într-un sfârșit să batem palma amândoi mulțumiți. El, pentru că reușise să-mi smulgă mai mult decât sperase, eu, pentru că închiriam o garsonieră, un mit și-o poveste. Numai că, așa cum se întâmplă de cele mai multe ori, planurile s-au încurcat mult mai curând decât m-aș fi așteptat.

Avocat? Nu cunoșteam niciun avocat. Și totuși aveam nevoie de un avocat. Altfel, nu se putea divorța. Chiar dacă eu și Dana căzuserăm de acord în privința condițiilor, se cerea totuși să fim reprezentați în instanță. Justiția era oarbă. Independența costa scump și asta pentru că nimeni nu o vedea cu ochi buni. Mai ales tribunalele. Divorțul însemna entropie, haos, derapaj, evadare, fugă de la locul accidentului, ruperea lanțului trofic. Așa că, silit de împrejurări, am început să caut un avocat bun, deși procesul era unul banal – eu și Dana nu aveam mai nimic de împărțit. Până la urmă, așa e și în filme. Un bărbat matur în pragul divorțului formează numărul unui prieten și întreabă dacă știe „un avocat bun". După mai multe apeluri, notam în agendă numărul Biancăi Mavrodin, recomandată drept o tânără avocată de succes. A doua zi, ne întâlneam deja într-una dintre cafenelele din Centrul Vechi și semnam contractul de reprezentare pentru ca seara să ne aruncăm înlănțuiți pe canapeaua mea extensibilă. Cum mă așteptasem,

procesul fusese scurt, iar întâlnirea Dana – Bianca, dureroasă. Dana simţise imediat că între mine şi femeia asta superbă era ceva şi asta o rănise cumplit. Aşa că o săgeta cu priviri vrăjitoreşti, la care Bianca răspundea cu fulgere şi trăsnete într-o luptă a puterilor magice, a forţelor oculte, şi asta pentru că nu puteau să se arunce una asupra celeilalte, să se sfâşie, să se calce în picioare sau să se târască de păr, să recurgă la vrăji, incantaţii şoptite, semne magice pe sub pupitre sau desene cabalistice pe coli ministeriale. Dana şi-ar fi dorit o amânare de termen, în care să schimbe întru totul condiţiile, adică să-mi ceară bani, să mă umilească, să mă jupoaie de viu! O înlocuisem fulgerător de repede şi presimţea că, odată scăpat de-acolo, mă aştepta fericirea, ceea ce era de neacceptat. Verdictul s-a dat pe loc. Ieşit pe treptele tribunalului, am inspirat aerul proaspăt al libertăţii, dar n-am reuşit decât o dată, pentru că cea de-a doua mi-era deja confiscată de buzele celei ce-mi obţinuse dezlegarea. Intram sub jurisdicţia ei.

Ulterior, mi-a mărturisit că „ceva la tine m-a atras irezistibil... nu ştiu ce, habar n-am, ai tu ceva al tău, nu ştiu, chiar nu ştiu...". Şi, poate, într-adevăr aveam. Tricourile lălâi, obrajii neraşi, blugii cam jerpeliţi cu buzunare mari şi joase, dar mai ales atitudinea de *copywriter*. Adică jemanfişismul. Proaspăt divorţat, mă voiam rebel, periculos, băiat rău. Avocata în taioare cambrate, cămăşi cu revere napoleoniene înflorind în jurul gâtului, pantofii de lac, părul de abanos, omul legii, justiţiara, incoruptibila domnişoară Mavrodin, era în secret atrasă de băieţii răi, şi asta pentru că întregul ei arbore genealogic înregistra prea mulţi intelectuali onorabili şi rezervaţi, previzibili şi placizi, excepţie făcând poate doar bunicul din partea tatălui, care într-o singură noapte reuşise să toace averea familiei la masa de ruletă. Zecile de cărţi scrise de

taică-su – ilustrul filozof, eroul literelor, Cavalerul în grad de comandor, cetățeanul de onoare – o lăsau rece, iar cursurile maică-sii ținute prin aulele universitare îi dădeau cumplite dureri de cap. Tot ce era tezist, plat și uniform îi repugna. Politețea o plictisea din principiu, iar noțiunea de gentleman o găsea exasperantă, iar asta ducea la condimentarea certurilor noastre cu mici obscenități, semne ale unei vitalități dezinhibate. Da, Bianca era îndrăgostită. Dar și mai îndrăgostit eram eu. Căutasem antidotul pentru anii petrecuți lângă Dana în cuceriri de ocazie, dar nici n-apucasem bine să mă dezmeticesc, că uite-mă deja prins într-o nouă poveste de dragoste! Fiecare zi îmi oferea prilejul s-o redescopăr ca pe un extraordinar catalizator de energie, un *roller coaster* al emoțiilor în care urcasem, habar n-aveam cum și când, dar din care nu mai voiam să cobor pentru nimic în lume.

Când adusesem vorba despre vaga posibilitate ca Eliade să fi ocupat pentru o vreme garsoniera, scăpase un „Daaa?" intens, plin de curiozitate.

— Știi că tata l-a cunoscut? Pe Eliade, vreau să zic.

Asta era o surpriză.

— Da, la Chicago prin șaișpatru. A avut o bursă la Universitatea din *Pansilvanya* pentru câteva luni și s-a dus să-l întâlnească. Are și câteva fotografii împreună cu el. Eliade i-a făcut cadou un ibric albastru, chiar cel în care obișnuia el să-și facă cafeaua. Îl ține ca pe sfintele moaște, într-un dulăpior la el în birou. Nici măcar mamei nu-i dă voie să-l atingă. Tata îl venerează... e genul ăla care ridică statui... în sfârșit, tata e tata. Dacă află că stai într-o garsonieră prin care a trecut Eliade, poți fi sigur că foarte curând o să ne trezim cu el la ușă... Chiar, cum ar fi?

Adevărul e că n-aveam nici cel mai mic chef de vizitele părinților, și asta pentru că în clipa aia întreaga mea

atenţie era concentrată doar asupra fiicei pe care, pe zi ce trecea, o descopeream tot mai fascinantă. Plus de asta, găseam nedrept ca altcineva să dea buzna aşa, dintr-odată, şi să se înfrupte gratis dintr-un bun dobândit printr-o negociere atât de strânsă. În ce o privea, pentru ea Eliade era mai degrabă un fel de geniu defect, care îşi irosise cea mai mare parte din viaţă în faţa maşinii de scris şi prin aulele universităţilor, la fel ca taică-su. Îmi amintesc că, odată, în Grecia, după ce frunzărise puţin primul volum din *Istoria credinţelor şi ideilor religioase*, pe care în mod bizar îl alesesem ca lectură de vacanţă, hotărâse că „anumiţi autori au scris totuşi prea mult!".

Ce era drept, volumele de peste trei sute de pagini, de la o vreme, începuseră să mă demobilizeze chiar şi pe mine. Din cartea pe care Bianca o ţinea încă în mână, nu reuşisem să recitesc mai nimic, şi asta pentru că de fiecare dată când îmi aruncam ochii peste copertă, mă simţeam dintr-odată descurajat. Poate că, dacă aş fi ales un volum ceva mai subţire, l-aş fi dat gata din primele zile. Aşa, cartea se transformase pe nesimţite într-una din greutăţile improvizate, cu ajutorul cărora iubita mea căpătase obiceiul să-şi fixeze cearşaful în nisip.

Când adusesem vorba despre fotografie, ceruse insistent să o vadă, aşa că foarte curând coboram şi sunam la uşa lui nea Zamfir.

— El e! îşi dăduse verdictul întorşi în garsonieră.

— Dar nu se potriveşte deloc cu biografia... Eliade a locuit...

— Nu contează, îţi spun că e el! Dacă bătrânul ar fi deştept, ar putea să închirieze garsoniera cu un preţ dublu sau chiar triplu, cum fac în hotelul ăla în care John Lennon şi Yoko Ono au primit presa în pat.

Din clipa aia, nopţile noastre s-au impregnat de erudiţie şi spirit enciclopedic, iubita mea dobândind o

senzualitate tot mai metafizică, iar declarațiile mele transformându-se în adevărate incantații șamanice.

Bianca trăia în București mai ceva ca la Paris, Londra sau New York. Pentru ea, gropile în asfalt, casele în ruină, străzile murdare, gunoaiele, praful, figurile triste ale trecătorilor sau pâlcurile de aurolaci nu erau decât ficțiune. Din spatele volanului urmărea un film indian, în care se suferă excesiv, explicit și didactic. Cealaltă parte a relației ei cu lumea era filtrată de revistele de *afterhours*, prin paginile cărora se orienta cu un simț imbatabil. După ce sublinia evenimentele importante sau localurile nou-deschise, mă *buzz*-uia pentru a hotărî împreună itinerariul pentru seara în curs. Adevărata ei slăbiciune rămânea însă cultura urbană. Pe Kapak, văr primar și artist, îl chemase într-o zi în garsonieră să se inspire din atmosfera eliadescă. Kapak intrase, se trântise *chill* pe fotoliu, ceruse un pahar cu apă, își aprinsese un joint, își crăcănase picioarele și înțepenise erect. A doua zi, descoperearn pe peretele blocului un graffiti care însuma șase cuvinte din care curgeau dâre albastre: „WHO THE FK IS ELIADE? KAPAK".

Cele mai multe dintre ieșirile noastre urmau modelul transhumanței pe *fast forward*. Ne începeam seara într-un capăt al orașului și o încheiam în celălalt, pentru ca în următoarea să ne întoarcem pe un alt traseu, luând la rând barurile, cluburile și restaurantele, razii organizate pe care iubita mea le pregătea printr-o documentare exigentă. Totuși, locul meu de suflet rămânea Los Americanos. Johnny, proprietarul, era posesorul unui Porsche Cayenne și al unei amante minore. Mai bine de zece ani, făcuse taximetrie în New York. Cu timpul, mă împrietenisem întru câtva cu el. Vorbeam despre fotbal și bursă sau îi ceream să-mi povestească din State. Bianca îl antipatiza. Îl găsea „libidinos și de-a dreptul

scârbos". Insinua chiar că într-o seară îi făcuse avansuri şi încercase să-i pună mâna pe fund. Simţeam în ea un amestec insolit de raţiune, temperament şi decadenţă, adică un fel de personalitate multiplă. Putea fi glacială şi calculată, dezlănţuită şi senzuală, o adevărată expertă în efecte speciale şi arta deghizării. Curios însă, toate transformările astea parcă „lucrau" în absenţa ei şi, ori de câte ori îi atrăgeam atenţia, îmi zâmbea inocent. Flash-urile de seninătate mă stârneau, iar distorsiunile astea interioare mă făceau să o privesc cu o curiozitate de antropolog. Tot ceea ce nu eram eu era ea şi invers, pornind de la lucruri mărunte şi terminând cu crizele de personalitate, două făpturi din regnuri diferite, atrase inexplicabil una de alta. De fapt, ce spun, la mine era cât se poate de explicabil. Un copywriter nebărbierit, cu blugii rupţi şi tricouri şifonate, amuşinând după o femeie superbă! Cred că de fapt pe Johnny nu îl plăcea tocmai pentru că aducea întru câtva cu mine. Amândoi aveam o neglijenţă uşor indecentă, animale din acelaşi regn, un regn din care doar eu reuşisem să sar pe scara evoluţiei până în patul ei. Într-una din seri, Johnny îmi bătuse apropouri cum că ar fi bine „să-i fac vânt" în politică.

— Chiar crezi asta? mă întrebase gânditoare, după ce îi livrasem ideea ca şi cum ar fi fost a mea.

Şi, până la urmă, de ce nu? Avea o minte organizată şi flexibilă, iar pledoariile la bară ţinute în săli neprimitoare şi reci îi ascuţiseră simţul dreptăţii. „*Darling*, oamenii se împart în vinovaţi şi în paranoici, îmi spusese odată. Şi de asta lumea evoluează. Caută să scape de complexul vinovăţiei ori, după caz, de spectrul nebuniei."

Johnny, cu instinctul lui, mirosise potenţialul unei afaceri babane.

— E mină de aur fata, ascultă la mine. O arunci în politică şi în doi, hai, trei ani te-ai făcut om. O singură

clipă să fii deştept în viaţa asta şi e de-ajuns. Asta e filozofia mea!

Johnny întrevedea în orice o afacere. Cel mai probabil, plaja combinaţiilor lui se întindea de la comerţul cu cutii de chibrituri până la traficul cu organe. Avea o adevărată obsesie pentru câştig, iar cel mai probabil pubul nu era decât un paravan. Bianca îi simţise repede fibra de infractor şi şi-l imagina în boxa acuzaţilor. Poate că şi de asta îi displăcea într-atât. Cu indivizi ca el nu putea avea decât relaţii profesionale. Pe Isabela, amanta lui minoră, avea s-o vândă cât de curând. „Nu vezi cum pompează în ea botox şi silicon?"

Aşadar, viaţa ne prinsese într-o centrifugă. Trăiam! Plenar, viu, colorat, abracadabrant! Ca şi când ar fi fost ultima noastră zi pe pământ, ca şi când nisipul clepsidrei ar fi fost pe sfârşite.

— Azi am putea să mergem la teatru, ce zici?

— ...Sper să reuşesc să termin ce am de lucru la job.

Din agenţie trebuie să fugi, să evadezi! Şi asta pentru că întotdeauna mai era câte ceva de făcut. Că ajungeam seara acasă era simplă derogare, iar concediile, bilete de voie. Andrei, cu care făceam echipă de câţiva ani, avea teoria lui.

— Bătrâne (vorba lui preferată), să ştii că avem cam aceeaşi medie de viaţă ca starletele porno. Zece, cinşpe ani şi, după aia, *kaputt*. Am ajuns să cred că are şi meseria asta limita ei biologică. Uite, am nişte idei de business pe net, de exemplu...

De când îl ştiam, era cuprins de febra loviturilor pe net. În fiecare zi naviga pe site-uri cu idei de afaceri online şi îi invidia pe „lăboşii virtuali", „ăia care au făcut bani din nimic!". În mintea lui se învârteau sume colosale. De fapt, ca şi într-a mea. Şi asta pentru că, la rândul meu, seară de seară, îmi imaginam fişicuri cu bani. Le

vedeam cu ochii minții, le adulmecam, le miroseam și încercam să le înhaț. Andrei însă își storcea creierul în căutarea speculației din viața reală care să-l transforme în milionar peste noapte. Nu trecea zi să nu-mi trimită linkuri cu povești de succes. Numărul celor care dăduseră lovitura putea să umple un întreg oraș.

— Bătrâne, spunea, în eter circulă milioane de idei geniale! Chiar și acum, în vreme ce noi vorbim aici, prin aer plutesc idei în stare pură. Totul e să le dibuiești și să le înhați. Una să prinzi și om te-ai făcut!

Johnny gândea oarecum asemănător, filonul fiind cam același. Totuși, spre deosebire de el, la Andrei apărea o anumită metafizică, respectiv „circulația liberă a ideilor în eter". În mare însă, vedeau lucrurile cam la fel: o singură clipă de inspirație putea fi îndeajuns pentru a te scăpa de balastul unei vieți de rutină. Un visător și un tip pragmatic se întâlneau cam pe același interval, ceea ce mă făcea să cred că ceva-ceva putea să fie totuși în toată povestea asta.

Cum am spus, și eu aveam tehnicile mele prin care încercam să atrag capitalul. Diplomatul, „Mantra" mea, un joc pe telefon în care încercam să deschid o servietă burdușită cu dolari. Din discuțiile cu Andrei și cu Johnny, ajunsesem până la urmă să înțeleg că se cerea să întreprind totuși ceva mai mult. Și asta pentru că amândoi erau de aceeași părere. Mai întâi, banii se cereau „activați", adică supuși unor tensiuni sau presiuni, adică atrași în cursă, și abia apoi înșfăcați. Asta făcea ca Andrei să imagineze lovituri pe net, iar Johnny să aibă învârtelile lui cu droguri și minore. Amândoi „mișcau ceva", în funcție de concepția pe care fiecare dintre ei o avea în legătură cu „ce era de făcut". Eu însă aveam doar un *video game* pe interfața căruia rulam un diplomat doldora înainte de culcare. În fața ochilor mi se contura valiza

gestantă, plină cu bancnote împărțite în fișicuri groase și riguros ordonate. Spațiile dintre teancuri defineau o rețea de linii întunecate care se intersectau în unghiuri de 90 de grade, ca rosturile unui caroiaj. Niciun colț îndoit, nicio denivelare, nicio bancnotă ruptă. O geometrie perfectă, mirosind a cerneală tipografică. Valiza era așezată pe o masă din lemn natur, în mijlocul unei încăperi de patru-cinci metri, în timp ce din tavan o lampă în forma unei pălării chinezești arunca peste ea un con compact de lumină. Cu ochii minții, începeam să execut o mișcare lentă de traveling, gata să înșfac fișicurile.

La cei aproape 40 de ani ai lui, Andrei arăta ca un ascet. Obrajii supți îi erau acoperiți de o barbă rară cu fire argintii, prin care își plimba des degetele lungi și osoase, cu unghiile veșnic murdare de culori și vopsele, iar hainele atârnau pe el ca o rasă. Ochii pătrunzători erau umbriți de sprâncenele drepte, unite la rădăcina unui nas ușor acvilin, iar fruntea îi era brăzdată de câteva riduri adânci. Andrei ura publicitatea și adevăratul lui vis era să picteze o biserică. Studiase pictura monumentală, iar în toți anii ăștia îi lipsiseră schelele, mirosul proaspăt al pereților uzi, pensulele și beția înălțimilor.

— Bătrâne, de cinșpe ani dau cu mouse-ul în loc să fiu acolo, sus! Să nu fi rămas o singură bisericuță și pentru mine în țara asta? De la o vreme, mă bate gândul să mă fac ucenic. Am câțiva colegi de facultate care acum sunt pictori cu prestigiu. Le vin comenzi pe bandă rulantă. Azi sunt în Moldova, mâine în Oltenia, poimâine în Banat. Bat țara în lung și în lat cu echipe de cinci-șase oameni. Nu trebuie decât să mă hotărăsc.

Iar de hotărât, se hotăra greu. Și asta pentru că pe noi criza nu ne afecta, dimpotrivă. Agenția pentru care lucram câștigase de curând doi clienți importanți, ceea

ce făcea ca efectele recesiunii să fie anulate. Ba chiar pot spune că mie criza chiar îmi pria. Ca şi Biancăi, de altfel. În aer pluteau conflicte, sălile de judecată gemeau, procesele se ţineau lanţ, instanţele acuzau o tot mai mare lipsă de personal. De la o vreme, procesele deveniseră debuşeele frustrărilor, iar în consecinţă judecătoriile aveau mii de dosare pe rol. Bianca câştiga proces după proces. Seara, ne uitam la *Ally McBeal* şi îmi vindea ponturi. Anticipa desfăşurarea acţiunii, îmi explica procedurile, dedesubturile, *trick*-urile, subtilităţile şi intuia verdictele. Ne simţeam eroici, magnifici, fabuloşi! Una peste alta, viaţa mea de atunci arăta cam aşa: eram îndrăgostit nebuneşte, aveam un job bine plătit, luasem un container de premii şi stăteam în garsoniera lui Mircea Eliade.

Ce îmi puteam dori mai mult?

— Cum ar fi să ai o casă a ta? mă întrebase într-o zi, parcă citindu-mi gândurile.

Venise vremea să mă prezint cu ceva nou, inedit sau, dacă nu, măcar previzibil şi stabil. O casă a mea ar fi fost surpriza potrivită, dar şi un important test prenupţial. Înainte de a mă accepta de drept, trebuia să afle dacă eram într-adevăr apt să o deţin.

— Bătrâne, nu vezi că în lumea asta pereţii au ajuns să valoreze mai mult decât sufletele? îmi trântise Andrei, când aflase că e foarte probabil să mă înham la un credit.

El şi Ioana stăteau cu chirie de o viaţă şi niciodată nu le trecuse prin cap să se arunce în tăvălugul ratelor. Cum însă mie îmi lipsea mentalitatea nomadă, mi-am făcut calculul economiilor şi am înaintat actele pentru un credit imobiliar. Odată dosarul aprobat, am şi pornit în cruciada eliberării unui apartament din mâinile unui proprietar ilegitim. Timp de mai bine de trei săptămâni, Bianca a înroşit cu pixul coloanele de anunţuri, petrecând

zeci de ore pe site-urile dedicate. Era ca şi cum luase startul probei de o sută de metri hotărâtă să-şi învingă propriul record. Uşor, uşor, rolul meu în toată afacerea asta devenea mai mult consultativ. Spuneam din când în când „Da" sau, după caz, „Nu", încercând să par cât mai convingător. Garsoniera eliadescă, faţă de care uneori încercam un fals sentiment de proprietate, era ticsită cu anunţuri. Mailul îmi era invadat de *attachment*-uri cu interioare spaţioase. Studiam amândoi. O muncă laborioasă, asiduă, de anduranţă. În numai câteva săptămâni, văzuserăm deja câteva zeci de apartamente, urcaserăm câteva sute de etaje şi ne întâlniserăm cu o duzină de agenţi imobiliari. De câteva ori fusesem doar la un pas să închei tranzacţia, dar Bianca mă agăţase de fiecare dată de mânecă, împingându-mă în baie.

— Ai înnebunit? Nu-mi place deloc! E meschin, n-are deschidere. Plus de asta, etajul şapte... inacceptabil!

Era expertă în astfel de observaţii limpezi, cu ajutorul cărora îşi dobora, unul câte unul, adversarii în sălile de judecată. Agenţiile imobiliare ne ştiau deja ca pe doi cai breji. În ziua în care, după o aşteptare încordată, agentul întrebase cu glas aproape pierit un „Vă place?", iar Bianca şi cu mine scăpaserăm un „Daaa..." în acelaşi timp, omul nu-şi putuse ascunde uluirea şi luase poziţie de drepţi asudând de fericire, de parcă el cumpăra casa. Întreaga scenă aducea cu o repetiţie pentru starea civilă, iar ecoul apartamentului gol dădea solemnitate necesară momentului, aşa că „Daaa"-ul ăsta începea să capete în mintea mea o încărcătură cu mult mai profundă, ceea ce făcuse ca, îndată după semnarea actelor, să mă grăbesc spre un butic de bijuterii. Hopul fusese trecut, îmi învinsesem fobia. Mariajul meu eşuat dispăruse pentru totdeauna undeva, în spatele unei perdele de fum, şi acolo avea să rămână pentru totdeauna.

I-am cerut mâna într-un *roller coaster*. Pe Dana o cerusem previzibil, cu un genunchi în pământ și mâna în dreptul inimii, iar asta ne împinsese spre dezastru. Așa că, acum, imaginasem înălțimi, suspans, imponderabilitate și senzații tari. Când trenul a ajuns la doar câțiva metri de vârful de pantă, am scos inelul și-am cerut-o de soție.

Vestea a fost primită de apropiați cu multă bucurie, iar de părinții ei, ca un fapt previzibil, căruia nu i se opuneau, dar pentru care nici nu încercau prea mult entuziasm. Și asta, pentru că într-o familie de intelectuali rafinați era pe cale să se strecoare un copywriter. De fapt, în copilărie visul meu fusese să mă fac taximetrist. Când îi mărturisisem Biancăi, o pufnise râsul. Ne găseam în bucătăria noului meu apartament.

— Eu voiam să mă fac soră medicală. Mă fascinau spitalele. Aș fi rămas pe holurile alea ore întregi. Și-mi plăcea și mirosul de medicamente. Și, culmea, nu-mi era deloc frică de injecții. Doctoriţele erau uimite și îi spuneau mamei că n-au mai văzut așa ceva, niciodată. Știi că uneori încă mă visez în halat alb? Nu-i așa că uneori viața are un curs ciudat?

Cu asta puteam fi de acord doar în parte. Dacă era să privesc lucrurile strict personal, cursul vieții mele nu-mi părea nici curios, nici ciudat. Pentru a fi ceea ce eram, nu fusesem împins nici spre prea mari compromisuri, nici supus unor eforturi supraomenești și nici trecut prea des prin proba hazardului. Lucrurile evoluaseră firesc și oarecum de la sine, se conturaseră, se împletiseră, se armonizaseră și uite că acum venise momentul în care eram propus – situația era totuși ceva mai complicată – pentru postul de director de creație.

— Ia să-mi spui, bătrâne, ai început să lucrezi la volumul tău?

Se făcuse târziu. Cu câteva ore în urmă, intrasem împreună pentru o halbă într-unul dintre puburile înșirate în ghirlandă pe străzile din apropierea agenției.

— Nu prea reușesc să mă adun... am răspuns, sorbind din gulerul spumos.

— Adevărul e că și eu mă simt al dracu' de depășit. Mi-am dorit toată viața să pictez biserica aia, dar Dumnezeu m-a pedepsit înșurubându-mă în fața unui monitor. Mi-e dor de schele, bătrâne, mi-e tare dor... am nevoie de spațiu, de tencuială, de culori. Sunt omul înălțimilor, acolo e locul meu! Aici, jos, simt că mă sufoc...

În noaptea în care mă luasem la înjurături cu taximetristul, avusesem revelația unui nou teritoriu imaginar. În scenă intrase un student recalcitrant, viitor erou al unei epopei urbane și protagonistul unor teribile lupte de gherilă. Când îi vorbisem pentru prima oară despre idee, Andrei mă fixase pe deasupra furculiței.

— Deci așa, scandaluri cu împuțiții de chelneri!

— Ei bine, am început, personajul central, Victor Sima, e un fel de Don Quijote urban și se luptă cu un șir lung de chelneri și taximetriști...

Victor urma să fie tipul individului recalcitrant, al studentului vagabond, fascinat de Nietzsche, box, lupte cu pitbulli și Teorema lui Fermat. În urma confruntărilor se alegea cu capul spart, clavicule rupte, ochi tumefiați ori buzele zdrențuite. Dar nici gând să cedeze! Fiecare lovitură îl întărea, îi sporea credința într-un destin unic, eroic, istoric. Victor se aruncă în taxiuri, se ia de guler cu șoferii, e azvârlit din mers pe caldarâm, face scandal în restaurante și cârciumi și își petrece nopțile prin secțiile de poliție. Ajunge chiar să-și facă adepți și să înființeze „Societatea anonimă pentru lupta împotriva chelnerilor și taximetriștilor". Încet, totul capătă o dimensiune inițiatică, confruntările ajung să îl adâncească din

ce în ce mai mult în sine şi îl fac să întrevadă noi căi spre adâncimi nebănuite. Aveam chiar de gând să întocmesc o taxonomie a tehnicilor prin care taximetriştii şi chelnerii obişnuiau să-şi înşele clienţii. Victor dezvăluia trucuri şi metode în demonstraţii publice, iar lupta lui începe să se transforme într-un fenomen de masă. Acţiunea aveam de gând să o plasez după căderea comunismului, prin anii '90.

— Să ştii că, puţin adaptat, ar merge foarte bine şi scenariu de film, mi-a sugerat entuziast, îndată ce am terminat de povestit.

Imediat în minte mi-a revenit seara aia în care, ameţită de alcool, Bianca îmi vânduse gratis ideea. Chiar a doua zi, în vizită la noi, Adela pusese paie pe foc. Picior peste picior, se indignase în maniera celor pentru care idealurile înalte reprezintă minunate cauze pentru care merită să pledezi, dar pe care ar fi cu totul de neconceput să ţi le şi însuşeşti. Adela era regina neîncoronată a bârfelor şi deţinea monopolul celor mai secrete informaţii de culise. Susţinea că, în timp ce Bianca vorbea despre roman, Ovidiu, ziaristul, şi-a scos discret telefonul pe masă.

— Ca să fiu sinceră, cred că a înregistrat-o. Doar ştii, pentru ziarişti chestia cu imprimările e ca mersul în două picioare. E şi explicabil, voi, nativii în Săgetător, vă găsiţi anul ăsta într-o conjunctură cam proastă. Plus de asta de ce-a băut după aia toată seara doar apă minerală?

Da, parcă într-adevăr prin fumul memoriei mi-l aminteam depunând telefonul peste pachetul de ţigări. Şi, da, îmi aminteam şi sticla de apă minerală! Gândul că ideea romanului mi-ar fi putut fi furată îmi dădea junghiuri în stomac şi mă făcea să-mi treacă fiori reci pe şira spinării. Pritoceam în minte subiectul ăsta de ceva vreme şi când eram mai determinat, mai hotărât, mai entuziast,

mai motivat ca niciodată să mă apuc şi de scris, trosc, uite-mă expus unei fraude incalificabile! Insul ăsta, Ovidiu, apărut din neant, avea obiceiul să şterpelească ideile altora! Cu asta aş fi putut să trăiesc foarte bine, dacă unul dintre aceşti alţii n-aş fi fost tocmai eu! Când mă pregăteam să fac pasul decisiv, adică să pun pe hârtie tot ce adunasem cu atâta trudă în minte, uite că apare un mare băutor de apă minerală, care se vede într-o noapte de cârciumă cu o ditai pleaşca în braţe! Tot efortul prin care şlefuisem ideea, căutasem situaţii, construisem personaje, dibuisem subiecte de conflict şi imaginasem dialoguri era dintr-odată la un pas să se ducă pe apa sâmbetei! Tipul ăsta, până la urmă un intrus în cercul nostru, pusese laba pe ea şi acum o storcea undeva în pântecul oraşului! Dar mai rău era că nici măcar n-aveam de ce să-l acuz, până când nu producea şi proba. Mi-l imaginam în faţa calculatorului, liniştit, senin, împăcat cu sine, optimist, zâmbitor, savurând o cafea tare, trosnindu-şi degetele, executând câteva mişcări din cap, rotindu-şi umerii şi deschizând o pagină de Final Draft: „Seara. Stradă lăturalnică. Victor Sima (20 de ani). Victor se urca într-un taxi...".

Când mă confruntam cu situaţii complicate în viaţa reală, îmi conectam toată reţeaua neuronală la Mantra, jocul meu video de pe telefon, construind strategii prin care să eliberez cele zece mii de bancnote cu efigia lui Benjamin Franklin. Nu sunt vreun gamer şi îmi e greu să explic când şi cum se insinuase jocul în viaţa mea. Odată bancnotele capturate şi Franklin eliberat (jocul îşi avea latura lui justiţiară), nu ştiu de ce, aşteptam să se producă marea materializare, adică transferul din virtual în real. Cum urma să se întâmple asta, rămânea o enigmă. Atunci dădeam *shut down*, îmi lipeam buzele de pielea catifelată a iubitei mele şi mă lăsam cuprins

de o senzație nepământească de bine. Degetele ei fragile, cu burice din porțelan semitranslucid prin care irizau valuri minunate de tandrețe, făceau mai mult decât toți banii din lume! Îi simțeam respirația caldă, liniștitoare, o boare din miliarde de particule vii, un abur fin și delicat ce-mi învăluia gâtul. Părul moale îmi mângâia obrajii și un sentiment de împlinire, de eliberare îmi străfulgera sufletul. Da, eu și ea eram o monadă, un nucleu indestructibil, o entitate suficientă sieși care n-avea nevoie de nicio bancnotă și de niciun diplomat! Două suflete într-unul singur, un univers de stări și senzații, o karma miraculoasă. Cu șoldurile ei în amforă, cu genunchii mici și delicați, cu sânii rotunzi presându-mi pieptul ca niște ventuze divine, cu silueta mlădioasă coborâtă parcă dintr-o pictură de Cranach, era taumaturgul perfect care îmi vindeca rănile zilei și care făcea ca nemernici precum Ovidiu să se dezactiveze instant și să se pulverizeze ca niște holograme.

— Iubiților, voi doi nu vă potriviți, deși la prima vedere s-ar putea spune că sunteți făcuți unul pentru celălalt...

Adela nu era întreagă! O tâmpiseră sutele de ore petrecute printre desene zodiacale și astrograme! Citea în cafea, în gulerul de spumă al halbei, în scrumieră sau în resturi de pâine. Viitorul îl vedea cel mai limpede în oglinda cutiuței de fard. În zilele nefaste, nu ieșea deloc din casă. Duminică de duminică, bântuia anticariatele și târgurile de antichități după cărți de astrologie. Adevăratul ei vis era să descopere o hartă a sufletului pe care ar fi realizat-o Pico della Mirandola. Pe Nostradamus îl diviniza și îl considera adevăratul Mesia. „Să nu priviți niciodată spre cer, ci numai în hărțile astrale", ne cerea. În Los Americanos venea special să-i ghicească în cafea

Isabelei, minora lui Johnny. Isabela – să fi fost numele ei adevărat? –, deşi n-avea mai mult de 16-17 ani, arăta de 20 şi. De îndată ce una dintre ele apărea, o prindea repede de mână pe cealaltă pentru a se retrage într-una dintre încăperile din spate, unde desfăşurau interminabile şedinţe de lucru. Într-una dintre seri îi venise ideea să ne ceară şi nouă datele personale: anul naşterii, ziua, ora, numele părinţilor, zodia tatălui, codul numeric personal, circa de poliţie la care ne fusese eliberat buletinul, datele de pe certificatele de naştere şi numărul de la pantofi. Peste câteva zile, apărea cu un dosar gros pe care-l pocnea de masă dând ochii peste cap: „Iubiţilor, voi doi nu vă potriviţi" şi aşa mai departe. Mai bine de o jumătate de oră am fost obligaţi să ascultăm profeţii de-a dreptul halucinante. Manipula foile cu dexteritate de cartofor, trecându-le una în locul celeilalte, pentru ca apoi să le vâre înapoi în dosar. Nu înţelegeam o iotă din vorbăria asta fără rost şi, ca să fiu sincer, nici nu eram prea atent. Totul îmi părea o fabulaţie fără cap şi fără coadă, scorneală, vrăjitorie ieftină, bâlci. Bianca, în schimb, părea foarte prinsă şi, încet-încet, ochii începeau să i se-ntunece. Cu toate astea, Adela nu se lăsa deloc, ba, dimpotrivă, continua să tune şi să fulgere împotriva logodnei noastre, argumentând prin „Declinul lui Marte", „Ascendentul în Saturn" şi „Mişcarea lui Venus".

— Credeţi-mă, chiar şi chestia cu promovările e irelevantă. Realitatea e că sunt prea multe lucruri care vă despart şi prea puţine care vă leagă...

Spumegam şi îmi venea să îi îndes astrogramele pe gât! Dacă aş fi putut, aş fi ars-o pe rug, aş fi crucificat-o! Toate prostiile astea ezoterice ne puteau distruge mitologia de cuplu! Într-adevăr, existau şanse mari să fim promovaţi cam în acelaşi timp, Bianca – partener la

cabinetul de avocatură pentru care lucra, iar eu – director de creaţie la Benson, şi ne plăcea să spunem că o asemenea potrivealã nu poate fi doar întâmplare, ci mai degrabă mâna destinului. Aşa că lovea în punctul cel mai sensibil! „Eu cred că cel mai bine ar fi să vă despărţiţi..." sunase rău, într-atât de rău, încât orice truc aş fi încercat, n-ar fi putut să şteargă urmele! Noroc că în clipa aia în pub a intrat Isabela. Adela a sărit de la masă, s-au îmbrăţişat afectat şi s-au retras împreună.

Am luat mâna Biancăi.

— Doar nu crezi aberaţiile ei fataliste! Adela asta e tâmpită! Astrologie! Rahat pe băţ!

— Şi totuşi, trebuie să recunoşti că de cele mai multe ori le nimereşte...

Avea o voce stinsă, răvăşită. Am plătit şi am părăsit barul. Acasă, i-am masat îndelung umerii, am sărutat-o şi i-am promis că promovările noastre aveau să aibă loc.

— Îmi promiţi? – s-a întors şi şi-a pus mâinile peste ale mele.

— Îţi jur!

Promisiunea era singurul fortifiant de care mai dispuneam. Orice alt argument ar fi stat în clipa aia pe nisipuri mişcătoare.

— Alţii au copii mari şi voi vă ţineţi de prostii, mârâise domnul Mavrodin, tatăl Biancăi, când aflase chestia cu promovările.

Era tipul intelectualului distins. O existenţă aproape solitară, pe care logodnica mea nu se simţea deloc chemată s-o înţeleagă. Eu însă îi admiram statura, foarte conştient de faptul că, la rândul lui, mă privea mai degrabă ca pe un caz ciudat. Copywriter îi suna ca un fel de dactilografă la masculin. Se întâmpla uneori să-l surprind privindu-mă cu un interes straniu... el, filozof – eu, copywriter... Sunt convins şi acum că, dacă ne-am

fi cunoscut ceva mai devreme, m-ar fi chemat la o discuţie de la bărbat la bărbat şi m-ar fi sfătuit să-mi bag minţile-n cap şi să mă apuc de ceva serios. Acum, însă, era târziu, aşa că se vedea nevoit să mă accepte cum eram. Copywriter adică. Şi asta, de dragul fiică-sii care pretindea că mă iubeşte.

Prima oară când am fost introdus familiei, s-a întâmplat ceva neaşteptat.

Mavrodinii ocupau somptuosul parter al unei vile cu două etaje. Deasupra lor, la unu, locuia un notar, împreună cu familia lui, iar la doi, senatorul Bujor, cel care avea să o ajute pe Bianca să-şi facă drum în politică, un ins dubios, divorţat de trei ori, plin de dosare penale, pe care de la o vreme îl tot vedeam pe posturile de ştiri. Încăperea în care fusesem primit era mobilată în mare parte cu piese de mobilier stil, iar pereţii erau decoraţi cu tablouri de familie, subliniind ideea unui mediu elitist. Ce e drept, domnul Mavrodin era o somitate – avea în curs de publicare cea de-a douăsprezecea lucrare filozofică –, iar doamna Mavrodin era decanul secţiei de canto a unei universităţi particulare. Odată strânşi cu toţii în jurul unei măsuţe cu blat transparent, profesorul m-a abordat frontal:

— Spune-mi, Mihai, cu ce te ocupi?

— Publicitate, tată, ţi-am mai spus, a intervenit fiică-sa, prompt.

— Publicitate, am întărit, la rându-mi.

— Aha... publicitate – a făcut, oarecum gânditor.

Simţeam că venise momentul meu, aşa că m-am lansat într-o expunere în legătură cu meseria mea. Din când în când, îmi umezeam buzele în whiskey-ul care ne fusese servit, doar pentru a o lua de la capăt. Curând, dădeam gata primul pahar. Domnul Mavrodin s-a sesizat

imediat, a luat sticla şi, ţinându-mă cu un ochi sub observaţie, mi-a turnat şi cel de-al doilea pahar. Pe loc m-a străfulgerat un nou val de idei. De data asta, voiam să ies din cercul îngust al informaţiilor precise, aşa că am rupt zăgazul şi am început să speculez. Un copywriter perora despre publicitate, iar doi eminenţi universitari şi o avocată de lux îl ascultau cu gurile căscate.

— Interesant... foarte interesant... deci aşa... şi-a dres vocea, în timp ce schimba o privire cu nevastă-sa.

Desigur, reclamele erau o chestiune asupra căreia realiza dintr-odată că nu se apropiase cu îndeajuns de multă seriozitate. Nici nu-i trecuse prin cap că în spatele detergenţilor, deodorantelor şi pamperşilor putea să stea un efort de o asemenea magnitudine, ci mai degrabă îşi imaginase că se făceau oarecum singure, de la sine.

— Şi eu urmăresc uneori reclamele de la emisiunile de teleshopping, a intervenit doamna Mavrodin, simţind momentul delicat. Chiar am comandat câteva produse. Trebuie să recunosc că unele sunt foarte convingătoare dacă au reuşit să-mi smulgă mie atâţia bani din buzunar – a încercat să glumească.

— Hai, măi, mamă, s-a sesizat Bianca. Mihai nu face reclame de teleshopping, chiar n-ai înţeles?

Doamna Mavrodin părea descumpănită. Nu pricepea care ar putea fi diferenţa dintre reclamele pe care le făceam eu şi cele despre care vorbea ea. Revoltată, Bianca se foia în fotoliu. Maică-sa încercase să fie cum-secade şi o făcuse lată. Am ridicat cu toţii paharele. Subiectul începea să ne strângă ca un corset. La urma urmelor, eram şi eu de părere că să faci reclame nu însemna nimic altceva decât să faci reclame. Mi-am rotit privirea prin camera ticsită de piese de mobilier-stil, înghesuite una-n-alta. O canapea Ludovic al XV-lea, un set de scaune rococo, un *nécessaire* Art Nouveau, o

lădiță de zestre din Maramureș, o oglindă venețiană, două fotolii Secession, o măsuță Ludovic al XIV-lea, un scrin baroc și cele câteva picturi coexistau cu fotoliile, canapeaua și cu măsuța în jurul căreia ne strânseserăm. Ochii mi-au căzut pe un set de vreo șase fotografii color, în rame cu picior, așezate pe blatul unui scrin. În toate, același bărbat de vreo 25-26 de ani, înalt și distins, aducând cu Henry Fonda, stătea lângă un altul vârstnic, cu ochelari pătrățoși, arcade puternice, frunte înaltă, cu o pipă atârnându-i în colțul buzelor. Am înțeles repede că erau chiar fotografiile făcute de domnul Mavrodin la Chicago, în ziua aia memorabilă despre care-mi vorbise Bianca și pe care bătrânul o petrecuse alături de Mircea Eliade. Surprinzându-mi privirea, s-a ridicat, a strâns fotografiile și le-a depus pe masă printre pahare.

— Sunt făcute cu mulți ani în urmă, la Chicago, a început. Cel tânăr sunt eu. Celălalt, cum probabil ți-ai dat deja seama, e Mircea Eliade. Am petrecut împreună o zi întreagă, poate cea mai însemnată zi din viața mea, bineînțeles după cea în care am cunoscut-o pe soția mea și cea în care s-a născut Bianca.

Priveam toți setul de fotografii Polaroid. În cinci dintre ele, tânărul Mavrodin, într-un sacou cu umeri largi, revere late, cordon petrecut peste talie și pantaloni din stofă, se găsea alături de marele savant pe un pod, într-o intersecție aglomerată, într-o cafenea, la grădina zoologică, pe o bancă sau în fața unei arteziene. Într-una însă, cea care de altfel mi-a și atras atenția, în mod ciudat, Eliade era însoțit de un bărbat îmbrăcat în costumul de scenă al lui Elvis, cu o mână în ghips și purtând o chitară pe umăr. Fotografia era făcută pe trotuarul unui mare bulevard, iar în fundal se puteau zări trunchiurile cu aspect milenar ale zgârie-norilor. Am ridicat-o s-o privesc mai atent.

— Fotografia asta are povestea ei... a spus domnul Mavrodin, sprijinindu-se cu coatele de genunchi şi aplecându-se uşor peste măsuţă. Omul ăsta, poate n-o să-ţi vină să crezi, era un ţigan român care, printr-un ciudat complex de împrejurări, ajunsese să facă pe statuia vivantă. Când profesorul mi s-a adresat în româneşte, omul a auzit şi a venit glonţ la noi. Cum prin anii '80 nu era chiar atât de uşor să întâlneşti români în Chicago, profesorul s-a arătat bucuros să-l întâlnească şi s-a interesat ce păţise la mână. A urmat o poveste care ne-a făcut o puternică impresie amândurora şi pe care o relatează în amănunt într-unul dintre manuscrisele încă nepublicate pe care, prin bine-cunoscuta-i generozitate, doamna Christinel a avut amabilitatea să mi-l trimită în dar la scurtă vreme după moartea maestrului, drept amintire a memorabilei zile petrecute împreună. Manuscrisul ăsta şi ibricul de cafea dăruit la plecare sunt unele dintre cele mai dragi mie amintiri... dar să revin. Bărbatul, un ţigan din Afumaţi, reuşise să fugă din România ascuns în plafonul unui tren. În America ajunsese doar de câteva zile. Îşi rupsese mâna alunecând pe scara avionului şi singurul lucru care-i venise în cap pentru a face rost de un ban fusese să-l imite pe Elvis. Am rămas împreună vreme de aproape un ceas, în care ne-a povestit toată viaţa lui, cum îşi luase lumea-n cap şi fugise din ţară şi cum ajunsese la Viena mai mult mort decât viu. Nemţii nu i-au plăcut, aşa că, îndată ce-a reuşit să pună un ban deoparte, şi-a luat bilet pentru America. La aterizare, prinsese o ploaie măruntă şi, înainte măcar să pună piciorul pe pământ american, a alunecat pe scara avionului şi şi-a rupt mâna. La vremea aia, americanii n-aveau lagăre, cum aveau austriecii, adică îţi făceau formele, după care te aruncau în stradă şi te lăsau să te descurci cum poţi. Aşa că, fără un ban,

cu mâna prinsă doar în niște cârpe, bântuia pe străzi habar neavând încotro s-o apuce. Avea doar o adresă a unui azil de noapte, pe care i-o dăduseră cei de la biroul de imigrări. Tot hoinărind aiurea pe străzi, dăduse peste un magazin de închiriat costume de Halloween și baluri mascate, care la americani cum știți, sunt foarte populare. În vitrină era expus un costum strălucitor, cea mai frumoasă haină pe care o văzuse vreodată. În clipa aia, din magazin a ieșit un bărbat care a venit drept spre el și i-a spus ceva, arătând spre pălăria cu boruri largi, spre cămașa roșie, înflorată și spre vesta țigănească, dându-i de înțeles prin gesturi că ar vrea să le cumpere. Fane, așa îl chema pe țigan, i-a propus să facă schimb cu costumul din vitrină, ceea ce americanul a acceptat pe loc, fără nicio tocmeală. Așa că au bătut palma, iar Fane a ieșit din magazin... Elvis Presley. Atât de mulțumit fusese americanul de înțelegerea făcută, încât, bonus, îi mai dăduse o perucă, o pereche de ochelari de soare și o chitară de jucărie. Din păcate însă, foarte curând avea să afle din afișe cine era Elvis și să înțeleagă că nu primise la schimb decât o imitație ieftină a unuia dintre costumele lui de scenă. S-a întors el la magazin, dar americanul l-a împins afară, i-a trântit ușa-n nas, a tras obloanele și l-a amenințat cu poliția. Uite-l aruncat iar în stradă, într-un costum de imitație pe care acum îl ura, dar care devenise singurul lui rând de haine și fără un cent în buzunar. De muncit, nu putea să muncească din cauza mâinii, așa că singurul lucru care-i mai rămânea era să se așeze la un colț de stradă și să cerșească pentru o bucată de pâine. Ce e drept, mai văzuse puzderie de cerșetori, n-ar fi fost singurul, așa că a hotărât să încerce. A luat o ladă aruncată lângă un tomberon, s-a suit pe ea și a luat celebra poză a lui Elvis așa cum o văzuse pe afișe, și asta pentru că nu

ştia cum să se mişte, nu văzuse niciodată o filmare cu Elvis, nu ştia nici măcar cum cântă. Când l-am întâlnit noi, era acolo de câteva ore. Profesorul, cu buna lui credinţă, a rămas profund impresionat, cum îndeobşte era impresionat de tot ce avea legătură cu România, şi, când am rămas doar noi doi, mi-a spus că găseşte ocupaţia arhetipală. La plecare, a scos din buzunarul pardesiului o tabacheră din aluminiu în care îşi ţinea tutunul de pipă şi i-a dăruit-o, împreună cu adresa lui, notată pe o bucată de hârtie. Atunci am făcut o a doua poză, în care am surprins momentul şi pe care i-am dăruit-o lui Fane, ca amintire. A fost o întâmplare interesantă... de multe ori mă întreb ce-o face omul ăsta acum... cât de mult m-aş bucura să-l reîntâlnesc şi să evocăm împreună ziua aia atât de specială şi extraordinara figură a profesorului...

Întâmplarea era într-adevăr interesantă. Chicago, un tânăr bursier, Eliade şi povestea unui ţigan român. Un context inedit ce mi-ar fi îngăduit să-mi prezint expertiza. Cât locuisem în garsonieră, găsisem de datoria mea să-mi reapropii părţile de căpătâi ale operei lui Eliade şi, de fiecare dată când deschideam câte-o carte a lui, parcă se pogora un duh. Asemenea plăsmuiri ajunseseră să capete contur chiar şi în mintea Biancăi. De fiecare dată când se întorcea nervoasă de la birou, exploda: „Mihai, noi nu mai avem intimitate! Îţi înţeleg fascinaţia pentru marile figuri, dar, te rog, nu mi le băga şi-n casă! N-am nevoie de un *ménage à trois*. Eu zic că ar fi bine să cerem o sfeştanie!". Alteori, răsfoia volumele de care eram înconjurat, îşi punea mâinile sub cap şi privea pierdută tavanul: „Ştii, uneori am senzaţia că ce e aici nu e tot... că nu poate fi totul... dacă Eliade ăsta al tău are dreptate şi ne ducem toţi dincolo... tu ce crezi?". Cu timpul, ne obişnuiserăm într-atât cu prezenţa lui,

încât, dacă se întâmpla să dea cafeaua în foc ori răsturnam coşul de gunoi, ridicam pumnii şi ameninţam. De la o vreme, până şi Paradigma torcea numai pe *Istoria credinţelor şi ideilor religioase.* Aşa că în legătură cu Eliade aş fi avut destul de multe de spus. Numai că în clipa aia domnul Mavrodin îl evoca mai mult pentru sine, cu ochii uşor întredeschişi şi cu mâinile încleştate pe braţele fotoliului. Până la urmă, era oarecum firesc. Fiecare şi-l securiza cum putea, eu în garsonieră, el în fotografii.

În drum spre casă, m-am dezlănţuit. Mi se părea că taică-su jucase popice cu demnitatea mea. Mă privise toată seara cu rezervă, ca pe un caz ciudat, un aborigen a cărui ocupaţie primitivă îi stârnea cel mult interes documentar. Bianca pufnise în râs. Când râdea ea, tot universul devenea permeabil. În bucătărie, maică-sa o întrebase dacă pentru meseria asta era nevoie de vreo facultate anume. Am sărit ca ars.

— Nu o lua personal. Ai mei habar n-au cu ce se mănâncă. Dă-le şi tu puţin timp să se obişnuiască. E ceva cu totul nou pentru ei. Să ştii că nu sunt chiar aşa conservatori.

Cum îmi doream să scap cât mai repede de reziduurile realităţii, m-am întins în pat şi am început să joc. Valiza din piele de crocodil s-a profilat repede pe ecranul telefonului. Luptam să o înclin astfel încât bancnotele să se prăvălească peste mine, ca pământul din cupa unui excavator. Pe interfaţă valiza se învârtea încet, ca un obiect într-un program 3D. Ştiam câţiva milionari. Unul dintre ei era Bobby Bunea, acţionarul majoritar de la Benson. Topurile revistelor de business îl creditau cu o avere de şapte milioane de euro, adică vreo şapte valize din mintea mea, una peste alta. Am adormit ţinând-o în braţe pe Bianca şi visând o pajişte întinsă, pe

care răsaduri cu bancnote de o sută de dolari se unduiau leneşe, sub mângâierea unui vânticel de primăvară.

Curând însă, aveam să aflu că de fapt peroraţia mea avusese efecte nebănuite în vila din Aviatorilor şi că, de la o vreme, domnul Mavrodin începuse să urmărească pauzele de publicitate cu din ce în ce mai mult interes. Când ne-a fost dat să ne reîntâlnim, m-a luat deoparte. Voia să afle mai multe.

— Miza, am început doct, e reevaluarea publicităţii şi acceptarea ei ca parte integrantă a culturii majore. La o privire mai atentă, un ochi avizat poate observa uşor că multe din scripturile pe care le vedem zi de zi la TV sunt mai degrabă schiţe literare de sorginte suprarealistă, expresionistă, existenţialistă. Spun asta pentru că, dintr-o regretabilă ignoranţă, se trăieşte încă cu falsa impresie că o reclamă nu îşi propune decât să vândă un produs. Ei bine, trebuie să vă spun că nu e deloc aşa. De multe ori, ăsta e un scop secundar. Adevărul e că ne-am obişnuit să ne uităm la reclame cu aroganţă şi asta ne privează de o perspectivă mai generală şi ne îndepărtează de fondul problemei. Dacă *privim* reclamele şi nu ne uităm doar la ele, vom descoperi citate şi trimiteri spre literatură, cinematografie sau artă plastică. Aş putea veni cu nenumărate exemple. Publicitatea e o artă, dacă îmi permiteţi această derogare, o artă cu o misiune dificilă, aceea de a fi relevantă în sine, dar şi de a reuşi să împingă consumatorul spre raft. O reclamă care vinde este un vehicul ajuns la destinaţie. Şi, cum televizorul e cel mai la îndemână filtru al realităţii, publicitatea este arta cu care marele public intră cel mai des în contact.

Profesorul mă asculta siderat, dar foarte atent.

— E natural să priviţi domeniul asta cu rezervă, am continuat. Sunteţi format la şcoala marilor idei, a marilor

gânditori... numai că vedeți, lumea se schimbă... Până la urmă, o putem considera singura artă care nu se consumă în sine, captivă într-un tum de fildeș, și care se găsește într-o permanentă confruntare cu consumatorul, o confruntare pe viață și pe moarte din care trebuie să iasă câștigătoare. Dacă veți accepta că o dimensiune pragmatică poate coexista cu una estetică, veți înțelege ce vehicul extraordinar poate fi.

După discursul meu, se pare că lucrurile se întorceau fix pe dos. Tatăl părea din ce în ce mai captivat de meseria mea, pe când fiica dimpotrivă, mărturie stând nerăbdarea cu care aștepta să fiu uns director. Spre deosebire de mine, care aveam în față perspectiva promovării, Andrei se găsea veșnic doar la un pas să fie zburat. Dacă se întâmpla, ținea să mă convingă că Benson avea să fie ultima agenție în care punea piciorul și jura să dea dracului tot și să se angajeze portar într-o scară de bloc, bineînțeles, numai dacă nu-i ieșea schema cu ideile de net. Mintea lui se transformase într-un laborator. În creuzete invizibile erau pisate prafuri subversive, erau umplute eprubete cu substanțe reactive, se verificau manometre, se fierbeau misterioase licori care circulau apoi prin vase comunicante. Fervoarea ideilor căpătase un ritm cu adevărat delirant cu care nici măcar el nu mai era în stare să țină pasul. Era ca și cum ai extrage din fluxul tehnologic un produs care nici n-apucă bine să iasă pe poarta fabricii, că un altul cu mult mai performant îi și ia locul pe bancul de probe. Totuși, laboratorul ăsta de idei și speculații avea și el nevoie de o infuzie generoasă de pragmatism, pentru că Andrei era omul care într-o secundă de inspirație putea fi capabil să dezlege nodul gordian, dar și să facă adevărate crize de nervi, când venea vorba de completat *time sheet*-uri.

Vestea plecării lui Harris stârnise un val de emoție. Harris ocupase poziția de director de creație timp de aproape șapte ani și, indiscutabil, făcuse treabă bună. În urmă cu două luni, într-o vacanță la Rio cunoscuse o braziliancă de care se îndrăgostise lulea.

Când îi dădusem vestea în Los Americanos, Bianca mi se aruncase de gât și-mi strivise obrajii în căușul palmelor.

— E fantastic! Mă bucur imens. În sfârșit, o să fii numit!

M-am sustras ușor și am încercat să-i explic că nu era vorba despre o numire, ci numai despre o posibilitate. Cum puteam să fiu eu, la fel de bine putea fi Vlad sau se putea opta pentru cineva din afară. Dar deja nu mă mai asculta și, la scurt timp, își intra în rolul de șef de campanie. Construia strategii, evalua potențialul adversarului, emitea ipoteze de lucru, îmi scria discursuri de învingător, deschidea fronturi de luptă. Se documenta minuțios în legătură cu contracandidatul și-i căuta cel mai eficient antidot. Îmi sugera să adopt un stil agresiv, cel cu care obișnuia ea să-și facă praf adversarii la bară. Redacta fișe lungi în care-mi enumera calitățile și-mi trecea cu vederea defectele. Cu Vlad proceda pe dos.

Într-una dintre nopți, visasem un fel de cor. Andrei și Bianca tronau în două jilțuri din aur masiv, capitonate cu pluș roșu, princiar. Bianca interpreta o partitură de soprană, iar Andrei, una de tenor. În jurul lor, universul conspira. Planetele aveau și ele parti pris-uri. Constelațiile făceau lobby. „Eu sau Vlad" se transformase într-o problemă cosmică având implicațiile unui Big Bang. Până și Ioana, soția lui Andrei, începuse să-mi trimită SMS-uri de încurajare în care îmi cerea „să nu care cumva să mă las!". Andrei îmi trimitea linkuri cu citate motivaționale din Sfinții Părinți, iar Bianca îmi cerea

ultimele detalii. Noaptea îmi amintea printre săruturi de promisiunea pe care i-o făcusem în seara în care Adela ne recitase astrograma aia stupidă: avansările noastre concomitente aveau să aibă loc! Şi da, lucrurile păreau să se îndrepte într-acolo.

Harris îşi făcea bagajele. În doar câteva zile, urma să plece spre Rio. Brazilianca cu nume de pastă de dinţi îl aştepta. Mediul aseptic al acvariului cu pereţi de sticlă, în care vreme de şapte ani procedase la cercetări pe studii de caz, *brief*-uri şi *time sheet*-uri cu minuţiozitatea unui bacteriolog, îi devenise dintr-odată ostil. Descoperea viaţa la 40 de ani. Tigaia dragostei îl lovise drept în moalele capului şi acum se învârtea ca un titirez în căutarea unui punct de sprijin. Iubirea avea efect halucinogen. De la o vreme, nici măcar filmările nu-l mai interesau. Cel mai riguros individ pe care îl cunoşteam se transformase într-un chiulangiu de primă mână. Vlad mirosise momentul şi încerca să se caţere. Tactica asta, de a te face util, mi-o sugerase şi mie Bianca. Era de părere că totul pe lumea asta e doar efectul voinţei. Argumenta prin Geneză. Dumnezeu însuşi se născuse mai înainte de toţi vecii, adică prin propria-i voinţă. Totul era să ştii ce vrei. Iar ea ştia. Un Hummer. De fiecare dată când vedea maşina asta, era cuprinsă de o surescitare ce se manifesta prin icnete şi ţopăituri. Alerga şi îşi lipea nasul de geam. Monstrul pătrăţos, compact, cu geamuri fumurii şi roţi de buldozer o stârnea. Era ca şi cum striga în plină stradă: „Da! Îmi plac culturiştii, muşchii mă excită!". Ăsta era Hummerul: masculinitate, forţă, virilitate. În opoziţie, visul meu era un Mercedes 300SL *gull-wing*, celebrul model sport din '54 care inaugurase designul uşilor rabatabile pe verticală, un vis complet irealizabil, dacă luam în calcul preţul unei astfel de bijuterii. Cu toate astea, *gull-wing*-ul rămânea

visul meu! În el mă regăseam cel mai bine şi asupra lui îmi proiectam nevoia de eleganţă retro, acea eleganţă a jockey-lor în cizme lucioase, a pantalonilor cu vipuşcă şi a şepcilor cu cozoroc lăcuit.

Dar, deşi visa la un Hummer, conducea un Polo. Nici ea n-ar fi putut să spună cum ajunsese la maşinuţa asta, mai degrabă fusese victima unui context de împrejurări-capcană: reclamă atractivă, timp de livrare foarte scurt, garanţie cinci ani, o prietenă posesoare, un discount spectaculos. Aşa că nici nu-şi dăduse bine seama cum de ieşise pe poarta reprezentanţei strângând în mâini volanul unui VW Polo verde-brotac, pentru că alb nu mai găsise pe stoc, iar cele două săptămâni cât ar fi durat procesarea comenzii i se păruseră prea, prea mult. Când îşi dorea ceva, îşi dorea imediat şi pe loc. Hotărâse să accepte varianta verde, cu gândul ascuns să-l revopsească. Doar că, la primul stop, o agăţă o Dacie papuc plină cu baxuri de apă minerală, făcându-i praf farul din dreapta şi bara de protecţie. Au urmat două săptămâni în care maşina a zăcut în service. Două săptămâni în care a avut timp să afle că Polo are un motor prea mic, că e o maşină rigidă, că nu prea are stabilitate şi ţinută de drum, că are probleme cu evacuarea şi, peste toate, de la VW, e modelul care se vinde cel mai prost. Aşa că, odată ieşită pe poarta service-ului, s-a văzut stăpânită de o sumedenie de nemulţumiri tehnice. Unde mai pui că la asta se adăuga bănuiala Adelei cum că marca ar atrage energii negative prin sigla de sorginte demonică, sugerând că nici accidentul n-ar fi fost chiar întâmplător. Repede, nemulţumirii îi lua locul o ură vulcanică, iar Polo-ul se transforma în inamicul numărul unu. Era ca şi cum, dezamăgită în dragoste, se aruncase în braţele primului venit. Cu cât înverşunarea creştea, cu atât îmbrăca forme mai radicale. Trântitul portierelor, forjatul

ambreiajului sau scârțâitul de roți erau doar câteva dintre supliciile la care mașinuța era supusă zi de zi. Și, cum avea obiceiul să termine tot ce începea, în scurt timp Polo-ul agoniza. Motorul îi era slăbit, accelerația greoaie, consumul crescuse simțitor, iar amortizoarele stăteau să cedeze. Durabila tehnologie germană fusese îngenuncheată de voința, ambiția și determinarea unei superbe avocate de barou.

În dimineața aia, sufletul meu zbura. Un fior călduț îmi trecea prin tot corpul, iar prin cap îmi circula un generos vid de idei. Nu știu de ce, dar asociez lipsa oricăror idei cu o miraculoasă stare de bine. Drept urmare, îmi simțeam sufletul curat, eliberat, vaporos, ca o încăpere bine aerisită prin care circula mult aer proaspăt. Cum filmam un spot pentru o gumă de mestecat, l-am cules din drum pe Andrei și am pornit spre locul unde aveau să aibă loc filmările. Era vorba despre un script simplu, pe care îl scrisesem aproape pe genunchi, dar care, spre surprinderea mea, fusese aprobat cu entuziasm de client și în care un taximetrist grobian, genul de taximetrist de București, datorită efectului unei pastile de gumă, se transforma într-un biker cool care se rupe în figuri spectaculoase cu bicicleta.

Spre după-amiază, întorși de la filmări, aveam să aflăm că Vlad fusese numit. Am ieșit amândoi pe balcon. Fumam privind în gol peste aglomerația bulevardului. Andrei se gândea, probabil, la viitorul lui într-o scară de bloc, la butonul cu comandă electrică, la răsadurile de flori din fața scării, pe când eu, sprijinit cu spatele de balustradă, priveam înăuntru prin ușa din sticlă. O lumină rece iriza din plafoniere. *Open space*-ul era înțesat cu monitoare în care intrau tuburi subțiri ca într-un pacient căruia i se administrează hrană artificială. Andrei

a făcut degetele pârghie şi a împins chiştocul peste balustradă. I-am urmărit împreună volutele până a căzut şi s-a rostogolit pe trotuar. Întors în birou, m-am aşezat la calculator şi am compus un mesaj, dar înainte să-i dau *send* m-am oprit. Veştile proaste se suportă mai uşor faţă în faţă. E vorba, până la urmă, despre preluarea unei părţi din sarcina utilă, asemenea unui bagaj dus în doi. Cel slab se poate baza pe cel puternic. Dar eram oare cel puternic? Poate că da. În chestiunile personale, Bianca nu mai demonstra aceeaşi tărie de caracter şi aluneca repede în depresii care puteau dura săptămâni întregi. Îmi amintesc de Montmartre. Se aşezase pe scăunelul unui portretist şi, vreme de 20 de minute, ţintuise cu privirea grilajul unei porţi cu feronerie albastră. Când în sfârşit artistul i-a oferit desenul, l-a inspectat pentru câteva clipe, după care l-a aruncat pe jos şi l-a ciuruit cu tocurile pantofilor. La hotel s-a năpustit asupra batoanelor Mars, din care stoca întotdeauna adevărate provizii într-un compartiment al frigiderului pe care-l sigila cu gumă de mestecat. Zvâcnea din cap şi muşca, de parcă ar fi dat pe gât un pumn de calmante. Alteori, când se simţea deprimată, îşi făcea manichiura. Pensula aluneca mângâindu-i unghiile. Aborda o privire gravă, buza inferioară îi atârna răsfrântă şi leneşă şi o cută subţire, imperceptibilă, îi traversa fruntea. Noaptea îmi plângea, ghemuită, în braţe. Da, în chestiunile personale era vulnerabilă şi neajutorată.

Cred că am ajuns acasă în jur de şapte. Paradigma mi-a pândit intrarea de sub stativul pentru pantofi şi, dintr-o săritură, mi s-a agăţat de pantaloni. Pisicuţa asta se insinuase în viaţa mea în ziua în care Bianca apăruse cu un coşuleţ din bambus acoperit cu pânză roşie şi mi-l întinsese cu un zâmbet conspirativ. Înainte să mă dezmeticesc, din el sărea un ghemotoc roşcat cu ochi

reci de hienă. Era cadoul ei pentru mine. Împlineam 34 de ani. Am deschis televizorul. În anii petrecuți lângă Dana, cutia asta mă salvase de nenumărate ori din ghearele dezolantei „singurătăți în doi". Pe ecran s-a instalat fața lată a senatorului Bujor. Era roșu ca un rac, reflectoarele îi băteau în creștet, iar pe frunte îi șiroia o transpirație uleioasă. Perora sumbru despre disponibilizările din sistemul bugetar. O mustață cu străluciri sintetice îi astupa nările. Când și când, se înfoia, după care revenea lent la forma inițială. Purta un costum gri-șobolan, la care asortase o cămașă bleu spălăcit și o cravată roșie cu nod mare. Îl întâlnisem de câteva ori și-mi lăsase impresia unui guzgan bine hrănit, care, în pofida staturii, ar fi fost în stare să se strecoare și prin gaura cheii. Cobora des la Mavrodini și asta pentru că profesorul încerca pentru el o adevărată slăbiciune. Uneori, senatorul îi aducea în dar cărți vechi sau chiar manuscrise rare achiziționate printr-o filieră asupra căreia păstra o tăcere prudentă. Drept recunoștință, profesorul îi turna cafea chiar din ibricul cu smalț albastru primit în dar de la Eliade. Între ei se stabilise o amiciție împotriva firii, dacă puneam la socoteală problemele cu legea pe care Bujor le avea și cărora li se dedicau spații ample atât în presa scrisă, cât și în emisiunile de televiziune. Se spunea chiar că ar avea legături cu lumea interlopă și cu traficul de persoane. Respingea toate acuzațiile și punea totul pe seama vendetei politice. Profesorul îl credita și-i lua apărarea. Relația dintre ei se așezase pe un fundament dintre cele mai stranii, dacă luam în calcul genealogia fiecăruia. Senatorul susținea că s-ar trage dintr-o familie de țigani căldărari, din fostul județ Vlașca, pe unde aveau moșiile Mavrodinii. Doar că bunicul profesorului din partea tatălui tocase într-o singură noapte toată averea familiei, pentru ca dimineața

să-şi zboare creierii pe treptele cazinoului. Suma pierdută fusese atât de mare, încât evenimentul ţinuse prima pagină a ziarelor vreme de câteva zile. Familiei nu-i mai rămăsese mai nimic de moştenit, în afara unei duzini de portrete care, din păcate, nu erau nici ele semnate de vreo mână celebră. Dar adevărata ciudăţenie de-abia de aici începea. Familia senatorului se trăgea din Aluneşti, iar Aluneştiul făcuse parte, vreme de mai bine de două sute de ani, din pământurile Mavrodinilor. Mai mult, din documente reieşea că moşierul Crăiţă Mavrodin, adică bunicul profesorului, cel care se sinucisese, fusese un om crud, rapace şi nemilos, care obişnuia să-şi încerce bicele pe spinările ţiganilor pe care îi stăpânea. Documentele epocii mai spuneau că mulţi dintre ei se îmbolnăviseră şi muriseră din cauza regimului greu de muncă, a lipsurilor şi a bătăilor. Senatorul se grăbea să aducă mărturii chiar din familia lui. Se născuse în Corbii de Sus, unul dintre satele stăpânite în trecut de Mavrodini, iar străbunicul lui, spunea el, fusese bătut atât de crunt din porunca moşierului, încât urmele de pe spate îi supuraseră câţiva ani, dar, şi mai grav, frati-su, un ţigan vajnic şi dârz, pentru o vorbă nelalocul ei fusese spânzurat cu capul în jos până făcuse cheag şi murise. Dar cireaşa de pe tort tocmai acum venea. Mai spunea că s-ar trage dintr-o ramură bastardă a familiei Mavrodinilor, străbunica lui fiind violată în repetate rânduri de Crăiţă, violuri din care până la urmă femeia îl zămislise chiar pe bunicul lui. Poveştile astea îl impresionau într-atât pe profesor, încât, chinuit de vinovăţie filială, se transformase în cel mai fervent militant pentru drepturile etniei. De fiecare dată când se întâmpla ca Bujor să facă vreo aluzie privind nedreptăţile suferite de etnia romă în istorie, domnul Mavrodin se pleoştea dintr-odată. Cum sentimentul ăsta chinuitor se cerea totuşi exorcizat,

profesorul se hotărâse de curând pentru o amplă monografie a etniei, iar consultant şi-l luase chiar pe Bujor. Bianca găsea atât poveştile senatorului, cât şi proiectul monografic, ridicole şi deplasate. Până să intre în politică, pentru Bujor încercase un dezgust irepresibil, organic, pe care îl manifesta aproape făţiş. „Ce tot caută ăsta la noi în casă? Cum face de sare din cazinou direct în biroul tatei? Şi ce e cu toate poveştile astea tâmpite? N-a produs niciodată măcar o singură probă că ai lui ar fi fost persecutaţi de ai mei! Şi tata, în naivitatea lui, îl crede pe cuvânt! Proiect monografic, auzi! Într-o zi o să-l iau pe individul ăsta deoparte şi o să-i spun verde în faţă tot ce cred despre el, că nu e decât un şarlatan, un afemeiat, un escroc şi un impostor!" I-am sugerat că frecvenţa vizitelor ar putea avea legătură cu ea.

— Glumeşti? Derbedeul ăsta ţine un harem întreg!

E drept că pe holurile vilei din Aviatorilor se perindau femei de o frumuseţe extravagantă. Prin cluburi, Bianca obişnuia să îmi atragă atenţia „Uit-o p-asta, am văzut-o ieşind ieri de la el" şi izbucnea în râs. Numai că toate întâmplările din ultima vreme îi schimbaseră oarecum optica. După mine şi Johnny, Bujor devenise al treilea artizan al drumului ei în politică.

Pe ecranul televizorului, senatorul continua să răspundă unui tir de întrebări, mătura pajiştea ideilor politice, sărea de la criza globală la iminenta remaniere guvernamentală, de la dosarele lui penale la asanarea morală a clasei politice. Dar deja nu mai eram atent. Se întâmplă ca uneori în viaţă să ai de-a face cu subtile legături între fapte şi situaţii, un fel de puncte nodale sau vămi care îţi pot schimba pentru totdeauna cursul existenţei. Gauguin fusese azvârlit în Tahiti, Marco Polo, în Orient, Columb, în America, Eliade, în India, iar eu, eu, într-un

taxi. Odată ajunși la cadru, aflasem că actorul principal căzuse de pe bicicletă în drum spre locație și își rupsese o mână, iar cum dublură nu exista, mă oferisem să-l înlocuiesc. Eu conturasem personajul, eu îl cunoșteam cel mai bine. Uneori, viața se cere întoarsă pe dos, era părerea lui Andrei. „Bătrâne, spunea, ceea ce pare *că e* de fapt *nu e* și invers, înțelegi? În Tibet, chestiile astea le au la degetul mic și sugarii. Viața e doar o amărâtă de iluzie. Cum face ăla, David Copperfield... țac, pac, și dispare un elefant... Scârbos în toată treaba asta e că până ne aneantizăm trebuie să tot hrănim hoitul ăsta scârbos!" Ei bine, spre surpriza mea, odată răsturnat în scaunul șoferului (spotul avea ca personaj principal central un taximetrist), intrat sub luminile reflectoarelor, cu cotul scos pe geam, mi se păruse că totul, dintr-odată, are sens și că „e". Un sens legat de volan, de schimbătorul de viteze, de cadranele ceasurilor, de pedalele de accelerație, frână, ambreiaj, becul din plafonieră sau comenzile panoului de bord. Îmi sugeam dinții, mă scărpinam în ureche, îmi treceam pieptănul prin păr, băteam sarabanda în portieră, îmi trăgeam nasul, scuipam coji de semințe pe geam și aruncam grimase languroase spre femeile care treceau pe stradă. Deși cu ochii-n ecran, pe Bujor nici nu-l mai vedeam și rememoram toate astea foarte încântat. Curând, cheia se învârtea în broască și Bianca mi se arunca de gât.

— Sunt parteneră! Am primit propunerea! Deleanu m-a chemat chiar înainte să plec! Gata, s-a făcut! Zilele astea, trebuie să se clarifice și la tine, nu-i așa?

Cu gândul la reclamă, aproape uitasem de pierderea postului. Am felicitat-o, după care i-am mărturisit că nu repurtasem același succes. A scuturat din cap și m-a fixat cu ochii ei mari și migdalați, sperând că e o glumă, genul ăla de glumă pentru care meritam să fiu sancționat

cu o noapte de abstinență. Noi doi, eu și ea, trebuia să fim avansați în același timp! Altfel nu se putea. Era un fel de ordonanță de urgență gata semnată care urma să fie publicată în *Monitorul Oficial*. Un brevet de avansare în două exemplare. Consecință firească a iubirii noastre, dovadă că destinele ni se împleteau armonios, o sincronizare perfectă ce arăta întregului univers că Bianca Mavrodin și Mihai Marinescu erau făcuți unul pentru celălalt. Era imposibil să fie ceva serios. Nici măcar Adela nu reușise o concluzie atât de fatală! Hârtiile ei pline de semne ciudate nu prevestiseră niciodată un dezastru atât de concret! Și totuși, începea să-și dea seama că vorbeam serios. O șuviță de păr i-a alunecat rebelă peste obraz. Sprâncenele i s-au arcuit, acuzând câteva linii delicate pe frunte. Eșecul meu o lua prin surprindere, o bulversa. Imagina o lungă serie de explicații... taică-su, maică-sa, prietenii, prietenii prietenilor, prietenii prietenilor prietenilor, rudele, rudele rudelor, toți erau la curent cu avansarea mea pe care confidențial știam că o dăduse ca sigură. Numirea propriu-zisă era doar o chestiune tehnică. Și uite cum dintr-odată se vedea obligată să motiveze eșecul, să deconspire dedesubturi, să mă scoată nedreptățit, martir, să mușamalizeze. Iar pentru asta era nevoie de ceva greu, solid, implacabil. O boală incurabilă poate... sau, de ce nu, un accident disimulat. Ceva ce putea stârni emoție, indignare, adică sentimente puternice, chiar brutale, capabile să-mi camufleze cât de cât eșecul. O complexă operațiune de *cover up*. După o campanie de atac, se vedea obligată la una de retragere. Era ca și cum pierduse un război personal în care se implicase trup și suflet și resimțea eșecul ca și cum ar fi fost al ei.

— Până la urmă, nici nu cred că ți-ai dorit postul ăsta... vreau să zic cu adevărat, a continuat, așezându-se

în celălalt capăt al canapelei. N-am simţit în tine determinare, nerăbdare, dorinţă. Ai procedat prea echilibrat, prea detaşat. Ştii, putea fi unul dintre cele mai frumoase momente din viaţa ta, din viaţa noastră, da, a noastră, nu greşesc deloc când spun a noastră, dar tu ai preferat să treci pe lângă el, să nu te implici. Fii sincer, nici nu ţi-ai dorit să fii numit, nu-i aşa?

Nu mă gândisem niciodată serios la asta. Nu-mi pusesem niciodată întrebarea dacă vreau să ajung şef. În sine, avea un enunţ fals. O avansare e un dat. Nimănui de pe planeta Pământ nu i-ar trece prin cap să se întrebe dacă vrea să fie avansat. Era clar ca lumina zilei, toată lumea îşi dorea, voia să facă o carieră, să primească un post de conducere, să se mute într-un acvariu, să aibă o secretară şi o maşină la scară. Şi asta fără să se întrebe „de ce" sau „dacă". Până la urmă, aşa funcţionează sistemul: după un timp, te scuipă afară feliat ori, dimpotrivă, te aruncă într-un proces superior de macerare. Totul, firesc şi de la sine. Iar când ţi se propune o avansare, o accepţi fără prea multe întrebări. Îmi dorisem cu adevărat postul? Habar n-aveam... Mă văzusem mai degrabă prins în mijlocul unui joc de strategie în care fiecare mutare mă apropia sau mă îndepărta de *level*-ul următor. Voinţa mea fusese supusă unei voinţe colective, mai puternice, care mă împinsese de la spate, îmi dăduse ghionturi, mă pişcase de ureche, îmi plesnise subţirici şi palme peste ceafă. Scopul meu se transformase în scopul lor. Dar eu, eu îmi dorisem? Repet, habar n-aveam.

— Ce aştepţi să-ţi spun acum? – m-am răzvrătit. Că, de fapt, nu mi-am dorit? Că n-am dat doi bani pe chestia asta? Aş minţi, pentru că, într-un fel, mi-am dorit. Dar, pe de altă parte, e adevărat, nu mi se pare atât de dramatic că n-am fost numit eu.

— Serios? După tot efortul pe care l-am făcut asta e tot ce ai să-mi spui?

— Nu înțeleg la ce efort te referi...

— Chiar așa? Ei bine, mă refer la toată vremea asta în care ți-am fost alături și te-am susținut. Tot timpul ăsta în care am crezut în tine. Ție îți e ușor să spui „n-a fost să fie". Dar la mine te gândești? Într-un fel, mă simt trădată pentru că știu că, dacă te-ai fi luptat mai mult, ai fi reușit. Dar n-ai făcut-o. L-ai lăsat pe Vlad să tragă sforile fără să faci nimic, fără să întreprinzi nimic!

— E absurd! Și ce voiai să fac? Să-l prind la toaletă și să-l bag cu capul în closet? Să-i scot mațele în lift?

Mă iritasem de-a binelea. Ideea că „ar fi trebuit să fac ceva" era o inepție.

S-a apropiat și mi-a prins iar mâinile.

— Mai rămâi câteva săptămâni până se clarifică lucrurile. Nu te grăbi să pleci, ar fi o greșeală. Se pot răzgândi, chiar și ăia din rețea. Îți pot face o nouă strategie și ai să vezi că...

— Chiar nu înțelegi că nu mai e nimic de făcut?

M-a privit dezorientată.

— OK atunci! Lasă, nu-i nimic, o să apară sigur un alt post. Dacă n-a fost să fie la Benson, atunci la altă agenție. Pentru noi, pentru noi doi... pentru mitologia noastră de cuplu... îmi promiți?

— Nu pot, am spus, desprinzându-mă din strânsoare.

— Cum așa? Cum nu poți? De ce nu poți?

Prin fața ochilor mi-a trecut ghereta de portar a lui Andrei și, dintr-odată, m-a împresurat un sentiment intransmisibil de libertate eternă, paradiziacă.

— Pentru că îmi doresc altceva...

— Ce altceva?

— Știu că o să ți se pară stupid, dar în clipa asta îmi trece prin minte să mă apuc de taximetrie.

Mi-a dat drumul și s-a retras speriată.

— Cum adică taximetrie? Ești nebun? Ce mai e și cu prostia asta?

Avea o voce tulbure, fără timbru. Spusesem ceva cumplit, absurd, irațional.

— Știu că e ciudat. Până și mie mi se pare...

S-a așezat pe marginea canapelei fără să mă scape din ochi.

— Tu nu vorbești serios, nu-i așa? Nu poți să vorbești serios... e o glumă, nu? Genul ăla de glume pe care nu le prea înțeleg eu...

Îi simțeam încordarea. Își dorea cu toată ființa să glumesc.

— Nu știu... cred că vorbesc serios... sau poate că nu... Acum asta simt că mi-aș dori... I-am spus și lui Andrei astăzi...

A căutat telefonul în geantă, a început să formeze precipitată un număr, dar a renunțat și l-a aruncat pe canapea.

— Taximetrist? Ești nebun? Te-a îmbolnăvit romanul ăla! Ar fi bine să consulți un medic! Mâine-poimâine, o să-mi spui că vrei să te faci chelner! Taximetrist? Mă uluiești, Mihai! Sau poate că o faci intenționat. Încerci să-ți ascunzi eșecul printr-o bombă de presă, printr-un artificiu spectaculos. Dar să știi că nu ține. Eu văd prin tine. Taximetrist! Nu cumva îmi ceri să te înțeleg, să te susțin, să te încurajez? Poate, să te și admir? Acum îmi dau în sfârșit seama cât ești de aerian... Tu ai putea crede asta... tu, cu teoriile tale despre forțele destinului. Și cum ai vrea să te prezint? Mihai, logodnicul meu, care conduce un taxi la una dintre cele mai mari companii

din oraş? Te afunzi într-o mlaştină, chiar nu-ţi dai seama de asta?

Oare chiar mă afundam? Mie mi se părea că, dimpotrivă, ajungeam în sfârşit la liman şi mi se oferea un răgaz. Mă simţeam montat, motivat, gata să-mi încep lupta şi să mă arunc în carnea scrisului! Dar în afara problemelor celeste legate de creaţie, mai erau şi altele, de care trebuia să mă ocup cât mai repede. După achiziţionarea apartamentului, contul meu arăta mai mult decât îngrijorător. Cu banii care-mi mai rămăseseră aş mai fi putut să rezist o lună, hai, două. Trebuia să recunosc că şi eu dădusem ca sigură avansarea, iar pe Vlad îl privisem, în pofida stilului lui agresiv şi tenace, ca pe un contracandidat slab şi nepregătit. Aveam şi argumente. Unu, palmaresul lui nu era la fel de convingător ca al meu, doi, îmi părea lipsit de orice farmec personal. Numai că previziunile mele se dovediseră greşite. Bobby sau reţeaua, cine mai ştia, îl preferase. Şi cum nu prevăzusem o situaţie ca asta, nici prin cap nu-mi trecuse să pun bani deoparte. Continuasem să trăiesc la fel ca până atunci, adică cheltuind cam tot ceea ce câştigam, şi asta pentru că banii îmi dau acel confort suprem, acea relaxare, acea încredere în forţele universale pe care altora le-o aduc meditaţiile în lotus sau contemplaţiile extatice.

Am continuat cu reproşurile minute bune, urmărindu-ne din baie în living, din living în balcon şi din balcon în bucătărie. Într-un sfârşit, ne-am aşezat pe canapea. Priveam amândoi în tăcere în plasmă, unde Bujor continua să-şi exerseze zâmbetul seducător. Flirta cu moderatoarea dezvelind de sub mustaţă strălucirile unei danturi din porţelan. Aerul insolent, nasul de şoricel pierdut sub pământuful mustăţii, obrajii indecent de roşii şi mâinile cărnoase îmi inspirau şi mai multă neîncredere.

Cu toată cearta asta, mă simţeam totuşi destul de liniştit. Aveam asul în mânecă. Într-o săptămână, spotul avea să intre pe toate posturile, unde avea să rămână vreme de cinci săptămâni. Ne-am culcat certaţi. Dimineaţă însă, m-am trezit cu acel sentiment de prospeţime, limpezime şi claritate. Dacă în fiecare dimineaţă întreaga umanitate s-ar trezi iluminată aşa cum sunt eu, lumea asta ar deveni, fără doar şi poate, cea mai bună dintre cele posibile. Curând, Bianca s-a trezit şi ea şi a început să-şi frece somnoroasă ochii cu podul palmelor. M-am aplecat uşor peste ea şi am sărutat-o pe frunte.

— Ne-am certat stupid aseară, i-am şoptit. Recunosc, din vina mea... Nu ştiu ce am avut, cred că e vorba de presiunea ultimelor zile. Ideea aia cu taximetria a fost cea mai tâmpită chestie care mi-a trecut vreodată prin minte. De fapt, e legată de o reclamă pe care am filmat-o ieri şi în care am şi jucat, dar n-am mai avut când să-ţi spun...

— Ai jucat într-o reclamă? şi-a luat repede mâinile de la ochi, luminându-se.

— Da, ieri. În câteva zile va fi pe post.

M-a încolăcit leneşă cu braţele şi m-a strâns la piept, sărutându-mă. Lumea asta în care ne zbatem căutând rosturi meschine e capabilă să explodeze uneori în răvăşitoare focuri de artificii sufleteşti!

— Hai, povesteşte-mi, povesteşte-mi, despre ce e vorba? mi-a prins, aşa cum obişnuia, obrajii în căuşul palmelor.

— Aş vrea să rămână o surpriză. Nu-ţi spun nimic acum, mai ai răbdare puţin.

S-a resemnat îmbufnându-se uşor şi şi-a lipit ameţitor buzele de ale mele. Surprizele o excitau, cum, de altfel, o excita orice formă de necunoscut. M-a tras uşor de reverele halatului şi ne-am răsturnat împreună în aşternutul

viu colorat cu imprimeu art deco, achiziționat chiar din vitrina unui butic de pe Champs-Élysées. Ne-am iubit învăluiți în lumina lăptoasă a începutului de zi. Dimineața se dovedise un sfetnic bun, așa că am plecat spre birou mulțumit. În mașină am pornit GPS-ul. Gina, vocea feminină a aparatului, îmi indica traseul obosită și fără timbru, ca după un *gangbang* epuizant. Mă obișnuisem să pornesc GPS-ul, ca și cum în fiecare dimineață aș fi luat-o iar și iar spre o nouă destinație. Ajuns la agenție, m-am repezit în creație, l-am smuls pe Andrei din spatele biroului și am pornit golgota demisiei care, spre norocul nostru, n-avea să aibă decât două opriri. Harris și Bobby. Pe Harris l-am găsit în acvariul lui jucând „Tetris" cu Puccini la maximum. N-avea nicio dispoziție pentru chestiuni concrete, în schimb se arăta teribil de interesat de o anume „metafizică" a demisiilor... Pe Bobby l-am găsit așezat la birou, cu casca *handsfree*-ului înfiptă în ureche și capul răsturnat pe spătarul fotoliului lui cu vibromasaj care urla ca o șenilă de tanc în mișcare. Mima regretul cu talent, de fapt cu tehnică, o tehnică perfecționată în anii de business. Odată scăpați din birou, Andrei și-a frecat mâinile ca după o mare victorie și a executat o săritură *à la* Stan Harley. După aia, și-a făcut trei cruci mari, gospodărești, a tras adânc aer în piept și m-a bătut pe umăr fericit.

— Hai să bem ceva, că mă arde al naibii pe gâtlej!

Pe Andrei, tipul ăsta arhetipal, arhaic, veșnic tras la față, cu barba lui sârmoasă, plin de idei mistice și de afaceri năstrușnice pe net, îl vedeam îmbujorat pentru prima oară... Țopăia și sărea de pe un picior pe celălalt, râzând plin în soarele dimineții. Hainele lui întotdeauna prea largi fluturau în bătaia vântului. Mergea cu doi pași înaintea mea, privind dezorientat în jur, un explorator debarcat pe o insulă virgină. Cât despre mine,

eram încercat de un sentiment confuz. Ajuns acasă, am hotărât să-mi joc *game*-ul pe telefon. Demisia atrăgea după sine serioase probleme financiare, cărora, deocamdată, le găseam doar soluţii virtuale. Adevărul e că eram lefter. Cam toate economiile le vărsasem în contul băncii austriece ca avans pentru apartament. Totuşi, nu pot spune că regretam achiziţia, fie şi numai pentru că în fiecare dimineaţă încăperile se inundau de o lumină fragilă, difuză şi limpede, care se plia perfect pe disponibilitatea mea sufletească din acel moment al zilei. Părculeţul din faţa blocului, aleea liniştită şi calmă, umbrită de platani uriaşi care vara revărsau o umbră răcoroasă cu iz de briză, micul balconaş plin ochi de ghivece cu flori de câmp, chiar şi Paradigma cea nesociabilă, toate aveau un efect stenic şi reconfortant. Dintre cele două camere ale apartamentului, una era mare şi luminoasă, un veritabil living, iar cealaltă, mai mică, îşi îndeplinea onorabil funcţia de dormitor. Dependinţele erau şi ele satisfăcătoare. Blocul fusese construit în anii '80, după planurile unei echipe de ingineri suedezi care, dacă era să dau crezare spuselor vecinilor, ar fi lucrat în secret la Casa Poporului. Alegerea apartamentului se dovedise inspirată şi potrivită nevoilor noastre, deşi în zilele în care Bianca se lansa în teribilele ei exerciţii de Tae Bo, juram că ar fi fost mai potrivită o sală de sport.

Deci cu banii stăteam prost, ba chiar foarte prost. Unde mai pui că, de curând, petrecuserăm un extravagant weekend în doi în Palma de Mallorca, unde cheltuisem nebuneşte, excitat de decorul exotic. Deşi sperasem la o binemeritată pauză în care îmi propusesem să mă apuc în sfârşit de scris, uite-mă obligat să-mi canalizez totuşi energia spre o nouă reangajare. Rata la bancă se cerea achitată şi mai erau o groază de alte cheltuieli. Asigurarea Casco îmi expirase, unul dintre aparatele de

aer condiţionat se defectase, eram în mijlocul unei lucrări la dentist, urma în curând revizia tehnică la maşină şi multe, multe altele. Desigur, Bianca ar fi putut să susţină uşor toate astea, dar demnitatea mă împiedica să accept. Un eşuat care strigă după ajutor e un caz disperat, iar eu nu voiam să devin un astfel de caz. Aveam să mă descurc, să-mi folosesc relaţiile şi să îmi găsesc cât mai repede de lucru. Bianca avusese dreptate. Trebuia să evoluez, să mă amplific identitar, să-mi reevaluez eul social, să devin, şi pentru asta îmi trebuia un post de director de creaţie.

A doua zi, ne-am strâns lucrurile şi am părăsit agenţia. Spotul montat l-am primit peste câteva zile. Într-una dintre seri, tot butonând telecomanda, nimerisem peste un documentar în care bărbaţii unui trib de aborigeni din jungla amazoniană îşi vedeau pentru prima oară chipurile pe monitorul LCD al unei camere digitale. În linii mari, cam acelaşi lucru mi se întâmplase şi mie.

— Bătrâne, ai intrat pe poarta istoriei! Pregăteşte-te, o să te recunoască lumea pe stradă... o să dai autografe şi tot tacâmul. Perversă chestie... îmi strigase în telefon Andrei, râzând în hohote.

În seara aia, a intrat pe post. Am strigat-o imediat pe Bianca, care a smuls repede de pe foc un vas cu spaghetti, a apărut în fugă şi mi s-a aşezat pe genunchi. Era emoţionată, nerăbdătoare. Inima îi bătea, gata să îi spargă pieptul, sânii îi pulsau iute, obrajii prinseseră culoarea fructelor în pârg şi prin pelicula delicată a pielii ei arămii iradiau particule vii de emoţie. Un fior subtil îi răscolea tot corpul. Minunatele, magnificele, translucidele ei degete de la picioare, pentru mine adevărate obiecte de cult, erau încordate şi adunate ghem. Am sărutat-o pe gât. Şi-a înclinat capul şi m-a atins uşor cu părul, fără să-şi dezlipească ochii de pe ecran. Emoţiile

ei cele mai puternice priveau subiecte clare, definite, pe care le comprima în stări compacte. Îmi amintesc că în perioada noastră *gambling* îmi plăcea să o privesc cum arunca jetoanele pe masa de joc. Aceeaşi concentrare, aceeaşi emotivitate crescândă, aceeaşi luptă interioară. În faţa noastră se derulau deja primele cadre din spot. Recitalul meu! O critică socială în care investisem energie, talent, spontaneitate, în sfârşit, toate datele alter-egoului meu proaspăt redescoperit. A făcut ochii mari, şi-a strâns genunchii cu braţele şi şi-a împins bărbia înainte. Preţ de 30 de secunde a stat încordată, fără să mişte nici măcar vârful unui deget. Când, în sfârşit, şi ultimul cadru a dispărut de pe ecran, am întins satisfăcut mâna în spatele canapelei şi am tras o sticlă de şampanie ascunsă acolo din timp, împreună cu două pahare cu picior lung, am ridicat-o şi am dat să desfac dopul, numai că în clipa aia Bianca mi-a sărit din braţe şi din doi paşi a fost în mijlocul camerei.

— Ai înnebunit? Ţi-ai ieşit din minţi? Ce-a fost asta?

Avea pumnii strânşi şi mă ţintuia cu nişte ochi strălucitori, războinici, înverşunaţi. O lacrimă îi aluneca pe obraz.

— Mihai, tu ce gânduri ai în privinţa noastră, m-a întrebat cu o voce tremurândă, înecată în lacrimi. Cum ai putut să accepţi aşa ceva? Pur şi simplu, nu înţeleg ce se întâmplă cu tine! Cum o să mă duc eu la tata să îi spun că nu ai reuşit să obţii postul, dar, în compensaţie, uite, tată, logodnicul meu se măscăreşte într-o reclamă ieftină, fluieră femei pe stradă şi se scobeşte în nas? Şi asta, în fiecare seară! Două luni spuneai, nu? În fi-e-ca-re sea-ră! Cum crezi că o să îi pice? Îţi imaginezi că o să jubileze? Că o să îţi admire interpretarea? Tehnica? Talentul? Aşa crezi? Nu, *darling*, o să se gândească la ridicolul căruia se va vedea obligat să-i facă faţă. Şi ştii

ceva? Exact la asta mă gândesc şi eu! Viitorul meu soţ se face de râs în reclame tâmpite! Ştii bine că tata are probleme cu inima. La asta te-ai gândit? Ne-ai expus pe toţi, Mihai! Credeam că e vorba de altceva... dar asta! Un mitocan taximetrist, un grobian infect? Şi, culmea, vrei să sărbătorim, să bem şampanie... eşti complet defazat... totul e atât de absurd... Nu pot să pricep ce e în mintea ta... suspiciunile în legătură cu psihicul tău labil mi se confirmă pentru a nu ştiu câta oară!

Eram luat ca din oală, uluit. Am lăsat sticla pe măsuţă şi am încercat o eschivă argumentând că nu e vorba decât de o amărâtă de reclamă...

— Păi, tocmai aici e problema! E doar o amărâtă de reclamă! N-o să joci Hamlet *ever*! Un actor profesionist azi e taximetrist, okay, dar mâine e Faust şi poimâine Hamlet. Rolurile se amestecă. Dar asta? Un spectacol oribil... de care văd că eşti încântat!

Telefoanele mobile au început să zbârnâie deodată. Era semnul că spotul fusese văzut. Mă privea îngrozită, panicată. A deschis dulapul, a tras câteva haine şi a început să le arunce precipitată într-un geamantan.

— Ce faci? – am întrebat uluit.

— Plec.

— Unde?

— La ai mei.

— Cum adică, la ai tăi?

— Nu mă obliga să-ţi dau alte explicaţii... ar fi penibil.

Tehnica victimizării, refugiul, abandonul, pe toate le cunoşteam din anii căsniciei mele cu Dana. Retragerea de pe câmpul de luptă lăsa un gol care repune în discuţie raporturile dintre forţe. Câteva minute, şi ieşea deja din casă. Sperasem să trântească uşa, dar nu. Apăsase clanţa încet, strecurase geamantanul afară, apoi o împinsese la loc, fără zgomot. Trântitul uşii echivalează cu „Te

urăsc!", „M-ai scos din minți!", „Îmi vine să te strâng de gât!", exprimă o stare, are ceva personal. Pe când închisul nu însemna nimic. M-am ridicat și m-am apropiat de fereastră. Cerul era de un roșu intens, pătat cu nori nisipoși în formă de pară, plumburii și murdari. În semiîntunericul serii, coroanele copacilor prindeau contururi fantaste, iar stâlpii de iluminat proiectau o lumină îmbâcsită și rece. Am văzut-o coborând pe trotuar. A deschis portiera Polo-ului, a aruncat micul geamantan pe bancheta din spate, s-a așezat la volan și a pornit cu scârțâit de roți. Foarte curând, mașina se pierdea printre blocuri. Fixam strada, înțepenit în fața ferestrei, cu pulpele lipite de elementii caloriferului. După ce în sfârșit am reușit să mă mai dezmeticesc cât de cât, am înșfăcat telefonul care suna într-una, am respins apelul în curs și i-am format numărul. Am închis ochii și am văzut diplomatul din jocul meu video în care Franklin râdea și se număra pe sine în zece mii de exemplare. M-am azvârlit furios asupră-i, dar s-a protejat repede printr-un scut energetic. Am încercat încă o dată și încă o dată. Am invocat spiritul bătrânului Obi-Wan și l-am chemat pe Eliade.

Dimineață am găsit un mesaj nou în căsuța de mail. Îmi scria sec, fără patimă sau resentimente. Lucrurile evoluaseră așa cum prevăzuse: la birou, toți se hlizeau pe la colțuri. Reclama asta îi decredibiliza familia, iar pe ea o arunca în ghearele răutății umane. Dar ce era mai rău păstrase pentru sfârșit. Nu putea să mai trăiască lângă un cabotin, un măscărici, un histrion, care accepta să se maimuțărească seară de seară în fața unui public pestriț, de circ. Textul se termina astfel: „Nu mai putem locui împreună. Nu poți să spui că nu te-am avertizat în seara în care ți-a trecut prin cap ideea aia absurdă să te faci taximetrist. E, până la urmă, o hotărâre la

care poate te aşteptai... Am să trec într-una din zile să îmi iau şi restul de lucruri. Consideră logodna noastră ruptă. Am să-ţi las cheile în cutia de scrisori".

Câteva minute, am rămas cu ochii fixaţi în ecran, rupt între două mari seturi de întrebări. Primul le privea pe cele sufleteşti, iar celălalt, ratele şi cheltuielile curente. Şi nici unul, nici altul nu erau de neglijat. Altfel spus, sufletul tânjea după dragoste, în vreme ce mintea începuse să numere puţinii bani pe care-i mai aveam. Am închis căsuţa de mail, am încercat să mă adun şi să stabilesc priorităţi. Banii! Da! Ei erau singurii care puteau în continuare asigura o relativă funcţionare a circuitului meu uman, deci aveam nevoie de ei! Aşa că m-am pus pe telefoane. Doar că, după şapte, opt apeluri, aveam să constat că de fiecare dată mi se răspundea la fel. Lucrurile stăteau prost, încă urmau valuri de disponibilizări, angajările erau îngheţate, nimeni nu mai demisiona, se pierdeau clienţi pe bandă rulantă, lucruri pe care le ştiam. După încă vreo zece, cincisprezece încercări, am hotărât să renunţ şi am coborât să-mi iau un pachet de ţigări. În clipa în care am călcat pragul supermarketului, agentul de pază a rânjit în aparatul de emisie recepţie, ceea ce m-a mirat. Intram, nu ieşeam, să trezesc suspiciuni. Pachetele de ţigări erau în stative speciale deasupra caselor de marcat, aşa că m-am îndreptat într-acolo. Când m-au văzut, cele două casiere au chicotit, încremenind cu mâinile pe aparatele de scanat. În faţa mea mai erau două persoane, un pensionar cu un scalp neted şi bine vascularizat, iar chiar în dreptul casei un tânăr cu un tricou *vintage*, în ape albastre şi verzi, mulat peste nişte umeri atletici. Pe cap purta o şapcă militară cu un cozoroc lung. A plătit, a ridicat cumpărăturile de pe bandă şi a pornit spre ieşire. În dreptul uşilor, a lăsat pungile jos, şi-a întors cozorocul la spate, a scos

din buzunar o pereche de ochelari de soare, i-a pus la ochi, a ridicat din nou pungile şi a ieşit. Abia atunci l-am recunoscut! Nimeni altul decât Ovidiu! Ovidiu-apă minerală, ziaristul scenarist, tipul pe care Andrei îl burduşise în lift, nemernicul care mă înregistrase pe telefonul mobil! Ovidiu, hoţul nedovedit, pramatia cu acte în regulă, impostorul plagiator! Nu-l mai văzusem de atunci, dar asta nu însemna că-l uitasem! Adela şi Andrei îmi furnizaseră material cât pentru un an de insomnii. Îl revedeam cum soarbe surâzător din paharul de apă minerală, mereu la pândă, ca un animal de pradă adulmecându-şi pentru ultima oară victima, înainte de atac. Poate că ar fi trebuit să alerg după el, să-i pun piedică, să-l dobor! Dar de ce-aş fi putut să-l acuz? Întâlnirea asta neaşteptată m-a obligat să-mi răspund la câteva întrebări dureroase pentru care, trebuie să recunosc, nu mă simţeam deloc pregătit. Ce făcusem până în clipa aia? Cum de romanul meu rămânea încă nescris, de ce nu îl eliberasem? El, în schimb, puteam să jur, nu stătuse deloc cu mâinile-n sân. Nu părea genul, dimpotrivă. Îl simţeam determinat, un tip pentru care viaţa se lega într-o succesiune de reuşite. El, om al prezentului, dinamic, activ, eu romantic întârziat, rătăcit în labirintul fiinţei. Ajuns în faţa casei, vânzătoarea mi-a zâmbit cochet, şi-a aranjat puţin părul proaspăt tapat, mi-a întins pachetul de Dunhill şi, fâstâcită, mi-a cerut un autograf pe un bon de casă.

Foarte curând aveam să descopăr efectele celebrităţii. Un *shift* de la *backing vocal* la *rock star,* de la *man in black* la *stand up comediant.* Un copywriter anonim, smuls din spatele biroului şi strivit de ecranele televizoarelor. Efectul era copleşitor, mai ales pentru mine, care trăisem atâţia ani ascuns printre *brief*-uri. Era ca şi

cum o forță puternică și necunoscută mă împingea gol pușcă în mijlocul unei mulțimi curioase, strânsă cerc în jurul meu. Pe Facebook primisem câteva sute de cereri noi de prietenie în doar câteva zile, iar puștii din cartier mă ovaționau. Întreaga umanitate se dezlănțuise dintr-odată și mă devora. Dar sufletul meu era sfâșiat. Bianca mă părăsise. Totul se terminase abrupt și sec, fără nimic din poezia marilor despărțiri și fără o ultimă noapte împreună. Așa cum promisese, trecuse și-și strânsese lucrurile. Mi-o luase și pe Paradigma. Într-un bilet scurt îmi explica în câteva cuvinte că nu are încredere să mi-o lase în grijă. Depusese însă, la schimb, inelul de logodnă pe capacul WC-ului.

La nici o jumătate de oră, mă sună Adela.

— Dragul meu, ce bine că s-a sfârșit! V-am spus, conjuncțiile vă erau teribil de nefavorabile! V-ați fi chinuit unul pe celălalt și până la urmă tot aici ați fi ajuns. Crede-mă, Venus și Marte nu mint niciodată. E foarte bine că până la urmă m-ați ascultat... (O ascultaserăm pe dracu', dimpotrivă, o consideram singura vinovată!) Altfel, ți-am văzut reclama și am interpretat-o. Trebuie să-ți spun că...

...adunase, scăzuse, înmulțise și împărțise. Comparase numărul de majuscule cu cel de minuscule și descoperise fatidica cifră de 1240 pe care mă ruga s-o uit cât mai repede cu putință, cerându-mi să rostesc apăsat de zece ori cuvântul *lalun* lovind cu limba de cerul gurii. Locul îl găsise prin Google Earth. Identifica elementele divinatorii în oglinzile retrovizoare, figuri talismanice în brădulețul deodorizant, tetierele ca agenți ai intensităților verticale. Verificase poziția umbrelor și aflase ziua și ora la care avusese loc *shooting*-ul. O altă zi nefastă, cum arăta Înalta doctrină.

— Să știi, e în firescul lucrurilor, conchise. Te găsești într-un moment de mare cumpănă. Taximetristul ăsta al

tău nu e decât proiecția propriei karme expuse unei vijelioase transformări. În felul ăsta, îți eliberezi subconștientul. După cum vezi, hărțile mele n-au greșit și nici nu vor greși vreodată...

Am urlat la ea, i-am trântit telefonul și am intrat sub duș. Tânjeam după o purificare, așa că am dat apa caldă aproape de maximum. Trebuia să mă eliberez de tensiunile acumulate și, cum n-aveam altă idee, încercam să le elimin prin piele. Apa fierbinte biciuindu-mi trupul mi-a dat sentimentul goliciunii și, prin extrapolare, mi-am amintit că sunt lefter. Ratele și celelalte cheltuieli nu păreau să manifeste vreo înțelegere pentru chestiunile sufletești, ceea ce însemna că trebuia să-mi concentrez încă o dată toate resursele într-o singură direcție: reangajarea. Bianca mă părăsise și mă lăsase cu un apartament pe cap. Ah, garsoniera! Acolo plutea o aură enciclopedică care ajunsese până la urmă să-mi alimenteze un fel de conștiință a propriei valori. Ieșit din duș, m-am simțit dintr-odată foarte singur, înconjurat de pereți străini, reci, fără istorie, fără mit și fără operă. Oare pentru pereții ăștia îmi sacrificasem eu economiile și-mi amanetasem viitorul?

În săptămânile care au urmat, am continuat să-mi caut de lucru. De scris, nici nu putea fi vorba. Sufletul mi-era strivit, măcinat, stors, pisat, iar singurele clipe de relativă acalmie rămâneau cele în care dezlegam rebusuri. Niciodată până atunci nu-mi trecuse prin cap să deschid o revistă de rebus, dar de curând înhățasem una de pe tejgheaua unui chioșc de ziare. Acasă, mă pusesem pe dezlegat. Primul cuvânt, „apartament". L-am mâzgălit și am trecut mai departe. Spre deosebire de Bianca, pe mine nu mă demobilizau piedicile începuturilor, amânările sau tergiversările. Îmi place să cred că în începuturi, ca și în amânări, există acea voluptate

menită să se împlinească în sine. Nu știu cum să explic mai mult, e ca și cum un superaparat de zbor e condamnat să rămână la sol pentru totdeauna, dar, cu toate astea, cutia lui neagră înregistrează fascinante povești ale unei glorii posibile.

Cât despre un alt job, primeam numai vești proaste. Nimeni nu mai făcea angajări, iar unde se mai făceau, statutul meu de senior galonat cu o panoplie de premii speria, în loc să seducă. Trecuse aproape o lună de când plecasem de la Benson și uite că încă făceam bara. Banii îmi alunecau printre degete, drama sentimentală se adâncea, Bianca refuza să mă vadă, spotul mă transformase în vedetă de cartier, iar apartamentul mi se părea din ce în ce mai străin. Așa că într-una din zile m-am trezit mutând biblioteca doar ca să schimb locul televizorului.

PARTEA A DOUA

Îmi lăsasem barba să crească, o pereche de ochelari de soare îmi acopereau ochii, iar peste frunte îmi trăsesem cozorocul unei şepci. Ieşeam dintre rotativele unei spălătorii, cu Fordul meu proaspăt vopsit în galben. Coborâsem parasolarele şi conduceam de la nivelul volanului. Pe capotă montasem caseta standard, iar pe portierele din spate plăcuţele cu numărul licenţei, numărul de înmatriculare, localitatea, valabilitatea şi tariful pe kilometru. Curăţasem tapiţeria, ceruisem planşeul bordului şi înlocuisem preşurile cu altele noi. Portierele şi torpedoul le burduşisem cu ghiduri şi hărţi. Prinsesem GPS-ul de parbriz, iar în locul lui montasem aparatul de taxat. Făcusem schimbul la ulei şi presiunea roţilor, înlocuisem bujiile, cureaua de transmisie şi câteva piese din cutia de ambreiaj. Era ca şi cum înainte de atac îmi verificasem echipamentul, numărasem muniţia, curăţasem armamentul şi sărisem din tranşee. După săptămâni întregi în care învăţasem legislaţie, urmasem cursuri, dădusem examene, adunasem vrafuri de acte, depusesem dosare, plătisem taxe şi trecusem examene psihologice, uite-mă, în sfârşit, cu autorizaţie de liber-profesionist. Aveam să muncesc cu braţele, ceea ce-mi sugera o nouă demnitate. Aşa că scrisesem câteva CD-uri cu Leningrad Cowboys, cântece patriotice ruseşti şi coruri muncitoreşti nord-coreene.

Alunecam printre clădirile trase în graffiti multicolore și speculam pe tema imperfecțiunilor sociale. Un filozof, un academician, mai bine plătit decât un om al muncii? Iată unde vedeam suprema nedreptate. Mergeam spre centru. *Device*-ul negru cu ecran LCD elibera o voce guturală, vocea unei foste dive, odată planturoasă și lascivă, cu forme generoase și tari, plină de primitivism erotic, acum însă la sfârșit de carieră, în depresie, ajunsă la sanatoriu. Vocea unei dive căzute în blazare, cu libidoul la pământ, hăpuind flacoane întregi de antidepresive și diuretice, cu sânii atârnându-i până la buric, cu mameloanele expandate ca niște ciuperci otrăvite și fundul gelatinos și flasc. Timbrul vocii ei mă ducea cu gândul la marile abisuri din Groapa Marianelor. Bach, Beethoven și Mahler la un loc. Vangelis și Jean-Michel Jarre. Maria Callas și Pavarotti. *Corul Nibelungilor*. Muzica sferelor. Traversam intersecții, opream la semafoare, intram în depășiri, accelerам, deceleram, apăsam claxonul, înjuram printre dinți, amenințam cu pumnul și smuceam din volan, totul într-un *undercover* perfect. Mă voiam temperamental, coleric și excesiv. Îmi redefineam identitatea. Anii de agenție îmi subțiaseră fibra. Orașul mă aștepta să-i cutreier rărunchii, o globulă alături de alte sute de mii de globule croindu-și drum prin arterele unui organism viu. În minte îmi veneau alte întrebări.

Poate că doar Andrei își alesese o ocupație cel puțin la fel de paradoxală ca a mea. La nici două săptămâni după demisie, se ținea de cuvânt și se angaja portar în scara în care locuia. După 13 ani plini de scopuri precise, în care am acoperit *deadline*-uri, am câștigat *pitch*-uri, am făcut prezentări, am elaborat concepte, am vânat premii, totul într-un grafic precis al determinărilor, acum, eu, în spatele volanului, și el, în gheretă, ne simțeam,

dintr-odată, lipsiți de țintă. Sensul vieții prevala în sfârșit scopului ei. Așa că îi urmasem exemplul și hotărâsem că venise și pentru mine vremea să mă eliberez de zgura ambițiilor imediate, meschine, care mă privaseră de o meditație detașată asupra unor realități cu mult mai profunde. Am comutat caseta luminoasă pe verde. De prea multă vreme viața îmi fusese pulverizată în sute de sensuri mărunte, fiecare cu logica lui autonomă, pe care venise vremea să le unific într-o fundamentală lipsă de scop, o admirabilă lipsă de scop care începea în cabina taxiului și se termina tot în ea. Redefineam concepte, stări, necesități. Ani la rând, orașul îmi apăruse ca un banal fapt de viață, dar acum se metamorfoza într-un loc nou, pe care-l redescoperem cu ochi de vilegiaturist. Am oprit la o trecere de pietoni. Pe trotuare, două grupuri compacte se pregăteau să se năpustească unul spre celălalt. Îndrăgostiți de mână, copii cu ghiozdane, bărbați în costum, pensionari, adolescenți cu căști în urechi, vânzători ambulanți de ziare, toți se adulmecau unii pe alții, căutau victima perfectă, exemplarul slab. Un meci vizual *eye to eye*, o luptă a rezistenței psihice, un happening psihologic, un *flash mob* în care tensiunea exploda în mișcare. Din mijlocul intersecției, un polițist supraponderal saliva după o blondină planturoasă. Mai încolo, o florăreasă hrănea dintr-un ziar un câine comunitar. Niște adolescenți își omorau timpul sprijiniți de un gard, iar ceva și mai încolo, rânjetul meu spărgea vitrina unui magazin de electronice. Semaforul și-a schimbat culoarea și miriapodul multicolor s-a repus în mișcare. Am apăsat ambreiajul, apoi accelerația, am schimbat a-ntâia, a doua, a treia. Bulevardul se deschidea ca șoseaua unui *race car* pe ecranul unui computer. Bucureștiul avea ceva anorganic și irațional, ceva ce scăpa oricărui

criteriu, oricărei prejudecăţi. Case în ruină mirosind a mucegai îşi făceau loc printre construcţii *high-tech*. Pe străzi, limuzine cu faruri xenon ocoleau craterele din asfalt, cerşetorii şi aurolacii flancau magazinele de brand şi chioşcurile cu covrigi, toate pe fondul unei irascibilităţi generale. Multă vreme, strada nu fusese altceva decât un spaţiu de trecere, un fundal al dorinţelor mele. Bianca! Nu mai ştiam nimic de ea din clipa în care îmi închisese uşa, cerându-mi să nu o mai caut. Am hotărât să trec peste orgolii şi am sunat-o pe Irene.

Apăruse strălucitoare, ravisantă, din cap până-n picioare Prada şi Louis Vuitton. Se aşezase la masă aruncând cheile Lexusului 4×4 pe blatul măsuţei şi mă măsurase cu atenţie.

— Ce e cu barba asta? Nu te prinde. Dacă nu te-aş fi cunoscut, crede-mă, mi-ar fi fost şi frică să mă aşez cu tine la masă. Şi hainele... nu arăţi bine deloc, să ştii. Ai nevoie urgentă de un consilier de imagine. Serios, de când nu te mai struneşte Bianca, ai cam decăzut...

A schimbat dintr-odată tonul, arborând o mină tristă, nefericită.

— Mihai, ai pierdut-o. Îmi pare rău că trebuie să-ţi spun asta. Reclama aia nenorocită a distrus-o. Susţine că din cauza ei i s-a amânat numirea, ba chiar de la o vreme au început să-i dea dosare de mâna a doua. Îşi vede tot viitorul ruinat şi cariera compromisă. E într-o pasă îngrozitor de proastă, cu nervii la pământ. Nu vrei să ştii ce glume mi-a povestit că se fac la birou pe seama ta... Mi-a cerut să îţi reamintesc că între voi totul, dar absolut totul, s-a terminat...

Fără să mă demoralizez, o căutam prin baruri, în sălile de expoziţii, la evenimentele mondene, în parcuri. Zilele treceau una după alta. Vagabondam pe străzi şi descifram rebusuri. Îmi venea greu să accept: totul se

sfârşise. Iluminată de o revelaţie, se trezise dintr-un somn adânc, un somn în care un copywriter anonim îi atacase sufletul şi îi manipulase subconştientul în aşa hal încât ajunsese să-i accepte până şi cererea în căsătorie. Acum, orice împăcare îşi pierduse obiectul, pentru că ea nu mai era ea, iar eu nu mai eram eu. Ne preschimbaserăm amândoi, ea în ceea ce fusese înainte să mă cunoască, adică ceea ce trebuia să fie, iar eu în ceea ce eram de fapt. În afară de problemele astea care mă consumau, mă vedeam obligat să mă ocup şi de alte aspecte care priveau viitorul meu.

După demisie, spre deosebire de Andrei, care se ţinuse de cuvânt şi se angajase portar de bloc, eu îmi păstrasem hotărârea să mă întorc cât mai repede în publicitate, doar că toate încercările de a ateriza în alte agenţii eşuaseră una după alta şi repede mă văzusem împins în faţa unui pluton, somat să-mi leg singur batista la ochi. Mă gândeam deja să caut soluţii alternative, cum ar fi fost să mă apuc de altceva. Dar de ce? Ce ştiam să fac? Plus de asta, îmi lipsea orice spirit întreprinzător. Singurele mele afaceri pe cont propriu fuseseră schimburile de surprize din scara blocului. Pe de altă parte, nu-mi prea mai ardea să mă întorc într-un birou... posibil să fi atins pragul critic, vârsta-limită despre care Andrei îmi perorase de atâtea ori profetic sau poate că toate ambiţiile mele se pulverizaseră în neantul unui abis sufletesc. Unde mai pui că ochii Biancăi mă bântuiau zi şi noapte, arzându-mi toată fibra sufletului ca un acid tare. În halul ăsta, într-una din zile m-am aruncat la volan, am introdus o adresă în GPS şi am urmat firul roşu indicat pe ecran până când am ajuns undeva în afara oraşului, într-un loc împrejmuit cu un gard din sârmă, cu stâlpi groşi, cojiţi şi arşi de rugină. Deasupra mea, se învolburau în stoluri negre păsările

morții, mari cât canistrele de benzină. Aerul duhnea crud a hoit. Am coborât din mașină, am mituit paznicul și am intrat. Groapa de gunoi se deschidea în fața mea bolnavă și înfricoșătoare și, curând, munți întregi de mizerie mă împresurau. Țigănci tinere, cu poalele fustelor murdare, scormoneau prin mormane cu un fel de cange, apucând și îndesând resturi în saci din rafie. Din când în când, se îndreptau din șale, țipau ascuțit și zvârleau cu sticle sau cutii de conserve goale înspre stolurile de ciori, al căror zbor cobora din ce în ce mai amenințător, o hăituială între ființe necrofage. Venisem acolo pentru că în pântecele gropii, printre gunoaie, încercam să descopăr un echivalent vizual pentru suferința mea surdă. Da, de asta eram acolo. Aveam nevoie de grotesc, de urât, de imund. Groapa duhnea a moarte, un colț de lume care se potrivea descompunerii mele sufletești.

Cu ultimii bani, mi-am cumpărat un bilet *low cost* și am plecat pentru câteva zile la Roma. Eram hotărât să evit muzeele, *chiesele*, *palazzo*-urile și cam tot ce avea patru pereți. În camera de hotel ajungeam târziu, iar dimineața plecam imediat după micul dejun, pe care îl luam într-o sală ornată cu palmieri pitici, care dădea chiar din holul hotelului. Peste zi, în afara preumblărilor pe străduțele înguste și întortocheate ale Romei, obișnuiam să întârzii ore bune în Piazza Navona, lingând câte-o înghețată la cornet, mult peste buget, așezat pe marginile uneia dintre cele trei fântâni în care se zbăteau tritoni reumatici, captivi în enorme blocuri din piatră. Mergeam acolo cu precădere seara, pentru spectacolul insolit al statuilor vivante care își țineau reprezentațiile într-unul dintre colțurile pieței. Mă fascinau imobilitatea, încremenirea lor statuară, suspendată undeva între timp

și materie. Începusem prin a le privi cu un fel de interes legat de limitele corpului uman. După un timp însă, am început să le văd și altfel, cu acea curiozitate trezită de tot ceea ce ochii nu reușesc să surprindă. Aș fi fost foarte curios să aflu ce se ascundea în spatele acelor încremeniri glaciale, în spatele măștilor albe și impenetrabile, poate mari iluminați, gânditori de elită, minți de geniu, astrofizicieni, savanți, specialiști în cuantică sau structuri moleculare absenți pentru o vreme din materie și care, suiți pe micile lor piedestaluri, se decorporalizau. În timpul ăsta, cutiile pentru donații se umpleau și la întoarcere se încheiau două mari cicluri: unul spiritual și altul financiar. Pe blugi mi se prelingeau picături de înghețată, iar eu priveam spre figurile albe, încercând să scrutez în viitor. Până la urmă, ce urma să fac? Încotro aveam s-o apuc? Contul meu era gol, ultimii bani îi aruncasem nebunește pe excursia asta de la care sperasem, habar n-aveam de ce, o salvare miraculoasă. Și uite că mă întorceam așa cum plecasem, ba nu, schimbat, adică și mai sărac.

Întors în țară, am luat un taxi din fața aeroportului. Șoferul m-a recunoscut imediat.

— Domnul din reclamă, nu-i așa?

Bărbatul, un ins corpolent și bronzat, cu cămașă înflorată și bermude colorate țipător, aducea cu un vilegiaturist proaspăt întors din Caraibe.

— Păi, și chiar sunteți taximetrist sau nu? a insistat.

— Nu sunt. A fost doar un rol, nimic mai mult.

— Și cu ce vă ocupați, dacă nu vă supărați că întreb?

Aș fi putut să spun că sunt *senior copywriter*, dar n-ar fi înțeles nimic din asta. În plus, nici măcar nu mai eram. În Panteon, în fața mormântului lui Rafael, înțelesesem că, orice urma să fac mai departe, tot sub o lespede din piatră aveam să ajung. Atunci, la ce bun

să mă îngrop de viu încă zece, cincisprezece ani, când oricum aveam să am parte de asta o eternitate? Ce eram? N-aveam nici cel mai mic habar.

— Am făcut reclame mulți ani, dar acum nu mai fac. Nu știu mai departe... Oricum, mă gândesc să mă apuc de altceva, cine știe, poate ceva pe cont propriu.

Mi-a aruncat o privire piezișă. Nu știam ce aveam de gând să fac... putea fi o situație disperată ori una a naibii de profitabilă, care lăsa loc de multe posibilități, poate de afaceri babane, de bani grași ori, cine știe, de un faliment răsunător.

— Pe criza asta, eu zic că e cam greu să te mai apuci de ceva... a mormăit neîncrezător.

Ideea că ar exista unu la sută șanse să dau lovitura îl făcea invidios. Sau, poate cine știe, dimpotrivă, voia să mă salveze. Nu păream un tip cu bani, adică cu capital de pornire, și nici față de mic întreprinzător nu prea aveam. Barba de câteva zile și tricoul larg deconspirau lipsa de simț practic. Am ieșit din incinta aeroportului și, după un viraj pe sub un pod suspendat, am intrat pe breteaua spre oraș lăsând în urmă reclamele luminoase care făceau din șosea scena unui concert rock.

— Și chiar nu v-a trecut niciodată prin gând să vă apucați d-adevăratelea de taximetrie? E o meserie frumoasă, să știți. În plus, vă știe lumea și repede ați merge pe comandă directă, cum zicem noi. Să știți că încă se fac bani frumoși. Ăia care se plâng n-au chef de muncă.

Tot restul drumului am pălăvrăgit despre fotbal. După fix 25 de minute, mașina oprea în fața blocului meu și în drum spre apartament am luat hotărârea.

Așa că zilele care au urmat am început să adun acte, să depun dosare și să dau examene. Un proces lent și anevoios, care m-a aruncat pentru câteva săptămâni din

ghişeu în ghişeu şi din instituţie în instituţie pentru ca, în sfârşit, să-mi fie eliberată licenţa de taximetrist independent, iar acum uite-mă la prima ieşire pe traseu. Oraşul vibra. Cum era o zi foarte caldă pentru luna mai, parcurile deveniseră neîncăpătoare, iar pe străzi o mare de oameni hoinărea cuprinsă de sindromul falezei. Am făcut dreapta pe lângă o construcţie din zidărie albă, deasupra căreia atârna o firmă luminoasă, şi am intrat pe o străduţă cu sens unic, care dădea într-unul dintre bulevardele din centru. Rulam uşor, atent la copiii care se jucau pe trotuare. Leningrad Cowboys interpretau pe *fast forward* un cor patriotic muncitoresc, parcă grăbiţi să ajungă la *track*-ul următor. Am dat pe radio. Simţeam nevoia de priză directă. Pătrunsesem destul de adânc pe alee când, dintr-odată, parcă un val negru a întunecat totul. Am oprit, am luat contactul, am împins portiera şi am sărit afară. Un pardesiu bărbătesc îşi deschidea piepţii peste parbriz ca un corb uriaş. În jur, pe trotuar, pe stradă, în jardiniere stăteau împrăştiate haine: cămăşi, pantofi desperecheaţi, pantaloni, chiloţi, şosete, maiouri de corp şi câteva cravate. Ceva mai încolo, nu foarte departe de locul în care oprisem, un bărbat robust şi osos, la vreo 45-46 de ani, cu o statură impunătoare, le aduna una câte una, îndesându-le într-un geamantan adânc, din toval cărămiziu, pe care-l sprijinise de grilajul jardinierelor. Din când în când, se îndrepta din şale, îşi ridica privirea şi înjura. Sus, la al treilea sau al patrulea etaj, o femeie între două vârste, pe jumătate aplecată peste balustradă, învârtea războinic o toporişcă de bucătărie şi ţipa ascuţit spre bărbat; acesta luase urma unui şir de ciorapi şi nimerise foarte aproape de locul în care oprisem. Când a ajuns chiar lângă mine, i-am întins pardesiul.

— Liber? Aşteptaţi, vă rog, numai puţin! mi-a cerut gâfâind.

La etaj, femeia zbiera ca scoasă din minți, răsucind toporișca. Pe la geamuri apăruseră figuri curioase, iar trecătorii începeau să se oprească.

— Mi-ai băgat bagaboanta-n casă! Să te ia dracu' și p-aicea să nu mai calci, că cu asta-ți crăp capu'!

Între timp, bărbatul sărise peste micul grilaj și aduna acum și ultimele lucruri căzute peste tufele ornamentale. Din când în când, suduia printre dinți. După ce a reușit să le adune pe toate, le-a îndesat în geamantan, a presat cu un genunchi capacul forțându-l și a luat-o înspre mașină cu pași egali. Am deschis portbagajul și l-am ajutat să-l urce. Când tocmai ne pregăteam să plecăm, femeia a mai azvârlit peste balcon un vraf gros de hârtii.

— Ia-le și spală-te cu ele pe cap! a urlat. Mai bine ștergeam closetul cu ele! Zicea că-mi scria poezii de dragoste, dar ce poezii, Doamne, să te crucești, nu alta! Insuflate de morți! Da, da, ați auzit bine! Se crede medium, nebunul! Când l-am prins cu *bagaboanta*, a început să îndruge verzi și uscate, ca să vezi, e ședință de spiritism! Două noaptea, despuiați amândoi, ședință de spiritism! Știi ce să faci cu ele, mă boule? Să le dai la curvele tale, asta să faci!

Din spatele portierelor, priveam cum mănunchiul de hârtii se desfăcea într-un evantai neregulat. După un zbor risipit și inegal, o parte s-au răspândit pe caldarâm și în jardiniere, altele au căzut pe mașinile parcate lângă trotuar ori pe marchiza rectangulară din beton de deasupra intrării, iar câteva au rămas agățate în frunzișul copacilor. După o clipă de uluire, omul s-a adunat repede, a suduit iar a ciudă, s-a desprins de lângă mașină, a sărit din nou printre răsaduri și a început să le culeagă, filă cu filă. Femeia l-a mai înjurat cât l-a mai înjurat, apoi s-a făcut nevăzută. Era ora la care începea o telenovelă de succes. Cum scandalul se terminase, lumea a început să se risipească.

Bărbatul a adunat hârtiile, le-a împăturit, le-a îndesat în buzunarul sacoului de vară, s-a apropiat din nou de mașină și, trăgând portiera, a tunat spre balconul rămas gol.

— Și să nu-mi mai ții cartea sub *tășghea*, căței ce ești, e ultima oară că-ți mai spun!

Apoi, către mine:

— Strada Țibleș numărul 4, din șoseaua de centură.

Am setat GPS-ul. Era bine, îmi începeam cariera cu o cursă lungă. Lângă mine, bărbatul gâfâia și de pe frunte i se prelingeau broboane mari de sudoare. Din când în când, își trecea limba printre buze, umezindu-și-le. Respirația îi mirosea a alcool. Am pornit ceasul, am învârtit cheia în contact, am tras de volan și m-am înscris în trafic. Curând, dădeam în bulevard. Orașul trepida, se mergea bară la bară, șoferii ambalau nervoși, motoarele urlau. Din când în când, câte-o motocicletă se strecura printre șirurile de mașini, ștergând oglinzile retrovizoare. Cerul inhala noxele țevilor de eșapament. Șiruri de copaci cu coroane măcinate de acidul carburanților se înșirau de-o parte și de alta ca niște ghirlande semiverzi, semiecologice, semivii.

— Păi, nu vă știu eu de undeva? m-a întrebat dintr-odată.

— Tot ce e posibil. Știți cum e orașul ăsta. Câteva mese...

M-a mai măsurat puțin, după care a scos o sticluță dintr-un buzunar, a desigilat dopul și a tras o dușcă. Purta un costum în coaste gri cu mâneci cam scurte, terminate undeva deasupra încheieturilor. Pe gât i se desena urma unei cicatrici, care urca până aproape de urechea stângă. De cele mai multe ori, cicatricile ascund povești uimitoare. Victor, viitorul meu erou din *Chelneri și taximetriști*, urma să primească și el una, semn al luptelor de gherilă. Avansam greu. Claxoanele țipau. Din când în când, șoferi grăbiți se aruncau pe contrasens,

tăind banda continuă. Radioul rămăsese comutat pe un post de muzică clasică. O voce plăcută a anunțat *Simfonia a V-a* de Beethoven. Am dat să schimb postul, dar lunganul m-a oprit cu un gest, așa că celebrele acorduri au inundat habitaclul mașinii.

— Văd că vă place, am spus, oarecum mirat, și asta pentru că nu-mi părea deloc genul.

— Surd, sumbru și nebun... dar, pe onoarea mea, genial! Umanitatea nu mai poate fi salvată decât prin geniul creației, asta e părerea mea! Facem pe ecologiștii și uităm că, de fapt, spiritul Planetei are nevoie să fie primul salvat, pentru că, vă spun sincer, a intrat de mult în putrefacție! Miroase rău a hoit, domnule! Hai să salvăm calota cerebrală și mai vedem cu aia *glacială*, asta e părerea mea!

Un muscoi dolofan se strecurase de la o vreme în mașină și acum făcea piruete savante bâzâind gros. După încă o serie complicată, s-a lipit de bord.

— A mierlit-o! a șuierat printre dinți, plesnind în suprafața din plastic.

Din pricina loviturii, capacul torpedoului s-a căscat și dinăuntru a alunecat o fotografie pe care, din reflex, a prins-o din cădere. În spatele arcadelor adânci și al pungilor de sub ochi, privirea a început să-i strălucească. Bianca îi zâmbea ispititoare într-o bluză albă, perfect mulată, și o pereche de pantaloni scurți roșii.

— Fosta mea logodnică, am simțit nevoia să explic.

— Cred că o iubiți, nu-i așa? Așa o splendoare de fată, cum să n-o iubești... Nu sunteți singurul, să știți. N-ați văzut-o pe nevastă-mea? M-a gonit ca pe-un câine... Uite cum crește linia melodică, se frânge brusc în acorduri suave, revine la clasicele amplitudini beethoveniene sugerând forța destinului și fatalitatea contrapuse voinței și ambițiilor umane, pentru ca apoi acorduri translucide

și delicate să se topească în volute. Pasajul ăsta, câtă forță, domnule... nimic nu se compară cu *a V-a*! Am scris despre Beethoven și în cartea mea...

— Autor? am întrebat, și mai mirat.

— Un fel de... am scris primul volum de literatură insuflată. De fapt, contribuția mea e neglijabilă, le datorez aproape totul celor de dincolo...

— Deci sunteți într-adevăr medium?

A aprobat din cap.

— Și cum se numește volumul?

— *Căzut din accelerat.*

— N-am auzit...

— Păi, n-aveați de unde. E caldă, doar de-o săptămână la raft. O găsiți la Librăria Institutului de Literatură. Sau, dacă vreți să comunicați cu cineva drag, veniți vineri la conferință.

A scos o hârtie, a despăturit-o și mi-a băgat-o sub nas.

Seară de lectură. Parapsihologul Silviu Soare citește în public din volumul Căzut din accelerat, *vineri, 14 aprilie, ora 19:00, în sala laboratorului de biologie al Colegiului „Mircea Eliade". Lectura va fi urmată de o ședință de comunicare cu spiritele celor dragi, trecuți în lumea de dincolo.*

Am luat foaia și am băgat-o în buzunar.

— Chestia e că mi-ar trebui niște promovare, fir-ar mă-sa să fie...

— Ce e drept, numai așa poate să afle lumea.

— Asta zic și eu. Numai că treaba e încurcată. Nevastă-mea îmi bagă bețe-n roate cât poate. Știi, dom'le, care-i ghinionul? E vânzătoare tocmai la librăria Institutului de Literatură, adică exact unde am publicat eu. Și de când m-a prins cu aia-n pat, a scos toate exemplarele de pe rafturi, le-a băgat sub *tășghea* și le ține acolo. Se răzbună alungându-mi cititorii. Drăcoasă femeie! Și

în altă parte, ăştia de la Institut n-au mai vrut s-o distribuie. Da' nu-i nimic! De vineri, îmi încep seria de conferinţe. Pentru început, la şcoală. Nu ştiu dacă ţi-am spus, sunt profesor de educaţie fizică. Directorul mi-e amic şi mi-a pasat laboratorul de biologie.

— Păi, şi credeţi că o să vină lumea?

— O să vină! Aş fi vrut eu sala de sport, e mai încăpătoare, acolo aş fi putut să-mi fac mai bine incantaţiile, aduceam o chitară, un microfon, nişte boxe, dar nici n-a vrut să audă. Cică s-ar consuma prea mult curent.

— Să ştiţi că m-aţi făcut curios. Pot să vă întreb cum v-aţi descoperit calităţile astea de medium?

— E o poveste... Anul trecut am căzut din acceleratul de Constanţa. Ieşisem pe hol să mă duc la WC. În capul culoarului uşile rămăseseră deschise, am alunecat şi m-am prăvălit afară. Prea bine nici eu nu ştiu cum s-a întâmplat. Norocul meu a fost că trenul nu prinsese încă viteză. Când mi-am revenit, eram deja la spital, cu trei coaste rupte. Mă simţeam ciudat, de parcă ceva se petrecuse cu mine, şi la câteva zile am început să aud voci. În spital s-a dus repede vorba de se înghesuiau doctorii şi surorile implorându-mă să le dau veşti de la morţii lor.

— Şi cartea?

— Păi, a cam venit de la sine, ca să zic aşa, insuflată din scoarţă-n scoarţă! Cred că o ştii p-aia cu ateul care intră într-o biserică, dă cu capu' de-o grindă şi cade-n misticism. Ei bine, ăsta sunt eu! Cum e şi cu viaţa asta, domnule! Acum zece ani, dacă-mi spuneai c-o să scriu, te ardeam de nu te vedeai.

Creştetul îi atingea plafonul, iar genunchii împungeau plasticul bordului. Vorbea agitat, clefăind cuvintele ca pe nişte pastile de gumă de mestecat.

— Legătura mea, a continuat, să ştiţi că e o personalitate...

— Puteţi să-mi spuneţi cine?

— Adevărul e că nu prea ştiu nici eu, dar aşa simt, că a fost cineva foarte important cât a trăit aici, pe Pământ.

Şoseaua se mai degajase şi m-am angajat într-o serie de depăşiri. Curând, scăpam de oraş. Soarele cobora spre orizont. Pe nesimţite, lumina se risipea, iar cerul prindea paloare vineţie. În cromatica incertă, asfaltul îşi pierdea consistenţa, aducând cu o membrană lungă şi semiopacă, şerpuind printre depozite, hipermarketuri şi showroomuri. Am ajuns pe centură. Am trecut pe lângă un schelet cu coaste din fier nituit, apoi peste o cale ferată, până când şoseaua şi-a croit drum printr-o pădurice.

De la o vreme, băgasem de seama că lunganul începuse să bată cu palma peste buzunarul în care îndesase vraful de hârtii pe care femeia le aruncase de la balcon.

— Ai idee ce am aici?

— Dacă am înţeles bine... nişte scrisori.

— Nu, domnule, o bombă!

Pe loc, am simţit cum mă străpunge un fior. Ce să mai, mă pricopsisem cu un psihopat sinucigaş, mă aştepta o moarte violentă, urma să fiu sfârtecat în mii de bucăţi şi împrăştiat pe şosea. Întotdeauna îmi imaginam clipa morţii ca pe o alunecare fluidă, şi nu ca pe un malaxor în care eram aruncat de viu. Nu! N-avea să fie aşa! Unde ar mai fi fost atunci toată filozofia morţii, la care, ce e drept, nu mă gândeam prea des, dar care acum îmi apărea atât de necesară. Nu, trebuia să părăsesc lumea într-un context grandios, într-o simfonie de stări abisale suprapuse unui conştient lucid, capabil să se manifeste riguros până la ultima suflare. Nu-mi lua nimeni beregata şi basta! În sine, clipa morţii nu mă speria prea tare, iar chestiunile cu privire la lumea de dincolo nu ajunseseră să mă preocupe într-atât încât să îmi pun întrebări despre consecinţele cosmice ale faptelor mele. Ca să fiu sincer, îmi

era doar ciudă că nu-mi scrisesem cartea! Straniu, ideea morții, iminenta detașare a sufletului de trup sau pur și simplu aneantizarea atrăgeau preocupări neașteptate. Lângă mine, lunganul rânjea cu privirea înghețată și buzele strânse-ntr-un rictus tăios. Timpul se osifica și în mașină se așternea o liniște rău-prevestitoare. Mă găseam captiv, abandonat și împins spre un sfârșit tragic, crud și nemilos! Centrifuga existenței mele o luase ani la rândul la cheie și se defectase, și, cel mai probabil, curând avea să împrăștie cu felii mari de viață. Ce mai, eram doar la un pas să dau colțul și pot spune cu mâna pe inimă că e un sentiment teribil! Să dispari așa pe nepusă masă și dintr-odată, adică din senin, e copleșitor și groaznic. Să nu ți se ofere răgazul unei scurte meditații asupra lucrurilor pe care le lași în urmă sau asupra celor care poate au să vină! La ce ai putea să te gândești în câteva secunde? Mie, de exemplu, îmi treceau prin fața ochilor pagini nescrise din *Taximetriști și ospătari*, când, de fapt, mult mai firesc ar fi fost să mă gândesc la Bianca. Și uite că acum, când mai aveam atât de puțin de trăit, îmi iroseam ultimele clipe cu niște pagini moarte, măcinat de o inexplicabilă tristețe. Pentru că, da, eram al naibii de trist. Trist și furios că bătusem pasul pe loc și că nu reușisem să mă mobilizez! Adevărul e că îmi venea să urlu. Să urlu de ciudă!

— POOOOOOOOOOC! l-am auzit în dreapta, urlând din rărunchi.

Inima mi s-a oprit și am pierdut controlul volanului. Fordul și-a schimbat dintr-odată direcția, la un pas să ne izbească de mașinile din sens opus. În ultimul moment, am reușit să apuc la loc volanul și să redresez mașina. În loc să se sperie, nebunul flutura scrisorile în aer și râdea, râdea în hohote, zgâlțâindu-se în scaun.

— Asta e bomba mea, domnule, asta e bomba mea!

Niciodată nu-mi fusese dat un şoc ca ăsta! Dar ce conta, eram încă în viaţă şi, dintr-odată, m-a cuprins acel sentiment al supravieţuitorului. Trăiam, şi ăsta era un capital nesperat! Lângă mine, individul râdea lovindu-se cu palmele peste pulpele groase. Am tras dreapta, hotărât să-l zvârl afară! Doar că în aceeaşi clipă mi-am simţit mâna strivită în cupa unui excavator.

— Silviu Soare! Fost pivot în naţionala de baschet între '83 şi '87, acum profesor de educaţie fizică la „Mircea Eliade", dacă ştii liceul... asta până o să mă dea ăştia afară cu disponibilizările... ei, sper că nu te-am speriat prea tare... a fost o glumă!

Eliade! O evocare care în sine aducea ceva liniştitor. Garsoniera avusese darul să stabilească între noi un fel de iniţiere, e drept, nu prea ştiam în ce.

— Soare! a repetat, mi-a eliberat mâna şi şi-a lăţit înapoi spatele peste spătarul scaunului.

— Opresc şi cobori! Am fost la un pas să murim amândoi!

— Ca să fiu sincer, mie nu prea mi-ar fi păsat...

— Dar mie da!

— Ai luat-o prea în serios, a râs. Bine, o să cobor, dar te rog, ajută-mă să rezolv chestia asta. E foarte important pentru mine. După aia, mă laşi unde vrei.

— Nici să nu te gândeşti! Opresc, plăteşti şi cobori!

— Nu încerca să fii băţos, nu te prinde.

— Sunt sigur că e vreo altă glumă tembelă!

— Ai să vezi imediat că sunt aşteptat. Trebuie doar să las ceva.

— Nu cumva eşti băgat în chestii dubioase cu droguri sau alte prostii. Îmi pari genul.

— Îţi jur că nu. E vorba de o chestiune... cum să-ţi spun... de principiu, dar mai ales de suflet.

— O femeie?

— Poţi să spui şi aşa.

— Te aşteaptă o femeie ori nu te aşteaptă?

— O să vezi. E o chestie de onoare. Am obligaţia să fac asta.

— Îţi înşeli nevasta în casă şi mai ai tupeul să vorbeşti de chestiuni de onoare!

— Nu te băga în lucruri pe care nu le cunoşti. Habar n-ai ce-a fost între noi. Treaba e mult mai complicată decât pare.

— O fi, n-o fi, ce ştiu sigur e că eşti un tip dubios!

Spre deosebire de domnul Mavrodin, care evalua oamenii în contextul lor profesional, eu preferam să îi cântăresc mai degrabă psihosomatic şi nu ştiu cum se făcea, dar lunganul ăsta ţicnit, cu glumele lui sinistre, parcă începea să-mi câştige simpatia. Strângea încă în mână vraful de hârtii pe care puteam desluşi o caligrafie mare şi inegală. A apăsat butonul electric, încercând să deschidă geamul, care s-a blocat.

— Nu se deschide mai mult?

Am făcut semn că nu. A făcut o mutră dezamăgită, a mai încercat de câteva ori, dar fără succes.

— Acum încetineşte, te rog, şi ia-o uşor pe lângă marginea drumului, mi-a cerut, când în sfârşit am ieşit din pădurice.

În faţă, la vreo două sute de metri, vreo şase, şapte fete în tricouri peste buric, colanţi şi pantofi platformă aşteptau în buza şoselei. Când am ajuns la doar câţiva metri, mi-a trântit în palmă teancul de scrisori.

— Cadou de la nevastă-mea! a urlat prin fanta subţire a geamului.

S-a întors, s-a holbat la mine, apoi la hârtii şi a rânjit.

— Păi, hai, ce facem? Azvârle-le pe geam!

— Cum adică să le arunc, eşti nebun, pentru ce să le arunc?

— Aruncă-le! Păi, nu aşa mi-a cerut nevastă-mea, să le dau la curvele mele? Uite că-i îndeplinesc dorinţa!

I le-am întins cu un gest violent.

— Dacă vrei, aruncă-le tu! Ce amestec am eu în toată povestea asta? Ce am eu cu nevastă-ta?

S-a ferit şi mi-a împins mâna la loc.

— Le-aş arunca, dar nu pot! E geamul blocat!

— Deschide portiera!

— Asta, în niciun caz! Am căzut odată din tren! Îmi ajunge! Hai, dom'le, aruncă-le, ce mare lucru îţi cer? Dacă nu pentru mine, fă-o pentru nevastă-mea!

— Opresc!

— Nu cumva să opreşti, sar nebunele pe noi! Aruncă-le odată, ce naiba o fi aşa greu? Zvrrr şi gata!

— Ia-le! i le-am întins hotărât.

— Aruncă-le, dom'le! Fă un gest! Nu vreau decât să-i îndeplinesc o dorinţă! E ceva rău în asta?

Strângeam scrisorile, încurcat de toată situaţia. Firesc ar fi fost să-i dau un şut, să-l împing din maşină pe caldarâm şi să apăs pedala de acceleraţie. Cu toate astea, însă, ceva îmi stârnea curiozitatea în legătură cu individul ăsta. Unde mai pui că era primul meu client. Aşa că am pus avariile, am deschis larg geamul, m-am proptit în scaun şi am împrăştiat vraful peste capotă. Hârtiile s-au înălţat, s-au desprins repede din mănunchi, au zvâcnit violent şi, pentru o fracţiune de secundă, au îngheţat lipite de aburul cerului, ca apoi să plutească fluturând uşor şi să-şi dea ultima suflare înveşmântate în colbul de pe marginea şoselei. În boxe vibrau ultimele acorduri ale simfoniei. Lunganul a dat la maximum volumul, şi-a înfipt două degete între buze şi a fluierat lung, holbându-se prin lunetă la pâlcul deja dematerializat în lumina incertă a asfinţitului.

— Mulţumesc! Aşa, gata, asta a fost! Hai să-i dăm drumu' d-aici!

Am accelerat şi m-am înscris iar în trafic. Se hlizea şi râdea, plesnindu-se iar şi iar peste pulpele groase. Culmea e că ajunsesem să râd chiar şi eu.

— Ah, dom'le, tare le mai iubesc pe fetele astea! Te rog să mă crezi, au organ pentru chestii subţiri! O să le ronţăie rând cu rând! Capodopere, domnule, ai onoarea mea! Tot sufletul mi l-am vărsat în ele! Eram nebun după nevastă-mea când le-am scris! Nebun! Ai iubit vreodată, da' aşa, cu patimă?

— Cred că da.

— Tipesa din poză? Aia da femeie de iubit, nu zic nu! În tinereţe m-am iubit şi eu cu o balerină. Îmi aruncam toţi banii pe bilete. Când apărea pe scenă zburând ca un fluturaş în rochiţa aia albă cu volănaşe, îmi venea să sar în picioare pe scaun şi să strig „Uitaţi-vă la ea, e a mea, e a mea!". M-a părăsit repede pentru un actoraş. La vremea aia, eu jucam baschet... încă nu căzusem din tren, pe când ea era o tânără speranţă. Dom'le, patru luni mi-au trebuit s-o uit... îţi vine să crezi? Patru luni...

Curând ajungeam la adresă, o casă vagon acoperită de iederă, ascunsă în fundul unei curţi adânci, năpădite de bălării. Cursa făcea 25 de lei. A scos portofelul, mi-a întins trei bancnote de zece, făcându-mi semn să păstrez restul.

— Şi să ştii că te aştept la conferinţă. Ora şapte, „Mircea Eliade", laboratorul de biologie. Până atunci, să cumperi cartea, s-o cumperi neapărat! Zburleşte-te la nevastă-mea, suflă flăcări pe nas, scuipă catran şi fă căţeaua s-o scoată de sub *tăşghea*!

Săptămânile care au urmat, am încercat să-mi definesc relaţia cu zecile de clienţi care urcau şi coborau din maşină într-un perpetuum mobile cu tarif fix. Taximetria

se dovedea și ea o artă, o artă în care nu era chiar atât de ușor să excelezi. Clienții mizează pe calitățile tale de supererou, de karateka urban care, prin tehnici îndelung exersate, reușește s-ajungă din A în B cu viteza luminii. Minutele, orele, anii treceau într-o singură clipă, se îmbătrânea, se năștea, se fugea la starea civilă, se pleca la înmormântări, se cumpărau flori, se iubea, se plângea și se râdea în hohote, certuri violente urmate de sărutări pătimașe, se leșina, vreun chefliu deschidea portiera și vomita din plină viteză, timpul se dilata doar pentru a se contracta imediat, exploda și iar imploda înghițind ani, tinerețe și viață. Bancheri cu ceasuri din aur și serviete din piele ori muncitori cu salam feliat în ziar, cu toții aveau un drum de făcut, ceva de regretat, pe cineva de iubit, ceva de sperat și uite cum taxiul se preschimba pe nesimțite în dric purtându-i pe toți spre capătul nesigur al vieții. Pe de altă parte, simțeam că încep să asimilez din ce în ce mai bine logica străzii, să am coordonare, instinctele să se declanșeze la timp, iar eul latent să se ridice ca o bulă.

La bistro făcusem deja cunoștință cu câțiva taximetriști. Unul, Jean, un tip negricios cu o pată îngustă pe frunte, îmi ceruse într-o noapte cablurile să-și încarce bateria. De atunci, ori de câte ori se întâmpla să ne potrivim, mâncam împreună. Prin el îi mai cunoscusem și pe alții. Se pălăvrăgea despre fotbal, politică, întâmplări din trafic, femei, clienți, dar cel mai des despre criză. O, criza! O vedeam defilând prin paginile ziarelor, revistelor, prin anunțurile de mică publicitate, în suplimentele TV, în cotidienele gratuite de metrou, în broșurile ridicate din cutiile de scrisori, pe afișele anunțând promoții spectaculoase, pe ecranele LCD înfipte-n intersecții, pe *sticker*-ele lipite la gurile de metrou. Panourile publicitare anunțau reduceri-bombă, supermarketurile lansau oferte pe bandă

rulantă, producătorii scădeau preţurile sperând într-un volum mai mare de vânzări, dar, parcă-n ciudă, casele de marcat se încăpăţânau să înregistreze încasări tot mai mici. Casierele se isterizau din te miri ce, îşi pierdeau cumpătul, răbufneau la orice întrebare şi treceau produsele în silă prin aparatul de scanat, aruncându-le apoi neglijent în pungi, corpuri delict extrase de la locul accidentului. Televiziunile se adaptau şi ele din mers. Transformau monstrul în supererou şi-i treceau excesele la excentricităţi de vedetă. După o perioadă de adaptare, mulţi ajunseseră să vadă în criză un rău necesar, care inspira laolaltă teamă, fascinaţie şi respect, aceeaşi fascinaţie pe care o ai pentru un gangster în costum cadrilat, cu guler scrobit, pantofi cu scârţ şi pălărie trasă pe ochi. O sabie cu două tăişuri. Lovea şi despica. Jurnalele de ştiri dădeau ziua de mâine ca improbabilă, iar la meteo se anunţau ploi în rafale, inundaţii, tunete, fulgere şi uragane. Vrăji într-un glob de sticlă, strategii puse la cale în creuzetele redacţiilor de ştiri, şi asta pentru că un rău putea fi credibil doar dacă atrăgea după sine altul mai mare. Vali, un tip oacheş la vreo 30 de ani, cu părul sârmos şi creţ, tuns scurt, rezolvase problema.

— Frăţiorilor, eu mă scot cu femei. Cât mai multe femei.

Din una-n alta, Gigi, un ins la vreo 50 de ani, mic şi rotofei, cu mânuţe grăsuţe şi moi ca nişte ugere, schimbase subiectul.

— Îl iau pe unu', frăţioare, din faţă de la Operă, unu' cam pe la 60, aşa, cu o barbă cănită bine şi rasă linie pe obraz şi cu sprâncene lungi, şi date uite-aşa în sus ca pe MiniMax. După ce s-a urcat şi şi-a tras un pic răsuflarea, şi-a dres vocea în pumn, şi-a ridicat bărbia şi ce să vezi, băi tată, băi! M-a luat în triluri d-alea de operă: „Caaaleaaaa Victoooriieiii numărullll şaptişpeeee, cooolţ cuuu Muzeeeul Cooolecţiilorrrr!". Să mor, nu alta! Uite-aşa-i făcea gâtleju'

valuri, valuri, să juri c-a înghiţit ditai broscoiu'. Mă uitam la el şi mă cruceam. Avea omu' o voce să spargi geamuri cu ea. După ce şi-a făcut tot numărul, a plescăit din limbă de câteva ori şi a tras o batistă din buzunar. Şi-a şters fruntea şi a zis mai mult pentru el „Asta e şi nu e alta", după care a înfipt ochii-n parbriz şi a amuţit. Eu, vă daţi seama, rămăsesem mască. Când a văzut că nu mă mişcam, s-a uitat la mine aşa, mirat adică, şi mi-a făcut semn să învârt cheia în contact, după care a luat-o din nou. „Haaaaaaii, drăguţăăăăăă, dă-iii drummu' că mă grăbessssc!" După aia, toate indicaţiile mi le-a dat numai aşa. „Aiiciiii facemmmm la dreapptaaa", „aiciiii stânnnnnngaaaa", „întoarcem duuuuupă scuuuuaaaarrrr", „duupăăă seeemaaforr aaa dooouaaa laaa stânnngaaa!", mai să-mi plesnească timpanele, nu alta! Când am ajuns la adresă, nu ştiu cum îi pică ochii pe legitimaţie şi vede că era chiar ziua mea de naştere. Şi ce să vezi, vere, mi se apucă şi-mi bagă un „La mulţi ani!", să fac scurtă la ureche, nu alta. Uite că începe să-mi ţiuie dreaptă numai când mă gândesc, băga-l-aş în mă-sa de nebun!

— Stai că am şi eu una! a sărit şi Nelu, zis Pisică, pentru ochii lui cenuşii ridicaţi la colţuri, sau alteori Goarnă, pentru obiceiul de a da claxon. Acum vreo trei zile, am luat un musculos chiar din intersecţie de la Kogălniceanu. Era cât o garsonieră omu', că abia a reuşit să-şi facă loc pe scaun. A tras portiera după el, a zis un „Doamne ajută", şi-a făcut o cruce mare şi mi-a dat adresa. Mergea undeva în Colentina, la o rudă. Era culturist cu mai multe titluri în palmares şi antrenor la lotul naţional. Cât capul meu avea braţu', vă jur că nu exagerez cu nimic! E, din vorbă în vorbă, a început el să-mi zică de sală, cum sunt băieţii, cum se antrenează, cu cât fac piept, care sunt exerciţiile cele mai grele, ce regim alimentar ţin, în sfârşit, chestii care ţineau de

viaţa lui de sportiv. Avea o voce caldă şi moale, de parcă în corpul ăla al lui cât un buldozer mai era încă unu' mai mic, ca în Matrioşka alea ruseşti. Când treceam pe lângă vreo biserică, îşi făcea cruce şi spunea câte un „Doamne, Isuse Hristoase, *milueşte*-mă pe mine, păcătosul!". Practicant, omu'. Mergea cu sfinţenie la biserică în fiecare duminică, ţinea toate posturile, de rugăciuni nu mai vorbesc, pomeni, în sfârşit, toate câte le fac ăştia mai habotnici. Până aici, ce să zic, toate bune. Dar stai să vezi. Când se termina antrenamentu', strângea toţi băieţii în vestiar, se urca pe o bancă şi le trăgea, tată, câte o predică, ca la carte. Ia gândiţi-vă la zece, cinşpe zdrahoni, toţi pachete de muşchi, smeriţi, cu ochii în pământ, luaţi unu câte unu la perdaf! Pentru că asta făcea. Că tu eşti leneş, nu munceşti cât trebuie şi mai mult te învârţi prin sală, că tu eşti hoţ, te-am văzut cum furi la serii, tu preacurveşti cu gândul şi-ţi fug ochii după fete, în loc să te concentrezi pe antrenament, tu nu te rogi în timpul repetărilor şi de asta de câteva luni n-ai mai crescut în masă. După ce-i făcea pe toţi de baftă, mi-i trimitea direct la spovedit, că necurăţiţi nici că-i mai primea la următorul antrenament!

Am plecat de la bistrou şi la primul semafor am oprit chiar lângă Lexusul lui Irene. A demarat cu scârţâit de roţi, fără să mai aştepte verdele. N-avea răbdare pentru cicluri complete. Aşa procedase şi cu Allain. Cum marea ei slăbiciune erau filmele lui Tarantino, după ce văzuse *Inglourious Basterds*, hotărâse să se cupleze cu un tip de culoare. Şi asta pentru că ea era evreică, iar „a fi de culoare" se transforma într-un irezistibil afrodiziac. Aşa că foarte curând ni-l prezenta pe Allain, un camerunez ajuns în România într-un container de cereale. Avea o piele tuciurie şi lucioasă şi un nas mare, borcănat. Discuţiile cu el se învârteau în jurul lui „combien?", „c'est trop"

sau „je connais une bonne affaire bargain". Aici semăna cu Johnny. Vedea peste tot oportunități și afaceri. Doar că, spre deosebire de Johnny, Allain era falit. E drept că în câteva rânduri își încercase norocul în lumea showbizului, dar îl pierduseră credulitatea și lipsa de simț practic. Așa că până la urmă ajunsese portar la Hilton. De acolo îl agățase Irene. Îl târâse în Lexus, pentru ca foarte repede să-i și dea papucii. Motivase prin „incompatibilitate de rasă în pat". Allain părea un tip fără noroc. Când treceam prin fața hotelului, îl găseam zâmbind imaculat în livreaua lui albastră plină de strasuri, fireturi și trese aurii, deschizând și închizând portiere. Mi-am întors gândurile spre Bianca. Mă pregăteam pentru ziua în care, pe bancheta din spate, avea să se urce ea sau taică-su, sau maică-sa și să afle că ajunsesem acum să conduc un amărât de taxi, în locul unui departament de creație. Știam, ura taximetriștii. Ideea romanului îmi fusese inspirată tocmai de ura asta a ei, pe care o împărtășisem și eu până în ziua în care-mi fixasem aparatul pe bord.

Trecând prin fața librăriei cu aspect de tonetă de înghețată din fața Institutului de Literatură, mi-am amintit de volumul de proză inspirată al lunganului pe care zicea că nevastă-sa i l-ar fi sechestrat sub *tăsghea*. Multă vreme, lectura fusese una dintre pasiunile mele. Anii cei mai prolifici fuseseră de departe cei petrecuți lângă Dana. Plictiseala făcuse din mine un cititor de elită. Citeam ca un nebun. Și asta pentru că, mult prea devreme, prezența Danei ajunsese să îmi dea un fel de „mal du siècle", de care încercam să mă salvez prin citit. Dana era o ființă tăcută și prefera să se exprime mai mult nonverbal. La început, asta mă stârnise, ba chiar mă fascinase. Descopeream în tăcerile ei profunzimi nepământești, iar ochii mari și adânci îmi stârneau apetitul colocvial. Așa că trăncăneam ore-n șir. Mă asculta pierdută, aproape

în transă, aprinzându-şi ţigară de la ţigară. Monologurile atacau teme dintre cele mai diverse, de la istorie şi literatură până la fotbal şi K1. Adoram să rup ritmul, să sar de la una la alta, să atac prin flancuri, pentru ca, la sfârşit, să aplic lovitura de graţie. Cu timpul însă, toate astea au început să-mi dea de gândit. Privirea ei caldă şi arzătoare nu-mi mai părea să reflecte acel mister indescifrabil, acea mare enigmă care mă făcuse să o cer poate prea repede de soţie, aşa că până la urmă m-am retras printre cărţi. Dana a luat lucrurile în cel mai natural şi firesc mod cu putinţă, terminasem ce avusesem de spus, aşa că s-a repliat repede şi mi-a înlocuit logoreea cu divertismentul TV. Ne terminam incursiunile cam în acelaşi timp, ne şopteam noapte bună şi ne retrăgeam fiecare cât mai aproape de marginea patului. Cu Dana n-am reuşit să mă cert niciodată. Extraordinara ei capacitate de a absorbi şocuri mă uluia. Rupea prea uşor din sine şi asta mă speria. Spre deosebire de anii petrecuţi lângă ea, alături de Bianca, spectrul lecturilor se schimbase şi ajunsesem să citesc mai mult reviste de cultură urbană, cronici de teatru şi film, broşuri de eveniment ori publicaţiile gratuite cu care îmi burdușea torpedoul. Trăiam plenar frenezia unui consum cultural de metropolă. Citeam de toate, poate doar cu excepţia revistelor financiare, domeniu de care n-am reuşit să mă apropii niciodată şi care abia după împrumutul pentru apartament a căpătat o dimensiune ceva mai concretă, conferind stabilitate sau, după caz, nesiguranţă creditului meu. Trebuie să mă credeţi, starea unui credit e pur şi simplu vitală şi asta pentru că ratele prea mari sau prăbuşirea cursului accelerează procesul de îmbătrânire.

Am semnalizat dreapta, am parcat în faţa librăriei şi am intrat. Lunganul nu minţise, era într-adevăr femeia de la balcon. Încăperea era mică, cu totul cam zece

metri pătraţi, din care un sfert erau ocupaţi de o tejghea lungă din lemn, garnisită toată cu cărţi. Ciudat, dar femeia şi tejgheaua îmi păreau să aibă un aer comun, de parcă cu trecerea timpului ajunseseră să împrumute câte ceva una de la cealaltă.

— Aveţi *Căzut din accelerat*?

Fără să mă bage în seamă, privea pierdută pe geam, ca în hubloul unei maşini de spălat.

— *Căzut din accelerat*, de Silviu Soare, am insistat.

— Nu mai e. S-a dat.

— Toate?

— Toate ce?

— Exemplarele zic. S-au dat toate?

— Toate. Ce vi se pare aşa ciudat?

— Păi, pe ultimul când l-aţi dat?

S-a întors şi mi-a aruncat o privire feroce.

— Vă întreb când s-a vândut ultimul exemplar din *Căzut din accelerat*.

— Eşti de la poliţie, dumneata? Am zis că nu mai e, nu mai e şi gata. Nu dăm noi socoteală ce şi cum vindem.

— Autorul zice că o aveţi.

— Ştie el cum merg la noi vânzările? Autorul e un... dom'le, ce atâta, v-am spus că nu mai e, înseamnă că nu mai e!

— Poate totuşi mai e un exemplar rătăcit pe undeva.

— Dom'le, dumneata ce vrei, ce tot insişti? Ţi-am spus. Nu mai e!

— Vreau cartea. Ştiu că o aveţi. Şi, dacă nu mi-o daţi, vă reclam!

În loc de răspuns, şi-a încrucişat braţele sub sânii grei, mi-a întors iar spatele şi şi-a proptit iar ochii în geam. Era clar, altceva n-aveam să mai scot de la ea. Aşa că m-am învârtit pe călcâie şi am ieşit. Ca să fiu sincer, nu intrasem în librărie cu gândul la carte, ci mai

mult dintr-un fel de curiozitate. Voiam să verific dacă tipul vorbise serios şi nevastă-sa chiar îi ţinea cărţile sub tejghea. Am dat colţul, am sărit treptele Institutului, iar în capătul holului am dat peste biroul directorului. M-am năpustit înăuntru. Storurile erau trase pe jumătate, iar încăperea, învăluită în semiîntuneric. Pe pereţi atârnau strâmb câteva portrete de scriitori celebri, prinse în rame cariate. Din spatele unui birou plin ochi cu vrafuri de cărţi şi teancuri de dosare, am văzut tresărind doi ochi foarte albaştri şi foarte speriaţi.

— Ce doriţi dumneavoastră?

— Să vorbesc cu domnul director, m-am încruntat.

— Şi în ce problemă, vă rog?

— Personală. Şi mă grăbesc!

— Aşteptaţi numai o clipă!

O minionă oacheşă într-o rochiţă verde ecosez s-a ridicat şi a luat-o cu paşi de gheişă înspre o uşă, a ciocănit formal, a dispărut pentru câteva secunde, după care a revenit şi mi-a făcut semn să intru. Directorul mă aştepta în picioare, bătos, puţin îndoit de spate, sprijinindu-se în buricele degetelor de blatul biroului. Fusese prevenit că apăruse un individ recalcitrant, aşa încât se străduia să pară, la rândul lui, fioros. Însă nu-l prindea. Era un ins slab şi osos pe care curgea un sacou bej, cu cotiere ovale din piele întoarsă şi mâneci prea lungi. De sub reverele hainei ţipa o cămaşă de un roşu turbat, încheiată până la ultimul nasture. Nu purta cravată, în schimb din buzunarul de la piept ţâşnea colţul unei batiste înflorate. În încăpere plutea o ceaţă grea, iar într-o scrumieră plină ochi fumega o ţigară de-abia începută. În faţa biroului greoi din mahon, intarsiat cu motive florale, stăteau două fotolii cu o tapiţerie uzată, bătută în bumbi aurii, mătuiţi de vreme. În dreapta, în vitrina unui dulăpior suplu strălucea o colecţie de trofee şi medalii împrăştiate

printre ediții de lux. Din mijlocul tavanului, chiar din prinderea unei lustre cubiste cu brațe inegale, se expanda o plasă de crăpături care spintecau tencuiala țesând o pânză fină, filigranată, prelinsă pe pereții verticali. Fără să aștept să fiu invitat, m-am înfipt direct în fața biroului și am încercat să explic în fraze cât mai tăioase ce voiam. Când a înțeles că nu era nicidecum vorba de vreun atac la persoană ori la adresa editurii, a răsuflat ușurat, și-a desfăcut primul nasture al cămășii și mi-a făcut semn aproape amabil spre unul dintre cele două fotolii. Era clar. Nu eram nici vreun scriitor care se victimiza, nici vreun furnizor neplătit, eram doar un cititor oarecare.

— Cum spuneți că îl cheamă? m-a întrebat, apucând țigara de pe marginea scrumierei.

— Silviu Soare.

— Soare... Soare... Soare... nu-mi amintesc... ia stați... Angela! a strigat, ridicând bărbia pentru un registru mai înalt.

În tocul ușii s-a și înfipt secretara.

— E vorba de bărbatu' doamnei Nicoleta de la librărie, a spus fără să mai aștepte.

— Bărbatul ei?

— Da, adică concubinul. Nu sunt căsătoriți, dar trăiesc împreună de mai mulți ani. Nu vă aduceți aminte, unu' Silviu Soare? A scris o fițuică, *Căzut din personal.*

— ...*din accelerat,* am corectat.

— Sau așa. S-a publicat la noi. Doamna Nicoleta a insistat, adică m-a rugat pe mine să vorbesc cu dumneavoastră, că erați împotrivă. Ziceați că de la Swedenborg n-ați mai văzut atâta nebunie. Omul e complet țăcănit... profesor de sport la un liceu sau așa ceva... se crede paranormal... s-au despărțit de curând, l-a prins cu una în pat... a ieșit un scandal urât rău de tot...

Directorul şi-a zdrelit buzele subţiri şi palide într-un surâs, semn că nu-i erau tocmai străine problemele conjugale, plus de asta ceva îmi spunea că secretara apăsase cu subînţeles pe „scandal".

— Da, parcă acum îmi amintesc... chestia aia... cred că l-am şi cunoscut... mda... ciudat individ... deci e vorba de o răzbunare... adică ce să mai, i-a pus cartea la index! s-a amuzat, dar a tuşit repede în pumn, şi-a recompus morga directorială şi s-a întors către mine. După cum vedeţi, e o situaţie mai delicată...

— Tot ce se poate... totuşi, răzbunare sau nu, eu vreau să cumpăr cartea. Şi, oricum, gestul mi se pare exagerat... o carte e privată de publicul ei din cauza unui incident conjugal... Sau vi se pare scuzabil?

— Deloc, deloc, a revenit, dar nici atât de vinovat... poate că e singura răzbunare pe care şi-o mai poate permite, adică atac la operă, locul e cel mai dureros pentru orice scriitor... e mult mai rău decât un croşeu în ficat, credeţi-mă... trebuie să recunosc că îi admir abilitatea, deşi o dezaprob în calitatea mea de şef de instituţie. Parcă totuşi n-aş sancţiona-o, de data asta... dacă recidivează însă...

— Nu vreau decât să cumpăr cartea. În legătură cu sancţiunile, sunt şi eu de părere că nu e cazul.

— Angela, fugi, dragă, până în librărie şi adu tu un exemplar pentru domnul. Hai, repejor, te rog!

Fata s-a desprins şi a ieşit. Am rămas în doi. Atmosfera se mai degajase. Şi-a reaprins ţigara, care între timp se stinsese, iar eu m-am aşezat, la invitaţia lui, într-unul dintre fotolii şi mi-am întins picioarele pe lângă birou. Într-un fel, eram complici şi asta ne dădea amândurora un sentiment plăcut. Ne arătaserăm umani, convenind că femeia trebuia iertată.

— Ne cerem scuze pentru incident... a încercat.

Am protestat. Eram foarte dispus să trec peste.

— Un scriitor e, până la urmă, un scriitor, a reflectat trăgând din ţigară, şi de multe ori nu reuşeşte să fie şi soţul ideal... de, ce să-i faci... ori sacrifici arta pe altarul căsniciei, ori invers... amândouă împreună merg cam greu...

Dintr-odată, s-a limpezit totul, şi el era scriitor, şi el avea probleme, iar secretara asta vioaie cu ochii ei sticloşi era, desigur, cea mai mare dintre ele.

— Înţeleg bine ce spuneţi... am trecut şi eu printr-un divorţ...

— Tot scriitor?

— Nu, copywriter, am minţit pentru că, de fapt, nu mai eram.

Directorul tăcea. Nu pricepuse o iotă.

— Fac reclame, texte pentru reclame, publicitate, adică.

— Aaaa... aşa... un fel de poet mass-media... interesant... interesant... chiar foarte interesant... şi nu v-aţi gândit niciodată să vă adunaţi scrierile într-un volum?

Am izbucnit în râs. Să îmi adun „scrierile" într-un volum! Scripturile de peste 15 ani de publicitate scoase din memoria Macbookului şi broşate într-o ediţie! Zecile de spoturi, *headline*-uri, *bodycopy*-uri, spoturi radio, *voice-over*-uri, textele pentru fluturaşi şi broşuri, prezentările în ppt, raţionalurile pentru campanii, sloganurile, toate adunate într-un volum princeps de câteva sute de pagini. Până la urmă, omul avea dreptate, chiar eram sau, mai degrabă, fusesem un fel de scriitor, un mercenar al literelor, un gânditor înseriat, un trubadur pe la curţile marilor corporaţii care îşi câştigase pâinea scriind ode pentru hârtie igienică şi detergenţi de vase. Şi uite că, în sfârşit, venise momentul meu. Ca şi cum vreme îndelungată trudisem la o lucrare vastă pe care o publicasem în foileton săptămânal şi acum, când era în sfârşit gata, aştepta să fie legată.

— Nu m-am gândit la asta niciodată, am spus. Şi, oricum, un copywriter nu e chiar un scriitor. E mai mult un meseriaş. Potriveşte cuvinte cu mai puţină sau mai multă îndemânare. Nu ştiu dacă se poate vorbi chiar de talent... deşi... cine ştie...

A tuşit din nou.

— Desigur, era doar o idee...

Discuţia rămăsese cam în aer, aşa că priveam amândoi în tavan. Plasa delicată de fisuri mă ducea cu gândul la *crack*-ul meu sufletesc. Astfel de asocieri reuşesc să mă umple de nervi şi asta pentru că, de fiecare dată când psihicul meu se fragilizează, imaginaţia începe să îmbrace forme delirante. În capul uşii, a reapărut zglobie secretara, s-a apropiat şi mi-a întins *Căzut din accelerat.* Coperta, un desen de amator în acuarelă şi peniţă, înfăţişa o locomotivă încadrată într-un dreptunghi *wireframe* albastru, cu colţuri rotunjite. Un font gros cu *outline* gri-deschis plutea deasupra imaginii. De pe coperta patru, de sub un coş de baschet, surâdea autorul. Am scos portmoneul.

— Numai 15 lei.

— Ce găsiţi la cartea asta? s-a interesat directorul. Îi simţeam mirarea în glas.

— Nu ştiu încă... să zicem că îl cunosc oarecum pe autor...

— Dumneavoastră n-aţi jucat cumva într-o reclamă? s-a interesat cu jumătate de glas fata, luând banii.

Am preferat să nu răspund, i-am întins mâna directorului şi am luat-o spre uşă.

— Poate veţi medita la ideea mea, ar ieşi o carte interesantă, vă asigur, mi-a aruncat înainte să ies.

Seara, în locul deja obişnuitelor rebusuri, am deschis *Căzut din accelerat.* Tipul părea într-adevăr un scrântit, un scrântit cu idei, adică un nebun tipic în stare să aburească şi să ameţească totul în asemenea hal, încât

paginile lăsau o impresie de prospeţime revoluţionară. Povestirile – impropriu spus povestiri – erau mai degrabă o ciulama păstoasă, un cocktail cu ou, o amestecătură bizară, fără cap şi coadă, de poveşti cu spirite, îngeri şi entităţi. După câteva pagini, o şi aruncam pe noptieră. Înainte să adorm, am luat telefonul şi am învârtit de câteva ori diplomatul. Dimineaţa, m-am trezit remontat, gata de treabă. La ieşirea din bloc, am dat peste Allain, capriciul lui Irene. Era însoţit de un alt bărbat şi purtau amândoi mănuşi groase şi aspre, salopete verzi şi veste reflectorizante şi descărcau tomberoanele de gunoi în cuva unei maşini. Allain radia acelaşi zâmbet inocent, larg şi prietenos, pe care-l cunoşteam şi care alături de pigmentul pielii îl calificase pentru jobul de la Hilton. Numai că şi de acolo fusese zburat. Scuipase pe jos de faţă cu un individ spilcuit care se dovedise a fi chiar noul manager general al hotelului. Aşa că viaţa îl împinsese pe maşina de gunoi, unde era de zece ori mai fericit. Lua sporuri bunicele şi n-avea de ce să se plângă. Îi plăcea teribil să încarce şi să descarce tomberoane, dar şi mai mult să facă bezele trecătorilor, agăţat de scara maşinii. Ocupaţia asta, spunea, îi oferea mai multă libertate artistică şi în câteva săptămâni ajunsese cunoscut în tot cartierul. La Hilton se simţea deseori oprimat, pentru că deschisul şi închisul portierelor îl obligau la o ţinută fermă, rigidă, formală şi ştearsă. Pe maşina de gunoi însă, avea libertate deplină pentru flic-flacuri, piruete şi fandări. Toate astea, spera, aveau să-i înlesnească drumul în showbiz. Vedea în maşină o adevărată rampă. Uneori, executa şi mici numere acrobatice cu capacele tomberoanelor, spre deliciul trecătorilor. Era ferm convins că într-o bună zi avea să fie în sfârşit remarcat şi va prinde un contract gras. Altfel, îmi văzuse reclama şi ţinea să mă felicite. Deşi încă nu înţelegea prea bine

simţirea românească, mă găsise foarte autentic şi autohton şi sugera că într-un fel mă jucasem pe mine. Fusese fascinat de tehnica pe care o demonstrasem la scuipatul seminţelor şi-mi cerea să-l învăţ cum se face, şi asta pentru că vâna orice artificiu care-l putea ajuta să se integreze mai uşor. După ce am schimbat numerele de telefon şi ne-am strâns mâinile, s-a agăţat din mers de scară, cu o piruetă savantă, şi a dispărut printre blocuri.

Dacă Allain se descurca de minune, nici eu nu stăteam chiar rău. Mi-am făcut o verificare sumară a gingiilor în oglinda retrovizoare, am deschis larg geamul şi am luat-o ca de obicei spre centru. Aerul dimineţii era brăzdat de fascicule de lumină tăioasă care ricoşau din smalţul portierei, explodând într-o pulbere strălucitoare ce învăluia moale caroseria. Mirosul de combustibil ars, amestecat cu esenţele vegetaţiei de rigolă, îmi dezmorţea plăcut simţurile. Din stropitorile cisternelor ţâşneau petale de apă. Semnalele semafoarelor absorbeau lumina. Muncitori în salopete gri răscoleau pământul refugiilor, sădeau răsaduri proaspete ori răsturnau coşurile cu gunoi în saci menajeri şi le făceau vânt în remorci. Pluteam peste bulevarde în căutarea primului client. Noaptea avusesem parte de un somn imaculat. Seara dezlegasem un rebus zodiacal care îmi prevestise o zi bănoasă. Cum datoriile creşteau văzând cu ochii, era şi timpul. Un individ deşirat ca o sperietoare, cu pantaloni largi, tricou şi şapcă întoarsă, mi-a făcut semn de pe trotuar, fluturând din mână. Kapak! Kapak, vărul Biancăi, artistul urban de succes, autorul expoziţiei de perii de closet itinerate deja în trei mari oraşe! Kapak voia să se urce în taxiul meu. Am schimbat repede banda, am tras parasolarul şi-am apăsat acceleraţia. Toate teoriile proletare s-au făcut dintr-odată praf! Una e să joci doar un rol şi alta să ţi-l asumi în viaţa reală. Şi, de fapt, cum de ajunsesem în stradă? Eu nu eram

Andrei, n-aveam indiferența lui suverană în fața răutății, n-aveam încrâncenarea lui, nu detestam publicitatea, nu-mi asumasem lupta spirituală și în niciun caz nu voiam să pictez o biserică! Reclama aia îmi sucise mințile! Din cauza ei făcusem saltul ăsta riscant. Rolul ăla mă amețise, îmi sufocase bunul-simț și-mi bulversase setul de valori. Ziua asta, care începuse cu un sentiment luminos, clar, amplu și limpede, se dovedea împuțită și păcătoasă. Am făcut un efort să alung gândurile rele și să mă concentrez pe treabă. Aveam de făcut bani, cât mai mulți bani! Trebuia să scap, odată și odată, de bancă, fiindcă mă sâcâia săptămână de săptămână cu telefoane peste telefoane și somații peste somații. Așa că, pentru moment, dar numai pentru moment, se cerea să-mi reasum tezele proletcultiste. Am dat drumul la muzică. Leningrad Cowboys maimuțăreau o baladă rusească. *Track*-ul următor. O cascadă alertă de voci, acompaniată de salturile și tiribombele balalaicilor, acordeoane și chitare. Am încercat să mă adun și să atac din nou repoziționarea muncii, grilele de salarizare, taximetria ca regină a meseriilor, funcția și rolul ei social! La un viraj, privirea mi-a căzut pe un afiș în culori țipătoare, lipit pe un stâlp de iluminat. Am oprit și am dat puțin înapoi. Figura mare și negricioasă a lui Silviu Soare îl umplea, iar sub ea un text: „Seară de lectură. Parapsihologul Silviu Soare citește din volumul său de succes *Căzut din accelerat.* Vineri, 14 aprilie, ora 19:00, Laboratorul de Biologie al Colegiului «Mircea Eliade». Lectura va fi urmată de o ședință de comunicare cu spiritele celor trecuți în lumea de dincolo. Dacă doriți vești de la cei dragi, vă așteptăm".

La 7 fix, intram pe străduța liceului. Dintotdeauna mi-a plăcut să cred despre mine c-aș fi un tip lucid. Numai că în ultima vreme viața îmi fusese atât de întoarsă pe dos, încât între rațiune și tenebrele subversive

ale subconștientului parcă nu mai mizam atât de convins pe cea dintâi. Andrei, cu ghereta lui, îmi deschisese ochii făcându-mă să înțeleg că pentru prea multă vreme căutasem spre exterior, pierzând tocmai esențialul. Printr-un reflex salvator, am reușit să evit un Logan ieșit dintr-o parcare. Am deschis geamul, am înjurat și am trecut mai departe. Pot spune că reflexele și orientarea în spațiu sunt două dintre marile mele atuuri. De fapt, așa o cunoscusem pe Dana, îi prinsesem din alunecare paharul de pe marginea barului. Reflexele astea fac parte din moștenirea mea de familie. În tinerețea lui, taică-miu a fost campion național la tenis de masă. Are și acum un album dedicat, în care, în șort negru, tricou alb strâns pe corp și tenișii chinezești, parează și trimite lovituri. Tot de la el am moștenit simțul de orientare. Da, tata rămâne chiar și la vârsta asta un mare împătimit al muntelui și urcă din plăcerea de a urca. Pe mine însă tot ce ține de drumeții, corturi și focuri de tabără mă plictisește de moarte. Am oroare de povârnișuri abrupte, bușteni care îți taie calea când ți-e lumea mai dragă, pâraie pe care le traversezi riscând să aluneci, buruieni, țepi sau poteci înguste. Disconfort inutil. Am parcat și am intrat în liceu, o clădire sumbră și impersonală, împrejmuită de un grilaj din fier forjat tras într-o crustă de verde jupuit. Portarul, un tip mic, cu arcade proeminente și frunte dreaptă, mi-a înlesnit cu aer conspirativ drumul spre laboratorul de biologie. Cum ușa rămăsese întredeschisă pentru mai mult aer sau, poate, pentru a-i orienta pe nou-veniți, am reușit să arunc o privire. Sala era ticsită de planșe anatomice viu colorate, dulapuri și dulăpioare din sticlă și mulaje de organe umane. Pe un raft, un uter secționat. Lângă el, un creier din plastic, un esofag din cauciuc, doi plămâni din ipsos, mulajul unei rotule, o inimă din silicon și o coloană vertebrală prinsă în nituri. Ceva mai încolo, un

schelet descompletat. Pe pereți, câțiva dintre morții prestigioși ai biologiei și științelor naturale. Am tras ușa și am intrat. Silviu Soare era așezat la catedră. Vocea lui guturală și plină umplea încăperea. Purta un costum bleumarin parcă prea strâmt, care-l obliga la mișcări sugrumate. Pe nas își lipise o pereche de ochelari pătrățoși, cel mai probabil mizând pe un aer savant. Alunecând peste bănci, spre surpriza mea în primul rând am dat peste nimeni alta decât Adela. Da, Adela, călăul fericirii mele! Ochii ei oblici și înguști străluceau extaziați. Niciodată n-o văzusem atât de transpusă, nici măcar în seara în care ne recitase poezia aia care ne făcuse praf mitologia de cuplu. Soare și-a ridicat ochii din carte, iar figura lui mare și cărnoasă s-a destins într-un zâmbet larg și prietenos.

— Vă mulțumesc că ați venit!

M-a invitat înăuntru cu un gest cordial și a dat să se întoarcă la lectură. Numai că eu rămăsesem pironit.

— Tu, aici? am făcut intrigat spre Adela.

O cunoșteam prea bine, știam cât de greu acceptă o invitație, și asta pentru că ținea să cultive o imagine de vedetă greu abordabilă, mai ales de când astrogramele ei se transformaseră în indulgențe.

— Mihai! Ce e cu tonul ăsta?

La o întrebare inofensivă, îmi răspunsese aproape violent! Asta era de neconceput! Dintr-odată, mi-am adus aminte că de la ea pornise totul!

Uite că mi se oferea ocazia să mă răfuiesc în sfârșit cu ea, să-i arunc tot ce mocnea în mine de atâta vreme, să-i scot pe nas semnele cabalistice, zodiile și astrogramele! În nopțile mele tulburi o hărțuisem de nenumărate ori și uite că venise vremea să-i torn totul! Eram hotărât s-o acuz de vrăjitorie, incantații malefice, manipularea perfidă a hărților de tarot, influențarea destinului prin tehnici

divinatorii, în sfârşit, de toate chestiile ezoterice de pa pământ! Eram cu nervii întinşi la maximum, mă înăbuşeam, şi asta pentru că mă găseam faţă în faţă cu asasinul care îmi înnodase firul existenţei! Cu toate astea, uite că nu reuşeam să scap de decenţă şi asta mă încurca, mă făcea să înţeleg cât de mult mai aveam de lucrat la *shift*-ul psihologic. Reziduuri *middle class* mă trăgeau încă în jos, îmi impuneau limite, reguli şi norme, psihicul meu nu se cristalizase cu totul şi nu reuşisem să-l torn într-o formă nouă şi îndeajuns de compactă. Zilele petrecute în spatele volanului nu-mi aglutinaseră cu totul substanţa fiinţei, acidul străzii nu-mi măcinase până la nerv conştiinţa de sine. Pentru a nu strica conferinţa, cu un ultim efort m-am retras pe culoar. Curând, uşa se deschidea şi Silviu Soare ieşea şi el din sala de clasă. Privirea îi strălucea. Obrajii îi prinseseră culoare, iar ochii exprimau un fel de blândeţe, de bunătate, de fericire.

— Nu ştiu de unde o cunoşti pe domnişoara Adela... a început. Înainte să urc la catedră, am reuşit să schimb câteva cuvinte cu ea şi sunt sigur că vom vorbi mai multe după conferinţă. Îi urmăresc astrogramele din *Horoscopul pentru totdeauna* de foarte multă vreme, iar cele mai multe dintre scrierile mele sunt influenţate de interpretările ei astrale. Crede-mă, nu există ceva mai precis, mai fără greş! Are geniu, cum să-ţi spun... e pe firul scurt cu toate constelaţiile. Tot ce a prezis în ultima vreme în legătură cu zodia mea s-a adeverit întru totul! Chiar şi scandalul cu nevastă-mea şi beţele în roate pe care mi le pune cu cartea. Dacă n-ar fi venit aici, acum, poate că n-aş fi avut ocazia s-o întâlnesc vreodată. N-ai idee cât sunt de fericit! Simt cum între mine şi ea se înfiripă ceva magic şi minunat, aşa cum n-am mai trăit vreodată în toată viaţa mea! Poate o să crezi că delirez, dar am să-ţi spun ceva. Am de gând s-o cer de soţie, şi asta cât mai curând!

— De-abia ați schimbat câteva vorbe!

— Așa e, m-a întrerupt la fel de liniștit, dar a fost îndeajuns să ne dăm seama că suntem făcuți unul pentru celălalt. O voi cere și va accepta. Între mine și ea există acel ceva unic, magic și minunat, care nu se naște decât o dată la o mie de ani.

— Și vânzătoarea?

— N-am fost niciodată căsătoriți... și, oricum, cu ea totul s-a terminat.

— Dar asta e curată nebunie, o cunosc bine pe Adela! Plus de asta, e cu Geo de opt ani și n-o să-l lase niciodată.

— Nu știu cu cine e, și oricum nu mă interesează.

Auzind voci, portarul apăruse în capătul culoarului și acum se apropia ușor încruntat, cu un mers apăsat. Deși Soare a încercat să-i facă semn că totul e în regulă, omul continua să se apropie, hotărât să mă escorteze spre ieșire. Soare s-a scărpinat după ceafă, încurcat, apoi s-a uitat spre mine, și-a mijit ochii și și-a lăbărțat buzele într-o expresie incertă. După aia, s-a întors pe călcâie, a apăsat clanța și a intrat în laborator. Bulversat și fără vreo altă idee, m-am lăsat escortat spre ieșire. Când tocmai deschideam portiera să intru în mașină, am văzut-o pe Adela țâșnind glonț din clădirea liceului.

— Mihai, așteaptă! Știu, ai dreptate să fii supărat, a spus printre lacrimi, ajungând lângă mine. Astrograma aia pe care v-am făcut-o atunci era... nu știu cum să-ți spun, ca să nu te superi și mai tare... era... da, trebuie să-ți spun adevărul... era greșită! N-am luat în calcul – dintr-o eroare pe care nu mi-o pot explica nici măcar acum și pentru care mă simt foarte vinovată – mișcarea retrogradă a lui Saturn, ceea ce schimbă absolut totul. În realitate, harta voastră e mai mult decât perfectă! Sunteți pur și simplu făcuți unul pentru altul! I-am

spus-o şi Biancăi. Ştiam că eşti supărat, am înţeles din ziua în care mi-ai trântit telefonul. Ştiu, am făcut o mare greşeală, dar pot s-o repar! Adevărul e că de mult îmi doresc să te caut, dar mi-a lipsit curajul. Voiam să-ţi spun că totul a fost o eroare. E pentru prima oară când mi se întâmplă aşa ceva! Şi tocmai cu voi, care îmi sunteţi atât de dragi! Îţi promit că am să fac totul să vă ajut să vă împăcaţi! O iau ca pe o datorie! N-ai idee cât de important e pentru mine ca voi doi să fiţi din nou împreună... mi-aş putea regăsi în sfârşit liniştea. Te rog, ai încredere! Am să te sun zilele astea pentru câteva date în plus de care am nevoie, ca să pot să încep în sfârşit o Lucrare de Pace.

Mi-a sărit de gât, m-a pupat pe obraji, m-a şters cu podul palmei de ruj şi, fără să aştepte să spun ceva, a fugit înapoi.

Ziua a continuat cam sub aceleaşi auspicii. Am făcut o pană, am fost la un pas să mă iau de gât cu un individ care mi-a luat faţa într-o intersecţie, la bistrou am vărsat jumătate din caserolă de supă pe poalele cămăşii şi, ajuns acasă, am alunecat pe gresia din baie, gata să-mi scrântesc glezna, însă, spre norocul meu, am reuşit să mă agăţ la timp de suportul pentru prosoape. Înfăşurat în halatul meu alb de proprietar de iaht, m-am întors în living, am deschis televizorul şi pe ecran a apărut imediat o figură bine întinsă de liftinguri care anunţa un premiu record la 6 din 49. Am închis ochii şi am văzut toţi banii ăştia umplându-mi buzunarele. Şi eu, ca şi cei mai mulţi dintre semenii mei, demonstrez o incalificabilă, abjectă şi dezgustătoare slăbiciune atunci când vine vorba despre bani, iar în timp ajunsesem să-mi fac o idee complet greşită cu privire la ei. Vacanţele în străinătate alături de Bianca sau cu celelalte femei din viaţa mea, restaurantele, barurile, shoppingul ori

alte mici extravaganţe pe care mi le puteam uşor permite îmi hrăniseră ani de-a rândul iluzia cum că m-aş număra printre puţinii norocoşi care, alunecând lin pe pojghiţa vieţii, reuşesc să realizeze legătura cu lumea prin intermediul unui inepuizabil flux financiar, şi asta doar pentru că la fiecare sfârşit de lună contul meu era alimentat cu sume satisfăcătoare. Acum însă, când câştigam infinit mai puţin, începeam să-mi formez o altă părere, complet diferită, care venea să-mi ofere întregul tablou. Ceea ce ani de-a rândul găsisem mulţumitor, mi se părea acum de-a dreptul meschin şi ridicol, şi asta pentru că începeam să înţeleg că banii nu sunt cu adevărat suficienţi decât atunci când ajung să prisosească. Desculţ şi răsturnat în fotoliu, înfăşurat în halatul pufos, plăcut gâdilat de un Amstel, încercam să-mi reapropii problema banilor. Mantra, speculaţiile lui Andrei, teoriile lui Johnny, milioanele lui Bobby, Aro-ul lui Racovian, limuzina Mercedes a senatorului, genţile Prada şi Louis Vuitton ale lui Irene, averea colosală a tatălui ei magnat al petrolului, toate astea mi se roteau prin minte ca nişte avioane, lăsând în urma lor un abur albicios în care se zbenguiau mii de bancnote verzi. De pe tuşă, universul banilor mi se deschidea vast şi infinit, iar posibilităţile de a-i face, inepuizabile! Griji de care mă loveam pentru prima oară după foarte mulţi ani, ca plata ratelor, a facturilor curente şi a tuturor celorlalte îmi luau, în sfârşit, pojghiţa de pe ochi şi mă ajutau să înţeleg că prăpastia dintre lipsuri şi bogăţie e de fapt mult mai mică decât cea dintre prosperitate şi supraabundenţă.

Bianca se combinase cu Bujor, aveam s-o aflu de la Irene. O cărămidă în moalele capului! Bătrânul împins de un absurd sentiment de vinovăţie ajunsese să-şi sacrifice propria fiică. În semn de reconciliere, generaţiilor de romi

din şatra lui Bujor le era adusă o jertfă de sânge. Măcinat de complexul vinovăţiei, dăduse în paranoia. Dar fiică-sa?

— Şi să ştii că îl găseşte un poet de talent, a adăugat Irene, de parcă n-ar fi fost de ajuns bomba asta. Cred că nu eşti la curent, dar Bujor a publicat de curând o plachetă de versuri. Am citit-o şi eu... nu mă prea pricep... dar aşa, în mare, mi s-a părut chiar sensibilă...

Eram gata să-mi revărs toată ura asupra ei, uitând că, de fapt, eu o căutasem. Coborâse din Lexus abia atingând asfaltul cu pantofii din piele de crocodil via Milano, livraţi direct din atelierul unui creator clandestin care-şi obţinea materia primă prin complicate filiere de braconaj. Aşadar, şi senatorul s-ar fi putut spune că avea un început de operă, başca milioanele care-i burduşeau conturile deschise în paradisuri fiscale, în timp ce cu mine se întâmpla un lucru ciudat. Începeam să-l transform pe Victor dintr-un student revoltat şi rebel într-un ins melancolic şi permisiv, ceea ce era întru totul absurd! Un scelerat impulsiv, revanşard şi coleric, cu apucături schizoide nu putea fi unul şi acelaşi cu individul ăsta de o decenţă placidă! Resorturile psihologice nu mai aveau nimic visceral, ura lui furibundă se disipa, iar pustiul interior se umplea cu o zeamă de impoliteţuri. Adică, altfel spus, totul devenise surogat metafizic vlăguit, şters, incolor, domestic, plin de schepsisuri psihologice şi debuşeuri reprimate. Unde era eroul temperamental, tânărul leu citadin gata să înfrunte singur jungla urbană? Unde, societatea secretă, unde, idealismul? Spun, unde? Chiar sub roţile taxiului meu. Înţelesesem asta cel mai bine în ziua în care în locul celui mai recent roman al lui Vargas Llosa preferasem un ghid complet pentru îngrijirea motorului. Făcusem alegerea fără să ezit, convins că e cea corectă, cea menită să-mi ofere confort şi stabilitate. Bujiile, delcoul, carburatorul, cureaua de transmisie, toate mi se infiltraseră adânc în ţesuturi. Lichidul de

frână, uleiul de motor sau apa oxigenată se amestecau cu globulele roşii într-o pastă densă care începea să-mi zvâcnească prin vine. Şi uite că acum aflam şi că senatorul era poet. Aş fi vrut să-l denigrez, să-l acuz, să-l terfelesc. Ba gândurile mi-au zburat şi mai departe... începuseră oare să-şi construiască o mitologie de cuplu, aşa cum fusese a noastră? Făcea oare fiţuica aia nenorocită parte din ea? Aveau deja „versurile lor"? O vedeam răsfoind-o la serviciu, încuiată în toaletă. Îl suna şi-i mărturisea cum versurile îi pătrund în suflet, o rănesc tandru, o fac să sufere, pentru ca în clipa următoare să-şi şteargă ochii, să-şi refacă machiajul, să-şi aranjeze ţinuta şi să se întoarcă impenetrabilă şi stăpână pe situaţie.

— Spune-mi... crezi că e fericită? am încercat.

A aruncat o privire uşor dezorientată, şi-a ţuguiat buzele peste marginea ceştii şi a extras o ţigară dintr-un pachet slim.

— Nu ştiu, Mihai... fericită... cred că împreună cu tine ar fi fost cu adevărat fericită. Însă tu ai dezamăgit-o. Ştii că, după o anumită vârstă, foarte puţine femei mai cred în viitor, şi asta pentru că simt o acută nevoie de prezent. Şi totuşi, ea credea în viitorul tău. În viitorul vostru. Pentru că te iubea. Vorbea despre proiectele tale, despre ce ai de gând să faci, despre cartea aia a ta. Împreună formaţi un cuplu irepetabil. Trebuie să-ţi mărturisesc că vă invidiam sincer. Voi doi păreaţi făcuţi unul pentru celălalt, lumea vă admira, vă iubea chiar. Numai că tu ai stricat totul. Ai hotărât să dai cu piciorul şi să te azvârli cu capul înainte într-o reclamă dezgustătoare. Cum să nu te părăsească? Să fi fost în locul ei, aş fi procedat la fel... Dacă te întorci puţin, ai să vezi, se holbează lumea la tine.

— Nu văd că s-ar uita într-un fel anume...

— Asta pentru că te-ai obişnuit. Te-ai obişnuit cu o glorie de mahala, cu un succes cazon, manelistic, dar

și cu privirile reprobabile, cu cei care văd în tine un histrion, un individ ridicol și lamentabil. Uită-te, uită-te mai bine. Toți trag cu coada ochiului. Dar văd că nu înțelegi nimic din asta. Tu faci parte din cei cărora o bătălie nu le ajunge și nu se lasă până nu pierd toată lupta. Dintr-un copywriter premiat, care avea postul de director de creație în mână, ai devenit... ei bine, ce-ai devenit? Nici nu mi-ai spus ce faci.

Din felul energic și categoric în care prezenta problema, contura situațiile și-și trăgea concluziile, îmi era clar că încerca să mă atragă în patul ei. Ea, progenitura de milionar cu cinci limuzine în garaj, pupila de bani gata, răsfățata sorții pentru care nu existau dorințe neîndeplinite, ei bine, femeia asta de lux care-și petrecea weekendurile în destinații exclusiviste, risipind cu inocență sume revoltătoare pe mesele de ruletă, și care obișnuia să se folosească de bărbați ca de niște cărți de joc, era stârnită tocmai de decăderea și indecența mea. La despărțire, ne-am îmbrățișat. Am simțit cum mă caută și mă reține în strânsoare, întârzie și se lipește de mine. Lexusul a demarat lent, mai lent ca niciodată, întârziind în parcare cu manevre inutile. După ce s-a pierdut în trafic, m-am suit în taxi hotărât să mă întorc la treabă. Aveam de recuperat din dezastrul zilei precedente, în care totul mersese pe dos, de la întâlnirea cu Adela până la numărul mic de clienți. Numai că în loc de asta m-am surprins gonind nebunește spre Institutul de Literatură, unde am dat buzna în secretariat, cerând să vorbesc cu directorul. De data asta, m-a primit fără să se ridice, cu un muc de țigară atârnându-i în colțul buzelor.

— Am hotărât să-mi public scripturile, adică materialele de publicitate pentru care v-ați manifestat interesul data trecută – am intrat direct în subiect.

M-a scrutat serios, gânditor, vădit incomodat de apariţia asta neaşteptată.

— Din păcate, în clipa asta planul nostru editorial este plin până la sfârşitul anului... dar după aia... sigur... de ce nu... Dacă vreţi, puteţi să ne lăsaţi materialul dumneavoastră şi, dacă îl vom găsi interesant, puteţi spera pentru sfârşitul anului viitor.

Sfârşitul anului viitor însemna încă un an şi jumătate. Asta era pur şi simplu exclus. Mă găseam în faza de negare, iar într-o fază ca asta, în loc să-mi pierd cumpătul, devin teribil de lucid. Placheta senatorului mi se injectase în corp ca o substanţă toxică. Rămas singur în parcare, urmărisem maşina lui Irene şi simţisem cum armătura întregii mele fiinţe se găsea doar la un pas să cedeze, iar gândurile mi se izbeau de o mantinelă invizibilă. Îndată ce Lexusul se pierduse în trafic, m-am simţit cuprins de sentimentul zădărniciei... nici măcar Sisif nu trecuse vreodată prin ceea ce treceam eu. Aşa că sărisem imediat în maşină şi o luasem spre Institut, hotărât să-mi schimb destinul.

— Şi chiar nu se poate?

— Cum v-am spus... dar peste un an, un an şi jumătate, am putea să...

— Dar dacă aş suporta eu toate cheltuielile?

L-am simţit cum dintr-odată ciuleşte urechile. A tuşit în pumn şi a revenit cu o voce schimbată, aproape sprintenă.

— Desigur, în condiţiile astea cred că putem discuta... adică... ce să mai... având în vedere că ne cunoaştem... sunt de acord! Cum v-am spus, sunt sincer interesat de experimentele literare, de lucrările proaspete, inedite. De altfel, vă rog să mă credeţi, încercam un adevărat regret refuzându-vă, dar ce să fac... înţelegeţi...

Am luat o hârtie şi un pix de pe birou.

— Vă rog să îmi faceţi o evaluare. Aveţi aici adresa mea de e-mail şi numărul de telefon. Aştept un contract, costuri şi termene fixe. Pot considera că avem o înţelegere?

— Fără discuţie! Trimiteţi-mi, vă rog, cât mai repede materialul.

— Perfect, atunci. Încă un mic amănunt. Îmi doresc ca materialul să fie în limba engleză.

— În engleză? De ce în engleză? De fapt, cred că înţeleg... vă gândiţi la un anume aer cosmopolit... nu vă interesează decât un anumit segment de cititori, mergeţi pe o strategie de nişă...

— Puteţi spune şi aşa. Prefer limba engleză dintr-un sentiment de confort. Îmi dă sentimentul unei întreprinderi ceva mai serioase, mai consistente. Plus de asta, am toate materialele traduse. În boarduri se află întotdeauna şi un expat, aşa că prezentările se fac, în general, în engleză.

— Înţeleg... Bun, atunci aşa facem. Va fi un volum interesant, o noutate pe piaţă care va atrage atenţia.

Am mulţumit, am salutat şi am ieşit.

Da, poate că era o hotărâre fără acoperire, însă măcar era o hotărâre! Dacă îmi lipseau banii, ei bine, atunci aveam să fac rost de ei! Deciziile iraţionale vin întotdeauna să hrănească încrederea într-un viitor fecund. O singură piruetă şi aveam să-i obţin. Acasă mi-am făcut inventarul lucrărilor şi le-am expediat pe adresa directorului, cerându-i să organizeze materialul după cum considera de cuviinţă, după care am coborât la non-stop. Am luat o ciorbă de perişoare şi o porţie de pulpe cu cartofi prăjiţi. Aveam o foame de lup, aşa că am lipăit cu poftă ciorba, apoi m-am năpustit haiduceşte asupra pulpelor. Înfulecam şi mă imaginam publicat.

PARTEA A TREIA

Dimineața m-am trezit destul de târziu. Ca de obicei, mi-am luat cafeaua în balconașul meu invadat de mici ghivece cu flori de câmp, pe care continuam să le ud cu regularitate prin trompa arcuită a unei stropitori galbene, în formă de elefănțel. Stropitul florilor însemna mult mai mult decât stropitul florilor. Însemna că o așteptam. Petalele proaspete, parfumate și sănătoase sugerau că în apartament totul decurgea în ritmul și după regulile stabilite de ea, ca și cum nimeni, nici florile, nici canapeaua, nici patul – car alegoric și nici parchetul din lemn de cireș nu bănuiau că absența asta prelungită ar putea fi altfel decât trecătoare. După ce am sorbit și ultima picătură – întâmplarea făcea ca de curând să fi descoperit Piccolino 3 în 1, un nou sortiment de la Nescafé pe care îl luam de la supermarketul din colț; gustul savuros și aroma intensă ale cafelei îmi induceau de fiecare dată un sentiment de încredere și optimism –, am împins ceșcuța pe o măsuță joasă lângă o alta, uitată acolo de ceva vreme. Peste un sfert de oră, coboram scările și urcam la volan. Ceasul de bord indica 9:16. Încă devreme. Era duminică și porneam spre cel mai apropiat sediu de agenție loto, pentru a-mi depune biletul săptămânal, cum obișnuiam de mai bine de 15 ani, și asta pentru că știam că banii așteptau cuminți în seifurile loteriei doar pentru a fi înșfăcați. Din nefericire

pentru mine însă, algoritmul inginerului rămânea în continuare incomplet. Deşi fusesem doar la un pas să creditez o vânătaie pe care mi-o făcusem lovindu-mă cu cricul în timp ce schimbam o roată, după evaluări succesive ajunsesem la concluzia că nu întrunea chiar toate condiţiile de canonizare. Dar să explic. Pentru a decela, elaborasem o taxonomie, dar şi criterii stricte de omologare pe care numerele trebuiau să le îndeplinească, altfel spus, un fel de criterii de canonizare. Asta însemna că, pentru a fi omologat, un număr se cerea să fie perfect lizibil şi să se conserve mai mult de zece minute, astfel încât să permită o analiză detaliată. E foarte adevărat că se întâmplase în mai multe rânduri să fiu doar la un pas să strig „Evrika!", dar până la urmă reevaluasem procedând cu discernământ. Şi, cu toate că rămâneam încă în aşteptare, de jucat, hotărâsem să joc, o vedeam ca pe o datorie, deşi ştiam foarte bine că în lipsa algoritmului nu făceam decât să încerc marea cu degetul. Când n-aveam nicio idee, apelam la formule năstruşnice inspirate din reţetele unor jucători sau compilam variantele ultimelor serii câştigătoare, un fel de speculaţii de sinteză, de narcotice de laborator menite să înlocuiască extractele naturale. Tot caruselul ăsta al asocierilor, calculelor, relaţiilor numerologice, seriilor matematice ciupite de prin reviste, formulele de calcul, numerele prime, radicalii sau pur şi simplu seriile aleatorii nu erau decât rezolvări de circumstanţă, pentru că adevărata mea speranţă rămânea seria lui Radu Racovian. Cum mai era vreo jumătate de oră până când sediile agenţiilor aveau să se deschidă, am oprit la un chioşc, am cumpărat un ziar şi m-am aşezat într-un refugiu pentru mijloacele de transport în comun. Staţiile mă poartă cu gândul spre anii adolescenţei, când trecutul, prezentul şi viitorul aşteptau o întâmplare miraculoasă

venită să le decanteze, să le aşeze într-o ordine firească, într-o logică cu început şi sfârşit. Încă de atunci nu mă simţeam în stare să-mi stabilizez pe de-a-ntregul fiinţa şi încercam strania senzaţie că nu aparţin nici prezentului, nici viitorului şi nici trecutului, ci atârn undeva lângă, între sau deasupra lor. De acolo, viaţa se vede ca o aşteptare, o aşteptare a ceva indefinit, neclar, haotic şi nebulos, un punct nodal într-un vortex, o corabie între talazuri, o valiză uitată pe un peron. Nu era pentru prima dată când mă opream într-o staţie. Două, cinci, zece, o mie de trupuri înfipte în asfalt, copleşite, izolate, smulse din context, din interacţiunea cu ceilalţi şi aruncate în singurătatea unui refugiu. Am deschis ziarul. Pe prima pagină, o reclamă a mea la un supliment pentru memorie. De când lucram cu strada, publicitatea mă lăsa indiferent, asta pentru că n-aveam niciun chef să mă întorc în trecut. Aşteptam altceva, ce anume, habar n-aveam, dar, de aşteptat, aşteptam. Poate să-mi asum pe deplin noua condiţie. M-am uitat la ceas. Timpul trecuse pe nesimţite, se făcuse deja 10, aşa că am luat-o spre maşină. Îmi doream să ajung cât mai repede în intimitatea luminii, lumina densă, lumina financiară care irizează din interiorul fiecărui sediu de agenţie în zilele de extragere. Peste câteva minute intram în agenţie. Bărbaţi, femei şi copii îşi completau biletele care pe unde apucau, protejând combinaţiile cu paravanul palmei. Mi-am făcut loc prin zidul uman, m-am apropiat de una dintre mese, am întins mâna peste un ins slab şi costeliv şi am tras un bilet dintr-un suport special, după care am luat-o înapoi spre ieşire, am ieşit, m-am aşezat la coadă, am lipit biletul de geam şi am început să bifez număr cu număr din vârful pixului. Când am ajuns în sfârşit în faţa ghişeului, casiera, o femeie bărbătoasă, cu sprâncene prea groase, desenate cu creion dermatograf,

mi-a smuls fără grație biletul și l-a trecut prin aparat. După ce am plătit, mi-am croit iar drum prin mulțime și am luat-o înapoi spre mașină. Doi bărbați cu mustăți pe oală, pălării negre, cămăși înflorate revărsate peste curele din toval prinse în catarame, veste scurte din piele și lanțuri din aur masiv se învârteau în jurul mașinii mele.

— A ta, vere? a făcut unul, mai în vârstă.

Da, mașina era a mea.

— Atunci, sari în ea, c-avem un drum.

Cel mai tânăr m-a măsurat mai lung.

— Să n-am parte dacă nu te știu de undeva!

Celălalt s-a uitat și el la mine, dar parcă fără curiozitate, a scuipat printre dinți și n-a zis nimic. Am apăsat telecomanda și am deblocat portierele. Cel în etate a urcat în dreapta, cel mai tânăr, în spate.

— Dă-i spre Buzescu!

Am pornit. O cursă până în Buzescu însemna mană cerească.

Bătrânul și-a ridicat pălăria-n creștet, a băgat mâna sub vestă, a scos un cuțit cu lama lată și l-a lipit de frunte, după care i-a băgat vârful în gură, l-a lins, a plescăit de câteva ori și l-a lipit la loc. De la o vreme, cel din spate începuse să bată un ritm sacadat în plasticul portierei. Avea o culoare nefirească, ciudat de albicioasă, cu cearcăne vinețiii și buza inferioară răsfrântă. S-a ridicat în capul oaselor, s-a aplecat peste scaunul meu și a înșfăcat o bancnotă de zece lei pe care-o uitasem pe consolă. Era o bancnotă nouă, scoasă direct de la bancomat. Și-a scos pălăria. Avea un păr blond și strălucitor, plin de onduleuri. Câteva șuvițe i se lipiseră de frunte. A întors de câteva ori bancnota pe-o parte și pe alta, a dus-o la gură în dungă, și-a supt buzele și a început să sufle. Hârtia a început să pârâie egal, ca o vuvuzea în surdină. S-a încruntat, și-a umezit iar buzele,

s-a sforţat încă o dată, dar cu acelaşi rezultat. După încă o încercare, s-a aplecat, a pus-o înapoi pe consolă şi a deschis geamul.

— Astea nu e bune, paraii cântă cel mai belea! a scuipat printre dinţi.

Nu peste mult timp, ieşeam din oraş. Blondul părea un limbut şi turuia într-un amestec de română şi rromani, cum vorbesc balaurii de oraş. Bătrânul răspundea doar din când în când, mormăit şi cam fără chef. Aşa că, până la urmă, blondul s-a plictisit, şi-a tras pălăria pe frunte, şi-a rezemat capul de tetieră şi a adormit cu gura căscată. Avea obrajii neraşi şi era cam fără vlagă. Sub un nas moale cu nări răsfrânte şiroia o mustaţă pleoştită. Fane, cum îl chemase în câteva rânduri pe bătrân, îşi plimba de la o vreme lama şişului pe o piatră aspră şi lunguiaţă pe care o scosese dintr-un alt buzunar. Mişcările vioaie şi foarte precise dovedeau exerciţiu, lama frecând suprafaţa spongioasă cu un hârşâit rău prevestitor. Uneori se oprea, verifica tăişul cu buricul degetului, apoi raşcheta din nou, răzuind iar şi iar faţa pergamentoasă a pietrei. Tot frecuşul ăsta făcuse ca, încet, încet, să fiu cuprins de o nevoie din ce în ce mai presantă. Speram să rezist până aveam să-i las pe cei doi, pentru ca, odată ieşit din comună, la întoarcere, să opresc pe marginea şoselei.

Nu era prima oară când ajungeam în Buzescu, celebru pentru palatele-pagodă ridicate de ţiganii căldărari. Prin '95-'96 îşi făcuseră loc primele construcţii, pentru ca în numai câţiva ani comuna să ia forma unui straniu complex arhitectural. Clădirile se înşirau în salbă unele într-altele, se lăţeau, numărul etajelor creştea şi cascade de turnuleţe placate cu tablă strălucitoare luau cu asalt acoperişurile într-un spectacol haotic şi derutant. Palat lângă palat, turnuleţ lângă turnuleţ, terasă lângă terasă,

cornișă lângă cornișă se înghesuiau unele-n altele, ca într-un imens joc de lego. De la ferestre lipseau perdelele. Balcoane în foietaj împresurau zidurile. Pereții trași în marmură ori tencuiți cu *calcio-vecchio* erau prinși în brâuri de piatră de râu și placați cu cioburi de oglindă care săgetau cu luciri oacheșe. Creneluri și firide răscoleau fațadele de la stradă, în marchize mari din rigips erau încastrate spoturi halogen, în acoperișuri înțepau mii de solzi de tablă aurie, iar pe frontispicii se puteau citi numele de botez sau poreclele proprietarilor, înscrise cu litere volumetrice mari cât piciorul de om. Mai erau palatele încă neterminate, printre pereții cărora aluneca văzduhul. La stradă tronau gigantice porți din fier forjat cu bumbii suflați în aur și acoperite cu plexiglas, curțile păreau părăsite și de pe stradă lipsea suflarea omenească de parcă dintr-odată nimerisem într-un loc pustiu. Singur, un cal costeliv, cu coama roasă de molii, păștea într-o margine de șanț, priponit de un semn de circulație. Pătrunsesem deja vreo două sute de metri în comună, când Sile m-a bătut pe umăr și mi-a arătat înspre o poartă.

— La aia albastră, oprești!

„Aia albastră" era construcția cea mai impunătoare de pe șosea, un megalit răsturnat tras în două rânduri de coloane groase care sprijineau plafonul unei terase adânci, de unde țâșneau câteva duzini de palmieri bine crescuți care-și răsfrângeau frunzele grele peste o balustradă traforată în profil vegetal. În rest, în afară de aspectul monumental, palatul era mai degrabă auster, îi lipseau firidele și arcadele, vitraliile din ochiuri de geam ori cornișele în serpentină și aducea mai mult a mausoleu. Pe frontispiciu stătea înscris cu litere aurite numele proprietarului, „Fane Pungă". Am tras dreapta și am oprit chiar în dreptul porții. Sile a sărit din mașină și a format un cod la interfon. Poarta a păcănit, însă nu s-a deschis.

— Deschide, fă! a lovit cu palma în aparat.

La o fereastră la primul etaj a apărut fața unei țigănci bătrâne.

— Stai mișto că vin acum!

Cu un zbârnâit ascuțit, ușile s-au desprins până la urmă una de alta și aceeași bătrână s-a proptit în poartă, împachetată din creștet până-n picioare în pliuri colorate, dezvelind o dantură placată cu aur. Am oprit aparatul. Fane a tras cu ochiul la ecran, a vârât mâna în buzunar, a scos un teanc sănătos de bani, a numărat trei bancnote și mi le-a lipit de palmă.

— Hai, Doamne ajută! Ca să fie de coliva ăleia bătrâne, că ieri i-am făcut parastasul de șapte ani!

Bacșișul era prea mare, în alte condiții aș fi protestat. Numai că, în clipa aia, junghiuri din ce în ce mai ascuțite îmi încolțeau sub stomac și, cu fiecare secundă, situația devenea și mai disperată. Deși îmi chirceam degetele de la picioare, mă foiam în scaun, îmi încleștam mâinile pe volan, scrâșneam din dinți și îmi mijeam ochii, era din ce în ce mai limpede că n-aveam s-ajung până la ieșirea din comună. Așa că ce era de făcut? Depășit cu totul de situație și în lipsa oricărei soluții, băgând bacșișul în buzunar, mi-am luat inima-n dinți și am încercat să-i explic bătrânului situația, rugându-l să mă lase să merg până la baie. A belit ochii la mine de parcă m-ar fi văzut pentru prima oară, după care a împins portiera, s-a apropiat de Sile care gesticula agitat cu telefonul la ureche, i-a spus ceva în țigănește și a arătat spre mine. Sile mi-a aruncat o uitătură, mi-a făcut un semn indiferent cu mâna și a dispărut în curte. Am sărit din mașină și am luat-o după el. Curtea era pavată cu dale din bazalt dispuse într-un joc asimetric, un fel de plasă viu colorată țesută de niște mâini cam stângace. Sile mergea în față, iar eu mă țineam după el. Am ocolit clădirea și am dat

în spatele curții. Undeva în dreapta mi-a atras atenția un fel de rampă din lemn, îngrădită de un cordon roșu trecut prin urechile unor pilaștri pitici, pe care era urcată o căruță cu coviltir foarte bine conservată, o veritabilă piesă de muzeu. Sile a sărit treptele largi către palat și mi-a făcut semn să vin după el.

E drept, sunt destul de curios din fire, dar de data asta curiozitatea îmi era însutită. Puneam piciorul într-un palat țigănesc! Holul imens părea pustiu și, în afara unei monumentale scări din marmură despicată în două limbi egale care șerpuiau spre etaj, la nivelul privirii nu erau prea multe de văzut. Pereții, curați și proaspăt văruiți, semănau cu patru cearșafuri imense, întinse la uscat. Un lift cu uși de inox era încastrat în peretele din stânga, iar o schelă înaltă fusese montată lângă cel opus. Pe pardoseală juca un desen liniștit, în ape palide. Însă, îndată ce mi-am ridicat privirea, retina mi-a luat foc. Plăci uriașe din ipsos, turnate în forme delirante, înfloreau concentric pe tavan, ca zbaterea undelor într-un luciu de apă în care tocmai fusese azvârlită o piatră, iar din centrul plafonului cobora un candelabru monumental îmbrăcat într-o cămașă din zale de cristal, fațetate sub forma dolarului și dispuse geometric pe structura celor opt brațe largi, aurite. Sile a traversat în grabă încăperea, a făcut dreapta pe un culoar îngust și mi-a arătat spre o ușă, după care s-a întors repede și s-a pierdut înapoi pe culoare, urlând din ce în ce mai tare în telefon. Am intrat, am închis ușa și m-am năpustit peste vasul de toaletă cuprins de un fior eliberator! Sunt clipe în care pot să strig cu aceeași convingere „Omul e măsura tuturor lucrurilor", dar și „Fericirea stă în lucrurile simple". În timp ce mușchii mi se înmuiau ca pesmeții în apă, ștergeam cu privirea rosturile plăcilor de faianță și reluam, context după context, în ordine

cronologică. 29, 7, 32, 8, 18. Primul, numărul inginerului. Vedeam uşa ciobită şi cam într-o rână a inginerului, pragul din stinghie prins în patru şuruburi în cruce, preşul din plută acoperit cu o cârpă roasă şi murdară, clanţa slăbită, gaura cheii. Deasupra vizorului, douăzecişinouăle inoxat, mare şi lăbărţat, strunjit în atelierele Osifet, uzina la care inginerul şi taică-miu îşi aduseseră obolul mai bine de 30 de ani. Îmi apăreau detalii în macro, cum ar fi oxidul metalului, o cocleală verzuie şi străvezie, caligrafia elegantă şi suplă şi arcuirile armonioase ale cifrelor, spaţiul dintre blatul uşii şi suprafeţele de metal sub care, din cauza umidităţii, vara se umplea de o peliculă unsuroasă care se scurgea în zoaie subţiri. Douăzecişinouăle ăsta era piatra mea de temelie, pentru că el fusese cel cu care îmi începusem seria. Următorul, şaptele de pe punga de tacâmuri. Punga asta mi-o strecurase pe sub tejghea tanti Steluţa, vânzătoare de la Gostatul din colţ, o relaţie la care mama ajunsese destul de greu. Uneori se întâmpla ca mama să mă trimită pe mine, aşa că în ziua aia mă întorceam cu un pui mare şi gras. Era atât de arătos, încât îmi părea ţanţoş, sfidător şi încrezut. Tot uitându-mă la el, am dat peste un 7 scrijelit cu pastă albastră în carnea îngheţată, în dreptul pieptului. Pasta se scursese şi de sub pojghiţa de gheaţă irizau inflorescenţe albăstrui care pe alocuri băteau în indigo. Al treilea, 32. Numărul ăsta n-avea nimic special sau, poate, dimpotrivă, era cu totul deosebit, pentru că îmi ieşise de mai bine de zece ori, în câteva rânduri chiar în bilete consecutive. Pe urmă, 18. Ei bine, optsprezecele ăsta avea cea mai interesantă poveste din tot algoritmul. Într-o dimineaţă oarecare, dădusem peste el desenat în aburul oglinzii de la baie. Desenul era perfect, atât de clar, de echilibrat şi de simetric, încât era greu de crezut că ar putea să fie vorba doar de un

simplu hazard. M-am gândit că poate îl desenase în joacă Sorina, o minionă roşcovană, plină de temperament erotic, alături de care obişnuiam la vremea aia să îmi petrec nopţile. Cine ştie, poate că intrase cât fusesem sub duş şi, cum de la o vreme îmi făcusem un obicei să cânt sub duş cu ochii închişi, poate că nu băgasem de seamă. Aşa că am strigat-o. Şi-a făcut apariţia într-o pereche de ciorapi trei sferturi roşii cu dungi albe şi în bikini. Părul îi era răvăşit, iar privirea încă înceţoşată de somn. Când i-am arătat oglinda, a ţipat scurt şi ascuţit, a fugit, şi-a strâns în grabă lucrurile şi de atunci n-am mai văzut-o vreodată. Am luat aparatul şi am făcut o serie de fotografii pe care le păstrez şi acum. La atâţia ani, întâmplarea rămâne învăluită în acelaşi mister. Senzaţia de relaxare îmi pătrundea adânc în fiecare muşchi şi străpungea fibra până adânc în măduvă. Următorul – 8. Pe ăsta mi-l scrijelise Paradigma pe marginea patului. Şi aici lucrurile erau ciudate, pentru că, la rândul lui, semnul se dovedise a fi incredibil de clar. Paradigma îşi făcuse un obicei din a-şi exersa talentul pe mobilierul garsonierei şi nu găseai un corp care să nu poarte semnele unui moment de inspiraţie. Numai că, de data asta, reuşise o adevărată performanţă. Din câteva zgârieturi, articulase un opt perfect, cu buclele simetrice şi egale. Tuşa avea nerv, siguranţă, iar scrijelitura se profila clar pe rama închisă a patului. Făcusem şi de data asta o fotografie şi o adăugasem la dosar. Mai rămânea cel de-al şaselea şi mi-aş fi încheiat seria. Odată algoritmul complet, eram decis să-l joc până în ziua în care avea să-mi iasă! Mi-am strâns cureaua şi am apăsat butonul pentru apă, dar fără efect. Am mai încercat de câteva ori, cu acelaşi rezultat. În clipa aia, mi-am amintit un articol despre Buzescu, de unde aflasem printre altele că în comună nu era încă trasă apă curentă, iar cele cam 1.200 de

suflete se descurcau care cum putea până când primăria avea să capete, în sfârșit, fondurile pentru lucrările de canalizare. Asta însemna că la trei metri sub picioarele mele băltea o mâzgă cleioasă, lipicioasă și clipocitoare, un mâl gelatinos din nisipuri mișcătoare. Miliarde de bule gazoase produceau explozie după explozie, compușii acizi fuzionau, planctoane verzi-gălbui unduiau în curenții de suprafață, materia năștea terifiante forme de viață care se cățărau pe pereții haznalei, se strecurau pe sub capacele toaletelor și luau cu asalt țigănia. Buzescu sub teroare! Creaturile născute din fuziunea fermenților acizi ai latrinelor se târau pe sub banchetele Hummerurilor, Masseratti-urilor, Aston Martinurilor și Ferrari-urilor, printre zalele de-un deget ale colanelor de 12 karate dosite prin sertare, în cufere cu salbe și cocoșei oacheși, în podurile umede și întunecoase cu fuste viu colorate și deschise în evantai la uscat sau în spatele buteliilor, aragazelor, cazanelor ori sub mesele bucătăriilor de vară. Totul, într-o insinuare apăsătoare și grea, acea liniște în care inamicul ocupă pozițiile de forță, ca mai mai apoi să declanșeze un atac brutal. Iar de atacul ăsta puteam fi la numai un pas! Aveam să fiu supt de viu, ros și macerat bucată cu bucată de miliarde de bacterii, viermi, microorganisme care pândeau din toate cotloanele, mă împresurau, mă adulmecau gata să mi se strecoare sub carne, să-mi sfâșie tendoanele și să mă dizolve os cu os. Asta, ca din câteva salturi să fiu la ușă. Am străbătut culoarul aproape în fugă și am ajuns înapoi în holul mare, unde am scos telefonul și am fotografiat pereții, tavanul, candelabrul, lifturile și întregul ansamblu. Apoi mi-am scos papucii și i-am așezat în rând lângă ceilalți, am ocolit palatul și am ieșit în strada pustie, și, pentru că n-am mai dat de nimeni, m-am suit în mașină și am luat-o spre București. Ajuns

în oraș, am mai încercat câteva curse, dar nu prea mergea, era duminică la prânz și încă se lenevea în așteptarea orelor de seară. La colțul unei intersecții, am văzut-o pe Dana. Ce-ar fi trebuit să fac? Ar fi trebuit să alerg după ea? Dar, oare, pentru ce? Ce ne mai puteam spune? Pe mine, vâltoarea vieții mă aruncase la volanul unui taxi, cât despre ea, puteam să jur că rămăsese profesoară la același liceu. Să-și fi refăcut viața, să se fi remăritat? Curba pronunțată a abdomenului putea fi foarte bine semnul unei sarcini incipiente. Am urmărit-o de la distanță, până a dispărut pe ușa unui magazin. O piesă pierdută din insectarul trecutului meu... E, până la urmă, trist să vezi cum doi oameni, care, pentru o bună bucată de timp, și-au tolerat manii și și-au împărtășit secrete adânc ascunse în seifurile ființelor lor, ajung să se înstrăineze într-atât încât o simplă revedere să se transforme într-un moment delicat și stânjenitor...

Am luat-o spre Los Americanos, unde l-am găsit pe Johnny. Se uita la un meci.

— Joacă prost, dom'le, prost de tot. Parcă niciodată n-au jucat în halu' ăsta! Adevăru' e că nici antrenor ca lumea n-au. Îi ține numai în patru, patru, doi. Păi asta e echipă de patru, patru, doi? Eu mergeam pe un singur vârf, bă tată, pe Mateescu. Iftode n-are viteză, e moale, nu se-nfige și nu știe cu mingea. Uite cum îi sare din picior!

A luat telecomanda, a butonat și s-a oprit pe un program de teleshopping care livra reclame din familia celor cu care doamna Mavrodin crezuse că m-aș fi ocupat eu.

— Ce mai faci? N-ai mai trecut pe aici de ceva vreme...

S-a îndepărtat puțin de tejghea și m-a scanat ca un cititor aplicat peste un cod de bare.

— Arăți bine. Parcă te-ai mai împlinit... totuși, parcă, cam palid. Tot taximetrist? Ascultă la mine, dacă vrei să

fii în formă, trebuie să conduci cu geamul întredeschis. Iarna, dă căldura la maximum, dar lasă geamul puțin crăpat. Asta am învățat-o de la un olandez în New York. Și să vezi cum te repui dintr-odată pe linia de plutire. În paralel, intri pe o cură de sucuri naturale și într-o săptămână o să te simți iar ca la 20 de ani.

— Îl știi pe unu' Fane Pungă? am întrebat mai mult ca să schimb subiectul.

S-a îndreptat din șale și a luat o morgă marțială.

— De ce întrebi? Ai luat bani de la el?

— Nu. L-am cunoscut din întâmplare, l-am dus până-n Buzescu.

A lipit palma de blatul *tăşghelei* și l-a frecat de câteva ori, apoi s-a mai foit puțin, a mai luat o gură de bere și și-a netezit de două ori mustața cu podul palmei.

— De cunoscut nu-l cunosc, dar cine nu știe cine e Fane...

— Și cine e?

— Nu te lua după ce citești prin ziare, ăia le îngroașă după cum au ei chef. Pe net o să găsești tot felul de chestii despre taxe de protecție, trafic de carne vie sau extorcări. Toate astea au legătură cu Fane pe stil vechi, cum îi spun eu. Pe vremea aia, îi plăcea să joace tare și nimeni nu îndrăznea să se pună cu el. Asta nu înseamnă că acum ar îndrăzni. Încă e unul dintre capii importanți ai lumii interlope. Au încercat ăia de la procuratură de mai multe ori să-l înfunde, dar, de reușit, n-au reușit niciodată. Habar n-are cum arată o celulă pe dinăuntru. Prin '97, presa scria că ar fi pierdut într-o singură noapte mai mult de un milion la Monte Carlo. Poate îți amintești povestea, a fost mare tam-tam. Cam ăsta era Fane cel vechi, cel nou, adică cel de acum, e un om cu totul schimbat.

— Și de ce spui că acum ar fi un cu totul alt om?

— De fapt, nimeni nu ştie ce s-a întâmplat... La vremea aia, avea mai bine de două sute de fete pe Spania şi încă vreo cincizeci pe Italia. Şi uite că dintr-odată îşi ia mâna de pe toate. Poţi să-ţi imaginezi trei sute de vagaboande alergând de bezmetice prin Europa? Cu arcanul umblau peştii după ele. Apropo, ştii angroul ăla de pe Şoseaua Alexandriei? L-a cumpărat acum un an pentru fii-su ăla mare, Sile. Cum curve nu mai erau, trebuia să-i găsească şi lui ceva de făcut. Se spune că tot cam p-atunci s-a lăsat şi de fumat. Cine ştie, poate că toată transformarea asta e chiar rodul vieţii infracţionale. S-au mai văzut cazuri. Unii zic altceva, că de fapt ar fi legată de o vizită la Vatican. Când a dat cu ochii de Capela Sixtină, i s-au tăiat picioarele. Întors în Buzescu, a arvunit un pictor şi i-a cerut să-i picteze şi lui palatul. Doar că, la doar câteva zile înainte să se apuce de treabă, omul şi-a stors un tub de culoare pe gât şi a tras pentru totdeauna dreapta. Îl părăsise nevastă-sa. Oricum ar fi, Fane tot Fane rămâne. În ţigănie e foarte respectat şi temut, chiar dacă unii mai vorbesc pe la colţuri că s-ar cam fi scrântit.

— Înţeleg că îl ştii şi pe Sile.

A strâmbat din nas cu un gest de lehamite.

— L-a vânturat Fane prin toată lumea pentru că, să ştii de la mine, om a vrut să facă din el. Numai că străinătatea i-a cam răcit sângele blondului. Ştii că mustaţa aia e falsă? Când iese în Bucureşti şi-o scoate, când se întoarce în ţigănie şi-o lipeşte la loc. Dacă-l prinde Fane că şi-a ras-o, arşice îl face şi-i ia şi angroul. Fane ţine la tradiţie ca la ochii din cap. Pe ăsta, pe Sile, l-a fraierit acu' câţiva ani unu', Maimuţelu, şi i-a şterpelit câteva zeci de fete pe Spania. A ieşit urât rău, cu săbii ninja. Le-a luat Sile înapoi, până la urmă, dar o pată pe obraz tot i-a rămas. Are nevastă româncă. Când se ceartă, dă clienţii

afară, închide angroul, se suie în Porschele lui și face *drifting* prin parcare până sfâșie cauciucurile. A cunoscut-o când era studentă la Litere și lucra chelneriță într-un bar. Din prima clipă în care a dat cu ochii de ea, și-a pierdut complet mințile. Fata nici nu se uita la el, era de condiție, părinți profesori, ce să caute ea cu un țigan din Buzescu. Așa că Sile umbla ca turbat. După ce s-a perpelit câteva luni bune, într-o noapte s-a hotărât, a furat-o și a ascuns-o în Buzescu. Șase luni n-au știut nimic ai ei de ea. Au căutat-o și cu poliția, dar degeaba. Dar după șase luni, a apărut la ușă ca o floare, le-a spus că e fericită, că-l iubește pe Sile, că așteaptă un copil și că nici prin gând nu-i mai trece să se mai întoarcă acasă.

Îmi era din ce în ce mai clar că legăturile lui Johnny cu lumea interlopă erau cu mult mai strânse decât lăsa el să se vadă. Mi-am terminat berea și am luat-o spre Andrei. L-am găsit în micul părculeț din spatele blocului, prins într-o partidă de ping-pong. Adversarul, un tip cu o față rotofeie și pistruiată și niște pumni mari și ciolănoși, era un jucător redutabil. Un al treilea, un brunet smead cu o creastă anacronică *rockabilly*, privea meciul așezat pe o băncuță din lemn. Andrei juca fantastic. Picioarele dovedeau o mobilitate uimitoare, sărea ca pe arcuri, tăia, para și reușea lovituri din toate direcțiile. Avea reflexe bune și era iute. Adversarul, deși plinuț, juca și mai bine. Maioul cu găurele i se lipise de spate și între omoplați i se decupa o pată lunguiață. Pe ambii obraji ardeau mănunchiuri compacte de pistrui. Dintr-odată, brațele zvâcneau și căutau poziția pentru următoarea lovitură. Peste pulpe îi flutura o pereche de pantaloni de trening albaștri cu dungi roșii, iar în picioare avea niște pantofi sport galbeni. Deși loviturile atrăgeau riposta lui Andrei, nu toate mingile îi intrau pe masă. Pierdea și vedea roșu. Pistruiatul arunca mingea, tăia și o trimitea

în terenul advers. Schimburile erau fulgerătoare. Andrei şuiera ţâfnos scorul. Mingea sărea ca din puşcă, ştergea masa, se izbea de palete şi zbura spre fileu, apoi din nou înapoi şi tot aşa în rafale mitraliate. Sportul ăsta în care taică-miu excelase în anii tinereţii lui mă interesa pentru dimensiunea lui conflictuală. Spre deosebire de tenisul de câmp, unde confruntarea are anvergură, ping-pongul miroase mai mult a gâlceavă de mahala. Rafalele rapide, schimbul de serviciu la cinci puncte, distanţa mică dintre jucători şi tensiunea de conjunctură care aduce a marafet. Ideea asta o preluasem întru câtva chiar de la taică-miu: „Nici măcar Shiva nu putea să mă bată, îmi spusese odată. Cu toate astea, lovisem mingea prea mult... să ştii de la mine că, orice s-ar zice, un jucător de masă nu e decât unul de câmp ratat". Era chiar ziua în care-şi încheia definitiv conturile cu sportul, depunându-şi paleta în vitrina plină de trofee din living.

Sam a oprit jocul şi ne-a făcut semn, mie şi celuilalt, arătând spre două palete. Un dublu ar fi lăsat meciul neterminat, l-ar fi scăpat de sub asediu, i-ar fi redat demnitatea. Aşa că ne-am aşezat de-o parte şi de alta a mesei, eu lângă Andrei, brunetul lângă pistruiat. Mai bine de o jumătate de oră, am jucat într-un ritm nebunesc. Toţi eram jucători buni. Andrei tăia cu priza lui chinezească, iar eu încercam să surprind prin loviturile de rever. Nici ceilalţi nu se lăsau. Cunoşteau toate trucurile, reuşeau să scoată cele mai grele mingi şi trăgeau din cele mai incomode poziţii, ceea ce făcea ca scorul să rămână totdeauna la limită. A venit şi clipa în care ne-am strâns mâinile. Andrei radia. Câştigasem. Am luat-o împreună spre scara blocului şi am urcat în gheretă să-mi arate un Christ la care lucra, după care am ieşit iar şi ne-am aşezat pe trepte. M-a privit lung. Mă cunoştea.

— Pe drum am întâlnit-o pe Dana...

— Şi aţi vorbit?

— Nu, eram în maşină, am văzut-o doar eu...

N-a mai spus nimic, a desfăcut un pachet de ţigări, a tras una şi mi l-a întins. Am început să fumăm în tăcere.

— Ia uite aici, i-am întins telefonul.

L-a luat şi a început să deruleze pozele pe care le făcusem în palatul lui Fane Pungă, în timp ce îi povesteam cum ajunsesem acolo. Rula poză după poză fără să spună nimic, se întorcea, le mai lua o dată de la capăt, le mărea, cerceta cu atenţie fiecare detaliu. Într-un final, a strivit ţigara sub pantof şi a sărit în picioare. Ochii îi străluceau injectaţi.

— Adică vrei să spui că toţi pereţii ăştia sunt albi? Adică albi de tot? – mi-a arătat spre display-ul telefonului.

— Imaculaţi. Iar din tavan curge candelabrul ăsta imens. Crede-mă, un spectacol irepetabil, jur că în viaţa mea n-am mai văzut aşa ceva! Pe ţigan îl cheamă Fane Pungă şi e sau a fost unul dintre capii lumii interlope. Johnny mi-a povestit adineauri o chestie amuzantă în legătură cu el. Cică ar fi ajuns din întâmplare în Capela Sixtină şi din ziua aia i-a intrat în cap să-şi picteze palatul.

— O copie?

— Habar n-am, nici Johnny nu ştia mai mult.

Şi-a aprins febril o altă ţigară.

— Am cunoscut în urmă cu vreo zece ani un cuplu de alpinişti, a început trăgând adânc fumul în piept. Pentru ei, muntele era totul. Oraşul, viaţa lor de zi cu zi nu însemnau decât locul, sursa din care extrăgeau bani ca dintr-un zăcământ, pentru ca apoi să poată zbura spre Nepal sau mai ştiu eu unde. Nici nu se întorceau bine dintr-o expediţie, că o şi plănuiau pe următoarea. Ajunseseră de nu ştiu câte ori la un pas de moarte, alunecaseră în crevase, fuseseră gata să fie înghiţiţi de avalanşe,

pierduseră camarazi sus pe gheţuri, făcuseră degerături la mâini şi la picioare. Dar nici în ruptul capului nu abandonau. Când i-am întrebat ce-i împinge spre agonia asta, ştii ce mi-au răspuns? Tocmai riscurile, suferinţa, efortul, toată lupta asta interioară îi purta spre un fel de iluminare care nu poate fi atinsă decât prin suferinţă. Acolo sus, în vârful muntelui, oamenii ăştia simţeau vibraţia Universului, se contopeau cu el, eurile lor se uneau cu cel infinit, universal. Pricepi?

— Nu prea, am făcut nedumerit.

— Vreau să spun că dacă înţelegi asta, o să înţelegi şi de ce vreau eu să urc iar sus pe schele. Păi, uită-te la pereţii ăştia, bătrâne! Cum nu înţelegi? Trebuie pictaţi! Şi, dacă n-o să fiu eu, o să fie sigur altul!

— Stai puţin! am făcut, şocat. Nu-mi spune că te gândeşti la o frescă într-un palat ţigănesc! Asta e o nebunie!

— Şi de ce nu? Pereţii sunt la fel peste tot. Important e ce faci cu ei. E şansa mea, bătrâne! Când mai am eu norocul să dau peste aşa ceva? Dacă mi-ar ieşi, ar fi... cum să-ţi spun eu... eroic! Da, ăsta e cuvântul, eroic! Sunt gata să lucrez şi gratis dacă va trebui, chiar să aduc materialele de acasă! Mâine plec într-acolo să încerc să-i conving! Trebuie! Înţelegi? Pur şi simplu, trebuie! E destinul meu în joc!

Era faza în care se încrunta, îşi frângea mâinile, îşi înălţa bărbia şi vira în apologetică. Fluxuri întregi de emoţii îi traversau figura într-o ciclicitate noapte-zi. Ciudat e că, de data asta, entuziasmul lui parcă mă contamina şi pe mine. Deşi mă străduiam să rămân rezonabil şi echilibrat, pe interior începeam să dau în clocot. Cuvinte ca „eroism", „şansă", „destin" mă izbeau în coşul pieptului, arătându-mi încă o dată cât de pipernicit şi de anemic ajunsese în ultima vreme egoul meu.

Pornisem cu un proiect ambiţios, dar până la urmă ajunsesem să-mi public scripturile. Dar dacă ar fi fost doar atât... Femeia pe care o iubeam se găsea în braţele altuia, demnitatea mea proletară se şubrezea pe zi ce trecea, iar spotul îmi adusese o notorietate de mahala. Aşteptam sfârşitul zilei pentru o amărâtă de masă la birt şi riscam ca banca să-mi ia casa.

— Mă simt dator să-ţi atrag atenţia că te bagi într-o chestie al naibii de riscantă... – am încercat totuşi să-l readuc cu picioarele pe pământ. Vrei să te duci în Buzescu să baţi la uşa unui interlop şi să-ţi oferi serviciile? Îţi dai seama ce rişti?

Pe de altă parte, deşi suna al naibii de riscant, tot sufletul îmi tresărea când mi-l imaginam singur, acolo, sus pe schele. Ştiam prea bine cât tânjise, cât sperase la clipa asta, aşa că datoria mea era să-l ajut să-şi atingă visul, chiar dacă visul ăsta era curată nebunie. Şi-a terminat ţigara şi a fugit sus, nerăbdător să-i povestească totul Ioanei. În ea avea să-şi găsească cel mai de nădejde aliat, singurul dispus să-l susţină necondiţionat. Cât despre mine, am luat din colţul străzii un cuplu de adolescenţi veseli şi gălăgioşi, cu rucsacuri şi neoprene, şi i-am dus la gară. De la o vreme, îmi făcusem un obicei: când se întâmpla să aduc câte un client, intram şi eu să petrec o jumătate de ceas în faţa unei cești de cafea ori pur şi simplu ca să bat peroanele. Andrei venise pe lume într-o gară. Salvarea nu ajunsese la timp, aşa că îşi făcuse debutul în sala de aşteptare din Lisa, pe stinghiile cine ştie cărei banchete scrijelite cu nume de fotbalişti. De fapt, viaţa adevărată – viaţa trăită, viaţa vie – începuse abia în ziua în care destinul i-o hărăzise pe Ioana. Chiar dacă erau împreună de mai bine de zece ani, din fiinţa fiecăruia încă irumpea acea lumină curată şi limpede care se îngemăna la o pereche într-un

sentiment sincer şi infinit. De fiecare dată când avea puţin timp, se instala în micul lui atelier improvizat într-una dintre cele trei camere ale apartamentului, unde picta icoane. Pentru el, lumea exterioară îmbrăca forma unei iluzii. Universul real, universul mântuitor, christic, se găseşte concentrat numai acolo, în cuibul lor. Căldura şi dragostea Ioanei, şevaletul, mirosul de ulei, toate îl făceau să se simtă împlinit. Şi dacă el căuta spre interior, eu, dimpotrivă, alergam bezmetic spre nicăieri, învârtindu-mă în viaţă ca-ntr-o tiribombă, şi asta pentru că îmi lipsea aspiraţia spre absolut şi vedeam religia mai degrabă ca pe o simplă loterie transcendentală. Unii trăgeau bilete câştigătoare, fiind ajutaţi, alţii, cu mai puţin noroc, le aruncau la coş, hotărâţi să mai încerce o dată. Ah, ce bine mi-ar fi prins şi mie puţin ajutor! Numai că la loteria asta trebuia să joci mânat de un munte de credinţă. Iar eu n-aveam nici cât un bob de muştar. Aşa că nu-mi rămânea decât să merg pe mâna destinului. Pentru că destinul era altceva. Forţele destinului te împing pur şi simplu fără să-ţi ceară nimic. Şi încă ceva. Născut într-o gară, Andrei dezvoltase o adevărată idiosincrazie faţă de tot ce se mişca, se transforma, se modifica. Pe când eu, născut între pereţii unei banale maternităţi, simţeam că nu pot să respir decât în forfota marilor aglomerări. M-am aşezat la o terasă, mi-am comandat o cafea, mi-am întins picioarele sub masă şi mi-am aprins o ţigară. De vreun secol încoace, societatea a ajuns să imagineze cele mai eficiente metode de relaxare, dar de niciuna nu m-am simţit vreodată atras. Mi-e greu să pricep pentru ce aş ridica greutăţi până la epuizare sau aş scoate limba de-un cot pe o bandă de alergat. Pentru asta mergeam în gară. Să zac. Luam o cafea, ştiam un loc unde se servea acelaşi Nescafé Piccolino 3 în 1, pe care de ceva vreme căpătasem

obișnuința să îl prepar dimineață de dimineață într-o ceșcuță albă, de espresso, cu apă fierbinte, și asta pentru că aroma puternică îmi lăsa senzația plăcută că, indiferent de cum ar sta lucrurile, sunt pe cale să întreprind ceva creativ și foarte important, zdrobeam câteva chiștocuri în scrumieră, îmi aruncam ochii peste marea de oameni și mă goleam de gânduri. Pentru mine, să mă relaxez înseamnă să stau și să nu fac nimic. Adică să zac.

A doua zi spre prânz, telefonul îmi zbârnâia. Lucrurile merseseră nesperat de ușor. Fane îl primise ca pe un adevărat Trimis, venit să-l înlocuiască pe celălalt pictor, care-și storsese un tub de culoare pe gât.

— Dacă totul merge așa cum vreau eu, a continuat gâfâind ca după o cursă cu obstacole, săptămâna viitoare am și dat drumul la treabă. Știu, ai să spui că e riscant și îți dau dreptate! Dar pune-te în locul meu. Visez la clipa asta de 20 de ani! Dacă lui Michelangelo i s-a comandat Sixtina, uite că mie mi-a picat un palat țigănesc. Să știi că până la urmă nici nu e mare diferență. Pereții sunt pereți peste tot.

— Ioanei i-ai spus?

— Am sunat-o cu puțin timp în urmă. E fericită! Mă susține întru totul! Cum ajung în București, am și urcat la administrator să-i spun că plec.

— Mă gândesc că aș putea să te înlocuiesc eu, m-am oferit. Măcar pentru o vreme. Știi că sunt la pământ cu banii. Ziua aș putea sta în gheretă, iar noaptea m-aș ocupa de taximetrie. În felul ăsta, mi-aș mai rotunji veniturile...

Era dimineață și razele soarelui mijeau printre frunzele copacilor ca într-un imens caleidoscop. Aerul era curat, iar aleea era plină de ciripitul păsărelelor care-și comunicau unele altora starea de bine. Jos, pe pământ, Andrei se pregătea să plece spre Buzescu, iar eu îmi preluam

ghereta. Fusese deja la Fane Pungă şi, spre surpriza mea, totul decursese mai uşor şi mai bine decât m-aş fi aşteptat. Cum spuneam, Fane îl primise ca pe un Trimis şi îi ceruse să înceapă cât mai repede o probă de lucru. Dacă îi plăcea, antama toată lucrarea, şi asta imediat.

— Bătrâne, o să te simţi ca-n Rai, ascultă-mă ce-ţi spun, mă încuraja îndesând în portbagaj o duzină de cutii cu vopseluri şi un vraf de pensule cu coadă lungă, specifice picturii murale. Nu uita să uzi florile o dată pe zi, ai furtunul în cămăruţa din spate. Să ştii că din când în când mai pică şi câte-o maşină la spălat. Mai ajuţi pe unul, mai ajuţi pe altul, ai să vezi că de ieşit iese. Acum gata, nu vreau să întârzii. La întâlnirea cu norocul e bine să ajungi la timp.

S-a urcat la volan şi a pornit motorul.

— Şi să ştii că sunt sigur că o să-mi iasă şi bani buni din toată afacerea asta, mi-a strigat, făcându-mi cu mâna din mers.

Eu mă îndoiam cât se poate de serios că ar putea fi vorba de bani, dar după ultimele evenimente, parcă n-aş mai fi băgat mâna-n foc pentru nimic. Curând, maşina se făcea nevăzută printre aleile şerpuitoare. Rămas singur, am pornit să-mi inspectez noul regat. Am verificat ghereta, holul, cămăruţa mică de sub scară în care se găseau îngrămădite câteva mături, nişte mopuri, cutii cu soluţii pentru curăţat, cârpe, pungi cu pământ pentru răsaduri, câteva borcane cu seminţe, un furtun încolăcit pe braţul unui stativ şi o chiuvetă veche şi cam murdară, cu robineţi roşi de rugină. Am dat o tură şi prin parcarea din spatele blocului, hotărât să mă acomodez cât mai repede cu domeniul moştenit. Acum, pe lângă taxi, deschisesem încă un front: ghereta. În câteva zile, îmi şi intram în ritm. O parte din timp răsfoiam albume cu artă bizantină lăsate de Andrei ori

încercam să citesc câte ceva, udam florile, dădeam cu mătura în faţa blocului, mai băteam câte-un covor, spălam vreo maşină ori ajutam câte-un locatar să urce pe scări piese de mobilier proaspăt cumpărate sau cine ştie ce materiale pentru construcţii. În rest, zăceam şi fixam strada. Noaptea, făceam cam acelaşi lucru, dar din spatele parbrizului. Cu lipsa mea de experienţă, câştigurile pe care le realizam din taximetrie nu-mi ofereau mai mult decât un trai la limită, aşa că încă un salariu, fie el şi simbolic, îmi pica la fix. Cât despre administrator, mă simpatizase din primul moment. Era un tip şters, aproape fără trăsături, dar cu o chelie plină de personalitate. Uneori, se întâmpla să-l surprind fixându-mă în creştet ca un clarvăzător. Îşi mijea ochii, îmi sfredelea craniul şi mi se confesa. Oful lui era voleibalista de la patru. De fiecare dată când o întâlnea în uşa liftului, se simţea cuprins de un iremediabil şi chinuitor sentiment al nudităţii, la un pas să-şi ridice amândouă mâinile-n cap în acelaşi fel în care fotbaliştii îşi acoperă organele genitale în timpul loviturilor cu zid. Şi asta pentru că după ce saluta scurt, femeia amuţea şi-şi fixa privirea direct pe creştetul lui. După zeci de sesiuni, omul ajunsese la concluzia că de fapt îi era documentată calviţia, ceea ce făcea ca acele câteva etaje pe care le aveau de urcat împreună să se transforme într-o dureroasă Golgotă. Alteori, se întâmpla să dea buzna în gheretă doar pentru a-mi recomanda preventiv site-uri specializate. Internetul furniza o gamă inepuizabilă de produse cu ajutorul cărora în numai câteva zile îţi şi mijea un puf mătăsos, într-o săptămână efectele deveneau vizibile, iar în mai puţin de două luni admirai un gazon bogat, des şi sârmos.

Altfel, Andrei reuşise să îl bulverseze cu totul pe bietul om când îi solicitase pentru el postul de portar. Iar acum, apăream eu. Mă căutase pe Google. Aveam

referințe dintre cele bune. Se vorbea acolo de premii, interviuri, campanii de succes, festivaluri. Ba mai jucasem și într-o reclamă.

— Am mai auzit eu de actori care nu mai reușesc să iasă din pielea unui personaj. Hai, taximetrist treacă-meargă, dar paznic? Asta e o ocupație a naibii de plicticoasă. Să stai ore întregi fără să faci nimic. Păi, într-o săptămână m-aș duce la nebuni.

— Într-un fel, tocmai de asta mi-am dorit postul ăsta, am explicat. Vreau să stau cât mai mult cu mine însumi. În ultimii ani, am dus o viață activă, iar acum încerc să recuperez din timpul irosit.

— Eu zic că la dumneavoastră totul e foarte ciudat, a spus cam neconvins. Mă gândesc să n-aibă cumva legătură cu vreo mare dezamăgire...

Negasem ferm, aproape brutal.

În vinerea următoare, Audiul se opintea în grilajul jardinierelor. Andrei a împins portiera, a coborât, s-a aplecat ușor peste bară și a tras o înjurătură. Avea hainele stropite cu pete mari de vopsea – purta salopetă de lucru și o cămașă albastră – părul îi era năclăit, acoperit de o pudră fină și albicioasă, iar barba, încâlcită și murdară. Cu toate că nu fusese vorba decât de o foarte ușoară atingere, întârzia verificând locul loviturii, sperând în apariția vreunui colocatar. Îi fusese luat călușul și putea să strige: „Sunt pictor, am o comandă, uitați-vă bine la mine că, de mâine, poimâine, mă vedeți doar la știri!". Cum însă trotuarul se încăpățâna să rămână pustiu, a deschis până la urmă portbagajul, a scos un sul de hârtii și un vraf de pensule și a luat-o spre scară. A tras energic ușa și s-a proptit în toc, mizând pe efectul compozițional.

— Bătrâne, sunt mare!

A sărit apoi scările până la mine și ne-am strâns mâinile.

— După ce termini aici, treci neapărat pe la noi să bem un pahar, mi-a cerut. N-ai idee câte am să-ți povestesc!

Apoi m-a fixat.

— Să nu-mi spui cumva că te hăituiesc ăștia p-aici!

L-am asigurat că, dimpotrivă, cu administratorul mă înțelegeam mai mult decât bine, iar locatarii mă tratau cu respect. Reclama îmi asigura o imagine de excentric, la care se adăugaseră fabulațiile lui. Lăsase să se înțeleagă că spotul îmi adusese o celebritate cu care nu eram obișnuit și de care încercam să scap. Pe lângă asta, aveam nevoie de liniște, pregăteam un rol pentru o superproducție hollywoodiană plină ochi de celebrități. De necrezut, dar toate gogoșile astea făcuseră să fiu privit de toți cu un amestec de curiozitate, admirație și uluire.

— Bun, atunci. Hai că urc la nevastă-mea, mi-e un dor nebun de ea! Cât e acum, patru? Asta înseamnă că într-o oră ești sus. Am lucruri uimitoare, cu adevărat uimitoare!

Ioana, soția lui, era o femeie minunată, acel amestec de mamă, soră și amantă după care, în ascuns, tânjește orice bărbat. Izbutea să fie caldă și afectuoasă, candidă și jucăușă, lucidă și practică, toate sub semnul unei cumpătări distinse. Pe Bianca n-o prea plăcuse, în schimb pe Dana o adorase. Ceva mă făcea să cred că încă țineau legătura și că divorțul nostru nu însemnase și sfârșitul prieteniei lor. Între ele exista acea compatibilitate specifică celor dispuși la martiraj pentru cauze ideale. Doar că, prin comparație cu Ioana, care dovedea minunate străluciri de feminitate, dedicația excesivă a Danei părea plată și fără efervescență. Îl invidiam alb pe Andrei pentru reușita lui în căsnicie și pentru norocul pe care îl avusese să-și întâlnească la timp jumătatea. Ioana aducea mult cu Audrey Hepburn sau Natalie Portman. Ochii mari și limpezi, constituția fragilă și spiritualizată,

părul întins și prins la spate, nasul subțire și drept, obrajii ușor trași și delicați și zâmbetul suav trădau o făptură sensibilă, enigmatică, ce ascundea totodată un caracter puternic. Cum provenea dintr-o familie de doctori, hotărâse să ducă mai departe tradiția dedicându-se unei cariere de pediatru. De ani buni își doreau un copil, doar că încă nu le fusese dat să-l aibă.

La 5 fix, încuiam ghereta și urcam. Andrei își schimbase cămașa fără să renunțe însă la salopeta de lucru, iar pensulele le depusese pe un scaun într-un colț al bucătăriei. Ne aștepta o friptură aburindă de berbecuț, dată printr-un baiț de vin roșu și bine rumenită. Omul i se întorsese din pribegie și se cerea onorat.

Povestea. Fusese gata să cadă de pe schelă, aproape că răsturnase un bidon cu vopsea peste Sile și i se defectase aparatul de proiecție. Pentru prepararea pereților, Fane adusese o întreagă echipă de la deratizare, care pulverizase cincizeci de recipiente cu amorsă. Cât despre bani, Andrei avansase o sumă pe care o găsea rezonabilă, potrivită cu volumul de muncă și cu timpul de execuție pe care îl anticipa. Fane acceptase fără nicio negociere, așa că bătuseră palma și udaseră afacerea la un restaurant de cinci stele autohtone din Alexandria. Abia acolo îi vorbise despre cum ajunsese în moarte clinică și trecuse în lumea de dincolo.

— Experiența lui nu e cu mult diferită de altele, a continuat, luând un dumicat în vârful furculiței. Dintr-odată, a simțit cum se ridică din corp și s-a văzut plutind deasupra patului. Vedea doctorii și masa de operație. Trăia un sentiment de liniște profundă și își privea corpul ca pe o haină lipsită de însemnătate, care pentru o vreme îi fusese folositoare, dar de care acum se despărțea fără vreo urmă de regret. Era stăpânit de un inexprimabil sentiment de libertate și se simțea mai viu

decât se simţise vreodată. Ştia că murise, dar lua asta ca pe ceva firesc. Treptat, a început să-şi piardă interesul pentru ceea ce se întâmpla jos şi s-a întors cu faţa spre un tunel, la capătul căruia licărea o lumină intensă, albă şi imaculată, de care se simţea irezistibil atras, aşa că a început să călătorească spre ea, trecând cu viteză printre nimburi strălucitoare şi îngeri înaripaţi. Într-un sfârşit, a ajuns foarte aproape de lumină şi, dintr-odată, a fost cuprins de o dragoste perfectă, absolută, care nu poate fi trăită şi nici înţeleasă, câtă vreme suntem încă aici, pe pământ. Tot ce-şi dorea era să rămână pentru totdeauna acolo, lipit de ea, împreună cu ea. Deodată, lumina i-a vorbit, dar fără voce, cumva telepatic, şi i-a spus doar atât: „Nu mai fuma!". A dat să răspundă, să-şi ceară iertare sau nu mai ştiu, dar înainte să apuce, s-a simţit dintr-odată împins de o forţă ireprimabilă înapoi în tunel şi, după o izbitură puternică, aşa cum s-ar fi lovit cu putere de un zid, s-a trezit înapoi în corpul fizic, întins pe masa de operaţie. Fusese declarat mort de mai bine de 20 de minute şi doctorii au rămas cu gura căscată când i-au văzut iar pulsul pe monitor.

— Traficanţii de carne vie şi interlopii n-ar trebui totuşi să ardă in iad? am întrebat sceptic.

— N-avem noi de unde să ştim cum judecă bunul Dumnezeu...

— Adică păcatul lui cel mai mare era fumatul?

— Poate că de aici trebuia să-şi înceapă transformarea... cine ştie... Cert e că din clipa aia n-a mai pus ţigara în gură şi nici nu mai lasă pe nimeni să fumeze de faţă cu el.

— La spital am o colegă care a trecut şi ea prin moarte clinică, a spus Ioana. A văzut şi ea tunelul şi fiinţele alea, şi a întâlnit lumina... ce mult poate să semene povestea asta cu a ei...

— După aia, a continuat Andrei, am început să-i vorbesc şi eu. Despre angeologie, Scaune, Stăpâni, Puteri, Tronuri, Domnii, Serafimi, Heruvimi, Arhangheli şi despre toate celelalte realităţi ale Lumii Cereşti, aşa cum au fost ele aşezate de Dumnezeu Tatăl şi descoperite nouă prin sfânta revelaţie. Despre scara virtuţilor, de unde începe, cum se urcă pe ea, care sunt păcatele de-a dreapta şi de-a stânga, cele de sus şi de jos şi consecinţele lor directe. Când l-am simţit cât de cât pregătit, am hotărât să-i dezvălui tot adevărul. Dumnezeu este dragoste! Dintr-odată, lacrimile au început să-i curgă pe obraji. Dragostea asta de care îi vorbeam o simţise şi el. I-am arătat ce se întâmplă cu sufletul după moarte, cum este luat de înger şi plimbat prin toate locurile în care a vieţuit, cum îi sunt descoperite faptele bune şi cele rele, cum este dus în Rai şi în Iad, ca, în cele din urmă, să ajungă în faţa Scaunului de Judecată.

— Culmea, să ştii că s-ar putea să-ţi vezi banii, dacă e aşa cum spui şi individul chiar se găseşte într-o criză mistică. Ar trebui însă să te grăbeşti, pentru că în curând s-ar putea s-o lase mai moale cu adevărurile eterne şi să se întoarcă la chestii ceva mai profitabile.

— De ce să mint, m-am gândit şi eu la asta, a zâmbit. Ei, şi acum, dragii mei, ia să vedem, aveţi vreo idee ce mi-a cerut să-i pictez?

Ne-am uitat unul la celălalt. N-aveam nici cea mai mică bănuială.

— Ei bine, vrea să-i umplu toţi pereţii cu scene din experienţa pe care a avut-o când a trecut în lumea de dincolo!

Rămăseserăm amândoi mască. Ce e drept, după ştiinţa mea, o frescă ca asta nu mai fusese realizată. M-am simţit totuşi dator să-i amintesc iar ce aflasem de la Johnny, în legătură cu Fane Pungă.

— Toate astea sunt în trecut, a făcut. Ce știu sigur e că omul pare puternic marcat și se găsește într-un proces de transformare. Nu cred că exagerez dacă spun că există în el o arzătoare nevoie de primenire. Duminică dimineața îi adună pe toți ai casei și urlă la ei în țigănește. Nu știu ce le tot spune, dar pleacă toți spășiți, cu capetele-n pământ. I s-a dus buhul în Buzescu și, de la o vreme, au început să vină și de prin vecini.

— O avea de gând să înființeze vreo sectă, mai știi... o organizație l-ar ajuta să-și extindă afacerile.

— Glumești tu, dar eu îți spun că e sincer tulburat...

A dat paharul pe gât, a dispărut în casă și s-a întors cu laptopul. L-am ajutat amândoi să-i facă loc printre farfurii.

— Și acum a venit timpul să vă arăt ce-am lucrat!

Pe lângă impresia pe care mi-o făcuse palatul lui Fane, efectul ar trebui înzecit. Toți pereții erau acoperiți de schițe în grafit negru. Linia era viguroasă, sigură, egală și, cu toate că suprafețe hașurate conturau zonele de umbră, maniera rămânea totuși diafană. Vedeam tunelul de lumină și entitățile angelice. Drapajele executate cu măiestrie le confereau personajelor elevația și puritatea pe care materia le poate dobândi doar prin catharsisul artei. Obsesia asta a lui pentru sublimare îmi era bine cunoscută. În agenție, căuta să ofere oricărei execuții expresivitatea picturilor de Voroneț. La *photoshooting*-uri, dacă ideea de creație cerea o abordare mai dinamică, se încrunta și încerca să ne convingă pe toți cum că mai potrivită ar fi o viziune reținută, prinsă în rigorile unei estetici de profunzime.

În prima scenă pictată era o sală de spital. Pe pat stătea întins Fane, iar deasupra tot el, dar desprins din corpul fizic, dematerializat și înconjurat de un halou translucid și luminos. Jos, medicii făcând eforturi să-l

salveze. Scena era aproape terminată, desenului îi fuseseră adăugate suprafeţele de culoare împreună cu tuşele care conturau drapajele şi apoi restul elementelor de expresie. Gama aleasă era caldă şi liniştitoare, iar Fane decorporalizat, tratat în ape delicate şi semitransparente. Da, Andrei producea o probă de măiestrie şi talent! Dozajul culorilor era perfect echilibrat, cromatica susţinută, desenul precis, compoziţia bine organizată. Tuşa sigură şi vie, portretizările şi caracterologiile clar definite. În următoarea scenă, care se găsea încă în faza de desen, Fane apărea în mijlocul compoziţiei, iar în spatele lui, tunelul. În jur îl împresurau mai mulţi îngeri cu aripi mari, învăluiţi în halouri de lumină. Apoi era în extaz şi căzut în genunchi în faţa luminii mistice. Urmau, secvenţă cu secvenţă, celelalte faze ale experienţei, pentru ca în ultima scenă să fie înfăţişate din nou sala de spital şi corpul eteric coborând iar în trup. Rămas în picioare, Andrei stătea ca pe ace şi ne sfredelea din ochi când pe unul, când pe celălalt, aşteptând primele impresii. Ioana a dat să spună ceva, dar, înainte de primul cuvânt, a izbucnit în lacrimi. S-a lipit de el şi l-a sărutat pe obraz.

— E aproape ireal ce ai reuşit, i-am spus, sincer impresionat la rândul meu. Îţi dau cu totul dreptate, de mult ar fi trebuit să fii sus pe schele. Acolo e lumea ta, acolo şi numai acolo eşti într-adevăr tu!

S-a înroşit de plăcere şi a izbucnit într-un râs uşor forţat, prin care încerca să-şi ascundă emoţia. Ioana îl privea tăcută, supusă, cu ochi calzi, plini de admiraţie. I-a luat mâinile într-ale ei. Am turnat din nou în pahare.

Aveam să aflu că în palat locuiau Fane cu bătrâna lui, zisă şi Mama Desfăcătoarea, Sile cu nevastă-sa (romînca furată de la părinţi despre care îmi povestise Johnny) şi cei doi copii ai lor, o fetiţă de 5 ani şi un băieţel de vreo 6, precum şi Gianni, de vreo 15 ani, mezinul lui

Fane făcut la bătrâneţe. Gianni era un fel de mic geniu, cu un excepţional talent pentru muzică, aşa că hotărâse să-l facă manelist. Mai erau o verişoară primară de-ale lui Sile şi bărbată-su, împreună cu cei patru puradei ai lor. Nu stăteau la Fane decât pentru o vreme, poate alte câteva luni, până aveau în sfârşit să-şi termine palatul în construcţie, undeva spre marginea comunei, singurul loc unde mai găsiseră pământ de cumpărat. Palatul avea 20 de camere, opt băi, două bucătării şi o sală de proiecţii la subsol, unde seara se adunau cu toţii, spărgeau seminţe şi se uitau la telenovele tolăniţi pe canapele moi, trase în pluş roşu. Ziua însă, prin biroul lui Fane treceau sicilieni, spanioli, italieni, albanezi şi turci. Treceau mai întâi pe la bătrâna, îşi prezentau omagiile, după care urcau la Fane. Din ce reuşise să prindă, ar fi fost vorba de un complex imobiliar undeva în nordul Capitalei. Se împrietenise întru câtva cu nevasta lui Sile, care îi mai povestea din cele ale casei.

— Dar cea mai interesantă mi se pare totuşi povestea căruţei cu coviltir pe care ai văzut-o şi tu, a continuat învârtind introspectiv ţigara pe buza scrumierei. E căruţa în care s-a născut Fane şi în care a bătut ţara în lung şi-n lat împreună cu taică-su, maică-sa, fraţii şi surorile, până a fugit în America. Îi e drag de ea ca de propriul copil! Cum dă primul ghiocel, trimite după meşter. Curăţă lemnul, îl revopseşte şi îl lăcuieşte, unge osiile, schimbă rulmenţii şi întinde pânza, totul de parcă foarte curând toţi ai casei ar urma să urce în ea şi să ia iar drumul lung al pribegiei. Ei bine, de fapt ăsta e visul lui ascuns! Să înhame într-o zi o pereche de cai zdraveni, să-i adune pe toţi sub coviltir şi să bată ţara o vară întreagă. Să pună iar corturile, să bată foalele, să spoiască cazane din cositor, iar seara s-adune ţiganii în jurul focului şi să cânte cântece vechi, lăsate de străbunii lor.

Ai casei însă văd toate astea ca pe o scrânteală de om nebun şi nu-l iau în serios. El însă continuă să viseze şi să pregătească căruţa ca şi cum plecarea ar fi sigură. În miezul verii, o umple cu fân şi în nopţile calde doarme singur acolo, sub cerul liber, visând la anii copilăriei.

Fane şi nevastă-sa ocupau un apartament dintr-un hol lung, biroul de lucru, un dormitor şi o baie. Desfăcătoarea era în picioare odată cu răsăritul, gata să ia palatul la puricat. În urma ei, îşi târşâia papucii o ţigancă uscăţivă şi osoasă, cu faţa brăzdată de riduri îngropate sub piele şi cu o gură ştirbă croită pentru ocări. În fiecare dimineaţă, se înfiinţa în mijlocul holului pe jumătate adormită, strângând în mâini o lavetă şi sprijinindu-şi capul în coada unui mop. Bătrâna apărea de unde şi când te aşteptai mai puţin, o înghiontea s-o trezească şi-o lua înainte pe scări. Aşa se iniţia un circuit amplu care dura câteva ore, în care palatul trecea prin sita fărăşului. Hol cu hol, culoar cu culoar, cameră cu cameră. Un adevărat tur de forţă în care nicio scamă, niciun fir de praf, nicio pată cât de mică nu scăpau. Mama Desfăcătoarea avea ochi şi miros de copoi. Balustradele erau frecate de la un capăt la celălalt, tocurile ferestrelor, uşile şi butoanele liftului, dezinfectate şi lustruite. Papucii aranjaţi şi sprayaţi. O dată pe lună, pardoseala era acoperită cu o peliculă de detartrant, pentru ca apoi să fie spălată cu un şomoiog uriaş. Pe timpul nopţii, cuvele chiuvetelor erau acoperite cu staniol, iar vesela, învelită în folii de aluminiu. Chiar din prima zi, bătrâna îi pusese în braţe lui Andrei un halat alb şi o bonetă sanitară. Pictura prezenta riscurile ei şi putea pune în pericol întregul ecosistem al palatului. Ziua, puradeii alergau goi puşcă prin curte, iar femeile roboteau prin bucătăria de vară, spălau şi întindeau rufe. Când Fane era plecat, se adunau toate, puneau la fiert ibricele pântecoase de

cafea, fumau şi-şi dădeau în cărţi. Cum Desfăcătoarea era vrăjitoare de cinci stele, primea vizite numai de la ţiganii bogaţi, vedete din lumea mondenă şi politicieni. Dădea de deochi, de descântec, de cununii legate, de boală, de singurătate, de necaz, de pizmă, de blestem, de inimă rea şi câte şi mai câte. Clienţii intrau precipitaţi, ca să iasă răvăşiţi, deznădăjduiţi şi cu ochii plânşi, ori, dimpotrivă, cu privirea vie, ageră, strălucind a bucurie nestăpânită. Cât despre bani, afacerile nu prea mai mergeau cine ştie ce nici în ţigănie. Criza se simţea şi la ei. Multe palate erau scoase acum la vânzare, iar cele deja începute fuseseră în mare parte abandonate. Însă, în afară de ţiganii cu datorii la cămătari şi maşini de lux pentru care-i fugăreau băncile, mai erau şi cei ca Fane, care sfidau criza şi cărora afacerile continuau să le meargă din plin. Vestea că Fane îşi găsise un pictor „Trimis" se dusese repede în toată ţara. Aşa că, de la o vreme, ţiganii începuseră să dea năvală, curioşi să vadă „Lucrarea". Mercedesuri, Jaguaruri, Lamborghini-uri, Masseratti-uri, Aston Martinuri cu numere de Timişoara, Arad, Cluj, Craiova, Torino sau Valencia opreau zi de zi în faţa palatului. Fane învârtea afacerea pe degete. Ţiganii coborau, îşi placau feţele cu zâmbete largi şi împingeau burţile înainte. Erau numai aur, ghiuluri, brăţări, rulouri la ceafă şi guşi. Fane rânjea la ei, îi primea, îi îmbrăţişa, le deschidea apetitul pentru frumos cu un păhărel de ţuică luat în curte, după care îi invita şi le arăta pereţii. De spus nu spunea mai nimic, se făcea că vorbeşte la telefon şi îi lăsa să fiarbă-n suc propriu. Abia după aia se apropia, le şoptea ceva la ureche şi arăta sus, înspre Andrei, pictor cu Har, unicul Trimis şi care ştia cum stau lucrurile în lumea de dincolo. Musafirii beleau ochii, întindeau mâna şi băteau palma fără negociere, urcau în maşini şi se făceau nevăzuţi. Fane scotea un carneţel şi făcea nişte semne. Lista de aşteptare

număra câteva zeci de palate. Cum era de bănuit, venise şi ziua în care Mama Desfăcătoarea îl luase pe Andrei şi-l trăsese mai la o parte să-l descoasă. Voia să ştie cu ce putere Lucrează, dacă cunoaşte cărţile de tarot şi învârtelile astrelor, dacă are şi el descântecele lui şi cum scoate argintul-viu. Pe şosea era privit cu teamă, iar ţigăncile mai bătrâne căutau să se atingă de poalele hainelor lui.

— Dacă treaba merge, a spus visător, Ioana o să plece de la spital şi o s-o luăm împreună prin ţară. O să te învăţ, draga mea, să prepari emulsii, să amesteci culori! Vom lucra zi de zi împreună, nedespărţiţi. Trebuie să mă crezi, ni se deschid în faţă anii noştri cei mai frumoşi! Vreau să îmbătrânim muncind, eu, sus pe schele, iar tu, ajutându-mă. Toate astea au devenit dintr-odată atât de realizabile!

— Dacă tu îţi doreşti asta, aşa vom face...

S-a ridicat, l-a sărutat pe frunte şi ne-a urat noapte bună. Rămaşi singuri, am continuat să fumăm în tăcere.

— Bătrâne, a spus, trăgând un ultim fum şi lansând câteva rotocoale în aer, de mine am tot vorbit, dar ia spune, tu cum mai stai?

— Adevărul e că nu prea reuşesc să mă descurc, am recunoscut. Cu strada merge cam greu, ca să faci ceva bani, trebuie să alergi de dimineaţă până noaptea şi asta fără sâmbătă, fără duminică. Unde mai pui că lucrez ca independent, fără comenzi prin staţie. Ideal e să ai reţeaua ta de clienţi, dar pentru asta e nevoie de timp. Şi în meseria asta, ca în oricare alta, funcţionează sistemul relaţiilor. Vorba se duce şi, cu timpul, ajungi să faci masă critică. La început nu e uşor deloc, trebuie să dai din coate, să te lupţi. Noroc cu ghereta, care mă ajută să rămân cât de cât pe linia de plutire. Cu toate astea, am încă datorii mari. Nu mai departe de ieri, am ridicat din cutia de scrisori o altă citaţie de la bancă. Au de

gând să declanşeze acţiune în instanţă. Să ştii că am ajuns să-ţi dau dreptate. N-are niciun rost să-ţi atârni singur bolovani de picioare. Rostul unei locuinţe e să ai unde pune capul, nu să-ţi transforme viaţa în coşmar. În secolul ăsta, nu se mai cumpără case, ci doar spaţii locative, o singură fundaţie deserveşte de multe ori şi câteva sute de suflete, iar spaţiul vital s-a restrâns aproape de zero pentru că, odată cu un apartament, te vezi obligat să iei la pachet şi vecinii. Legile bunei vecinătăţi nu mai sunt nici ele aceleaşi. Odată ce rămâi restant la întreţinere, te transformi în inamic public. Nu mai eşti salutat, toţi îţi întorc spatele, eşti bârfit pe la colţuri şi îţi vezi numele pe lista datornicilor. Ca să nu mai vorbim cât de inestetic şi de stânjenitor e să te înghesui alături de alte patru, cinci persoane într-un lift de un metru pătrat. Şi asta zi de zi. În timp, ajungi să recunoşti mirosuri, respiraţii, deodorante, parfumuri, iar imperfecţiunile fizice să dobândească forme aproape monstruoase. Nu există decât o singură explicaţie pentru care oamenii încă se adună în comunităţi, şi aia e una primitivă, tribală. Soluţia ar fi să schimbi ciclic comunitatea. Dar toate astea le-am înţeles prea târziu, când nu mai e nimic de făcut, sunt deja cu creditul ăsta pe cap şi trebuie să mi-l asum ca pe-o cruce, dacă nu vreau ca toţi banii pe care i-am vărsat până acum să se ducă pe apa sâmbetei. Da, am o nevoie urgentă de bani şi, sincer, habar n-am de unde să-i scot. Ce nu ţi-am spus este că într-o clipă de scrânteală am hotărât să-mi public scripturile de agenţie. Nu mă întreba de ce. Într-o seară, le-am trimis unei edituri şi, colac peste pupăză, m-am angajat să susţin şi costurile de publicare. Voiam să văd cât mai repede că am în sfârşit o carte ieşită de sub tipar, voiam s-o ţin în mână, s-o pipăi, s-o miros, simţeam imperios nevoia asta, aşa că am luat hotărârea să o public pe banii mei.

— Te înțeleg perfect. De fapt, sunt cam în aceeași situație. Și noi avem datorii mari, plus de asta tratamentele Ioanei pentru sarcină costă al naibii. Iar eu am plecat să pictez un palat țigănesc pentru care s-ar putea nici să nu fiu plătit... uneori, mi se pare că sunt pur și simplu inconștient și nebun... dar să lăsăm asta. Ia spune-mi, la Bianca te mai gândești?

Da, mă gândeam. Într-una dintre seri, Irene apăruse în tocul ușii. Era pentru prima oară când apărea așa dintr-odată, fără să mă anunțe, fără vreun telefon sau mesaj. Părul îi era ușor răvășit, iar ochii, puțin tulburi. Era o femeie frumoasă, chiar foarte frumoasă, și în clipa aia mă întrebam cum de frumusețea asta a ei trecuse atâta vreme pe lângă mine. A intrat, s-a așezat pe canapea picior peste picior, a aruncat în stilul ei cheile pe măsuță și s-a sprijinit de cotieră.

— Dragul meu, trebuie să-ți spun ceva și mi-e atât de greu... Nici nu știu cum să încep... Cu toate astea, mă văd nevoită... Bujor a cerut-o.

— Cum?

— Da, a cerut-o.

— Și?

— A acceptat.

Peste câteva ore, urmăream împreună în întunericul dormitorului mișcările vălătucilor de fum înălțați din vârfurile țigărilor. Un amortizor sufletesc absorbise șocul, iar altul îl preluase și îl distribuia egal în celule, unde vibra surd, ca membrana unui difuzor.

Andrei lucra zi și noapte. În București ajungea doar la sfârșit de săptămână. În după-amiaza aia jubila. Fane îl chemase la el și-i pusese în palmă un avans bunicel, din care avea să-și acopere o parte din datorii, iar cu restul să achite tratamentul Ioanei. Cât despre lucrare, hotărâse să nu ne mai arate nimic, ținea să păstreze

surpriza. De curând, își luase și doi ucenici, proaspăt absolvenți de pictură murală, care-l ajutau la preparatul culorilor, curățatul pensulelor ori cu transpunerea schițelor, așa că se găsea doar la un pas să termine și cel de-al doilea perete. Una peste alta, se simțea în mână, avea spor și lucrul mergea ca uns. Ucenicii copiau desenele după care umpleau suprafețele cu tentă plată. Apoi intervenea el și contura personajele, adăuga umbra, lumina, colora. Lucra la foc continuu, până la epuizare, bea câte șase, șapte cafele pe zi și dormea doar câteva ore. După calculele lui, în mai puțin de trei luni avea să dea totul gata. Cât despre viața din palat, lucrurile decurgeau normal, Fane stabilea alte și alte întâlniri de afaceri, iar nevastă-sa continua să-și amestece fierturile. Sile se certa mai tot timpul cu nevastă-sa care îl bănuia că are țiitoare în București și amenința că până la urmă o s-o găsească și o s-o omoare. Scos din minți, devenea violent, o dădea afară din casă și o împingea pe caldarâmul curții. După aia lua Porsche-ul, închidea angroul și rupea cauciucurile. Se întorcea târziu, cădea în genunchi și-și cerea iertare. O iubea nebunește.

— Dar uite că ce e mai interesant am uitat, a spus lovind în muchia mesei cu două degete. Prietena aia a Biancăi, Adela...

Era curios ca Andrei să aducă vorba de Adela. N-o știa decât din vagile mele referiri.

— Ei bine, are o emisiune de astrologie în fiecare sâmbătă dimineața pe nu știu ce post. A născocit o trăsnaie care a ajuns să întoarcă tot Buzescu pe dos. Zice c-ar fi descoperit o tehnică nouă care-i permite să ghicească viitorul în bonuri de casă, un fel de corelație între numele produselor, prețuri și seria bonului. Ei bine, chestia le-a sucit mințile țigăncilor de tot. Dacă ieși pe șosea sâmbătă dimineața, până înspre prânz, când se termină

emisiunea, nu vezi picior de femeie. Stau toate lipite de televizor. Adelei îi spun „Împărăteasa de la Bucureşti". Ca să fiu sincer, mi-erau mai simpatice înainte, când măcar trăiam cu impresia că deţin abilitatea de-a înşela. Da' de fapt, ce să vezi, se lasă şi ele duse cu preşul. Dar dintre toate, Mama Desfăcătoarea e cel mai mare fan al emisiunii. În fiecare sâmbătă la zece fără cinci, se închide cu trei vecine în camera ei de lucru. Visul lor ar fi să pătrundă tehnica şi să şi-o însuşească, dar acolo e vorba de calcule şi de numerologie, adică chestii prea savante. Aşa că nu le rămâne decât să belească, weekend de weekend, ochii-n televizor. Desfăcătoarea i-a trimis chiar o invitaţie Adelei s-o viziteze la palat, dar n-a primit niciun răspuns. Fane e fiert, ferm convins că bătrâna a-nnebunit. Cum se face jumătatea săptămânii, Desfăcătoarea nici că mai vorbeşte de altceva. Şi-a trimis şi ea bonul ei şi aşteaptă să-i vină rândul, doar că pe adresa redacţiei se primesc câteva sute în fiecare zi, aşa că de la o vreme şi-a pierdut cumpătul, face crize, ţipă şi-şi smulge părul din cap. E din ce în ce mai des cherchelită, iar Fane ameninţă că într-o zi o s-o arunce în stradă cu tot cu televizor. Dar ei crezi că-i pasă, singurul lucru care o frământă e bonul ăla nenorocit!

Eram la curent, într-adevăr emisiunea Adelei făcea furori. Dintr-o celebritate de nişă cu o emisiune la o oră târzie, ajunsese în prime-time. Pe internet, bloguri specializate îi comentau prestaţiile, revistele *glamour* îi solicitau interviuri şi, de la o vreme, începuse să facă turul platourilor de televiziune. De curând, o editură importantă o contactase în legătură cu un volum biografic.

— Adevărul e că de când cu povestea asta, mi-am cam pierdut şi eu liniştea. În palat atmosfera a devenit tensionată, Fane e din ce în ce mai nervos şi irascibil. Îşi pierde repede răbdarea şi nu ştie ce să facă cu nebuna

de vrăjitoare. Şi acum, o chestie care te priveşte. Îţi mai aduci aminte că ţi-am vorbit la un moment dat de Gianni?

— Puştiul lui Fane, cel cu talent pentru muzică, pe care vrea să-l facă manelist?

— Chiar el! A şi aranjat cu un manelist celebru care i-a făcut deja zece piese, dar ce să vezi, nu găseşte textier. Şi ştii de ce? Pentru că de când a trecut prin ce-a trecut, s-a sucit de tot şi nu mai vrea rimele clasice cu duşmani şi parai. Ei bine, asta i-a încuiat pe toţi pentru că în ţigănie nimeni nu ştie să scrie altfel. Piesele sunt gata, casa de producţie aşteaptă, dar nu poate să mişte nimic pentru că n-are blestematele alea de texte! Puştiul e pleoştit şi abătut, iar lui Fane i se rupe inima! Şi de parcă n-ar fi fost îndeajuns, mai are şi concurenţă. Vecinul de peste drum, Armando Etalon, are şi ăla un plod cu vreun an mai mare ca Gianni, căruia, ce să vezi, săptămâna trecută i-a apărut un videoclip pe Manele TV. Când l-a văzut Fane, a urlat ca turbat şi a dat să spargă televizorul. Ai casei se roagă în fiecare zi de el să renunţe la ideea lui fixă, dar de fiecare dată îi goneşte: „Fane Pungă e Fane Pungă! Am găsit eu pictor, găsesc şi poet!". Aşa că uite la ce m-am gândit... ce-ar fi să le scrii tu?

Şi, da, eu am scris textele, adică livretul pentru CD-ul lui Gianni. În câteva nopţi, le-am şi dat gata. După ce destupam o sticlă de cabernet şi desfăceam un pachet de ţigări, introduceam CD-ul cu negativele. Încet, avalanşa de măsuri săltăreţe începea să-mi încălzească sângele, picioarele îmi zvâcneau, iar degetele îmi fugeau pe tastatură. Ideile curgeau unele după altele, strofele se însăilau, rimele se legau. Scriam grăbit, cu ritm, atent la distribuţia accentelor. Dădeam înapoi, reascultam pasaje, apoi reveneam, modificam, schimbam metrica, căutam idei mai sugestive, tăiam, totul într-un ritm alert, cu gândul la presiunea *deadline*-urilor din anii de birou.

Când în sfârşit am terminat, am recitit totul de câteva ori şi am făcut ultimele corecturi. A doua zi, plecam în Buzescu. Andrei mă aştepta în poarta palatului. Era în halatul lui alb şi avea o bonetă din plastic strânsă într-un elastic în jurul capului. Salopeta aia murdară de culori cu care apăruse în faţa scării fusese de fapt doar un *fake*, o costumaţie de scenă gândită să atragă atenţia şi să ţipe în tot cartierul despre noua lui ocupaţie. Mă luase val-vârtej să-mi arate lucrarea. Pe viu, sentimentul era şi mai copleşitor, execuţia, şi mai remarcabilă, iar spectacolul, şi mai impresionant! Succesiunea scenelor era gândită cu o excepţională coerenţă cinematografică, ochiul le urmărea cadru cu cadru, traversând scenă cu scenă într-o curgere narativă fluentă. Tavanul fusese deja demontat şi elementele de butaforie desprinse. Doar uriaşul candelabru rămăsese la locul lui, atârnând ameninţător din tavan. Îmi roteam privirea şi parcă visam.

— De când m-am apucat de lucrarea asta, simt o împlinire sufletească cum nici nu credeam că există, mi-a spus. Poate că o să ţi se pară ciudat, dar pictând lumea de dincolo mă simt mai împăcat cu cea de aici, de parcă experienţa lui Fane ar fi transmisibilă. Când pictez, simt că trăiesc şi eu ce a trăit el, simt îngerii în jurul meu şi preţuiesc neţărmurita dragoste a Luminii Taborice. Pictez icoane de ani, dar nu-mi amintesc să fi fost vreodată atât de copleşit. E ca şi cum m-aş iniţia într-un mister, ca şi cum aş face pas după pas în cunoaştere, ca şi cum aş urca treaptă cu treaptă pe o scară invizibilă. Acum hai sus, ne aşteaptă Fane, mi-a cerut. Şi a luat-o înainte pe scara de marmură.

L-am găsit tolănit în camera lui, cu capul sprijinit de o pernă mare, albă, cu o margine lată din macrameu. Purta o pereche de ciorapi în dungi roş-albastre şi o pereche de pantaloni de trening mov, cu vipuşcă albă. Un pântec

bombat şi păros ieşea de sub un maiou cu găurele, peste care odihnea un colan cu zale mari, răsucite. În dreapta ţinea o telecomandă. În încăpere se mai găsea un dulap care placa peretele din dreapta, două noptiere de-o parte şi de cealaltă a patului şi două fotolii borţoase. În faţă, pe o plasmă, rula fără sonor un videoclip cu manele. Ferestrele erau acoperite de două draperii sângerii din catifea, brodate cu fir gros din aur. Andrei m-a introdus făcându-mi o prezentare bombastică. Cu barbă şi şapcă, n-avea să mă recunoască. Ne-a arătat din telecomandă spre cele două fotolii, după care s-a lăsat într-o rână, a tras unul dintre sertarele uneia dintre noptiere şi a scos un vraf de hârtii pe care l-a vânturat în aer.

— Le-ai nimerit, barosane! a făcut spre mine, a luat de pe noptieră o pereche de ochelari şi i-a împins pe nas.

Se uita peste pagini şi le trecea una în spatele celeilalte.

— Suflet de artist, de scriitor!

— Nu sunt încă scriitor, am simţit nevoia firească să mă smeresc.

Andrei m-a săgetat reprobator. Adică, ce făceam? Ce era cu pornirile astea de sinceritate tâmpită? Voiam să stric toată socoteala? El turnase fundaţia, ridicase construcţia şi eu cu pornirile mele o făceam praf?

— Am întâlnit şi eu un scriitor, cât am stat acolo în America – a făcut Fane, rămas într-ale lui. Tot român de-al nostru. Avea în birou ete-aşa teancuri, teancuri de cărţi unele peste altele, că umpluse pereţii cu ele. Multe, să ştiţi de la mine, era scrise de el.

— Poate ne vorbeşti şi nouă de el, nea Fane, s-a interesat Andrei, grăbit să şteargă orice urmă a spuselor mele.

— Eeee, poveste lungă, bă Trimisule... Era profesor mare la o şcoală d-acolo. O dată, de două ori pe săptămână treceam pe la el şi-l ajutam cu trebi prin casă. Ba îi făceam piaţa, ba îi mai reparam o uşă, ba

un scaun, ba un raft, ba o chiuvetă, ce avea nevoie el cu nevastă-sa. Amândoi oameni buni, bă, să-i pui la rană. După ce terminam, m-așezau repede la masă. Maestrul, că așa îi zicea toți, trăgea un scaun lângă mine și-mi zicea ca să-i zic d-a noastre din șatră. Stătea, se uita și uite-așa pufăia din pipă. La început, mă urneam mai greu, da' după aia simțeam că mă ia ceva pă-năuntru de se-ncălzea tot sufletu-n mine și nici că mă mai puteai opri. El stătea acolo cuminte lângă mine și trecea tot, tot într-un caiet de-al lui. Și câte nu-i ziceam! Povești din șatră, jocuri și cântece d-ale noastre țigănești, de bucurie și de tristețe, de cum băteam țara cu căruțele, cum se strângea toți țiganii seară de seară la foc și cum își iubea pirandele sub ceru' greu de stele... ehe, Trimisule, ce vremuri... îi ziceam cu atâta suflet de-mi dădea lacrimile. Și uite-așa mă lua și mă scutura pă-năuntru doru' de coviltir, de se sfâșia inima-n mine! Când vedea el așa că prea m-am înmuiat, scotea o sticlă de whiskey și-mi turna un păhărel. Îl dădeam pe gât dintr-o înghițitură și iar o luam de la capăt. De bulibașă și de pirandele iuți ca argintu' sau de Sile Ghiontu care furase într-o noapte țigla de pe acoperișu' primăriei din Moruni și-o vânduse unuia de-și făcea casă. L-au prins și l-au înfundat. Când s-a liberat, a furat un buldozer și-a intrat cu el în postu' de miliție. Altu', Sarmarin, ca să nu-i ia comuniștii cocoșeii, ce s-a gândit el? I-a dat, unu' câte unu', la țiganii ăi mai bătrâni, să-și facă dinți din ei. Avea caiet și nota ce și cui îi lăsase și, când a venit Revoluția, avea dinți în toată țara. Murea unu', umbla după el, scotea cleștele, lua ce era al lui, făcea o cruce și pleca. Până prin '96 a tot alergat așa. A dat lespezi la o parte prin cimitire, a luat spitalele la rând, a dat goarna prin pușcării, ba a ajuns și prin străinătățuri. Și, uite-așa, dinte cu dinte s-a strâns douăj' de kile de aur. Când a simțit că-i vine ceasu', a cerut să fie întins in Maybachu' lui.

Cum a bătut de douăşpe noaptea, a cerut o lumânare, şi-a încrucişat mâinile pe piept, şi-a strălucit dinţii şi s-a dus. Asta a fost cu Sarmarin. Pe urmă, îi mai ziceam de Rone, grăjdaru' regelui care, când a venit comuniştii, a luat juma' de herghelie şi-a mânat-o sus în munţi, la ăia care lupta acolo. A rămas şi el cu ei până în '52, când i-a dibuit poterele şi i-a împuşcat pe toţi. De Florica ghicitoarea, pe care-o chemase Stalin la el să-i dea în cărţi, ori de Zuzu guristu', care scotea ţigăncile din minţi de necheza ca iepele. Ehe, câte nu-i ziceam! Şi să ştiţi de la mine că l-am iubit pe Maestru' ca pe al doilea tată. Ia deschide tu sertaru' ăla – a arătat spre mica noptieră din stânga patului. E o cutie acolo, scoate-o şi ad-o-ncoa.

Andrei s-a ridicat, a tras sertarul, a scos o cutie din carton albastru lucios şi i-a întins-o. Fane a aşezat-o lângă el pe pat, i-a scos capacul, a scotocit prin ea şi a tras o fotografie Polaroid.

— Uite-l aici pe Maestru', ăla cu ochelari.

Andrei a luat poza şi a adus-o pe mica măsuţă dintre noi. Imediat mi s-a părut ceva cunoscut şi am ridicat-o. În clipa aia, camera s-a învârtit cu mine. Fotografia era aproape identică cu cea pe care o văzusem în vila din Aviatorilor, cea în care tânărul bursier Mavrodin se găsea alături de Mircea Eliade şi de sosia lui Elvis pe unul dintre bulevardele din Chicago. Diferenţele erau foarte mici, de detaliu. De data asta, Eliade nu mai apărea din profil, ci mai din faţă şi privea drept în aparat. Tânărul Mavrodin rămăsese însă nemişcat, iar Elvis avea chitara la spate. În jurul lor forfotea strada, iar în fundal, pe un cer limpede şi şters, se decupau, ca şi în cealaltă fotografie, siluetele semeţe ale zgârie-norilor.

— Uită-te cu atenţie, i-am cerut lui Andrei, aproape fără voce. Îl recunoşti?

— Nu se poate! Păi ăsta nu e Eliade?

— Chiar aşa îl chema, Trimisule, Eliade, Mircea Eliade. E şi o şcoală cu numele lui la Bucureşti... ţi-am zis că a fost om mare!

— Iar cel mai tânăr e profesorul Mavrodin, tatăl Biancăi, am completat.

De data asta, s-a strâmbat. Nu înţelegea.

— Există şi o a doua fotografie, am explicat, foarte asemănătoare cu asta şi care se află în posesia unui alt profesor, pe numele lui Mavrodin, şi care pot să bag mâna-n foc că e chiar tânărul de aici. Amândouă fotografiile sunt făcute în ziua pe care, pe atunci tânărul bursier Mavrodin, a petrecut-o alături de Mircea Eliade la Chicago, adică în aceeaşi zi în care te-au întâlnit pe matale pe stradă.

— Ce zici tu, bă, acolo? s-a holbat la mine.

— Zic că ştiu cine este în fotografia asta. Este profesorul Mircea Eliade şi ăsta eşti matale în costumul lui Elvis Presley, iar cel de-al treilea este Raul Mavrodin, tatăl fostei mele logodnice. Matale abia ajunseseşi la Chicago. Când ai dat să cobori din avion, ai alunecat pe scară şi ţi-ai rupt o mână. De aia mâna e bandajată. Aşa că ai fost nevoit să cauţi altceva de făcut, pentru că de muncit cu braţele n-aveai cum. Ţi-ai dat hainele la schimb pe costumul lui Elvis şi te-ai dus pe unul dintre bulevarde. Acolo te-au întâlnit domnul Mavrodin, tânărul student de atunci, şi profesorul Eliade.

— Bă, da' de unde ştii tu toate astea? a făcut Fane, sărind în capul oaselor. Oi avea şi darul ghicitului!

— Cum am spus, cea de-a doua fotografie făcută atunci se găseşte la tatăl fostei mele logodnice, care este unul şi acelaşi cu tânărul din fotografia asta. Sincer, şi eu sunt uluit şi aproape că nu-mi vine să cred, dar lucrurile sunt cât se poate de clare. Dacă nu m-aş fi despărţit de logodnica mea, aş fi putut să produc şi

proba... numai că, din păcate, am întrerupt orice relație cu ea și, bineînțeles, și cu părinții ei...

— Socră-tu... – m-a mai cercetat cu o figură lungită, uluită, de parcă tot nu-i venea să creadă.

— Eram doar logodiți...

— Adică, zici că are el o poză ca asta acasă la el!

— Da, are.

— S-o văd! a tunat bătând din picior.

— Așa cum am spus, am rupt cu totul relațiile de când...

— Știi tu cine e omu' ăsta pentru mine? m-a întrerupt arătând spre tânărul din poză și lovind iar podeaua. E fratele și frățiorul meu! Dacă nu era el atuncea la Chicago, cine știe prin ce sicrie umblam acu'. Și ce eram eu pentru el? Un țigan de pe stradă! După aia s-a întors, m-a luat de acolo, m-a dus la doctor pe banii lui și mi-a pus mâna-n ghips. Știi tu, bă Trimisule, cât costă doctorii în America? După aia m-a luat la el în campus, unde stătea el acolo, și m-a ținut cu casă și masă până a trebuit să se întoarcă el în România. După aia m-a chemat și Maestru' ca să-i fac munci prin casă. Al doilea tată mi-a fost! Când m-am întors și eu în țară, am încercat să-l caut pe Raul, da' n-am știut de unde să-l iau. Caută acul în caru' cu fân! Și uite că Dumnezeu mi l-a scos acu' în cale. Să mi-l aduci aici! Te descurci, faci ce știi și mi-l aduci la palat! Să vadă cine e acu' Fane Pungă, că nu mai e calicu' de atunci! Să nu-i zici nici cine sunt, nici de avere, nici de palat. Nu! Treaba ta cum faci, te descurci! Vreau să-i pregătesc surpriza!

Înțelegeam că, din modestie și delicatețe, domnul Mavrodin nu adusese niciodată vorba despre adevăratul ajutor pe care i-l oferise lui Fane.

— Om te fac, dacă mi-l aduci! a sărit iar. Te împaci cu fata, fă ce-oi ști, da' mi-l aduci să vadă că Fane a

ajuns om! O fi el profesor mare acuma, cum zici tu, da' nici Fane nu-i un oricine!

— N-o să fie ușor... am spus. E un om important și nu știu dacă o să accepte fără să știe unde vine.... poate că mai bine ar fi să încercăm o vizită prin surprindere...

— Nu! m-a întrerupt, încruntându-se. Să vină aici! Ori e mai bogat ca mine?

— Nu zice nimeni, nea Fane, asta. Păi cine e mai bogat ca matale? Matale, dacă ai vrea, ai fi în revistele alea cu top 300.

— Aș fi, să știi că aș fi. Am eu o vorbă a mea. „Pe lumea ailaltă sufletu', pe asta, caşcavalu'". Da până atunci, mai e. Știi tu de ce-o să mor eu la o sută de ani? Pentru că am fost deja dincolo și știu cum e și nu-mi mai e frică de moarte. Și moartea vine mai întâi la ăia care are frică de ea. Ca și sărăcia...

— Asta cam așa e, nea Fane. Sărăcia nu prea e bună...

— Dar-ar de sărăcie, că sărac m-a aflat și Raul. Și în loc să treacă uite-așa pe lângă mine și să se ducă, m-a luat la el! Așa un suflet n-am mai cunoscut toată viața mea! Aici să mi-l aduci și n-o să-ți pară rău. Adu-mi-l să ne amintim de tinerețe și de profesor. Că tare mai îmi e dor de el, Dumnezeu să-l binecuvânteze, că mi-a fost ca un tată. Oameni cu suflet mare, bă, și el, și doamna.

Era răscolit de amintiri. Sentimente și emoții îi treceau în valuri peste chip. Se uita în gol în televizor, unde un celebru manelist mângâia formele apetisante ale unei brunete focoase în pantofi cu toc cui și pantaloni foarte scurți supraelastici.

— Bine, nea Fane, văd eu cum fac și-l aduc.

— Păi, nea Fane, a intervenit Andrei, n-ar fi mai bine să-l aducem după ce terminăm palatul, ca să-i facă impresie și mai mare?

— Tu zici bine ce zici, Trimisule, a făcut Fane, căzând pe gânduri.

— E altceva când îl primeşti cu palatul gata... Eu zic că merită... în trei, patru luni îl şi dăm gata.

— Bine, atunci, s-a hotărât şi s-a întors spre mine. Deci ne-am înţeles. Astea, a arătat spre paginile răsfirate acum pe pat, să ştii că îmi place! Uite banii. Şi acuma, gata că tre' să dau neşte telefoane.

Suma era cea asupra căreia conveniserăm, aşa că am luat banii, ne-am ridicat şi-am ieşit.

— Cum ai de gând să faci? m-a întrebat Andrei, in timp ce părăseam palatul.

— Încă nu ştiu. Mai am trei luni să mă gândesc...

— Eşti atât de sigur că îl poţi aduce pe profesor în Buzescu?

— E doar o chestiune de tactică. De ceva vreme lucrează chiar la o monografie a rromilor.

— Cine ar fi crezut... Eliade, bătrâne, Eliade! a spus, deschizând portierele din alarmă. Oricum o întorci, chestia e dată naibii!

Tot drumul am comentat întâmplarea. Să dau peste ţiganul din poza de suflet a domnului Mavrodin, în carne şi oase în cel mai mare palat din Buzescu, era o revelaţie menită să-mi confirme că planurile existenţei mele făceau de la o vreme opturi de parcă m-aş fi găsit sub efectul unui narcotic puternic, care provoacă distorsiuni de percepţie. După câteva conexiuni cam imprecise, Andrei ajunsese la concluzia că Fane fusese exploatat caracterologic în câteva dintre prozele lui Eliade, dar nu-şi mai amintea prea bine în care, trecuseră mai bine de 20 de ani de când atinsese ultima oară vreo carte a lui, dar, din frânturile pe care le punea cap la cap, susţinea că lucrurile ar fi cât se poate de evidente. Chiar şi poveştile lui Fane fuseseră preluate, transformate şi folosite.

— Sunt multe mituri acolo, bătrâne, multe, strigase intrând cu un viraj brusc înapoi pe banda de sens, după o depășire la limită. Să știi că toată povestea asta deschide noi orizonturi pentru arta mea, pentru că, vezi tu, de azi Fane nu mai e doar un țigan bogat și excentric. Toată biografia lui capătă dintr-odată un sens inițiatic, fuga lui din România, America, proxenetismul, videochaturile și afacerile imobiliare, toate încep să se subsumeze unei perspective cu mult mai ample...

La rândul meu, mă întrebam ce semnificație ar fi trebuit să dau întâmplării ăsteia atât de neașteptate. Era totuși o coincidență prea mare, care venea să-mi spună ceva, să mă pregătească pentru ceva, dar în primul rând să mă reapropie de Bianca.

În timp ce Audiul aluneca printre palatele din Buzescu ca printr-o scenografie SF, mă gândeam la clipa marii revederi din palatul lui Fane. Pe stradă, abundența de ornamente și butaforie păcălea ochiul și făcea că totul să lase impresia unui singur întreg, o insolită structură ce se întindea pe câțiva kilometri. Priveam spectacolul delirant din jur și-mi imaginam o zi sau un weekend al palatelor deschise, un fel de noaptea albă a muzeelor, în care toate palatele astea își deschideau dintr-odată porțile pentru turiști, devenind un spectaculos spațiu de pelerinaj. Vedeam zeci de autocare oprite în șir indian la marginea comunei, curțile luate cu asalt de curioși, care de televiziune transmițând evenimentul, reporteri luându-le interviuri țiganilor care se hlizesc în camerele de luat vederi.

Odată ajuns acasă, m-am și grăbit să direcționez o parte din bani spre conturile editurii, ceea ce a făcut ca la scurtă vreme să deschid un mesaj în care directorul îmi confirma de primire. Semna „Cu prietenie, directorul

Institutului de Literatură, Titi Bușan". În spatele cordialității cam exagerate miroseam că se ascundea un interes ceva mai personal, dar ce mă privea, era treaba lui dacă obișnuia să-și vâre mâinile în bugetele editoriale. Foarte curând, volumul avea să intre în tehnoredactare. Și dacă ajungea bestseller? Foșnetul banilor îmi dădea fiori. Întrevedeam în filigranul bancnotelor armătura oricărei ființe, cureaua de transmisie capabilă să pună în mișcare chiar și șenilele unui buldozer sufletesc. Nu o dată fusesem martorul unor astfel de miracole. Bobby, de exemplu. De fiecare dată când se câștiga un client, toți mușchii i se tonifiau și într-o singură secundă întinerea cu 20 de ani. Gâfâia și pufnea pe nări ca un hipopotam și, printr-un inedit proces chimic, transpirația și parfumul Clive Christian C se îngemănau într-un pregnant miros de mosc. Pupilele i se dilatau strălucind mistic, ficatul metaboliza succesul, *psyche*-ul se înviora, sinapsele operau complicate conversii valutare, iar *animus*-ul i se expanda ca boabele de porumb la microunde. Dacă lucrurile arătau așa când era vorba de cineva pentru care câștigurile grase nu mai erau de mult decât mizerie cotidiană, la mine efectele ar fi putut fi nebănuite... Pe de altă parte, eram perfect conștient că nu poți reuși într-o speculație fără să ai „organ", adică fără să miroși cum trebuie așezate lucrurile. Firesc, gândul mi-a fugit la Kapak. Înșirase o duzină de perii de closet pe lângă pereții unei galerii, iar succesul fusese fulminant! Galeriști, critici și curatori întrevăzuseră în demersul lui o complicată țesătură de kantianism, popperism, freudianism și altele. Periile de WC esențializau și ascundeau „o spectaculoasă metafizică a ștergerii urmelor", cum subliniase cineva, pe când un altul le văzuse mai degrabă ca adevărate totemuri ale sfârșitului de postmodernitate. Mie, trebuie să recunosc, îmi era destul de greu să mă hotărăsc. Bianca

mă somase în repetate rânduri să strecor şi eu puţin militantism ecologic în romanul meu, dar găsisem chestia ilicită, aşa că îmi rămânea să privesc uimit cum geniul lui Kapak jongla dezinhibat cu tot felul de idei, idei şi iar idei, idei în stare pură, viziuni simbolice, teme insolite, critică socială, militantism şi ecologie, toate pisate în creuzetele spălătoarelor lui de closete. Mai nou, pregătea – sub egida unei importante fundaţii pentru artă contemporană – un amplu circuit în importante galerii europene. „Pământufii" lui luaseră cu asalt mediul on-line şi ajunseseră să zboare ca nişte buzdugane prin paginile de net, pe Facebook şi prin blogurile amatorilor de artă. Ce mai, Kapak o plesnise, iar eu mă străduiam să dibuiesc resortul succesului. Puştiul ăsta sigur ştia ceva! Să fi fost vorba de statica erectă? Picioarele cocostârcului şi gâtul girafei ajutau oare circuitul ideilor şi înşirau noţiunile într-o anumită ordine? Sau viziunea lui putea la fel de bine să fie produsul degetelor răşchirate cu ajutorul cărora (vezi interpretarea lui Andrei) reuşea să agaţe idee după idee din eter. Şi dacă n-ar fi fost nici una, nici alta, trebuie să fi fost totuşi ceva, pentru că periile lui de closet isterizau şi deveneau iconul unei întregi mişcări de gherilă urbană: *stencil*-uri, logouri, imprimeuri pe tricouri, desene pe asfalt, picturi urbane, *gif*-uri animate, graffiti. Universul „pământufilor" mişca conştiinţe şi aprindea polemici. Câţiva doctoranzi evaluau tema în termeni aristotelici. Alţii vedeau în ea curat platonism. Însă dezbaterea mersese chiar şi mai departe. Într-o serie de postări, cineva arătase că prin număr şi felul în care fuseseră distribuiţi pe lângă pereţi era, de fapt, o trimitere la dezastrul Naţionalei care pierdea calificare după calificare. Ce să mai, Kapak fascina. Şi, ca să fiu sincer, la aşa ceva visam şi eu. Conduceam noapte de noapte şi aspiram spre o cunoaştere absolută, totală,

demiurgică. Era miezul nopții și orașul se deconstruia sub ochii mei în stranii structuri arhetipale. De la Kapak, gândurile mi-au fugit la *shot*-urile din Los Americanos, evenimentele mondene, barurile, cluburile, terasele, dimineţile de un purpuriu straniu, apoi la pielea rugoasă a asfaltului, la colbul ars lăsând în urmă stridenţele butaforiilor de centru ori tristeţea învăduvită a străzilor de periferie. Reclamele luminoase descopereau când și când o lume poleită, glazurată, strălucitoare ori, dimpotrivă, murdară și primitivă. În pâcla întunericului, cartierele mărginașe aveau ceva macabru. Uriașe cutii de chibrituri a căror tencuială putredă și roasă se descuamează în straturi erau la un pas să se prăbușească. Parcuri fantomatice ascundeau vagabonzi beți ori cupluri întârziate, iar cimitirele cu zidurile lor proaspăt văruite respirau semigloria unui semitrecut. Aerul uscat ofilea încet coroanele copacilor care-și trăiau ultimele clipe de măreţie, unduindu-se moale în bătaia proiectoarelor. Drumul mă purta spre barul în care îi făcusem prima declaraţie Biancăi. „Cred că te caut dintotdeauna!", îmi sunase chiar și atunci greoi și apăsat, o bufnitură de proiectil neexplodat, căzut lângă ţeava tunului. Stroboscoapele mitraliaseră o salvă de lumină rece. Un fum alb și înecăcios se scurgea dintr-o instalaţie. „E chiar drăguţ ce mi-ai spus tu acum...", îmi șoptise apropiindu-și buzele de lobul urechii mele. Dintr-odată, „Cred că te caut dintotdeauna!" nu-mi mai suna roz bonbon, ci tandru și vibrant. Așa că, în zilele ce au urmat, sute de „cuvinte mari" mi-au sărit de pe buze ca niște pești înaripaţi ce-și luau zborul spre înaltul garsonierei. Radiind, le urmărea zbaterile fericită... însă de îndată ce simţea că inspiraţia da semne să mă părăsească, mă încolăcea cu braţele și-mi astupa buzele cu săruturi. Avocatura făcuse din ea o femeie extraordinară. Sutele de ore

petrecute în sălile de judecată printre hoţi, bătăuşi, impostori, recidivişti, martori mincinoşi sau traficanţi de carne vie făceau ca teribila care învârtea pe degete destine fără să clipească, odată cu noaptea, să se transforme într-o adolescentă uşor de impresionat.

Dar suficient cu amintirile şi divagaţiile – mi-am spus, închizând mesajul directorului. Istoricul meu de copywriter livrat calup putea fi lectura potrivită pentru câteva zile de vacanţă. Dacă atunci în Grecia aş fi avut inspiraţia să iau cu mine o carte ca asta, Bianca n-ar mai fi ajuns să-şi fixeze cearşaful cu ea.

După-amiaza aia era ploioasă, iar eu n-aveam chef de nimic. După-amiezi ca astea obişnuisem să le petrec acasă. Ne umpleam timpul cu tot felul de nimicuri domestice, ca periatul Paradigmei, jocul de rummy ori un fel de *pétanque* în care rostogoleam bile din cauciuc pe gresia holului. Când se plictisea, trăgea un sertar şi scotea lucrul de mână şi se retrăgea pe canapea. Strângea croşetele cu delicateţe, întotdeauna cu vârfurile în sus, aşa cum o învăţase bunica din partea mamei într-un curs intensiv, menit să acopere un gol ce risca să-i pună-n pericol bunul renume în societate. În poală aduna câteva ghemuri colorate. Avea uşurinţa unui samurai, stăpânea şi reuşea modele elaborate. Stilul era impulsiv, împunsătura, sigură şi nervoasă. Pot spune că după-amiezile astea îmi lipseau poate cel mai mult. Le privisem întotdeauna ca pe un *preview* patriarhal asupra felului în care aveam să îmbătrânim, eu citindu-mi şi recitindu-mi cronicile, iar ea dedicându-se croşetatului, dar asta numai după ce avea să azvârle în spatele gratiilor un număr satisfăcător de delincvenţi. Dureros era că toate astea le trăia acum cu senatorul. Singura mea consolare era că, dacă nemernicului ăluia în dragoste se părea că îi merge din plin,

în afaceri i se înfunda din ce în ce mai tare. Era urmărit în câteva dosare de contrabandă şi evaziune fiscală, iar procesele în care era inculpat mergeau cât se poate de prost. Avea firmele în pragul falimentului, iar Agenţia Naţională de Integritate era la un pas să-i pună sechestru pe avere. Era suspectat de legături cu clanuri mafiote şi apăruseră probe care demonstrau implicarea în contrabanda cu cereale. Se vorbea de o filieră din care făceau parte politicieni, autorităţi, interlopi. În cele câteva emisiuni în care mai reuşise să-şi facă loc, încercase să facă spectacol, doar că nu-i mai ieşise. Slăbise mult, mustaţa îşi pierduse înfiorările în evantai, sub arcade îi jucau umbre adânci, iar sub ochi îi atârnau pungi grele, cenuşii. Ce e drept, campania asmuţită de câteva dintre publicaţiile de mare tiraj împotriva lui se intensifica pe zi ce trecea. Îi erau aduse acuzaţii din ce în ce mai grave, la care răspundea încercând să scoată iar la înaintare placheta de poezii. Doar că, aşa cum spuneam, nu-i mai ieşea. Toată situaţia era mult prea gravă, apăreau alte şi alte dovezi, probe clare, martori, ofiţeri sub acoperire. Celebrele lui extravaganţe din prime-time nu mai impresionau pe nimeni. Procurorii îi luaseră urma şi îl vânau. Mavrodinii însă se încăpăţânau să nu dea crezare acuzaţiilor şi rămâneau pe poziţii ferme: era complet nevinovat. Totul nu era decât o lucrătură, un joc murdar prin care o bandă de adversari fără scrupule încerca eliminarea lui de pe scena politică. Profesorul era indignat şi vorbea despre discriminare. Bujor era un martir, un hăituit, un cavaler al unor idealuri înalte, victima unei şlehte de derbedei politici căreia, prin firea-i bătăioasă şi justiţiară, reuşise să-i încurce planurile. Că Bianca rămânea lângă Bujor mi se părea oarecum firesc. Cel mai probabil, o făcea din teamă, stăpânită de sentimentul absurdului, al ironiei, de o teribilă ură

față de soartă și destin, față de viață și capriciile ei, viața asta care se încăpățâna să-i scoată în cale numai bărbați care se dovedeau a nu fi deloc ceea ce păruseră la început, bărbați care după ce-i câștigau inima, ajungeau să se discrediteze. Aruncase deja câteva relații peste bord și era speriată că figura s-ar putea repeta. E adevărat, și de data asta se încurcase cu un tip cu probleme, dar măcar cu niște probleme cu greutate. Poate că da, se ocupa cu traficul de carne vie, dar măcar nu o făcea la vedere. Și mai era ceva. Din afacerile astea ale lui scotea purcoaie de bani. Mi-am amintit de soția unuia dintre cei mai cunoscuți spărgători de bănci ale cărui lovituri ținuseră capul de afiș în Italia și Franța vreme de mai bine de doi ani, în clipa în care poliția o informase în legătură cu activitățile soțului. „Păi dacă tot sunt soție de hoț, măcar sunt a celui mai bun!", a urlat și le-a trântit ușa-n nas. Din extrasele de la dosar mai reieșea că ar fi făcut contrabandă cu tiruri de țigări, că ar fi fost membru al unei complicate rețele de proxenetism și implicat în delapidarea unui important fond de investiții. Trei capete de acuzare care, fiecare în parte și toate la un loc, valorau într-adevăr ceva. Ca să se apere, intervenea prin telefon și apela iar la plachetă. În mare, lucrurile decurgeau cam așa: „Domnule Bujor, există vreo legătură între dumneavoastră și mafia cerealelor?" Bujor căuta puțin, întorcea câteva file, după care cita: „În spice îmi odihnesc toate gândurile și timpul opri-se-va spre sfârșit,/ Mă culc în galben, aștept asfințitul și mor iar și iar în abis infinit,/ Ascult Sfântul Imperiu, iar locurile se anină de uscat/ O lume piere-n mojare, iar pâinea coace-n vatră adunat". Apoi: „Ce vreau să subliniez este că legătura dintre mine și natură este una doar metaforică, afacerile mele ținând de alte domenii". Moderatoarea însă nu se lăsa. „Există dovezi care vă incriminează în legătură cu

taxe de protecţie pe care clanuri mafiote de care nu aţi fi străin le-ar percepe în anumite zone ale oraşului. Cum răspundeţi unor astfel de acuzaţii?" Ridica iar fiţuica, căuta puţin şi găsea. „Sunt liber, da, sunt liber!/ Liber îmi arde pieptul dezvelit,/ Liber mă-nfior sub coviltirul vremii/ Şi joc într-un jar mocnit./ Da, liber sunt şi liber voi rămâne/ Chiar dacă carnea fi-va-mi sfâşiată de vulturi asmuţiţi." Apoi: „În societatea în care trăim, a devenit o regulă ca etnia noastră să fie persecutată. În mod dramatic, s-a format un curent de opinie extrem de periculos, conform căruia noi, cei din etnia rromă, am fi responsabili de toate ilegalităţile. E regretabil că prin maşinaţiuni perfide şi distorsiuni de imagine suntem atacaţi chiar în fondul nostru cultural, în valorile noastre". În timpul ăsta, pe burtieră curgeau SMS-uri în care telespectatorii îşi manifestau solidaritatea şi-i admirau talentul sau, dimpotrivă, îl acuzau violent. Vinovat sau nu, îmi spuneam, tipul ăsta ştia cum să profite pentru a se face cunoscut ca poet! Cine mai pupă o şansă ca asta? Emisiunile culturale începeau după miezul nopţii ori rulau pe canale fără audienţă. Dar el găsise soluţia! Ar fi vrut chiar să propună ca premiu un volum primului telespectator care ar fi ştiut să răspundă la o întrebare, dacă moderatoarea nu l-ar fi oprit la timp. Tehnic, era de manual. Încerca să transforme o anchetă jurnalistică tăioasă şi rece într-o producţie de divertisment.

La naiba, atunci poate şi eu eram poet, un poet al noului val ale cărui rime influenţau opţiunea de cumpărare în minţile a milioane de consumatori. Şi eu aveam publicul meu, un public cu mult mai vast şi din cele mai diverse categorii, un public care avea să dea năvală dacă vreodată aveam să mă hotărăsc să urc un volum pe raftul unei librării. Deşi anonim, aveam opera. Şi asta, pentru că în orice bucătărie puteai să dai peste o

pungă de orez, de făină sau de zahăr ori peste vreo sticlă de ulei pe a cărei etichetă stătea câte-o creaţie a mea. În debaralele gospodinelor, cutiile de detergent şi soluţiile de curăţat stăteau mărturie talentului meu. Aşa că dintr-o singură mişcare aş fi putut să-l fac praf! Cu o prefaţă scrisă de o mână dibace, aş fi explodat, lăsându-l cu mii de ani în urmă! Chiar, ce-ar fi fost să apelez la director? Era o autoritate şi lansase scriitori importanţi. Avea reputaţie, poziţie, publicase tomuri de studii, fără să mai vorbesc de colaborări. O prefaţă bună ar fi validat întregul, iar scripturile mele ar fi sărit repede de la experiment la producţie literară. Şi, cum manuscrisul nu intrase încă sub rotativă, mai era timp.

De data asta, mă întâmpinase cu braţele deschise.

— Cartea dumneavoastră e deja în faza de tehnoredactare, m-a informat strângându-mi mâinile. Cel mai probabil, la sfârşitul săptămânii intră deja în tipar. Ne-am luat libertatea să organizăm materialul pe capitole, iar capitolele pe teme, ceea ce-i conferă structură, făcându-l mai uşor de parcurs. Ar fi grafica copertei. Aveţi vreo idee, vreo preferinţă? Noi avem graficianul nostru cu care lucrăm de ani buni, un băiat foarte talentat, care...

— Da, am pe altcineva, un fost coleg şi bun prieten.

— Foarte bine atunci. E foarte important ca grafica să fie pe gustul autorului, altfel apar discuţii legate de vânzări. Scriitorii sunt de multe ori tentaţi să creadă că un insucces se datorează în cea mai mare parte copertei. O prostie, vă rog să mă credeţi... dar cum nimeni nu e dispus să îşi asume un eşec... bun, atunci putem considera şi problema asta ca şi rezolvată.

— Ar mai fi totuşi ceva... am spus. Mă gândesc că n-ar fi deloc rău dacă volumul ar primi o prefaţă. Vedeţi, fără prefaţă există riscul să fie greşit înţeles şi privit doar ca un eveniment insolit. Cum, după ştiinţa mea,

n-a mai publicat nimeni ceva asemănător, pentru un astfel de compendiu ar fi binevenită o voce avizată, capabilă să despartă apele, să-l aşeze în context şi să orienteze cititorul.

— Aici cam aveţi dreptate... Vă gândiţi poate la unul dintre colegii dumneavoastră de breaslă, vreau să spun la o voce competentă, informată, cu un discurs aplicat.

— Dimpotrivă. Aş dori să apelez la cineva cu prestigiu, capabil să pună în valoare calităţile literare care, din câte am înţeles chiar de la dumneavoastră, n-ar fi deloc neglijabile...

— Desigur, desigur, am afirmat-o deja. Părerea mea sinceră este că materialul face parte din suita experimentelor cu adevărat interesante şi mă bucur din suflet că îl putem publica. Vă mărturisesc că l-am citit cap-coadă şi pot să afirm fără să ezit că are un fantastic potenţial de piaţă, dar şi perspectiva unor cronici favorabile.

— Ei bine, chiar despre asta mi-aş dori să vorbim. Pentru acest succes în care speraţi, dar şi pentru critică, se cere o persoană cu ţinută, cu autoritate, un formator de opinie care, printr-o analiză solidă şi vizionară, să fie capabil să influenţeze gustul cititorului, să-l calibreze şi să genereze reacţii. O astfel de persoană, de autoritate în domeniu vreau să spun, ar îndeplini rolul unui spărgător de gheaţă. Ştiţi bine cât de reticent poate fi uneori publicul... dar mai ştiţi şi că o voce incontestabilă îl poate întoarce foarte uşor la 180 de grade.

Reuşisem să-i stârnesc curiozitatea. Puteam să atac frontal.

— Cum spuneam, o asemenea persoană m-ar ajuta să dezgheţ mai uşor apele şi să trezesc interesul pentru carte. Şi, ca să n-o mai lungim, mi-aş dori foarte mult ca prefaţa să vă poarte semnătura. Dumneavoastră mi-aţi dat ideea, ba, mai mult, v-aţi asumat publicarea, aşa că

nimeni pe lumea asta n-ar fi mai îndreptățit s-o prefațeze. Aveți un cuvânt greu în lumea literară și o recenzie favorabilă ieșită de sub condeiul dumneavoastră a pus de multe ori pe hartă debutul unui scriitor.

S-a îndreptat din șale și și-a rezemat coatele pe brațele fotoliului, fără să mă scape din ochi.

— Trebuie să recunosc că m-ați luat puțin prin surprindere, a zis, după câteva clipe. În general, nu obișnuiesc să prefațez lucrările publicate la noi. Și asta nu din cauza conflictului deontologic, dimpotrivă, găsesc foarte etic să-ți susții scriitorii, ci doar pentru că, dacă scriu despre unul, devine greu să-l refuz pe altul. Nu știu dacă sunteți la curent cu plasa complicată de relații din lumea literară. Totuși, cazul dumneavoastră are ceva excepțional. Legăturile pe care le aveți cu lumea noastră sunt, dacă îmi permiteți, destul de firave și, din pricina asta, o atare întreprindere n-ar prezenta riscuri atât de mari, vreau să spun că n-ar atrage după sine un tăvălug de obligații... Pe de altă parte însă, aș putea fi totuși acuzat că-mi refuz prietenii, în timp ce pe cei ce-mi sunt doar simple cunoștințe sunt dispus să-i servesc. Cred că înțelegeți, e o situație complicată...

— Înțeleg foarte bine și vă dau întru totul dreptate... Totuși, sunt sigur că există și o rezolvare...

— Și care ar fi, în opinia dumneavoastră?

— Să compensăm efortul...

— Și la ce fel de compensații vă gândiți?

Îl simțeam, era vulpoi bătrân. Făcea pe naivul când, de fapt, se gândea cum să stoarcă cât mai mult și eram sigur că, dacă n-aș fi venit eu cu propunerea, ar fi avansat-o el.

— Domnule director, am spus, eu am o vorbă, de când s-au inventat banii nu mai e loc de recunoștință... și cred că e foarte bine că e așa.

Cu o sprânceană puţin ridicată, trăgea fum după fum. Aştepta să fac o ofertă.

— Pentru că înţeleg cât se poate de bine situaţia specială în care vă găsiţi, am întărit, cred că ar fi bine să ne gândim la o înţelegere care să facă acceptabil disconfortul... pentru asta v-aş ruga să vă gândiţi la o sumă...

Tăcea. Să mă fi înşelat? Să nu fi fost omul meu? Dacă avea să mă dea pe uşă afară, poate chiar să-mi rezilieze contractul? Într-un târziu, s-a dezlipit moale de spătarul fotoliului şi s-a aplecat peste birou în poziţie de scris.

— Ar trebui să ştiu în primul rând la câte pagini vă gândiţi, a spus grav, străpungând perdeaua de fum care se ridica între noi.

Aha, îl prinsesem! Era clar, era cât se poate de obişnuit cu asemenea propuneri, a mea nefiind decât una în plus.

— Poate vreo cincisprezece?

— Cincisprezece spuneţi... nu e puţin. Cincisprezece pagini înseamnă o muncă laborioasă... vedeţi, eu îmi lucrez cu multă exigenţă materialele, iar în spatele fiecărei pagini se ascunde întotdeauna un efort serios. E numele meu în joc, mă înţelegeţi...

Miroseam cam unde bătea.

— Primul lucru pe care ar trebui să-l ştiu: în ce cheie doriţi să fie redactat materialul? a continuat.

L-am privit nelămurit.

— Vedeţi... s-a scărpinat scurt după ureche, cu un stilou ridicat de pe birou. Un material redactat pe un ton neutru îşi are preţul lui, unul apreciativ, altul, iar unul elogios, altul...

— Atunci, îmi doresc unul elogios, desigur.

— Doar elogios sau poate vă gândiţi la unul foarte elogios?

— Foarte elogios.

— Mda... mi-e că o să vă cam coste....

— Puneţi-mă la încercare.

— Eu sunt un om corect, domnul meu, şi-mi plac înţelegerile cât mai clare de la bun început. Pentru asta, operez cu un sistem gradual, care să nu lase loc de interpretări. Vă spun sincer că de 30 de ani, de când lucrez în sistem, am dat peste tot felul de nebuni. Înţelegeţi de ce mă văd obligat să-mi iau anumite măsuri... ca nu care cumva lucrurile să ia cine ştie ce întorsătură. Aşa că am elaborat un sistem fix. Să luăm ca exemplu o pagină. Poate să conţină, să zicem, zece cuvinte foarte elogioase, zece apreciative şi încă câteva zeci neutru pozitive, cum le numesc eu. Împreună, putem hotărî ponderea acestor cuvinte în aşa fel încât să încheiem o înţelegere cât mai precisă şi lipsită de orice echivoc...

— Şi aţi putea să-mi spuneţi care ar fi preţul pentru un cuvânt „foarte elogios"?

— Desigur. 15 euro.

— Şi pentru unul „apreciativ"?

— 10, iar pentru unul neutru pozitiv, 5.

Tipul ăsta, cu aerul lui integru şi elevat, cu gâtul strâns într-un guler scrobit, de sub care ieşea o cravată gri cu buline albastre, avea picioarele bine înfipte în pământ. Numai că, la un calcul simplu, îmi ieşea o sumă exorbitantă! Pentru 15 pagini cu 15 superlative şi vreo 10 apreciative, aveam de dat vreo 1.500 de euro, ceea ce era un adevărat jaf! E drept că aş fi putut să scad din numărul de pagini, dar nu-mi prea venea. Îmi doream o prefaţă bombastică, una care să facă impresie. Cum directorul se dovedea un veritabil om de afaceri, am hotărât să trec la negocieri. La început, mi-a pus placa cu „E sub demnitatea mea etc.", pentru ca, uşor, uşor, să se înmoaie şi s-o lase mai moale. Trebuia să cădem la învoială pe preţul pe pagină, pentru ca abia

apoi să trecem la cuvânt. Numai că, îndată ce avansam o sumă, îşi şi dădea ochii peste cap şi se arăta jignit, îşi vâra degetele sub guler, îşi aprindea o ţigară, se ridica în picioare şi făcea o contraofertă. Mă ridicam la rândul meu şi, cu mâinile înfipte-n buzunarele adânci ale pantalonilor, dădeam ture prin încăpere căutându-mi argumentele, pentru ca apoi să atac din nou. Ochii îi scăpărau, gesticula, lovea cu palma în spătarul fotoliului, se desprindea din faţa ferestrei şi dădea ture prin încăpere cu mâinile la spate, perorându-mi în legătură cu deontologia care-l obliga la un anumit standard, altfel strica piaţa şi avea să primească reproşurile confraţilor, mă rog, hai, putea să mai lase puţin. Mă arătam de acord doar în principiu, reveneam şi ceream un nou discount. Apuca cu disperare cerceveaua ferestrei, lovea cu palma în pervaz, în timp ce eu mă prăbuşeam în fotoliu, se plesnea peste frunte, deschidea uşa, cerea „două cafele tari!", revenea şi-mi avansa altă sumă. Înşfăcam o hârtie de pe birou şi calculam. Mă apropiam, dar încă nu eram acolo. Trebuia să mai lase. Îşi smulgea sacoul şi-l arunca pe spătarul scaunului, îşi sufleca mânecile, îşi scotea cravata şi se jura că mai mult de atât era jaf! Dezamăgit, mă ridicam la un pas să plec. Alerga după mine, mă oprea şi mă împingea înapoi în fotoliu, deschidea uşa şi zbiera după cafele. Revenea cu paşi nesiguri, rozându-şi pieliţele unghiilor, pentru ca, în sfârşit, să-mi accepte oferta. Îi întindeam mulţumit mâna şi băteam palma. Urma preţul pe cuvânt. Cafelele veneau, secretara le aducea pe o tavă din alpaca şi le aşeza pe birou, după care o zbughea. Sorbeam, apreciam savoarea şi gustul, ne aprindeam câte o ţigară şi reîncepeam lupta. Veneam cu oferta. Îl prindeam cu ceaşca la gură, pufnea şi jumătate o vărsa pe piept. Era revoltător! Cum putuse măcar să-mi treacă prin cap aşa

ceva? Era jignitor, degradant! Descoperise talente care acum erau mari, cuvântul lui avea greutate, ce mama mă-sii! Mai lăsam și împingeam o alta. Se smucea din scaun, ocolea biroul cu pași mari și se așeza în fotoliul din fața mea, umil, cu genunchii lipiți unul de celălalt, spinarea încovoiată și mâinile încleștate. Mă implora să-l înțeleg. Avea nevastă, doi copii și-o mai avea pe cap și pe secretara asta, Camelia, care-i era amantă de mai bine de un an. Toate astea se țineau cu cheltuială, trebuia să înțeleg, sub niciun chip nu avea cum să coboare atât de jos. Voiam să-l bag în groapă? În fața poveștilor de viață, devin dintr-odată sensibil, așa că am cerut o contrapropunere. Era rândul meu să sar din fotoliu și să înconjor camera cu pași apăsați și mari. Eram dispus la concesii, dar nici chiar așa! Nici eu nu eram într-o situație tocmai roz. Știa oare că nici măcar nu mai eram copywriter? Păi, nu știa, de unde să știe! Ei bine, nu mai eram decât un amețit de taximetrist părăsit de logodnică și căruia banca era la un pas să-i ia casa! De asta ce mai zicea? Deci? Cine era mai de compătimit? La „compătimit" sărea ca ars. Bineînțeles că el! Chiar nu reușeam să pricep că zi de zi avea de făcut un foarte complicat slalom între nevastă-sa, copii și fătuca asta? Pe când eu ce responsabilități aveam? Vânturam orașul. Altceva? Nu eram nici măcar însurat. Așa că mă implora să-l înțeleg și să îi accept prețul. Ochii i se umezeau dintr-odată și izbucnea în lacrimi. Îmi așezam mâna pe umărul lui, încercând să-l îmbărbătez, dar de lăsat nu puteam lăsa decât...hai să zicem... foarte puțin. Era mulțumit? Încă puțin îmi cerea și, da, era cât se poate de mulțumit. Se ridica și deschidea o ușiță în corpul biroului, de unde trăgea o sticlă de whiskey și două pahare. Se jura că, dacă ajungeam la învoială, sărbătoream! Până acolo, mai era totuși ceva,

îl avertizam. Arunca sticla la loc și împingea sertarul. Atunci, gata! Totul s-a încheiat și mă poftea afară! Îl întrebam ce-are cu mine, de ce mă tratează ca pe un străin, când, de fapt, noi doi aveam să revoluționăm arta literară! Nu! „Afară!", zbiera ca un turbat. În sfârșit, o lăsam moartă și acceptam. Se lumina, trăgea sertarul și scotea iar sticla, fericit. Atunci, să bem! Turna și băteam palma. Gata! Se sfârșise. Căzusem la învoială. Cu totul, îi datoram 500 de euro. Își expedia secretara amantă, ne chercheleam și ne povesteam viețile. Era îndrăgostit nebunește de Camelia asta și îi era teamă ca nu cumva nevastă-sa să fi mirosit ceva. Viața asta dublă îl extenua, trecuse de mult de vârsta nebuniilor, era un om matur și așezat, dar uite că-și pierduse capul după fâșneața asta obraznică, căreia de câteva luni îi închiriase o garsonieră undeva în centru, fiind din provincie. Ca să iasă cu banii, acasă fusese obligat să mintă că, din cauza crizei, salariul îi fusese tăiat la jumătate. Și-a șters ochii cu manșeta cămășii și a turnat iar în pahare.

— Pentru capodopera asta a ta o să plesnesc cel mai al dracu' text care-a ieșit vreodată din boașele unui critic! Și, ca să vezi cât te prețuiesc, ai două pagini de la mine, uite-așa, bonus! Domnule, îți jur că, dacă nu ne înțelegeam, aș fi regretat toată viața! Păi, am scris eu pentru toți retardații fără pic de talent și, când îmi pică în mână așa o marfă, să stau și să mă uit cum îmi ia altul caimacul? Îți jur că m-ar fi întors pe dos! N-ai într-o viață de editor prea multe șanse să dai peste un material ca ăsta și, când viața ți-l scoate în cale, ai sfânta datorie să-l ridici prin condeiul tău acolo unde îi e locul, sus, pe culmile literaturii! Cum ți-am spus, am descoperit talente care și acum vorbesc de mine ca de un mentor, ca de un fel de Adam Larry al Balcanilor. Îl știți pe Adam Larry, nu? Un vizionar, cel mai mare critic care

a existat vreodată. Trei rânduri în *The New York Times* scrise de el şi ţi-a pus Dumnezeu mâna-n cap. Vinzi milioane de exemplare. Ca şi mine, descoperă talente pe bandă rulantă. Când e vorba de literatură, n-are nimeni nasul nostru. Păi, pe Sterian Manea cine crezi că l-a descoperit? Dar pe Titel Stoica? Adrian Pană? Ioan Stan? Toţi ăştia care acum sunt nume mari, în urmă cu patru, cinci ani tremurau la uşa mea. Aveau inima în chiloţi, vă rog să mă credeţi. Uite-aşa veneau şi se gudurau. Da' eu făceam pe colţosul şi-i ţineam la distanţă, asta până când, într-o zi, puneam mâna pe telefon şi le umpleam sufletele de bucurie. Aşa fac şi acum şi, chiar dacă îmi place manuscrisul, tot nu mă las uşor. Un debutant trebuie să-şi ştie lungul nasului şi să nu se întindă mai mult decât îi e plapuma. Are el timp după aia să recupereze. Dar cât e încă mic, ţine-l în subţirici. Păi, când a venit prima oară la mine Titel Stoica, l-am aşezat în fotoliul ăsta în care stai dumneata acum şi, vreo oră, i-am tot răsfoit manuscrisul. Omul avea indiscutabil talent! Dar crezi că i-am spus? Am trântit marfa pe birou şi l-am trimis să-mi cumpere un pachet de ţigări. Când s-a întors, era străveziu precum ceara. Mi-am aprins o ţigară şi am început s-o dau pe fotbal. Ce face Panathinaikos, ce face Real Madrid, ce e cu Tottenham, în sfârşit, o oră întreagă l-am tot perpelit. Se făcuse roşu şi transpirase de parcă alergase la suta de metri. Când l-am văzut bine fezandat, m-am ridicat şi l-am condus spre uşă, fără să suflu un singur cuvinţel despre manuscris. Cum are şi o constituţie firavă, mai să cadă din picioare. I-am întins mâna, am închis uşa după el, după care m-am dus la geam şi am deschis fereastra. Când l-am văzut că apare pe trotuar mai mult mort decât viu, cu o privire pământie şi mâinile atârnându-i blege, i-am strigat: „Te public, bă, boule! Ai talent!". I-a trebuit ceva să se

dezmeticească, după care a alergat spre fereastră. I-am întins mâna peste pervaz şi ce să vezi? Mi-a luat-o şi mi-a pupat-o cu ochii în lacrimi! E, pentru asta am hotărât să-i scriu şi prefaţa, o minunăţie de text!

Am ridicat paharele şi am ciocnit.

— E, ce-a fost a fost... întrebarea e ce fac eu, domnule, cu fata asta. Vrei să ştii ceva? Şi ei i-a plăcut cartea dumitale. Mă crezi că mi se macină sufletul ca-ntr-o moară? Ce fac eu, domnule, cu ea? Om în toată puterea cuvântului, cu familie şi copii, uite că m-am îndrăgostit ca un adolescent. Am ajuns să-i umblu noaptea pe la uşă, să văd dacă n-o prind cu vreun hăndrălău. Până acum n-am prins-o, dar mai ştii? Azi-mâine apare vreunul cu bani şi maşină, se mută cu el, îşi dă demisia şi mă lasă baltă. Şi cum trăiesc eu de-acum încolo fără ea, poţi să-mi spui?

Cum eram bine luat de aburii alcoolului, îmi venea parcă să-mi deschid şi eu sufletul, aveam şi eu zbaterile mele pe care în clipa aia parcă le-aş fi împărtăşit. Directorul, cu ochii împăienjeniţi şi cu hainele în dezordine, se lupta cu o piesă de Piaf. Vocea-i suna spart şi pocnit, ca fundul unei gamele sub loviturile lingurii săpând în pasta mâncării de popotă.

— Să fiu al dracu', m-am hotărât, te fac mare! mi-a răcnit. Vino-ncoa', să te pup! Noi doi dăm lovitura!

M-a tras peste birou şi m-a îmbrăţişat, după care am răsturnat încă o dată paharele pe gât. Încă puţin şi dădeam gata toată sticla. O beţie ca asta jur că-mi lipsise! N-o mai făcusem lată nici nu mai ştiam de când! Unde pui că atmosfera biroului, cu vitrina lui înţesată de medalii şi opere complete îmbrăcate în piele, conferea serii ţinută. Însă, de la o vreme, tentaculele alcoolului începuseră să mă împresoare, capul să-mi vâjâie ca o morişcă şi limba să mi se împleticească. Încă puţin şi

n-aș mai fi reușit să mă mai ridic, așa că, într-un ultim efort și într-un moment de luciditate, m-am proptit în brațe, m-am sculat și l-am lăsat pe director învăluit într-un nimb de fum mat, zbierând *„Non, je ne regrette rien!"*, printre hohote.

Irene își făcuse un obicei să apară la orele cele mai extravagante și asta-mi plăcea. Dimineața, mă trezeam gândindu-mă că strânsesem în brațe o femeie superbă, dar și un imperiu financiar. Irene mi se dăruia pe deplin, cu vile, proprietăți, conturi bancare, mașini de lux, acțiuni la fonduri de investiții, cu iahtul din Monaco și piscina olimpică din fața vilei. Aflase că sunt taximetrist. Prăbușirea asta reușise să facă din mine un tip interesant. Viața îmi luase o turnură atât de neobișnuită, căderea în gol, perspectivele atât de mici de a-mi reveni, toate la un loc vorbeau despre o ruptură profundă între cel care fusesem până mai ieri și cel care eram astăzi. Așa aflasem că Mihai Marinescu, logodnicul Biancăi Mavrodin, prietena și colega ei de bancă din liceu, copywriterul de succes, nu fusese decât un tip comun. Cel de astăzi, însă, reușea să-i tulbure feminitatea. Delăsarea, decrepitudinea, barba încâlcită, părul nepieptănat, pierderea postului, reclama și, în sfârșit, caseta de taxi o făceau să-și piardă cumpătul. Și pentru că nu prea știam cum să iau lucrurile, într-o noapte m-am ridicat din pat, m-am dus în baie, am luat foarfeca și, hotărât, am început să-mi tai barba, mi-am dat obrajii cu spumă, i-am frecat bine și am început să mă rad. Curând, lama aparatului descoperea o piele curată și netedă. Jocul ăsta de-a v-ați ascunselea nu mai avea niciun rost. Da, eram taximetrist! Odată cu barba aveam de gând să renunț și la parasolar, ochelari de soare, șapcă sau la orice alt artificiu. Trebuia să-mi găsesc puterea să mă

urc pe capota mașinii și, în mijlocul unui ambuteiaj, să strig din toți rărunchii: „Sunt taximetrist!".

— Ce te-a apucat, de ce te-ai ras? a făcut Irene, uluită, apărând în tocul ușii.

— Nu spuneai tu că-mi lipsește un consilier de imagine?

— Poate că am spus, dar asta era atunci. Acum e altceva... eu am nevoie de tine așa cum erai! Chiar n-ai înțeles nimic? Nu înțelegi că te vreau cum ești?

— Uite ce e, m-am enervat. Am avut chef să mă rad și m-am ras! Nu dau nimănui socoteală pentru asta!

— Ești brutal și nu-mi place.

— Specificul mediului. Ar fi bine să te obișnuiești. Schimbarea pe care o visez e chiar mai profundă și sunt hotărât să o duc până la capăt. Poate că a venit vremea să afli că peste zi mi-am luat și un post de paznic într-o scară de bloc.

— Glumești?

— Deloc, sunt foarte serios. Îți dau adresa. Vino mâine...

— Paznic? Tu?

S-a apropiat și s-a lipit de mine. Contactul cu epiderma ei proaspătă, parfumată și fină mi-a ars simțurile, așa că am ridicat-o și am purtat-o spre dormitor. Dacă în garsonieră avusesem parte de nopți enciclopedice, lângă Irene exploram un alt teritoriu. În locul unui extras al mediilor de periferie, mă transformam într-un prinț oriental care abandonase dezgustat lumea, pentru o superbă Fata Morgana. Seară de seară, ne iubeam în patul – car alegoric, prinși într-un teribil antagonism, eu – călugărul cerșetor, ea – prințesa cu titlu și blazon, eu – eremitul, ea – exemplarul sofisticat care îmi umplea nopțile cu plăceri vinovate. Sexualitatea mea dobândise ceva și mai atâtător. Paznic! O altă ocupație la limita posibilului despre care îmi cerea să-i spun cât mai multe. Cu toate

astea, n-avea să mă viziteze. Spre deosebire de taxi, ghereta era seacă şi lipsită de variaţie. Ce o stârnea era mai mult „conceptul de portar". Voia, de exemplu, să ştie cum îmi umpleam ziua, dacă aveam net, în ce relaţii eram cu locatarii, care îmi era programul, dacă intra în fişa postului să spăl scara sau, poate, trotuarul ori să ud florile, să ajut vecinii. Apoi conchidea. Da, coborâsem încă o treaptă şi asta era teribil de sexy. Se întâmpla să mă sune doar pentru a-mi cere să acţionez comutatorul pentru uşa de la intrare, butonul roşu capabil să schimbe jocul geopolitic.

Într-o după-amiază, îmi trimisese un SMS. „Deschide televizorul pe ştiri." După ce a bâzâit puţin – era un aparat de campanie în proprietatea administraţiei – încet, imaginea s-a limpezit şi pe ecran a apărut o filmare cu telefonul mobil. În cadru apărea o limuzină neagră oprită la stop. Portiera din spate se deschidea şi, din interior, ieşea clătinându-se un individ foarte beat, care se sprijinea de portieră. L-am recunoscut imediat. Bujor! Purta un costum gri-şobolan cu revere înguste, poalele cămăşii îi fluturau afară din pantaloni, cravata îi atârna bleagă şi era în ciorapi. În mână avea un pahar de şampanie. Bolborosea ceva de neînţeles şi, împleticindu-se, încerca să se descheie la pantaloni. Din maşină, o voce de femeie îl implora să se întoarcă. După ce a reuşit să se descheie, a început să urineze în mijlocul intersecţiei. Camera se apropiase la câţiva metri de el. După voci, era o gaşcă de adolescenţi pe care scena îi distra copios. Bujor a început să înjure şi să se apropie în opturi de cadru. Când şi-a dat seama că nu e în stare să-şi ţină echilibrul, s-a oprit şi, cu o sforţare, a reuşit până la urmă să urle „Ce, bă... vrei să mă... piş... piş... pe tine? Ştii cine sunt eu?... Uite că... mă piş!". Urmau vreo 30 de secunde de filmare explicită, în care senatorul cu

prohabul descheiat (zona era blurată) urina, înjura și scuipa. După ce a terminat, s-a întors în opturi la limuzină și s-a prăvălit înăuntru. O mână a tras portiera, iar șoferul a demarat în trombă. Am comutat pe alt program. Aceeași scenă ocupa, de data asta, jumătate din ecran, în timp ce în cealaltă cineva, vreun analist, comenta calupul de imagini. Am mai schimbat de câteva ori. Toate posturile preluaseră imaginile și le difuzau în *loop*. Am închis televizorul și am sărit jos pe scări, la aer. Era clar! Senatorul era istorie! Adela lucra al naibii! Mi-am apucat cu degetele lobii urechilor și, vreo câteva zeci de secunde, am sărit într-un picior ca un cocostârc, după care am țopăit dansul pinguinului. Fericit, am revenit în gheretă, mi-am sprijinit coatele de micul pervaz, mi-am luat capul în mâini și mi-am îndreptat spatele în căutarea poziției în care mintea, corpul și spiritul ar fi putut conlucra cel mai bine la elaborarea strategiei mele de viitor. Numai că încercarea mea a fost întreruptă de un apel.

— Dragule, ai văzut? mă lua satisfăcută Adela. Cred că în sfârșit ți-ai dat seama că totul e cât se poate de serios. Lucrarea de împăcare avansează și încep să se vadă efectele. Va trebui să trec cât mai curând pe la tine, pentru un proces de recoltare din spațiul vital, foarte important în faza asta. Ai încredere, suntem pe drumul cel bun!

Spre dimineață, Irene se strecura lângă mine. Da, nu era niciun trucaj, filmarea era cât se poate de reală. Bujor se prăbușea, procurorii ceruseră măsura arestului preventiv și era doar o chestiune de zile până când avea să i se ridice imunitatea. Panica îl făcuse să-și dea arama pe față. Devenise agresiv și iresponsabil, făcea gesturi necontrolate și dăduse în darul beției. Una peste alta, era un tip terminat. Bianca rupsese logodna, îl părăsise și

se refugiase cu două etaje mai jos, adică la parter, la ai ei, care, la rândul lor, se simțeau trași pe sfoară. Scos din minți, profesorul îi depusese chiar pe prețul de la intrare o cutie de aspirator în care îngrămădise cărțile rare și manuscrisele pe care senatorul i le tot făcuse cadou de-a lungul anilor. Excludea orice relație pe viitor și-i interzicea să-l mai caute vreodată. Bianca se încuiase în camera ei. Își vedea încă o dată cariera și viitorul distruse. Cu un picior peste pulpele mele, Irene povestea cu voce stinsă. Încerca să se convingă că întreaga dramă se răsfrângea și asupra ei, în calitate de bună prietenă și fostă colegă de bancă. Pentru a scăpa de toată apăsarea, mi-a cerut să ne suim în mașină și să o port prin orașul necunoscut, cel în care n-ajunsese vreodată, prin locurile lui cele mai ascunse, prin cartiere mărginașe, cotloane și străzi de periferie.

— Să știi că e într-o stare groaznică, a spus privind blocurile pământii ale Ferentariului. Am văzut-o eu și după reclama aia a ta, dar acum chiar că e la pământ. Vede totul în negru și, deși puțini știu de relația ei cu Bujor, pe care a avut inspirația să o țină ascunsă, e măcinată de ideea că s-ar putea afla, ceea ce ar fi un dezastru. A cumpărat toate ziarele și caută să vadă dacă nu cumva i-a fost pomenit numele. Presa e imprevizibilă și oricând poate s-o târâie și pe ea în mocirlă.

— Despre noi a aflat?

— Ce-ți trece prin cap? Suntem mult prea bune prietene. Plus de asta, acum singurul lucru la care se mai poate gândi e răzbunarea. Dacă va fi târâtă în noroi, are de gând să-i intenteze un proces. Mi-a explicat, pare hotărâtă. Cât despre taică-su, s-a refugiat în bibliotecă și doarme acolo sub pretextul că ar lucra la nu știu ce studiu. Tot timpul, bolborosește ceva despre un fel de judecată la care e supus din cauza unor fapte ale bunicului lui,

care n-am înţeles ce-a făcut, dar, oricum, trebuie să fie ceva groaznic. Tipa din limuzină, cred că ţi-ai dat seama, era chiar ea, se întorceau împreună de la o petrecere unde Bujor s-a îmbătat groaznic, a făcut scandal, a căzut pe scări şi a fost urcat cu forţa în limuzină de bodyguarzi.

Pătrundeam din ce în ce mai adânc în inima Ferentariului, lăsând în urma noastră şiruri de blocuri cu balcoane pline cu rufărie, înţesate de farfuriile antenelor parabolice care căptuşeau pereţi scorojiţi şi murdari. Munţii de gunoaie ajungeau să muşte buzele ferestrelor de la parter. Totul era apăsător, greu şi stătut, oamenii, vlăguiţi şi storşi. Irene purta o fustă în dungi gri-albastre, care îi dezvelea genunchii şi îi descoperea fusele delicate terminate în pantofi din piele de crocodil cu toc înalt, abia ieşiţi de pe calapoadele creatorului ei clandestin. O pereche de ochelari Chanel îi acoperea obrajii, iar în jurul gâtului avea un colier din aur alb cu smaralde. Peste încheieturile delicate erau petrecute câteva brăţări tot din aur alb, încrustate cu motive aztece. O cămaşă semitransparentă carmin, din mătase indiană, lăsa să se întrevadă ceva din carnaţia sânilor. Irene, în Ferentari! Mi-a trecut prin gând că jocul ăsta se cerea împins chiar mai departe, pentru ca pânza pe care începusem să o ţes în jurul ei să o prindă cu totul. Aşa că am întors, brusc, maşina.

— Ce faci, de ce întorci? s-a mirat. Vreau să văd cât mai mult! Nici nu ştiam că poate să existe un loc ca ăsta!

La primul non-stop, am coborât şi m-am întors cu o sticlă de şampanie. Am traversat oraşul într-o goană nebună şi nu peste mult timp opream iar. Am înşfăcat sticla de pe bancheta din spate, am deschis portiera şi am ajutat-o să coboare. Paznicul, un bărbat şchiop şi puţin bâlbâit, pe la vreo cincizeci şi ceva de ani, m-a recunoscut imediat. Cu gândul la bacşişul gras, a aprins,

înainte să-i cer, reflectoarele şi ne-a lăsat înăuntru. În faţa noastră, groapa îşi descoperea pântecul bolnav. Am luat-o de mână şi am intrat. Nu protesta şi nici nu părea copleşită de decorul sinistru în care pătrundeam, dimpotrivă, îmi strângea mâna şi avansa curajoasă, înfigându-şi hotărâtă tocurile în pământul micii cărări bătucite de tălpile aspre ale ţiganilor care veneau zi de zi pe rampă să scormonească pământul cu cângile lor cu vârf încovoiat. Lumina puternică a reflectoarelor dezvelea totul. Poate că Victor ar fi putut ajunge aici în căutare de noi adepţi. Pantofii presau pământul, lăsând în urmă mici cercuri, iar umerii drepţi şi bărbia puţin ridicată îi dădeau acea eleganţă de *catwalk*. Mi-a strâns din nou mâna şi un zâmbet fin i s-a înfiripat în colţul buzelor. Înţelegea de ce o adusesem acolo şi că în spatele acestei nebunii se ascundea una cu mult mai mare. Pricepuse că ăsta era felul meu de a-i spune că mă îndrăgostesc, că pământul îmi fuge de sub picioare, iar sufletul mi se rostogoleşte pe toboganul abrupt al iubirii şi că hotărâsem să o aduc în groapă pentru că era, poate, singurul loc de pe pământ în care niciun bărbat nu adusese vreodată o femeie. Noi doi transformam groapa într-un spaţiu sacral. Împreună, împresuraţi de munţi ameninţători şi sub asaltul mirosurilor fetide, ne asumam istoria sensibilităţii ca pe o serie de violuri. I-am cuprins talia şi am sărutat-o. Mergeam îmbrăţişaţi, căutând să ne sincronizăm cât mai bine paşii pe cărarea îngustă, atenţi să nu ne împiedicăm de bucăţi mari de cauciuc ce apăreau din loc în loc, ca într-o cursă cu obstacole. Am ajuns în sfârşit la capătul cărării, de unde începeau alţi munţi care intoxicau orizontul. Am ridicat sticla de şampanie şi i-am pocnit dopul. Am băut împreună până la ultimul strop, într-o frenezie a simţurilor. Apoi am luat-o în braţe. Eram ameţiţi. Ochii lui Irene străluceau

tulburător, iar buzele fremătau dornice sub săruturile mele. Cu o mână îmi răvăşea părul, iar cu cealaltă îmi mângâia braţul pe care i-l petrecusem peste talie. Aurul alb al brăţărilor scânteia puternic în lumina artificială. Mi se părea că dacă o mână nevăzută ne-ar fi extras în clipa aia de acolo, tot ansamblul s-ar fi prăbuşit într-o secundă, întreaga galaxie ar fi făcut implozie, iar pământul ar fi fost înghiţit de o gaură neagră. Spectrul sfârşitului ne făcea să ne dorim şi mai tare, să ne sărutăm şi mai pătimaş, să ne mângâiem şi mai fierbinte. Ardeam amândoi şi poate că am fi fost doar la un pas să ne pierdem, dacă nu ne-ar fi readus în simţuri vocea răguşită a portarului, care încerca să-şi adune câinii.

Adela devenise vedetă. Primea bonuri de la telespectatori, le corobora cu hărţile astrale şi-şi făcea previziunile în direct. Era invitată la talk-show-uri, reviste *glossy* o solicitau pentru şedinţe foto, dădea interviuri, participa la campanii şi la acţiuni caritabile. Cu adevărat uluitor era că Silviu Soare, mediumul, avusese dreptate şi lucrurile se întâmplaseră exact aşa cum le anticipase. La scurt timp după conferinţă, Adela îl părăsea pe Geo şi se muta cu Soare. Aveau chiar planuri de nuntă. De la o vreme, Soare începuse să apară la toate emisiunile ei, în calitate de invitat special. Pentru că zi de zi veneau sute de plicuri, îi venise ideea unui soft specializat care să proceseze date în timp real. Un pachet de ţigări, o sticlă de cola şi un săpun Palmolive ar fi putut oferi răspunsuri instant cu privire la viitor. Cum am spus, Desfăcătoarea îşi trimisese şi ea bonul, ca toate ţigăncile comunei, numai că primise ca număr de înregistrare 657! Şi asta declanşase isteria. Însemna că Adela avea să ajungă la ea abia peste cinci luni! Bătrâna se văicărea cât era ziua de lungă, îşi ridica poalele-n cap şi se răzbuna pe

clienţi, care, speriaţi, începuseră să o ocolească. Lucrurile se încurcau şi mai tare dacă, la toate astea, mai pui că de la o vreme Fane începea să-şi organizeze doctrina, iar duminică de duminică palatul se umplea de tot mai mulţi ţigani care veneau să-l audă vorbind despre lumea de dincolo.

Între timp, directorul se ţinuse de cuvânt şi-mi scrisese prefaţa. Tonul era pe alocuri atât de exaltat, încât mă uimise chiar şi pe mine. Într-o mână cu cele 14 pagini A4 pe care i le cerusem şi cu un pix cu roşu în cealaltă, începusem să o iau contabiliceşte şi să număr cuvânt cu cuvânt, încercând să separ, pentru început, termenii elogioşi de cei foarte elogioşi. De partea cealaltă a biroului, aştepta cu nasul vârât în nişte hârtii de redacţie. Banii mei veneau să întârzie fuga puicuţei cu cel puţin câteva luni. După evaluări succesive, sublinieri şi calcule, mă declaram mulţumit. Da, era în regulă, nu mă fentase, textul corespundea înţelegerii. Numărul cuvintelor elogioase şi al celor foarte elogioase era cel asupra căruia conveniserăm.

— Atunci, felicitări! Din clipa asta, puteţi să vă consideraţi publicat! Cartea e deja tehnoredactată şi foarte curând va ajunge la tipar.

I se citea uşurarea pe chip. Am scos plicul cu restul de bani şi l-am depus pe birou. L-a înşfăcat şi a început să numere, după care a băgat bancnotele înapoi şi a strecurat plicul într-un sertar.

— Lucrarea asta o să facă senzaţie, pe onoarea mea, a continuat. Pe la sfârşitul săptămânii viitoare ar trebui s-o găsiţi deja în librării. Totul ţine de cum se mişcă ăştia de la distribuţie. Dar o să am eu grijă să...

— Am uitat să vă spun ceva important, l-am întrerupt. Nu doresc s-o distribuiţi nicăieri... poate că o să vi se pară foarte ciudat, dar am motivele mele.

— Dar vă înţeleg mai bine decât vă închipuiţi! Sunteţi un autor solitar care se consumă în sine, în intimitatea creaţiei lui. Nu daţi doi bani nici pe public, nici pe confirmări, nici pe laude. Asta înseamnă, domnule, să gândeşti limpede! Aveţi tăria să nu vă lăsaţi ameţit de toată brambureala asta, de capriciile unui public inconsecvent şi lipsit de loialitate sau de tezele cine ştie cărui critic de ocazie! Vă spun sincer, vă invidiez. Dar ce să-i faci, eu n-am tăria asta, sunt un om sensibil la aprecierea celor din jur, sunt dependent de public, trăiesc şi respir prin el.

— Nu ştiu dacă e chiar aşa, contextul e ceva mai larg. Am şi eu ambiţiile mele, dar poate că, deocamdată, ele nu se leagă de cartea asta...

Peste două săptămâni, volumul ieşea de sub tipar. Ajuns acasă, am rupt hârtia crem a pachetului şi am extras primul exemplar din drepturile de autor. Răsfoiam paginile şi aşteptam ca din moment în moment să fiu cuprins de fiorul autorului ajuns să-şi vadă, într-un sfârşit, încununate eforturile, să-mi crească pulsul, tensiunea, inima să-mi sară afară din piept, iar creierul să mi se înfierbânte într-o firească şi explicabilă obnubilare, într-un sentiment de mulţumire sacră şi pură, acea mulţumire ce te ridică la zei şi te poate face să crezi că, în pofida tuturor piedicilor, ai fost în stare să muţi munţii din loc. N-aş fi sincer dacă n-aş recunoaşte că de ani buni tânjeam după o clipă ca asta, o aşteptam, mi-o doream, îi dădeam târcoale. Desigur, pentru grafica copertei apelasem la Andrei. O concepuse sus pe schele, singurul loc în care se mai simţea inspirat. Am eliberat repede un raft şi am urcat în loc, cotor la cotor, cele 20 de volume. Apoi am fugit în bucătărie, am tras o bere rece din frigider, m-am aşezat pe canapea şi mi-am proptit ochii-n bibliotecă. Nu ştiu de ce, dar odată cu cartea asta mi

se părea că îmi încheiam, o dată pentru totdeauna, conturile cu publicitatea.

Așa că, în ziua în care pe ecranul telefonului mi-a apărut „Bobby Bunea", n-am răspuns. Că peste zece minute revenise și cu un al doilea apel venea să mă intrige. De ce m-ar fi căutat Bobby tocmai pe mine? Eu conduceam un taxi, iar el o multinațională, doi oameni din lumi atât de diferite, pentru care orice interacțiune ar fi însemnat răzvrătire față de o ordine prestabilită. Cum m-a sunat și a treia oară, am hotărât până la urmă să primesc apelul. Ținea să ne vedem – și cât mai curând. Poate că îi ardea buza după un senior și încerca să mă aducă înapoi. Sau poate că avea vreun proiect de *freelancing* în care ar fi vrut să mă implice. Am stabilit ca loc de întâlnire restaurantul de la Hilton. Allain! Mi-l aminteam acolo deschizând și închizând portiere cu suplețe de *slam dunk*. Ajuns iar în stradă, schimbase portierele automobilelor de lux cu capacele tomberoanelor. Un flic-flac ratat l-a izbit de un microbuz care venea din sens opus. Moartea lui fusese subiect de știri. Era prezentat ca un *street artist*, una dintre figurile emblematice ale orașului. Comentariile erau toate ilustrate cu aceleași filmări în care Allain, într-o salopetă verde, își executa figurile agățat de o bară montată în dreapta cuvei. Din fuga mașinii mele, avusesem și eu ocazia să-l văd de mai multe ori. Prezența lui vie, zâmbetul clar care-l calificase pentru Hilton, elasticitatea atletică și talentul înnăscut făcuseră ca strada să-l adore. Trecătorii se opreau uimiți și-l aplaudau la scenă deschisă. Fusese și la câteva emisiuni de divertisment, unde impresionase printr-o suită de figuri ingenioase cu de acum celebrele lui capace. Însă slăbiciunea lui rămâneau reprezentațiile date din stradă, unde spectacolele puteau acoperi și un cartier. Firma de salubritate la care fusese

angajat realizase repede că avea în mână o mină de aur, așa că îi triplase salariul și hotărâse să-l folosească ca imagine, oferindu-i un program flexibil, de artist. Dacă la început luase mașina de gunoi mai mult ca pe o rampă de lansare, până la urmă aceasta se dovedise a fi însăși scena. Pentru a-și impresiona publicul avid de alte și alte numere, ajunsese la acrobații din ce în ce mai riscante, ceea ce până la urmă îi fusese fatal. La înmormântare, ne pierduserăm într-o mare de oameni. Irene plânsese mult, ștergându-și lacrimile cu o batistă neagră din mătase. Se simțea cumplit de vinovată pentru felul brutal și lipsit de explicații în care îl aruncase înapoi în stradă. Toate amintirile astea venite tăvălug făcuseră să mă strecor prin ușa rotativă a hotelului cu un sentiment ciudat.

Am urcat la primul etaj și am intrat în restaurant, o sală lungă, înaltă și sobră, cu pereții trași în lambriuri, podea în coaste din stejar și fețe de masă albe cu cusături bleu-pal. Din tavan coborau două șiruri de candelabre simple, cu brațe largi, încrucișate. Chelnerii, în costume bleumarin cu câte-o monogramă albă aplicată pe buzunarul de la piept, valsau printre mese într-un zbor liniștit, fluturând pe brațe comenzile. Radiau și, în colțul buzelor, le strălucea un zâmbet ca și cum de fiecare dată când se loveau de ușile batante ale bucătăriei ar fi avut parte de câte o întâmplare miraculoasă, menită să le schimbe destinul. De fapt, Victor ar fi putut foarte bine să dea buzna aici pentru a-i căsăpi pe indivizii ăștia cu aere de genii. Din cap până-n picioare în camuflaj, cu bocanci grei, negri, banderola cu cap de mort și bâta de baseball în mână, ar fi dat năvală, răsturnând mesele. Ar fi urmat o luptă inegală, în care banda i-ar fi burdușit pe chelneri, iar pe șeful de sală l-ar fi tocat sub tălpile bocancilor. Toate astea ar fi durat trei minute

în cap, nicio secundă mai mult, pentru ca apoi toată gașca să scape pe ușa de serviciu. Succesul fulminant i-ar fi determinat să schimbe strategia, adică să lase bombele de cartier și să ia la rând restaurantele de centru. Sub comanda lui Victor, comandouri de zeci de recruți adunați din buza gropii de gunoi ar fi putut să facă adevărate ravagii. Pășeam în restaurant imaginându-mi-l deja devastat. Cum era ora prânzului, sala era plină, în mare parte bărbați trecuți de prima tinerețe în compania unor tinere alchimiste care stăpâneau la perfecție știința de a transforma cardurile de credit în vacanțe exotice și în articole de lux. După ce a verificat rezervarea, stewardul m-a condus către masă. Ajunsesem primul, așa că am comandat un pahar de Chardonnay și, în lipsă de altceva, am început să studiez mediul. Nu era deloc greu să-ți dai seama că bărbații ăștia cu șolduri pântecoase strânse în corsete pe sub cămăși și serviete negre la piciorul scaunului aveau, toți, vieți asemănătoare cu cea a directorului. Puicuțele astea îi atrăgeau ca niște magneți, obligându-i la un joc riscant. În coliviile lor de aur, nevestele îi așteptau plictisindu-se în puf, fără să bănuiască faptul că tinere gazele se găseau deja la pândă, așteptând doar momentul potrivit să le ia locul. În sfârșit, Bobby a intrat în restaurant. Provenea dintr-o familie de ștabi și crescuse printre copii de generali și miniștri. Revoluția îl prinsese proaspăt absolvent, tocmai ieșit de pe băncile Facultății de Arhitectură. Cum venea din interiorul sistemului, cu taică-su general de Securitate, se orientase foarte repede și se apucase de treabă. Totul mersese ca uns, ca la cheie. Câștigase primii clienți profitând de relațiile familiei și în doi-trei ani făcea milionul. După aia, lucrurile luaseră avânt, agenția câștigase capital și ajunsese să gestioneze bugete impresionante. Trăia pe picior mare și se învârtea

în cercuri de magnați, industriași și proprietari de trusturi de presă. Lucra pentru campanii electorale și se avea bine cu mulți dintre potentații zilei, dar reușea să cultive și prietenii de palmares cu celebrități precum Goran Bregović, Emir Kusturica sau Daniel Lanois. Cearcănele adânci și începutul de burtă, un dezastru pentru un tip sportiv și întotdeauna în formă, m-au făcut să înțeleg că la Benson lucrurile nu mergeau tocmai bine. Ne-am strâns mâinile. Un chelner subțirel ca o trestie s-a și înfiletat lângă masă, iar Bobby a comandat un Jim Beam. Cum era de așteptat, conversația a început cu generalități. Se arăta intrigat, nu mai știa nimic de mine, parcă dispărusem fără urmă, în ultimele luni numele meu nu mai apăruse pe nicăieri. Deci. Ce făceam? Cu ce mă ocupam? Eram free-lancer ori poate eram pe cale să-mi construiesc propriul business? Ori hotărâsem să-mi iau o binemeritată pauză, pentru a mă bucura puțin și de viață? Nimic din toate astea? Atunci, poate aveam un proiect secret. Se străduia să pară cât mai interesat, dar de fapt nu era nici cât negru sub unghie. Venise cu un scop precis și tot aburul ăsta era menit să-l apropie de țintă. Îl interesa prea puțin ce făcusem sau ce făceam. Erau chestiuni colaterale, lipsite de relevanță și, orice ar fi aflat despre mine, știam că n-avea să-l uimească și nici să-l șocheze, așa că, în timp ce consulta meniul, i-am povestit câte ceva despre experiența mea în taximetrie.

— Așadar, un *downshifter*! Asta e chiar interesant, a râs, ridicând paharul.

Chelnerul a reapărut, ținând între degete un carnet cu coperte din piele întoarsă și spira argintie, gata să preia comanda.

— Și acum, a venit momentul să vorbim despre lucrurile ceva mai serioase – a spus, închizând meniul.

Într-adevăr, existența în afara preocupărilor lui nu putea să aibă nimic major și nici important, nimic care să însemne ceva cât de cât, chiar dacă acel ceva ar fi fost menit să arunce mai multă lumină asupra rostului și destinului întregii umanități. Bobby făcea parte dintre aceia care-și trăiesc convingerile cu obstinație, iar orice intră în conflict cu ele e menit doar să le întărească. Pe scurt, mă chema înapoi și-mi oferea postul de director de creație. Vlad fusese dat afară, fusese o alegere dezastruoasă, așa că de data asta rețeaua îi dădea mână liberă. Deși flatat de propunere, voiam să refuz. Chiar dacă mă confruntam cu dificultăți financiare ce-mi dădeau teribile bătăi de cap, îmi venea peste mână să mă mai întorc în birou, la fel ca un copil al străzii fugit dintr-un centru de plasament. Venea să-mi ofere postul tocmai acum, când reușisem cât de cât să-mi ajustez filozofia de viață. Taximetria mă învățase multe, cum ar fi că relațiile dintre oameni se bazează dintotdeauna pe reciprocitate. Înjură, înjuri, lovește, lovești. Efectul, plus cu plus egal minus. Adevărul e că îmi ieșea din ce în ce mai bine bălăcăreala din trafic, care de fapt e solidaritate sublimată. O înjurătură aplicată în cheie corectă devine factor de echilibru. Eram înjurat, înjuram, eram iar înjurat, răspundeam printr-un gest, urmau amenințări violente, mă înfierbântam, săream din mașină și ieșeam în portieră. Mă decuplasem de *open space*-urile birourilor, ieșisem din ritm, aruncat pe caldarâm descoperisem viața. Peste trecutul meu se așternea încet un fel de pâclă și abia dacă îmi mai aduceam aminte cum era să iei parte la *meeting*-uri, să acoperi *deadline*-uri ori să lucrezi nopți la rând pentru nu știu ce *pitch*. Vânturam străzile și prin cap mi se învârteau gânduri frânte, fragmente de imagini, rădăcini de idei, bucăți de viață pe care le adunam, le procesam, le conturam și le organizam în

gheretă. O ocupație în afara oricărei profesii. Așa că nu, sub nicio formă nu m-aș mai fi întors. Trebuie să recunosc totuși că tentația banilor era singura care mă făcea să stau încă pe gânduri. Cum dobândisem nas de vânător de bacșișuri, mirosisem că Bobby putea fi strâns cu ușa și că dintr-un salariu mi-ar fi putut acoperi toate datoriile, iar la al doilea aș fi fost deja pe plus. După aia, îmi luam catrafusele și o ștergeam. Dar mai era ceva. Cum Lucrul Adelei reușise și-l făcuse praf și pulbere pe senator, vestea numirii mele s-ar fi așezat pe un teren cum nu se putea mai fertil. „Bătrâne, noi o să avem două *brief*-uri ca epitaf", mi-l aminteam glumind amar pe Andrei, din spatele monitorului. Dar mai era ceva. Oferta asta într-un anumit context mi-ar fi oferit ocazia perfectă să-l duc pe profesor la Fane, adică să mă reapropii de Bianca.

— Înainte să-ți dau un răspuns, aș vrea să-ți vorbesc despre un proiect de care într-o mare măsură depinde și hotărârea mea, am spus.

A înghițit un ultim dumicat și a unit tacâmurile în farfurie.

— E vorba despre o idee a mea... Ei bine, acum câteva săptămâni mi-a încolțit în minte ideea unui proiect.

În sfârșit, ceva ce-l interesa.

— Pe scurt, mă gândesc la o zi sau poate mai degrabă la un weekend al palatelor deschise în Buzescu. Dacă tot există Noaptea Muzeelor, Noaptea galeriilor de artă, Noaptea agențiilor de publicitate, de ce n-ar exista și Noaptea palatelor? Cum ar fi, de exemplu, o noapte, o zi, un weekend în care publicul să poată avea acces liber în casele țiganilor? Interesul legat de ele e enorm, dacă ne luăm fie și numai după numărul de *view*-uri pe care le fac pe YouTube. Câți dintre noi am avut ocazia să intrăm într-un palat țigănesc? Cu o

strategie şi o implementare bune, un eveniment ca ăsta s-ar transforma într-un *boom*. S-ar difuza ştiri şi s-ar face transmisii live pe CNN, SBS, Euronews.

Mă privea siderat. Mirosea succesul, banii, faima, iar porii începeau să-i emane acel amestec specific de transpiraţie şi parfum scump care, îngemănate, dădeau în mosc.

— Aştept de foarte multă vreme o idee ca asta... a spus, luând un cuţit şi începând să zgârie în faţa de masă. Am să fiu sincer şi, crede-mă, în lumea businessului ăstuia e ceva cu totul excepţional. Găsesc că e una dintre cele mai bune idei pe care le-am auzit vreodată. Cât despre rromi, nu-ţi face nicio grijă, îmi trebuie două săptămâni şi îi am pe toţi la picioare. Ştiu pe ce pedale trebuie apăsat şi cunosc şi oamenii care mă pot ajuta. Îţi propun să o implementăm chiar anul ăsta. Ştii cum e în lumea noastră, ideile circulă. E foarte din scurt, ştiu, dar de putut se poate. Ce zici?

Silueta ascuţită a chelnerului ivit de niciunde s-a lungit peste masă, adunând farfurie cu farfurie, ceea ce mi-a oferit răgazul să cântăresc. Dar, până la urmă, ce mai era de cântărit? Un astfel de eveniment l-ar fi atras ca un magnet pe profesor în Buzescu, având în vedere studiul lui despre etnie, şi, odată cu el, pe Bianca. Pentru că, da, nu de profesor şi de Fane eram eu interesat. Prin evenimentul ăsta şi prin marea reîntâlnire, o puteam recuceri. Avantajele reangajării erau considerabile. Deşi de ceva vreme în stradă, nu mă revendicam încă din filozofia hippie şi nici nu-mi propuneam, deocamdată, să mă integrez în absolut. Aşa că am acceptat. Bobby s-a înseninat dintr-odată, mi-a scuturat de câteva ori mâna peste masă, a închinat şi, dacă în clipa aia nu m-ar fi privit deja ca pe un angajat faţă de care se impuneau rigori ierarhice, poate că am fi ţopăit printre mese împreună.

Restul au fost detalii tehnice şi negocieri. A doua zi semnam actele, iar eu reveneam la Benson pe un salariu mai mult decât bun. Aveam să aflu că Vlad se comportase lamentabil. Îşi exercitase autoritatea în stilul represiv al dictatorilor sud-americani, din care de fapt se şi revendica, pentru că ar fi avut o mătuşă măritată cu un general chilian. Odată cu instalarea în acvariu, îşi schimbase şi garderoba, dând hanoracele cu glugă pe haine militare şi transformând tot departamentul într-un câmp minat. Pocnea din bici, punea presiune, stabilea obiective imposibile, verifica *time sheet*-urile şi număra minutele la ţigară. Orice întârziere se penaliza. La trei, primeai preaviz. Un *pitch* pierdut putea duce la tăieri de salariu, iar o greşeală putea avea consecinţe chiar şi mai grave. După ce ţipa, zbiera şi ameninţa cu demiteri, se închidea în Acvariu şi înghiţea câte un pumn de pastile. Încuraja calomnia şi delaţiunea. Crezul lui era simplu: disciplina aduce rezultate. Cu toate astea, de când preluase departamentul Benson, nu mai reuşise vreo performanţă notabilă, ba dimpotrivă, din cauza unor decizii greşite erau pe cale să se piardă doi dintre clienţii cei mai importanţi. Asta-l întărâtase şi mai tare. Aşa că declanşase un nou val de teroare, transformând acvariul într-un eşafod spre care se păşea cu teamă. Vestea demiterii fusese resimţită ca o imensă uşurare de toţi şi chiar se organizase o mică petrecere. În ceea ce mă privea, m-am instalat cu un sentiment destul de neclar, ce a ajuns până la urmă să se piardă printre *brief*-uri, mai ales că în căsuţa poştală mă aşteptau câteva zeci de mailuri, rapoarte şi un desfăşurător al proiectelor în lucru cu stadii de execuţie, o listă a *pitch*-urilor la care agenţia hotărâse să participe, cât şi un *planning* al *meeting*-urilor pe care urma să le avem în scurt timp cu clienţii.

Era interesant, dar în același timp ciudat cum ajunsesem să dau înapoi ghereta pe acvariu, executând un spectaculos salt pe *rewind*, lăsându-mă iar aspirat de marele vacuum corporatist și redistribuit iar în spatele unui birou. Cumva, începeam să capăt exercițiul săriturilor din birou în taxi, din taxi în gheretă și din gheretă iar în birou. După câteva luni în Tibet, mă întorsesem. Jiclorul, carburatorul și lichidul de frână aveau să facă un pas înapoi. Sistemul de servodirecție se înlocuia cu mouse-ul, ștergătoarele cu programele de *download*, GPS-ul și vocea Ginei cu motoarele de căutare. Confortul fotoliului rămânea însă același, reglasem doar înclinația spătarului, pentru o mai bună vizibilitate. Cu ochii în monitor, l-am văzut dintr-odată pe Victor căzut pe caldarâmul străzii. Se ridica și se năpustea izbind în tabla unei portiere. Da, era un început, îmi reintram în mână, extracția socială funcționa, redobândeam perspectiva de ansamblu, iar taberele în conflict își reluau pozițiile. Îl vedeam cucerind teritorii noi, de data asta atacând „Howard Johnson"-ul. Intra jerpelit, se așeza la o masă și chema chelnerul, care n-ajungea să spună nimic, pentru că Victor sărea și-i trântea un pumn. Repede, masa era împresurată de mai mulți chelneri care-l scoteau pe ușa din spate și-l lăsau lat, într-o baltă de sânge. Cu fața tumefiată și carnea ruptă, reușea totuși să se ridice și, sprijinit de ziduri, lua drumul mansardei lui, copleșit de o bucurie, de o transfigurare care-l lumina. Era bine. Victor redevenea Victor. În taxi, ura asta îmi venise cam peste mână, dar din biroul unui parc rezidențial reușeam să reașez lucrurile în matcă. În tocul ușii și-a făcut apariția chipul rotund al Alinei Stroie. Își buclase părul, ceea ce-i dădea un aer drăgălaș de copil. Peste zece minute, era programată o întâlnire importantă, în legătură cu Ziua palatelor din Buzescu, proiectul zero al agenției.

Lucrurile se mișcau și Bobby semna contracte pe bandă rulantă. În doar două săptămâni reușise să înscrie 40 de palate în program, iar numărul creștea zi de zi. Bobby știa meserie și era dintre cei mai capabili să învingă orice obstacol. Avea ambiție, determinare, dar în primul rând un lung șir de succese în business. Și, cum în ultima vreme lucrurile merseseră prost, era mai motivat ca oricând să revină în forță.

Când anunțasem că plec, administratorul se pleoștise. Pe Andrei însă, vestea întoarcerii îl zdruncinase de-a binelea. În loc de încurajări, îmi trăsese un adevărat perdaf. Mediul avea să mă asfixieze, să mă reducă la funcțiile unui simplu organ, să-mi smulgă inima din piept, să-mi ucidă sensibilitatea! *Brief*-urile urmau să curgă iar în cascadă, aveam să fiu tăvălit sub o avalanșă de *deadline*-uri și să-mi prăjesc creierii în *meeting*-uri. De pe schele, cu o pensulă într-o mână și cu paleta în cealaltă, îmi ținea lungi predici la telefon în legătură cu consecințele acțiunilor mele. Aveam nevoie urgentă de bani, mă justificam. Doar că de acolo, de sus, problema banilor apărea ca una benignă, lipsită de importanță, un fleac oarecare. Lipsurile astea pe care le tot invocam – continua și mai vehement – nu erau decât chestiuni de moment ce, într-un fel sau altul, aveau să se rezolve. Cum, nu putea încă să-mi spună, îmi cerea să am încredere în viitor. Chiar nu înțelegeam că, spre deosebire de mediul steril al biroului, strada însemna contactul cu oamenii? Dintr-un lucru atât de mare ca ăsta n-avea cum să nu iasă până la urmă ceva! Iar cevaul ăsta putea fi orice! M-am simțit obligat să-i dezvălui și celălalt motiv și am început să-i vorbesc despre înțelegerea mea cu Bobby cu privire la ideea weekendului palatelor deschise în Buzescu. Dintr-odată, și-a pierdut piuitul. Intuise imediat cât de utilă avea să-i fie toată agitația

din Buzescu, aşa că demonul publicităţii nu se mai cerea chiar atât de repede exorcizat. Irene era singura căreia hotărâsem să nu-i spun de reangajare. Mă somase să-mi las barba să crească la loc, ameninţându-mă că altfel n-aveam să o mai văd, niciodată. Mă dorea sălbatic şi autohton. Pentru mai multă autenticitate, îmi sugera să-mi completez garderoba cu treninguri Sergio Tacchini, adidaşi Nike şi tricouri Versace. Uneori îmi cerea să-mi joc rolul din reclamă, aşa că îmi sugeam dinţii, îmi umflam abdomenul, mă scobeam în nas, băteam darabana-n portieră şi înjuram. Râdea plin, dezvelind un şirag de dinţi regulaţi, strălucitori şi parcă prea albi, o dantură perfect echilibrată, eligibilă pentru reclamele la pastă de dinţi. În fiecare weekend o luam din vila ei din Pipera, pentru a rătăci ore întregi prin cartierele muncitoreşti şi suburbii. Îi arătam pieţele în paragină, locurile virane, vitrinele soioase ale non-stopurilor, firmele zdrenţăroase ale magazinelor, mucegaiul ce rodea tencuiala gri-şobolan a construcţiilor, pubelele de gunoi răsturnate, bordurile sparte, băncile cu stinghiile rupte sau locurile de joacă vandalizate. Uneori ne opream să luăm câte-o cafea într-o bodegă de cartier, alături de beţivi zgomotoşi, cu priviri ceţoase şi pungi grele sub ochi. O lume nouă, ce se revendica din experienţa gropii, a cărei atmosferă apocaliptic selenară era păstrată vie, aşa că de la o vreme, în loc de Monaco sau Palma de Mallorca, prefera de o mie de ori Sălăjanul. Cu Bianca evita să se mai vadă, pentru că nu era în stare să-i mărturisească faptul că suntem împreună.

— Cred că înţelegi... trecutul e ca un câine adormit. Cel mai bine e să nu-l zgândări, pentru că s-ar putea să se trezească şi să muşte. Şi noi n-avem nevoie de asta acum, nu-i aşa?

Se gândea oare c-o uitasem? Sau totul nu era decât un simplu capriciu, o plăcere vinovată de care foarte curând avea să se plictisească. Începeam oare să fim un cuplu? Întrebarea plutea peste noi ca un balon de săpun. Din piscina vilei, era sedusă de o existență obscură și de un viitor incert. Nu aștepta nimic major, nu ridica ștacheta și nu-mi striga „hai că poți!". Dimpotrivă, îmi cerea să decad și mai mult. Când ne iubeam, alterna identitățile. Întinși unul lângă celălalt, îmi cerea să-i împărtășesc din înțelepciunea dobândită în spatele volanului.

— Îți dai seama câte destine a schimbat reclama aia a ta? îmi aruncase din senin într-o dimineață, în timp ce mă pregăteam să plec la lucru. E o adevărată nebunie! Ești un tip extraordinar, știi asta? Și dacă mă îndrăgostesc de tine?

Adevărul e că și eu simțeam cum alunec. Dar era oare posibil să iubesc două femei? Mă îndrăgosteam de Irene și o iubeam pe Bianca. Un joc absurd și periculos, din care nu reușeam să înțeleg mai nimic. (Oare sufletul mi se expanda ca o pungă de popcorn la microunde?) Și dacă da, de ce oare? Avea sufletul meu mare flux și reflux? Funcționa el independent față de restul sistemului meu uman? Dacă da, după ce principii? Și totuși, poate că lucrurile nu erau chiar atât de complicate, dimpotrivă, și asta pentru că de fiecare dată când eram cu Irene, o iubeam pe Irene, iar de fiecare dată când mă gândeam la Bianca, o iubeam pe Bianca. Un monolit despicat în două. Am încercat să o descos, să aflu ce simțea cu adevărat pentru mine.

— Vrei să îmi pui o întrebare pentru care încă nu mă simt pregătită, m-a oprit. Hai să lăsăm lucrurile să curgă și să vedem unde duc, să nu le grăbim. Suntem împreună și asta e minunat.

— Ar fi oare la fel de minunat şi dacă, să zicem, aş hotărî într-o zi să mă las de taximetrie?

— Ar fi grav, dar ai rămâne totuşi paznic, ceea ce e ceva.

— Şi dacă n-aş mai fi nici paznic?

— Nu înţeleg unde vrei să ajungi. Şi de ce n-ai mai fi? Nu cred că filozofia ta, cu care m-ai fascinat şi din care am ajuns să mă hrănesc, poate sucomba atât de uşor. Aş fi dezamăgită să aflu asta... chiar foarte dezamăgită, să ştii...

Era cât se poate de clar, n-ar fi suportat adevărul. Aşa că reveneam, apelam la literatura de gen şi-i făceam cadou cărţi despre îngrijirea motorului, instruind-o în legătură cu cei mai buni aditivi şi şofatul economic. Lumea motoarelor cu combustie era nouă şi fascinantă. Niciodată nu-i trecuse prin minte că sub capota unei maşini se pot întâmpla lucruri atât de extraordinare! Asta o făcuse să-şi reevalueze cu totul stilul la volan. Dintr-odată, vedea motorul ca pe un organism, viu, complicat şi sensibil, ce se cerea protejat. Lexusul nu mai era o adunătură de piese montate, ci un partener ce se cerea respectat. În service prefera să rămână şi să aştepte, perpelindu-se în sala de aşteptare, ca şi cum în garaj cineva foarte drag ar fi fost supus unei operaţii pe cord, iar când era chemată pentru a i se înmâna talonul şi cheile, mitralia cu întrebări aplicate şi tehnice, uimindu-i pe toţi mecanicii şi şefii de tură.

La sfârşitul lunii, îmi achitasem deja datoriile. Cu sufletul plin de uşurare, în weekendul ăla am hotărât să merg la ai mei. Îmi era foarte dor de ei, mai ales de mama, de care dintotdeauna m-am simţit foarte legat. Mama e pentru mine acea fiinţă caldă şi plină de tandreţe pe care-o întâlneşti doar în cărţi. Dragostea mea pentru ea e infinită şi constituie singurul argument pe care îl

accept cu privire la existența vieții eterne. Trăiesc cu ferma convingere că noi doi ne vom regăsi cândva, într-o formă imaterială și pură, pentru a împlini această legătură în veșnicie. Mă întâmpinase cu o tavă aburindă de poale-n brâu, iar taică-miu, care rătăcise singurul tirbușon din casă, destupase o Fetească lovind de perete fundul sticlei, înfășurat într-un prosop. Venirea mea le umplea sufletele de bucurie. În ultima vreme dădusem prea puține semne, din dorința de a nu intra în chestiuni personale, pe care n-aș fi reușit să le explic. Așa că nu știau nici de despărțirea de Bianca, nici de plecarea de la Benson, cu atât mai puțin că mă apucasem de taximetrie. Mă văzuseră însă seară de seară la televizor, făcându-mi numărul. Tata mă sunase imediat și mă felicitase. Nu vedea nimic absurd și nici compromițător, dimpotrivă. În oraș, lumea îl oprea pe stradă doar pentru a-mi transmite felicitări, așa că prin ricoșeu devenise un fel de vedetă locală, statut care nu-l incomoda deloc și care-i amintea de vremurile tinereții, când saluta publicul de pe podiumurile competițiilor de tenis de masă. Pe mama însă o făcusem cu adevărat fericită dându-i vestea numirii mele ca director de creație, pe un salariu revoltător. Îi dăduseră lacrimile și mă îmbrățișase, iar taică-miu, ceva mai sobru, îmi strânsese doar mâna, spunându-mi „știam eu că sângele apă nu se face: dintr-un mare campion, nu se poate naște decât alt mare campion!".

A doua zi, pe după-amiază, ne urcam în mașină și bântuiam împreună prin oraș, în plimbarea noastră rituală. Prinsesem o zi cețoasă și parcă pluteam într-un abur alb și lăptos, din care ici-colo ieșeau vârfurile teșite ale blocurilor comuniste. Drumul ne-a purtat singur spre parcul central. Locul ăsta îmi evoca zilele mele cele mai fericite, când, înfierbântat de idealuri și proiecte, sărutam

fetele din liceu. Trebuie să spun că de la tata am moştenit un fel de capacitate selectivă de a empatiza, care se manifesta oarecum arbitrar. Asta face ca relaţiile cu ceilalţi să fie filtrate de cele mai multe ori prin dispoziţii sufleteşti. La fel se întâmpla şi cu el, la care particularitatea asta, pe care îmi place să o iau drept calitate, a ajuns aproape să se permanentizeze cu vârsta. Sunt zile în care orice îi spui trece pe lângă el ca şi cum ar pluti deasupra lucrurilor într-o stare de detaşare şi se arată dispus să te asculte ore în şir. Nu ştiu de ce, dar mie, cu timpul, tocmai starea asta de absenţă a ajuns să îmi provoace o nestăpânită dorinţă de spovedanie, aşa că mă confesez doar celor cărora pe-o ureche le intră şi pe alta le iese. Spre norocul meu, în ziua aia îl prinsesem exact în dispoziţia de care aveam nevoie, plecat departe, cu gândurile lui, ceea ce m-a stârnit şi am început să-i vorbesc despre lucrurile care mă măcinau, despre despărţirea de Bianca, apoi despre Irene şi despre apropierea noastră neaşteptată.

— Şi ce-ai de gând să faci, vrei să rămâi cu ea? mă întrebase la un moment dat, rotindu-şi leneş privirea peste alee, apoi peste cupolele copacilor.

— În clipa asta, mi-ar fi greu să spun... adevărul e că mă găsesc în cea mai dificilă situaţie prin care mi-a fost dat vreodată să trec... încă o iubesc pe Bianca, dar în acelaşi timp simt cum mă îndrăgostesc de Irene. Situaţia asta e cu totul absurdă, dar, culmea, reuşeşte să mă echilibreze. Fiecare răspunde unei nevoi interioare şi se completează într-un tot, de parcă ar fi înţelese. Ştiu cât e de nefiresc să iubeşti două femei, dar ce pot să fac...

Îşi rotea, iar şi iar, privirea peste pătura de frunze de pe alee şi mă auzea ca prin vis. Avea propriile lui gânduri care, ce e drept, ştiam că mă includeau. De fapt, se bucura cu tot sufletul că eram acolo, dar o

făcea într-un fel mult mai profund. Eram tată şi fiu pe o bancă într-un parc şi asta putea fi îndeajuns.

— Nu pot renunţa la Irene... sunt deja multe lucruri pe care le împărtăşim, simt cum pătrunde în lumea mea, cum vrea să mă cunoască cu adevărat... Tu ce zici să fac, tată, în ce parte s-o iau?

— Măi, băiatule... ai mare grijă...

S-a ridicat de pe bancă, s-a îndreptat spre un mic chioşc din apropiere şi şi-a luat un pachet de ţigări.

— Ce pot să-ţi zic, a reînceput, desprinzând celofanul de pe cutia cartonată şi aşezându-se înapoi lângă mine. Tu ştii mai bine ce ai de făcut. Ai grijă doar să nu-ţi prinzi urechile... chestia nu e simplă deloc... nu ştiu pe cine ai moştenit tu, că eu şi maică-ta ne-am cunoscut de tineri şi am rămas împreună o viaţă. Dar văd că la tine e bramburească mare de tot. Ai divorţat, iar acum eşti cu fundul în două luntri. Încearcă să te aduni, ăsta e singurul meu sfat. Acum, că eşti şef, o să tot alerge femeile după tine.

— Tată, nu sunt şef aşa cum crezi tu.

— Şef, neşef, trebuia să fi învăţat şi tu până la vârsta asta că femeile trag la bani.

— Crede-mă, nu despre bani e vorba.

— De când eşti mic, ai tu talentul ăsta al tău să te scarpini cu mâna stângă la urechea dreaptă. Măi băiatule, eu îmi aduc aminte că voi vorbeaţi de căsătorie, de familie, de copii... acu' te întreb şi eu, cum de aţi ajuns aici?

A făcut o mişcare scurtă din mână. De când se lăsase de tenis, rămăsese cu un fel de tic şi, din când în când, zvâcnea din încheietura mâinii drepte.

— Nu ştiu, dar parcă simt că mă apropii de un punct în care va trebui să dau socoteală. Nu mă înţelege greşit, nu mă refer la moarte, ci, mai degrabă, la un fel de vamă ce-mi va schimba cu totul cursul vieţii. Ciudat e

că încerc sentimentul ăsta tocmai acum, când, de bine, de rău, m-am așezat, am un job bun, o casă a mea. Ce nu știi tu e că în ultimele luni viața mea a fost cu totul altfel decât v-am lăsat pe voi să credeți. E drept, acum sunt director de creație, dar cine știe pentru cât timp. Mai ții minte că voiam să scriu un roman?

— Parcă mi-ai povestit tu ceva, la un moment dat...

— Ei bine, uite că, în loc să scriu romanul, într-o zi mi-am adunat lucrările de agenție și le-am trimis unei edituri. În urmă cu două săptămâni, s-au publicat. Când am ținut cartea pentru prima oară în mână, am avut un sentiment curios, de parcă ar fi fost și totuși n-ar fi fost a mea...

— Și nu ne-ai adus-o și nouă, măi Mihai, măi! Aflu că fii-miu a scos o carte și eu și maică-ta nici măcar n-am văzut-o...

— Ba v-am adus-o, tată, dar uite că am uitat să v-o dau.

M-am ridicat și m-am dus la mașină, de unde m-am întors cu un exemplar și i l-am întins. A luat cartea, și-a pus ochelarii, a început să o răsfoiască cu un interes aplicat, de fost inginer. Cred că era oarecum curios să afle cam ce debitasem în toți anii ăștia în care pretinsesem că m-aș ocupa de o chestie cât se poate de serios. Reclamele astea ale mele nu-i lăsau nicidecum sentimentul unei întreprinderi majore, dimpotrivă. Meseria asta, așa curioasă cum era ea, avea totuși avantajul de a fi nesperat de bine remunerată, ceea ce o propulsa direct în topul ocupațiilor despre care nu știa mare lucru, dar față de care se arăta dispus să-și accepte limitele. Mă uitam la el și îmi era mai drag ca niciodată. Purta un costum de vară cam demodat, dar care-l prindea bine și-i dădea ținută. Deși anii îl încovoiaseră ușor, rămânea un tip fibros, cu o musculatură definită. Nasul

subțire și lung îi dădea caracter, iar lipsa ridurilor îl întinerea.

— E în engleză? s-a mirat, răsfoind-o puțin.

— Da, m-am gândit să aibă ceva cosmopolit, care să atragă atenția. Până la urmă, nu sunt decât niște materiale de publicitate.

— Bravo, ți-ai făcut damblaua, uite că ai o carte, mi-a spus și m-a prins amical cu brațul pe după gât. Știi ce, ia hai să facem noi o poză, pentru că ăsta e un moment de care trebuie să ne aducem aminte.

S-a ridicat, a oprit un tânăr, de mână cu un băiețel de vreo 6 ani, cu păr blond și ondulat, și i-a întins telefonul, rugându-l să ne ajute, mi-a aranjat cămașa albă, fără guler, după care a luat cartea și s-a așezat și el pentru poză. După ce aparatul s-a declanșat, i-a mulțumit bărbatului și s-a întors pentru a verifica împreună pozele. Eu și tata pe o bancă în parc, tata cu cartea mea în mână – fără îndoială, e una dintre amintirile cele mai dragi mie. Fotografia o păstrez și acum și nu cred să fi trecut zi în care să nu-mi fi aruncat măcar pentru o clipă ochii peste ea.

Cu cât Andrei înțelegea mai bine tot contextul, cu atât pământul se învârtea mai tare cu el. Își dădea din ce în ce mai bine seama că tot evenimentul ăsta, cu toată agitația din jurul lui, ar fi putut să-l urce într-o singură zi pe culmile gloriei. În urma unei selecții, fuseseră alese 60 de palate pentru Weekendul palatelor din Buzescu, din cele în jur de 100 existente în comună, ceea ce aprinsese focul în țigănie. Să n-ai palatul la evenimentul ăsta, care avea să transforme Buzescu în miezul Europei, era cea mai mare rușine. Așa că Bobby primea telefoane după telefoane, castelanii excluși zbierau, făceau scandal, înjurau și amenințau. Primăria fusese

luată cu asalt şi fusese nevoie să se intervină cu forţe suplimentare, chemate din Alexandria. Aşa că, până la urmă, Bobby hotărâse să lase deoparte criteriile prea rigide şi să accepte ca orice palat cu peste zece camere să fie primit în program. Vestea venise ca o mare uşurare şi curând proiectul se stabiliza la 78 de construcţii.

Aşa cum promisese, reuşise să pună repede totul pe picioare, iar sponsorii şi partenerii se lipeau unul după altul ca albinele de borcanul cu miere. Apăruseră şi câteva fundaţii pentru integrarea rromilor, hotărâte să speculeze momentul. Prejudecăţile, susţineau ele, nu pot fi combătute decât prin creditarea specificului etnic, aşa că încercau să convingă cum că Lamborghini-urile şi Masseratti-urile ar fi fost totuşi rodul unei munci de-o viaţă. Se mai iviseră şi alţii care, sub acoperirea unor cauze nobile, încercau să atragă agenţia în parteneriate suspecte, dar Bobby, cu simţul lui versat când venea vorba de escrocherii, îi simţea imediat şi le închidea telefonul în nas. Povestea asta cu palatele era văzută de toată lumea ca o mină de aur. Agenţia vuia. Proiectul fusese întâmpinat de toată lumea cu acel entuziasm sincer pe care, într-un mediu hiperprofesionalizat, nu-l poate obţine decât o idee cu adevărat bună. Departamentul de *below the line* dezvolta deja mecanica evenimentului, iar în creaţie se lucrau conceptele creative. Cât despre Bobby, nu-mi amintesc să-l fi văzut vreodată atât de agitat. Mă chema de câteva ori pe zi pentru a afla cum mai stăm, ce idei mai avem, în ce direcţie aveam de gând să orientăm tot demersul, ce rute creative mai abordasem. Alteori intra în acvariu, se aşeza în fotoliul din faţa biroului şi, frângându-şi mâinile, îmi mitralia pe repede înainte câteva dintre ideile nopţii ce tocmai trecuse. Dimineaţa, în loc de cafea, plonja în fotoliul cu vibromasaj, îl comuta la viteză maximă, închidea

ochii şi se lăsa zgâlţâit. Metoda părea eficientă, pentru că după cinci minute sărea iar în picioare, revigorat şi pregătit pentru noi oportunităţi de business. La fiecare sfârşit de săptămână, mă invita să luăm masa la un restaurant de fiţe. Comanda băuturi exotice şi îmi recomanda noi feluri pe care insista să le încerc. Strălucea tot şi mă trata ca pe un bun de lux, căruia de curând îi fusese hărăzit un loc de cinste în colecţia personală. Discutam despre proiect, despre ultimele contracte de sponsorizare semnate sau despre operatorii de turism, care estimau deja un număr impresionant de turişti străini. Deşi campania nici nu începuse, ideea evenimentului fusese lăsată strategic să transpire, iar netul începuse deja să vuiască. Pe Facebook erau postate valuri de *comment*-uri, iar bloggerii dedicau articole ample. Se concepeau strategii şi se făceau brainstorminguri până târziu în noapte. Proiectul avansa şi în scurt timp terminam partea de creaţie. Rămăsese mai puţin de o lună până la eveniment. Curând, oraşul era împânzit de *outdoor*-uri, bannere, *light box*-uri şi *screen*-uri LCD ce anunţau „Zilele Palatelor deschise în Buzescu". Agenţiile de turism îşi depăşiseră deja capacitatea şi se vedeau nevoite să-şi suplimenteze pachetele. Cererile veneau din Europa, Statele Unite şi chiar din Australia. Campania explodase. Brandurile care sesizaseră mai târziu oportunitatea făceau pe ultima sută presiuni să-şi asocieze imaginea, aşa că Bobby se găsea prins de dimineaţă până seara în negocieri. Toată fiinţa îi era racordată la profit. Încă un contract semnat îi deschidea tot sufletul şi, prin cămaşa Valentino, roua mulţumirii de sine irumpea învăluită în rotocoale mari de havană. Magnitudinea succesului era la un pas să bată şi cele mai optimiste aşteptări şi deja se estimau peste 100.000 de vizitatori. Şi în Buzescu se începuseră pregătirile, se delimitau

spaţii special amenajate pentru autocare, se montau toalete ecologice, puncte de informare turistică, se semnau ultimele contracte cu familiile de ţigani, se gândeau fluxurile în interiorul palatelor, se montau indicatoare şi plăci informative cu numele şi istoria palatelor, se trăgeau marcaje suplimentare pe şosea, apăreau noi semne de circulaţie şi staţii de autobuz.

Toată ţigănia intrase în vrie. Se comandau piese de mobilier în Spania, Olanda şi Italia. Când venea vorba de lux, nimeni nu se zgârcea, aşa că multe dintre palate intraseră în reamenajări. Erau înlocuite porţile cu altele noi, remodelat rigipsul plafoanelor false, schimbate gresiile din curţi şi aduse jilţuri noi, mai generoase. Se băteau covoare, se ştergeau geamuri, se frecau podele, iar pe uliţe primăria începuse să peticească trotuarele, să plombeze şoseaua şi să smulgă cei câţiva pomi uscaţi, plantând de-a lungul şoselei alţii tineri. Primarul trecea în fiecare zi, urlând în megafon. Se cerea ca totul să fie la înălţime, era vorba despre mândria locală. Se schimba tabla de pe acoperişuri, se suflau porţile cu aur, camioanele cu seturile noi de mobilier se propteau în porţi, maşini de vidanjat goleau rând pe rând latrinele, pe pereţi carpetele erau înlocuite cu altele noi, iar pe balcoane erau înghesuiţi unul într-altul ficuşi şi tot felul de alte plante exotice. Buzescu se găsea în frenezia pregătirilor, dar şi într-un fel de repetiţie generală. Maşinile de lux erau aduse de unde fuseseră ascunse şi trase pe la porţi, se antamau manelişti celebri, iar sub baticurile colorate pirandele nu-şi mai vedeau capul de treabă. Curăţau, spălau, călcau, dezinfectau, schimbau aşternuturi, puneau la înmuiat perdelele şi lustruiau podelele. Desigur, toată nebunia asta se simţea şi în palatul lui Fane. Mama Desfăcătoarea organizase un comando personal, format din noră-sa românca, nevasta lui Sile, cumnată-sa şi ţiganca pe

jumătate adormită, alături de care bătrâna obişnuia să ia, dimineaţă de dimineaţă, palatul la puricat. Odată formula completă, se dădea drumul la treabă. Se trăgeau jos draperiile, se curăţa pluşul delicat al mobilierului de Viena, vrafuri de fuste erau scoase şi aruncate pe paturi pentru a se curăţa dulapurile, a se unge balamalele, trebuia verificată atent bătaia clanţelor, cei doi lei din ipsos care flancau intrarea mare revopsiţi cu pistolul în alb, papucii luaţi la rând şi daţi cu spray, covoarele şi preşurile curăţate şi bătute în curtea din spate până-şi schimbau culoarea, iar tapiţeria maşinilor suptă cusătură cu cusătură prin ţevile subţiri ale aspiratoarelor. Se mai începuse amenajarea de standuri prin curţi, pe trotuare sau chiar în stradă. Căldări, fuste plisate viu colorate, broboade ţigăneşti, pălării cu boruri largi, veste din piele, chimire din toval şi chiar cocoşei de aur, toate aveau să fie scoase pe tarabe. Organizatorii luau la rând curţile, verificau spaţiile speciale pentru mijloacele de transport în comun, se puneau la punct ultimele detalii cu privire la gheretele pentru bilete şi se montau limitatoare de viteză. Din biroul lui, primarul vedea toată întâmplarea ca pe o nesperată sursă de bani care ar fi putut contribui hotărâtor la demararea lucrărilor pentru reţeaua de canalizare. Era un ins pântecos, cu un păr uleios lipit de creştet, care vorbea repede şi asuda şi mai repede. Însoţit de un colonel de la rutieră, lua stradă cu stradă pentru ca toate normele şi normativele europene să fie respectate. Şeful de post redactase o circulară, prin care amintea de anumite practici ce ar fi avut ca obiect chiar buzunarele turiştilor, şi o lipise pe poarta fiecărui palat. Ameninţa că orice plângere va fi luată cât se poate de în serios şi nimeni n-avea să scape de răspunderile legii penale. Enumera chiar câţiva muşterii, luaţi de mult în vizor. *Marcellino ăla mic a'*

lui Buzatu, Amardo a' lui Curangiu, Rocky a' lui Calcan şi lista continua.

În toată nebunia asta, Andrei făcuse tot posibilul să nu-l întâlnească pe Bobby, pentru că, spunea el, „anii de sclavie" se cereau răscumpăraţi în stil mare. Aşa că, în cele câteva rânduri în care îl văzuse intrând în palatul lui Fane, îşi trăsese gluga halatului pe cap şi se întorsese spre pictură. Stimulat de anvergura pe care evenimentul o căpăta, lucra la foc continuu; curând avea să termine şi ultimul perete.

— E, uite că în sfârşit s-a întors roata şi, ce să vezi, a ajuns să muncească golanul ăsta de Bobby pentru mine! Există un Dumnezeu acolo sus, bătrâne, Dumnezeul nostru, al artiştilor! Păi, după ce mi-am vărsat ani de zile sângele pe *brief*-urile lui de rahat, uite că acum mă face mare fără măcar să ştie! Cum e şi viaţa asta, bătrâne!

De când bătea Buzescu, nu-l auzisem pe Bobby să facă vreo referire la pictura din palatul lui Fane, foarte explicabil de altfel, pentru că îi lipsea orice interes sau sensibilitate pentru artă, aşa că pictura lui Andrei, cel mai probabil, nu-i produsese nici cea mai vagă impresie.

Fane simţise şi el oportunitatea şi lucra la debutul lui Gianni. Într-o dimineaţă, în poarta palatului se proptise cu spatele un camion cu prelată; din el săriseră vreo cinci-şase inşi prinşi în hamuri pentru scule şi se apucaseră să descarce din mână-n mână ţevi pentru schele, sisteme de prindere, dulapi pentru podea, un sistem de iluminat cu stroboscop, câteva zeci de reflectoare şi un set de boxe de mari dimensiuni. Lucrau la amenajarea unei mici scene în curtea palatului – în duminica evenimentului, pe ea avea să urce chiar Gianni, alături de orchestra lui. De mai bine de două săptămâni, dimineaţă de dimineaţă, din mica sală de cinematograf aflată la subsol

se ridicau spre ultimul etaj acorduri zglobii și triluri de gurist. Acompaniat de un taraf anume antamat, repeta piesă cu piesă. Toți ai palatului le învățaseră deja pe de rost, așa că de la etaje și până jos în curte se urla într-o stranie aglutinare sonoră. Raluca, nevasta lui Sile, era cea mai în vervă. De când lucra la palat, se împrietenise oarecum cu Andrei, dar, cum Sile era nebun de gelos, încercau să nu se lungească. Totuși, așa aflase că Sile citea noapte de noapte thrillere polițiste sau de spionaj, iar Mama Desfăcătoarea naviga ore întregi pe eBay, în căutare de ingrediente șamanice ori că finul lui Fane, Diego, și nevastă-sa, seară de seară, se încuiau în camerele lor, răsturnau lădițele cu cocoșei pe covor, îi împărțeau, le făceau poze și-i catalogau. Pe toate astea i le povestea râzând. Erau chestii spuse în grabă, un fel de pastile livrate aproape zilnic, aproape din fugă. Seara, când în poartă apărea mașina lui Sile, cobora alergând să-l întâmpine. Trecuseră aproape cinci ani și încă se iubeau nebunește. În așteptarea valului de turiști care foarte curând avea să invadeze Buzescu, ghicitoarele își reînnoiau stocurile de agheasmă, de apa raiului și de roua florilor. Dădeau fuga până în Alexandria, de unde se întorceau cu câte cinci-șase cutii de păpuși tip Barbie pentru ritualurile de readucere împreună ori întoarcere din soartă și din destin. Pentru lucrările mai grele scoteau de prin cuibare găini și cocoși negri, iar de prin subsolurile umede broaștele cât pumnul, ce se lipeau de pereții groși ai borcanelor. Nimic nu era uitat, se reînnoiau stocurile de lemn roșu, de pelin, de ienupăr, de corcodușe, de mărăcine, de nalbă-mare, de piciorul-cocoșului, de limba-boului, de izma-broaștei, de iarbă-neagră, de cucută, de coada-șoricelului, de osul-iepurelui, de linte amară, de iarbă-usturoasă, de coada-cocoșului, de iarbă-de-piatră, de busuioc, de rostopască și de câte

şi mai câte. Mobila era redistribuită după noile reguli de feng shui. Pe câteva porţi apăruseră deja cartoane mari pe care îşi făceau cunoscute serviciile şi tarifele, numai că oamenii primarului le smulseseră în aceeaşi zi. Că zisese unu', Merţanu', un balaoacheş cu o gură rotundă ca de peşte şi nasul teşit de pumn, frecându-şi palmele: „Păi ce să ne mai ducem noi la ei, dacă vine ei la noi". Aşa că primarul făcuse o solicitare scrisă pentru încă o serie de efective de la jandarmeria din Alexandria. Totul avea să fie supravegheat la sânge, ca nu cumva să le vină unora cine ştie ce idei. Se gândise chiar să tipărească foi volante cu avertizări pentru turişti cu privire la bunurile de valoare şi bani, dar Bobby se împotrivise, convins că o asemenea întreprindere ar fi discreditat tot evenimentul. Fane dădea şi el dovadă de vigilenţă şi nu lăsa să-i scape nimic. Aşa că apăruse cu o plăcuţă inscripţionată şi o montase pe unul dintre pereţii căruţei în care-şi petrecuse copilăria: „Căruţa cu care Fane a bătut toată ţara". Când îl mai apuca dorul de ducă, se ducea la un teren de golf, lângă Bucureşti. De câteva ori, îl luase şi pe Andrei să-i arate cum se ţine o crosă.

— Să vezi, bătrâne, cum corpul ăla de elefant capătă într-o clipă suplеţe de ghepard. Îşi roteşte capul de două ori, scoate fundul în afară, apropie genunchii, vâjâie crosa şi pac! Să-ţi mai spun că loviturile sunt ale naibii de bine ţintite şi mingea sare ca dintr-o maşinărie? A învăţat în America, pe vremea când, cică, ar fi fost mâna dreaptă a unui mare mafiot. Poveste sau nu, un lucru e sigur: cunoaşte jocul mai bine decât îmi cunosc eu pensulele!

Două astfel de lovituri aplicate direct în cifrul deschizătorilor şi poate că diplomatul cu dolari din jocul meu de pe telefon s-ar fi deschis, în sfârşit. Transgresia, ultima

mea descoperire. Așa îmi explicam, de pildă, și optimismul. O realitate dramatică și vulgară era sublimată și transformată în vată pe băț. Adevărul e că în agenție tot cam asta făceam. Luam un produs și, printr-un proces de distilare, îl transfiguram. Metoda putea să dureze și ore bune. Dar la sfârșit aveam un produs decantat și așezat pe principii solide. De dimensiunea asta se arătase interesat însuși profesorul Mavrodin, care, chiar cu câteva zile înainte să-mi intre reclama pe post, revenise asupra subiectului. Ne întâlnirăm din pură întâmplare, într-unul dintre pavilioanele unui târg anual de carte, și am hotărât să ne oprim la o cafea.

— Trebuie să-ți mărturisesc, îmi spusese, amestecând în suprafața cremoasă, sunt câteva teme pe care, în timp mi-am dat seama, le-am abordat într-o manieră greșită. Una dintre ele este jazzul, față de care până nu de mult opuneam rezistență. Să-l pui pe Dizzy Gillespie sau Petrucciani lângă Bach, Beethoven sau Mahler mi se părea curată blasfemie. Dar uite că, în urmă cu vreo patru ani, un foarte bun prieten al meu, mare pasionat al genului, m-a invitat într-o duminică dimineață la el, m-a pironit într-un fotoliu și mi-a pus jazz până a doua zi dimineață. Cu răbdare, ca un profesor dedicat, m-a purtat într-un spectaculos periplu sonor prin toată istoria genului. Seara eram deja un om schimbat, dispus să recunoască faptul că mai bine de cinci decenii mă înșelasem. Minut cu minut, îmi trăisem revelația și descoperisem că, da, fără nici cea mai mică îndoială, jazzul e, într-adevăr, marea muzică. Ei bine, dragul meu, de ce îți povestesc toate astea... pentru că am fost tentat să mă așez pe poziții intransigente și în legătură cu meseria ta. Recunosc, la început am fost foarte reticent. Adevărul e că, în timp ce te ascultam, îmi spuneam că nu poți vorbi serios, că totul nu e decât o șaradă. Îmi

era peste putinţă să înţeleg cum ar putea cineva să se poată ocupa cu atâta devotament de lucruri atât de lipsite de orizont. A doua zi, amintindu-mi de experienţa mea cu jazzul, al cărui mare admirator sunt astăzi, mi-am propus să-mi înfrâng revolta şi să te provoc din nou. Ei bine, dragul meu, trebuie să-ţi mărturisesc că discuţiile astea, în care eu n-am făcut altceva decât să ascult cu atenţie, au avut darul să-mi schimbe cu totul perspectiva şi să mă facă să înţeleg că, de fapt, publicitatea e la fel de lăudabilă ca orice altă ocupaţie artistică şi că un spot de 30 de secunde poate să stea cu capul sus alături de orice altă mare realizare. Şi, cum fenomenul merită o privire cu mult mai atentă, am hotărât ca, după ce termin *Istoria credinţelor şi ideilor rrome*, să încep alt studiu, la fel de vast, dedicat creatorului anonim, o temă extraordinar de interesantă, dacă ne gândim că voi, oamenii de publicitate, n-ajungeţi niciodată să fiţi cunoscuţi de către marele public şi asta dintr-o regretabilă prejudecată. Da, chiar asta va fi şi misiunea cărţii mele, să aduc în prim-plan nume din industria voastră şi să le aşez acolo unde le este locul, adică pe soclul marilor valori. Aşa cum ştii, mă bucur de ceva influenţă în cercurile intelectuale, ceea ce mă face să cred că volumul va reuşi să atragă atenţia, ba mai mult, cum în ultimul deceniu în filozofie se cam bate pasul pe loc, un studiu ca ăsta ar putea să deschidă un nou orizont sau, de ce nu, chiar premisele unei noi discipline.

Peste câteva zile, reclama intra pe post, iar profesorul arunca cu papucul în televizor ca scos din minţi. Blestemata asta de publicitate îi detona eşafodajul social construit cu atâta trudă printr-o carieră exemplară, întinsă pe mai bine de cinci decenii. Apariţia asta intempestivă, scobitul în nas, râgâitul şi spartul semințelor în prime-time îngropaseră pentru totdeauna ideea oricărui studiu. Spre

deosebire de jazz, o chestie cu totul inofensivă, publicitatea se demonstra perfidă şi insidioasă, în stare să te împingă dintr-o extremă în alta. Aşa că Bujor apăruse la ţanc, ca o bulă de oxigen. El măcar se trăgea dintr-o etnie cu un capital ancestral consolidat, ceea ce era cât de cât o garanţie că lucrurile n-aveau să se schimbe peste noapte. Numai că, ce să vezi, o zbârcise chiar şi mai rău decât mine, aşa că uite-mă iar în pole-position. Pentru a fi sigur, aranjasem ca domnul Mavrodin să primească personal un plic cu o invitaţie VIP la „Zilele Palatelor deschise în Buzescu". Invitaţia asta era portiţa prin care speram să-l aduc la eveniment. Mizam pe curiozitate, dar mai ales pe interesul documentar. Îl auzisem de mai multe ori citând dintr-un fost bun prieten arhitect, care se stinsese în urma unei escapade nocturne, când, strecurându-se din patul conjugal pentru o hârjoneală într-o cameră de hotel, făcuse infarct. Tipul ăsta, altfel o somitate, avea vorba lui. „În ansamblul unui interior, poţi să citeşti ca într-o carte deschisă, ba chiar să înţelegi ce fel de om e proprietarul. După cum sunt dispuse prosoapele, vei şti cu câte femei are de-a face, după paharele uitate prin casă dacă obişnuieşte să bea, iar dacă dai şi peste o măsuţă pliantă, poţi fi sigur că are patima jocului." Profesorul preluase butada şi o repeta ori de câte ori avea ocazia. Aşa că, din curiozitate, datorie, interes documentar sau toate la un loc, trebuia să apară.

Deşi prins până peste cap în tăvălugul *meeting*-urilor, încercam să-mi las şi câteva clipe pentru mine. Atunci alergam la maşină, mă aruncam la volan, aranjam luneta, verificam oglinzile, deschideam geamurile, dădeam drumul la muzică, prindeam centura şi mă gândeam la cele două femei din viaţa mea. Irene înţelesese că Bianca

își păstra locul în sufletul meu și asta o făcea geloasă. Așa că se pusese pe curățenie. Cu răbdare, erau azvârlite pe tobogan toate obiectele ce s-ar fi putut transforma în artefacte, într-un meticulos proces de predare-primire în care un spațiu e luat pe gestiune. Și nu era prima. Dana făcuse adevărate investigații în prima mea garsonieră, din Banu Manta, unde locuisem până să ne mutăm împreună. Curând, începea un intens proces de ștergere a urmelor, toate covoarele erau scoase la bătut, vesela dezinfectată într-o baie de detergent, preșul de la intrare bine aspirat, cearșafurile strânse cu mănuși chirurgicale, aruncate într-un sac de plastic și duse direct la curățătorie, iar oglinda din baie, pe care găsise câteva pete suspecte, spartă ca din greșeală. Bianca mersese chiar mai departe, îmi cotrobăise prin laptop și încercase să spargă parole. Iar acum, Irene căuta urme de ruj pe mucurile din scrumieră sau vâna la lumina telefonului piese de lenjerie intimă pe sub pat. Cât privește Zilele Palatelor, spoturile de promovare nu reușiseră să-i stârnească curiozitatea și etichetase evenimentul ca unul contrafăcut. Simțind că nu-i împărtășesc părerea, se străduia să mă convingă.

— Prea mult *show off* în chestia asta, îmi spunea. De ce să le dai iar ocazia să-și etaleze kitsch-urile? Nu-i promovează suficient televiziunile? Oricum n-aș putea să merg, în weekendul ăla voi fi la Milano, unde voi rămâne o săptămâna, sunt programată pentru niște probe.

Bianca o mai căutase de câteva ori, dar se eschivase pretextând motive dintre cele mai plauzibile: pantofarul ei milanez primise un nou stoc de piele și se cerea musai să-l viziteze pentru o probă de calapod, Vivienne Westwood își lansa ultima colecție, iar la Paris se inaugura un nou showroom al unui designer de bijuterii *vintage*, pentru care de ceva vreme făcuse un adevărat *crush*.

Susţinea că prin mine redescoperea universul hippie şi încerca să-l valorifice. Prin holurile hotelurilor de cinci stele, se aşeza pe jos pentru a asculta Janis Joplin şi o dată pe lună comanda câte o dubiţă cu flori pentru a-şi decora toată vila. În taxiul meu îşi aprindea o marijuana şi îmi cerea s-o „port" cât mai departe. Odată întorşi, ţinea neapărat să-mi strecoare bacşişul în buzunar. Transformarea mea era şi a ei. Mă soma s-o iniţiez mai departe, s-o accept ucenică.

Cu Adela şi Soare lucrurile merseseră însă cu totul altfel, se arătaseră amândoi excitaţi de ideea unui weekend în Buzescu şi o vedeau ca pe o ocazie de a inspecta pe teren metodele de lucru ale vrăjitoarelor. Cât despre Lucrarea mea, avansa şi iar avansa. Se cerea să rămân totuşi lucid, conştient că manifestările rămâneau încă subtile şi orice perturbare ar fi putut să ducă totul de râpă. Şi doar nu îmi doream asta, nu-i aşa? Desigur că nu. Câteva strofe scrise într-o noapte îmi aduseseră câteva mii de euro, îmi publicasem primul volum sub egida unei edituri de prestigiu şi mi se oferise postul de director de creaţie pe bani buni. Universul începea să devină iar permeabil şi ispititor. Andrei, care mă cunoştea, nu contenea să se bucure.

— Să-ţi spun sincer, ţi se cam înecaseră corăbiile. Dar uite că norul a trecut. Ah, ce mai iubesc viaţa asta! A venit timpul să arătăm lumii că suntem daţi naibii!

Era fericit. Ziua cea mare se apropia, iar el terminase palatul. După ce aplicase ultima tuşă, înfipsese pensula într-un borcan, se urcase pe schele, se ancorase cu hamurile de siguranţă şi dăduse dintr-o singură suflare pe gât o sticlă întreagă de votcă, plângând cu sughiţuri. A doua zi se demontau schelele, iar seara Fane îl chema în biroul lui şi-i punea în mână un teanc gros de bani, aşa cum le fusese înţelegerea. Vestea se dusese repede

în tot Buzescu şi ţiganii mureau să vadă minunea. Pe la porţi începuseră să se spună lucruri ciudate, cum că pictura ar fi de fapt vie şi că, dacă te uitai la ea aşa, mai dintr-o parte, desenele dădeau să se mişte. Se mai zicea că uneori s-ar fi auzit şi nişte sunete ciudate, care nu păreau din lumea asta, ci mai degrabă din cea desenată cu atâta har pe pereţi. Poveştile mergeau chiar mai departe, un ţigan pocăit şi cu frică de Dumnezeu se jura că-l văzuse pe Andrei zburând vreo zece metri de la pământ, altul că fusese de faţă când se aruncase cu capul drept în zid şi străbătuse peretele. Toate poveştile astea şi multe altele le înfierbântau minţile şi făceau ca întreaga comună să dea în clocot.

Adevărul e că nimeni nu putea înţelege mai bine decât mine starea de graţie trăită de Andrei de când terminase lucrarea. Şi asta pentru că şi eu, de fiecare dată când îmi aruncam ochii peste volumele ce îmi prezentau garda din raftul bibliotecii, mă simţeam străfulgerat. O luam de la stânga la dreapta şi, fără grabă, îmi silabiseam numele pe fiecare exemplar. De fapt, cu asta mă ocupam şi în seara în care, ieşind din baie şi mânuind foehnul cu dexteritatea unei centraliste, Irene dăduse şi ea cu ochii de ele. Oprise aparatul, desprinsese o carte din raft, o aşezase pe canapea, pornise iar foehnul şi-şi continuase operaţiunea ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Un prosop roşu şi moale îi descoperea pe jumătate pulpele. Părul lung şi bogat, spicat într-o gamă liniştită de nuanţe deschise, se agita sub suflul de aer ca o apă lină prinsă dintr-odată în capcana unui vârtej. În sfârşit, a comutat iar butonul şi a schimbat foehnul cu o perie din plastic roz, al cărei mâner expanda într-o cultură de peri ţepoşi cu gămălii albastre.

— Ştii ce mi se pare de neînţeles? De ce voi, bărbaţii, vă chinuiţi atâta să vă autodepăşiţi. Trăiţi un permanent

și inutil sentiment de insatisfacție față de ceea ce sunteți și ceea ce faceți, chestie pe care, până la urmă, ajungeți să ne-o induceți și nouă. Mă întreb sincer ce vreți să demonstrați și cui? E ca o cursă fără linie de finiș. Ambiții, orgolii, perspective, așteptări. Toate în numele unei competiții care de cele mai multe ori vă depășește. Sunteți dispuși la orice martiraj, numai să vă fie recunoscute meritele. Îmi pare rău, dar toate astea pur și simplu nu mă interesează. Știu, Biancăi i-ar fi plăcut să te știe publicat, își dorea asta de la tine, făcea parte din așteptările ei. Ea e altfel, admiră proiectele ambițioase, obiectivele atinse, realizările. Eu însă sunt... eu... dar ce-ar fi să-mi spui pentru prima oară ce crezi tu despre mine?

— Cred că ești o femeie minunată, pe care încă încerc să o înțeleg...

— Nu așa!

— Cred ceea ce știu cu certitudine, m-am repliat. Că ești frumoasă, rafinată, inteligentă, sexy și, nu în ultimul rând, foarte bogată. Da, n-aș fi sincer până la capăt dacă nu ți-aș spune că banii tăi funcționează ca un puternic afrodiziac, așa cum derapajul meu a devenit unul pentru tine. O să-ți spun ceva ce poate ți se va părea vulgar, chiar respingător. De la o vreme, ideea banilor exercită o puternică fascinație asupra mea. Aproape în fiecare noapte, înainte să adorm, joc un joc pe telefon cu o valiză plină ochi cu dolari, pe care mă străduiesc să o deschid. Odată deschisă, trăiesc cu convingerea că toți banii ăia se vor prăvăli, dintr-odată, peste mine. Știu că e absurd, dar e purul adevăr. Și tot legat de bani, lucrez de aproape 15 ani la un fel de algoritm ce privește jocul de loto. În timp, am ajuns să dibuiesc cinci din cele șase numere, dar, din păcate, cu ultimul bat pasul pe loc. De la o vreme însă, am sentimentul că e din ce în ce mai aproape, de parcă mi-ar da

târcoale, m-ar învălui, mi-ar sufla în ceafă, m-ar tachina și m-ar provoca să-l descopăr. Și, ca o consecință a jocului ăstuia de-a șoarecele și pisica, însăși concepția mea cu privire la bani a început să sufere transformări. Nu mai reușesc să îi iau doar ca pe un simplu mijloc, ci, încet, încep să văd în ei un scop în sine. Nu mă gândesc niciodată ce-aș putea face cu ei sau cum mi-ar schimba viața, ci să mi-i apropii mai degrabă ca pe un fruct al cărui gust sunt curios să-l descopăr. Ei bine, tu faci parte dintre cei foarte puțini pentru care toate astea pur și simplu nu există și asta face să te văd ca pe o foarte rară, fragilă și minunată formă de viață aruncată într-un mediu nou, în care lumea devine neașteptată și stranie.

Prosopul mai că se desfăcuse și acum se ținea doar într-o prindere nesigură. Părul bogat îi cădea peste umeri, învelindu-i sânii ca la madonele lui Tițian. Am încercat să o ridic în brațe și să o port spre dormitor, dar pentru o clipă m-a oprit.

— Mihai, știi că te iubesc, nu-i așa?

Campania duduia. Odată trasă și ultima tușă, Andrei își făcuse bagajele și fugise acasă, unde, învăluit de tandrețea și grija Ioanei, număra zilele până la eveniment. Ca prin minune, o impresionantă mașinărie media se pusese în mișcare pentru a-l urca pe culmile celebrității. În sfârșit, lumea avea să afle cine e Andrei Stoianov. Arhanghelii și sfinții îl ajutau, rugăciunile îi fuseseră ascultate și trăia sub semnul unei conspirații mistice.

Prins în tăvălugul evenimentelor, cam uitasem de Victor, poate și pentru că volumele de scripturi mă așteptau seară de seară într-o limbă de circulație în raftul bibliotecii. Singur directorul editurii se încăpățâna să-mi bruieze starea de bine, pistonându-mă din ce în

ce mai des cu telefoane, în încercarea de a mă convinge să scoatem volumul pe piață.

— Așa ceva n-am mai auzit de când sunt! se revolta. Auzi, dom'le, să am cartea gata și să mă împiedici s-o trimit la difuzare! Lasă-mă s-o distribui și vă promit succesul! Păi, gândiți-vă numai la minunăția aia de prefață! A trebuit să iau toate manualele de publicitate la rând. Jur că nu înțeleg, pe onoarea mea. Lasă, dom'le, intimismu' deoparte, că nu ajută la nimic. Hai s-o aruncăm în librării. Îi facem și o lansare, aducem personalități, oameni de cultură, nume grele, de asta mă ocup eu! Mă doare sufletul să văd cum se așterne praful pe ea! Să-ți mai spun că fătuca asta a mea a citit-o din scoarță în scoarță și acum a luat-o iar de la capăt? Păi, n-a reușit asta nici măcar Gabi Veroiu, care, vorba aia, e Gabi Veroiu, și nici Laurian Stan, care știi cât sunt de mari acum! Ei, ce facem, o dăm la distribuție?

Refuzam categoric. Era adevărat că mă găseam într-o perioadă de tranziție, însă asta nu însemna că-mi pierdusem cu totul busola. Mă găseam într-o conjunctură stranie și orice expunere o consideram riscantă. Nu de mult, Adela trecuse pe la mine pentru câteva extracții, probe recoltate din spațiul vital. Scosese din geantă două borcane cu capac și le așezase pe măsuța din sticlă. Apoi apucase unul, îi desfăcuse capacul și îl învârtise câteva zeci de secunde, după care, cu o mișcare smucită, aplicase repede capacul ca și cum ar fi prins o muscă. Repetase gestul și cu cel de-al doilea, de data asta în dormitor, apoi le băgase pe amândouă la loc în geantă. În timpul operațiunii, ochii îi alunecaseră peste bibliotecă.

— Până la urmă ai publicat, se mirase cam cum se mirase și Irene, trăgând un exemplar.

— E o lucrare mai mult documentară, care privește munca mea de copywriter.

— Poate, dar are un *vibe* bun.

O nimerise. Da, cam despre asta era vorba, încercam să-mi schimb karma şi pentru asta era nevoie de un *vibe* bun. Răsfoia sprijinită de bibliotecă. Pentru că era mică de înălţime, purta părul tapat într-o coafură înaltă şi foarte elastică, care, atunci când păşea, se legăna ca stuful în bătaia vântului. Avea nişte ochi mici şi jucăuşi, cu uşor strabism la dreptul, ceea ce îi dădea un anume farmec. Doi sâni drepţi şi tari împungeau rochia, armele ei de seducţie. Refuza categoric pantofii cu toc, tot din considerente de dogmă, şi se menţinea în formă făcând o dată pe săptămână turul anticariatelor.

— De-abia aştept să-i spun Biancăi! Sper că n-ai nimic împotrivă. Îi va face impresie şi asta ne va ajuta. Să ştii, ne apropiem. După calculele mele, prin martie veţi fi din nou împreună. Cartea asta a ta are şi ea rostul ei. Văd că beneficiază şi de o prefaţă mai mult decât favorabilă din partea lui... (a dat câteva pagini, pentru a ajunge la finalul textului introductiv)... din partea lui Titi Buşan! Păi ăsta chiar e un nume!

— Nu ştiam că eşti la curent şi cu actorii lumii literare, m-am mirat.

— Nu sunt, e drept, dar ştiu de el de la Silviu. Ah, nu cred că ţi-am spus.... M-am despărţit de Geo... nu mai era nimic de mult între noi... iar acum... sunt cu Silviu.

— Îl cunosc?

— Ne-am întâlnit la conferinţa lui...

— Parapsihologul, mediumul, cel cu cartea insuflată? am făcut, nevenindu-mi să cred.

— Da, despre el e vorba. Ştiu, poate că ţi se pare greu de crezut...

— L-ai părăsit pe Geo pentru el?

— N-o lua aşa... lucrurile sunt mult mai complicate. Voi, bărbaţii, aveţi talentul ăsta să simplificaţi totul.

Poate, dacă îţi spun cum am ajuns la conferinţă, o să vezi altfel lucrurile. Ei bine, am fost pur şi simplu îmbrâncită afară din maşină. Ne certaserăm din nou, aşa cum ne certam de la o vreme în fiecare zi, a deschis portiera şi m-a îmbrâncit pe stradă. Aşa am văzut afişul şi, cum eram în starea în care eram, am hotărât să intru pentru puţină linişte... şi uite-aşa... în primăvară ne căsătorim, iar marea mea dorinţă e ca tu şi Bianca să ne fiţi naşi. Cum să-ţi spun, ar fi împlinirea Lucrării... Ei nu i-am spus încă nimic, ar fi o lipsă de respect faţă de liberul arbitru. Restabilirea armoniei între Sufletul Universal şi cel Individual trebuie să se producă firesc, prin hotărâri conştiente. Ăsta e şi motivul pentru care bonurile de casă nu dau niciodată greş. Pornesc de la opţiunea de cumpărare. Să ştii că Biancăi aproape i-a trecut supărarea. Păi, hai să fim serioşi, prin comparaţie cu Bujor, ai fost un sfânt. Dar lucrurile trebuie lăsate să evolueze firesc. De la Silviu ştiu de Titi Buşan. Zice că i-ar fi făcut şi lui o prefaţă dacă nu i-ar fi pus beţe-n roate femeia aia, vânzătoarea, fosta lui concubină. Sper că îmi dai voie să-i spun Biancăi că ai publicat, nu? Îţi dai seama, acum, când ştie că toată campania asta din oraş e opera ta... Sincer, chestia cu taximetria mă cam speriase şi am fost la un pas să cred că ţi-ai pierdut minţile. Tu, taximetrist? De fiecare dată când mi te imaginam culegând necunoscuţi de pe stradă, mi se făcea pur şi simplu rău. Poate că o să mă judeci, dar într-un moment de slăbiciune n-am putut să rezist şi i-am povestit şi Biancăi.

— Şi ce-a spus?

— „Previzibil." Dar atunci îi sucise minţile porcul ăla. Gata, ce-a fost a fost, deja îmi pare rău că ţi-am spus.

În cap îmi răsuna „Previzibil", „Previzibil", „Previzibil". Mai bine râdea, mă umilea, îmi călca în picioare numele.

Mi se părea nedrept, măcar în amintirea vremurilor noastre bune aș fi meritat să fiu puțin terfelit.

— Adevărul e că individul ăla nu mi-a plăcut niciodată. În ziua în care i-a acceptat cererea, am crezut că leșin. Sincer, cred că a făcut-o mai mult din răzbunare, și asta pentru că încă te iubește. Chiar și profesorului îi lipsesc discuțiile cu tine, de curând a scăpat ceva despre asta. Spune că i-ai fi deschis un nou orizont sau cam așa ceva. Acum vreo două seri eram la ea. A intrat, s-a așezat în fotoliu și, fără nicio legătură, a început să-mi pună întrebări despre reclama ta. Părea foarte interesat să afle ce părere am, cum o văd, ce intuiesc în ea, în sfârșit, îl interesa. Așa că i-am spus. A rămas o vreme pe gânduri, apoi mi-a oferit perspectiva lui. Zicea că întrezărește în ea ceva din negura vremurilor și că taximetristul tău n-ar fi altceva decât un ins care urcă golgota eliberării. De fapt, în cheia asta citește totul, ca un fel de experiență psihedelic transpersonală, experiențe de care zicea c-ar fi fost foarte preocupat la un moment dat și Eliade. Mai spunea că ar fi vorba de o dilatare a eului prin care s-ar iniția contactul cu alte lumi. Îl ascultam amândouă uluite. Ne-a simțit tulburarea și ne-a mărturisit că o găsește cât se poate de firească, pentru că nici el n-a înțeles toate astea decât după ce a consultat un vast material documentar. Cred că era binedispus și cu chef de vorbă pentru că tocmai ce primise o invitație VIP la Zilele Palatelor în Buzescu.

PARTEA A PATRA

Cum spuneam, o serie de vedete şi de personalităţi primiseră invitaţii VIP, dar, ca să fiu sigur, profesorului i se dăduse şi un telefon în care i se explicase că, pentru o mai bună organizare, invitaţii cu adevărat importanţi urmau să fie preluaţi chiar de la intrarea în comună de câte un ghid. Mai mult, aranjasem să îi fie pusă la dispoziţie o maşină. Ştiam prea bine cât adora să-i fie întins covorul. Fusese onorat cu titlul de Cetăţean de Onoare şi decorat ca Ofiţer în grad de Comandor, ceea ce, spunea el, îi deranjase pe invidioşii din breaslă care hotărâseră să-l împingă într-un con de umbră, dovada cea mai bună fiind chiar Academia Română – aceasta îi eterniza statutul de membru corespondent, iar editurile ajunseseră să-i tipărească cărţile în tiraje jignitoare. Ba un editor avusese tupeul să-i arunce că filozofia a murit de mult şi că, dacă îşi doreşte tiraje mai mari, cel mai bine ar fi s-o dea „pe chestii mai cu umor". Se simţea izolat şi persecutat, aşa că invitaţia asta cădea al naibii de bine. Ba chiar adusese vorba şi de reclama mea, lăsând să se înţeleagă cum că în familie aş fi de fapt puţin nedreptăţit.

Niciodată nu mi-a trecut prin cap că o zi de marţi ar putea să aibă o astfel de însemnătate. Şi, cu toate astea, într-o marţi mi-am urcat cartea pe Amazon. Era

o dimineață însorită de octombrie, în care natura revigorată după un duș scurt vibra într-una din ultimele ei sesiuni concertistice. Peste oraș se așternuse un covor pastelat pe care mașini albastre de *cleaning* stradal îl aspirau printr-un sistem complicat de trompe. Restaurantele și barurile dornice de mușterii își înșirau terasele de-a lungul trotuarelor, ademenindu-și clienții cu oferte scrise pe tăbliță cu picior. Nostalgia verii plutea încă deasupra bulevardelor, orașul se aglomerase dintr-odată, parcurile gemeau, iar trecătorii întârziau leneș în fața vitrinelor. Coborâsem geamul, pentru a mă bucura și mai mult de vremea frumoasă. Mă pregăteam, așa că îmi pusesem un CD cu coruri nord-coreene. Pe Bobby urma să-l întâlnesc la sediul de campanie, instalat într-un palat, aflat pe una dintre străzile secundare ale comunei, închiriat de la o familie de romi plecată, cu mic cu mare, în Anglia. Când am ajuns cam la un kilometru de Buzescu, am început să depășesc un șir lung de autocare cu numere de străinătate, staționate în șir indian pe marginea șoselei. Grupuri de turiști în haine multicolore echipați până-n dinți cu aparate foto și camere video se încolonau și o luau spre comună conduși de ghizi specializați, care fluturau stegulețe colorate. Mă deplasam încet, prins într-o procesiune de mașini ce traversa Câmpia Română. Claxoanele țipau, turiști gălăgioși strigau spre autocare și se chemau unii pe alții, un elicopter survola zona, iar mașini de poliție cu girofarurile pornite încercau să-și croiască drum prin cortegiu. Polițiștii de la rutieră se străduiau să fluidizeze traficul prin semne vioaie. După o așteptare lungă, în sfârșit am ajuns în dreptul indicatorului de la intrarea în Buzescu. Trotuarele erau înțesate de turiști, în fața palatelor începeau să se formeze cozi, în gherete special amenajate se vindeau sute de bilete, iar *van*-uri inscripționate cu

logouri mari îşi montau carele de transmisie. Şoseaua era la un pas să fie blocată şi poliţia reuşea din ce în ce mai greu să păstreze libere două culoare de trecere. Cele mai multe dintre palate îşi deschiseseră deja porţile şi stăpânii ieşeau radiind să-şi întâmpine oaspeţii. Dispozitive de securitate asigurau paza. Nimic nu rămânea nesupravegheat, iar în sediul poliţiei fusese amenajat un post de control înţesat de computere, plasme şi monitoare. Pirandele începeau să-şi ia şi ele locul în spatele tarabelor improvizate, încărcate cu suvenire. Ţiganii, cu pălării din fetru negru, chimire late din toval, cămăşi colorate, pantaloni drepţi şi cizme înalte cu bot ascuţit, preluau grupurile pentru un tur organizat, cu itinerariu prestabilit, se făleau, umflau preţurile, cristalele Swarovski se transformau în diamante, iar obiectele poleite, în aur masiv de 12 karate. Încă puţin şi ajungeam la sediul de campanie. Aici palatele erau mai mici şi mai stinghere şi doar imitau opulenţa celor de la drumul principal. Pe Bobby l-am găsit prins într-o discuţie aprinsă cu Elena Dima, *account manager*-ul diviziei de BTL, o fată mărunţică şi simpatică, cu o privire blândă, dar care, când venea vorba de bugete, devenea dintr-odată nemiloasă şi fără suflet. Amândoi aveau mânecile suflecate proletar, doi vajnici revoluţionari construind lumea nouă.

— Suntem excedaţi! mi-a strigat Elena când am intrat. Lucrurile sunt la un pas să scape de sub control. Se anunţă de vreo trei sau patru ori mai mulţi vizitatori decât am estimat. Campania a mers drept la ţintă. Presa internaţională relatează pe bandă rulantă. Toate televiziunile de ştiri transmit în direct. S-a declanşat isteria!

— E adevărat, a spus şi Bobby.Va fi un weekend de foc. Organizarea trebuie regândită. Nimeni nu s-a aşteptat la aşa ceva!

Pentru weekendul palatelor deschise, tot departamentul de BTL fusese relocat în Buzescu. Se aduseseră birouri, calculatoare, imprimante și plasme. Se făceau verificări, calcule, evaluări, statistici, se coordonau echipele din teren prin *handsfree*-uri și se ținea legătura cu dispozitivele de securitate. Din când în când se întâmpla să mai pice câte un nehotărât care până atunci se încăpățânase să-și țină palatul închis, iar acum implora să fie acceptat. Bobby îi trăgea un perdaf zdravăn, iar după aceea, gândindu-se la numărul de turiști, îl accepta, trimițând o echipă pentru a pune cât mai repede totul la punct. Se cerea improvizat, se căutau soluții din mers. Telefonul mi-a bipuit. Andrei. Mă aștepta în față la Fane, așa că i-am lăsat și am pornit-o într-acolo. Cum era de așteptat, palatul lui Fane devenise *hightlight*-ul evenimentului, iar coada de la poartă se întindea pe mai bine de o sută de metri.

— Tu vezi, bătrâne? m-a luat, uluit, când am ajuns. E nebunia nebuniilor! Au rupt zăgazurile, vin valuri, valuri, de parcă o armată întreagă s-a pus în mișcare! A trebuit să parchez la dracu-n praznic! Nicio clipă nu mi-am imaginat că lucrurile vor ajunge aici. Și gândește-te că e încă devreme... curând, poliția o să devieze circulația.

Am intrat. Curtea era plină de curioși, în cea mai mare parte străini. Am urcat scările și primul pe care l-am găsit era Sile, înconjurat de un grup de vizitatori cărora le dădea informații în spaniolă. Cămașa roșie cu tiv de aur îl prindea și-l îmbujora. Sala era înțesată de turiști, dar și de reporteri pregătiți de transmisii live. Cu toții își roteau ochii peste pereți cu răsuflarea tăiată. Andrei era un adevărat geniu. Deși maniera de lucru se inspira din hieratismul picturii bizantine, imaginile păreau vii și energice, la un pas să se desprindă din chingile pereților și să plutească eliberate prin înaltul

încăperii. Scenă cu scenă, era redată călătoria lui Fane în lumea de dincolo într-o secvențialitate clară și riguroasă. Odată terminat, ansamblul lăsa impresia unui traseu inițiatic, în urma căruia subiectul se întorcea transfigurat. Culorile alese sugerau și ele această transformare, primele scene erau lucrate în nuanțe de griuri calde, pentru ca apoi trecerea prin tunel și întâlnirea cu lumina necreată să evolueze într-o cromatică densă și bogată, iar întoarcerea în trup să fie executată în gama scenelor de început. Cât privește organizarea imaginilor, totul era perfect, succesiunea scenelor clară și ușor de urmărit, atmosfera nepământească, iar dozajul cromatic magistral echilibrat. Nimic nu fusese lăsat la voia întâmplării și demonstra viziunea unui mare artist. M-am întors să-l felicit, dar deja dispăruse. L-am descoperit undeva aproape de pilaștrii scării din marmură, prins în bătaia reflectoarelor, cu două camere îndreptate spre el și un reporter care îl intervieva în direct. Era foarte sigur pe el, vorbea relaxat, fără emoție, ca un mare artist a cărui confirmare venise cu mult timp în urmă și pentru care tot ce ține de celebritate sunt doar chestii de rutină. Prietenul meu cel mai bun cu care *share*-uisem vreme de cinci ani sute de *brief*-uri, *art*-ul meu, omul ăsta, vizionarul și misticul meu Andrei, care ani la rând visase să se reîntoarcă acolo unde știa că îi e locul, dăduse lovitura. Cămașa militară kaki și pantalonii din doc îi completau imaginea de artist. Părul lung de ascet, privirea sfredelitoare și vie, obrajii trași și fruntea înaltă îl aureolau. Reporteriţa revenea în rafale cu alte și alte întrebări. Backgroundul de *art director* îi conferea credibilitate și-l transforma într-un caz. Povestea lui era spectaculoasă. Un publicitar de succes ce renunțase la mouse pentru o gheretă, ca apoi să picteze un palat țigănesc. Un sinopsis perfect, un *storyline* cum nu se poate mai bun.

Sufletul îmi era invadat de bucurie. M-am uitat iar în jur. Pe chipurile tuturor se citea uluirea, de parcă le era înlesnit contactul cu o altă realitate, revelată. Cei mai mulți dintre turiști preferau să rămână în hol, până când oamenii de ordine le cereau să părăsească sala pentru a introduce următorul grup. Am ieșit și eu în curtea înțesată de lume, am dat roată palatului și m-am retras într-un colț să-mi aprind o țigară. Vedeam căruța cu coviltir în jurul căreia roia o duzină de turiști japonezi, iar ceva mai încolo am zărit-o pe Mama Desfăcătoarea, care amesteca cu o lingură uriașă fierturi misterioase într-un cazan uriaș. Din când în când se oprea, lăsa lingura în cazan, își punea mâinile deasupra fierturii și bolborosea ceva, apoi își aranja puțin baticul și își mângâia cozile care-i curgeau drepte peste pieptul uscat, smucea de lingură și o lua iar cu amestecatul. Grupuri, grupuri făcuseră roată în jurul ceaunului. Telefonul mi-a vibrat în buzunar. Era Bobby. Se uita pe un program de știri și îl vedea pe Andrei înconjurat de reporteri. Aflase că el era autorul picturii și lua totul ca pe o publicitate în plus adusă evenimentului.

— Ce să spun, dacă aș fi un tip rigid, aș putea spune că ne fură caimacul. Tot focusul e în clipa asta pe pictura aia a lui. Pe de altă parte, trebuie să recunosc că e *hightlight*-ul de care aveam nevoie. Așa că prefer să văd partea plină a paharului, mai ales că lucrurile merg al naibii de bine. Până în clipa asta, site-ul a ajuns deja la un milion de vizite, ceea ce e un record absolut. Am văzut deja trei interviuri, unul pe CNN, altul pe DW și altul pe BBC. În fiecare dintre ele vorbește și despre tine, despre o carte pe care ai fi pus-o pe Amazon. Mai spune că ai fi un fel de guru și că fără tine n-ar fi reușit să ajungă la Fane Pungă și nici să-i picteze palatul.

Mi-am terminat ţigara, am lăsat-o pe Mama Desfăcătoarea în mijlocul happeningului ei, mi-am făcut loc prin mulţime şi am ieşit în stradă. Buzescu arăta ca Times Square de Anul Nou. Mulţimea invadase străzile şi până la urmă poliţia fusese nevoită să devieze traficul. Cum mai erau două ore până când domnul Mavrodin avea să ajungă în Buzescu, am hotărât să iau la rând palat cu palat. Imaginaţia ţiganilor depăşea orice limite. Carpete cu răpirea din serai, cerbi la izvor ori picturi cu peisaje idilice coexistau cu plasme de nouă generaţie şi reproduceri egiptene, iar mobilierul imitaţie stil cu piesele IKEA. Covoare imense acopereau podelele trase în parchet de esenţă scumpă şi sobe crenelate din teracotă arsă sprijineau ca nişte contraforţi pereţii. Pe lângă paturile largi şi somptuoase din dormitoarele nupţiale, şalupa mea car alegoric nu era decât un pat de campanie. Pereţii erau vopsiţi care în nuanţe de roz, care în ciclamen, care în portocaliu. Decoruri florale, capete de cerbi împăiaţi ori suite de îngeraşi din ipsos marcau culoarele lungi. Dar, dintre toate, cele mai spectaculoase mi se păreau bucătăriile – dulapurile lor colorate îmbrăcau din pardoseală până-n tavan pereţii, ca bordul unei nave SF. Delirul fascina, iar turiştii declanşau camerele în ritm mitraliat. Bobby suna, era cu totul remontat, cerea impresii şi mă felicita. Agenţia era salvată, campania de promovare fusese deja selectată la două festivaluri importante, de unde avea convingerea că urma să recoltăm un geamantan de premii. De peste tot, veneau felicitări la scenă deschisă. Da, Benson revenise acolo unde îi era locul. Însuşi prim-ministrul anunţase că avea să apară, pentru a le transmite un mesaj de apreciere şi încurajare membrilor etniei. Presa internaţională vuia, iar Andrei era vedetă. Enigma rămânea însă Fane Pungă, proprietarul palatului

şi comanditarul picturii, care, în mod ciudat, preferase să rămână până în clipa aia în camerele lui. Spre deosebire de presă, care aştepta cu înfrigurare apariţia lui Fane, eu aşteptam ora când în Buzescu avea să intre familia Mavrodin, împreună cu Adela şi Silviu Soare. Profesorul hotărâse să dea curs invitaţiei. Bianca o chemase şi pe Adela, care bineînţeles că îl adusese pe Soare. Ei doi aveau o chimie specială, zodiile şi ascendentele se potriveau perfect, cifrele astrale le erau ca sudate, iar aurele li se îngemănau într-o nuanţă unică de violet. Mi-am continuat plimbarea şi am ajuns în curtea lui Cameo Saridon, un ţigan excentric chiar şi pentru Buzescu. Alături de Fane, se număra printre cei câţiva ce reuşiseră să învingă demonul cu propriile lor arme. Imediat ce izbucnise criza, îşi băgase banii într-o reţea de case de amanet, care în scurt timp ajungea să se întindă în toată ţara, iar acum învârtea banii cu lopata. Pe fiică-sa aia mare cică ar fi dat-o după un maharajah indian, iar acesta avea să apară în Buzescu foarte curând şi, împreună, să dea o petrecere de cinci zile şi cinci nopţi, un fel de săptămâna nebunilor, în care maharajahul voia să îngroape Buzescu în bani. Pentru a face proba, Saridon se gândise să ofere un mic *preview* din nebunia ce avea să urmeze şi răsturnase pe masa din sufragerie o parte din colanele şi cocoşeii lui, cu totul cam la 30 de kilograme de aur, iar alături aşezase o ramă digitală cu picior, în care rulau poze cu fiică-sa şi maharajahul plimbându-se pe un elefant, înconjuraţi de o suită cu tunici şi turbane albe. M-am uitat la ceas. Timpul zburase şi nu mă mai despărţeau decât 20 de minute de ora la care aveam să-i preiau pe Mavrodini – pentru că eu aveam să le fiu ghid –, aşa că am ieşit din palat şi am luat-o spre marginea comunei. În stradă, valurile de turişti opuneau rezistenţă, luptam împotriva

curentului şi uneori mă simţeam tras înapoi. Ţigănci tinere ghiceau viitorul umflând onorariile, iar prin curţi bătrânele vindeau leacuri vrăjitoreşti. În faţa porţilor, bunici mustăcioşi ocupaseră băncuţele şi se lăsau fotografiaţi. Dacă însă încercai să-i descoşi ceva mai mult, o dădeau cotită, se ridicau şi dispăreau prin curţile lor. Mai aveam puţin şi ajungeam la locul stabilit. Ştiam că, în spiritul adevărului, Adela îi pusese la punct pe toţi cu privire la noua mea situaţie. Unde mai pui că Andrei se încăpăţâna să vorbească în toate interviurile despre cartea mea. Luptând cu valurile de turişti, am reuşit până la urmă să ajung la marginea comunei, unde câţiva agenţi încercau să pună cât de cât ordine în haosul general. Scrutam autocarele care luaseră cu asalt şoseaua, căutând maşina Mavrodinilor. Cine ştie, poate că o bună parte din viitorul meu se găsea în clipa aia în ea. Domnul Mavrodin, care mă admira, nevastă-sa, care îşi asuma reevaluările soţului, Bianca, pe care o iubeam, iar într-o altă maşină, un cuplu de nebuni hotărâţi să-mi orchestreze şi să-mi manipuleze destinul. Foarte curând aveam s-o revăd pe Bianca, după mai bine de şase luni, în care viaţa-mi executase o lungă serie de opturi, iar eul meu fusese descuamat strat cu strat. Acum însă beneficiam de o nouă carte de vizită şi de o nouă identitate, capabile să şteargă cu buretele orice trecut criminal. Ba eram chiar şi autor. De fiecare dată când rosteam „autor", simţeam cum cerul gurii mi se şi umplea de o aromă plăcută. Tocmai mă lansasem spre viitorul meu cu două sute la oră, hotărât să-l supun. În sfârşit, am reuşit să dibuiesc maşina. Bianca m-a văzut prima. A schiţat un uşor surâs pe care-l cunoşteam atât de bine şi care mă fascina, un surâs fin, pe cât de indefinit, pe atât de precis. Din miile de posibilităţi, era singurul care îmi spunea ceva concret, clar, imediat. Ideea mea despre

sublim rămâne strâns legată de acest surâs atât de suficient sieşi şi care se disloca doar pasager spre mine, pentru ca apoi să revină şi să se regăsească în sine, o fantastică soteriologie prin care un chip angelic reuşea o transcendere prin universul materiei. Cum vreme de trei ani o studiasem fascinat zi de zi şi noapte de noapte, eram deja un expert, iar zâmbetul ăsta îmi dezvăluia totul. Capitulase de mult şi mă aştepta să o salvez, să o salvez de ceilalţi, dar mai ales de mine cel dinainte, de copywriter şi de taximetrist, dar şi de individul ăla hidos şi lamentabil, scobindu-se în nas seară de seară vreme de două luni, lipit de ecranele televizoarelor. Îmi cerea să o salvez de Bujor, care o amăgise profitând de o vulnerabilitate pasageră, şi, în general, de toată lumea asta perfidă. Dar surâsul ăsta delicat şi suav îmi spunea şi altceva, ceva ce restabilea întru totul legătura dintre noi şi care suna cam aşa: „Am obosit să sufăr... mă abandonez ţie". Curând, domnul Mavrodin mă zărea şi el. Simţeam că de ceva vreme îi stătea pe limbă un lung şir de întrebări despre arta reclamei. Doamna Mavrodin, Adela şi Soare mi-au făcut şi ei semne cu mâna.

— Domnule profesor, sunt fericit să vă reîntâlnesc, am spus, apropiindu-mă. A trecut ceva timp...

— Într-adevăr, a trecut... de multe ori, timpul îşi are legile lui, pe care, deşi nu reuşim să le înţelegem, ne vedem obligaţi să le acceptăm.

— Câtă dreptate aveţi... haideţi să vă arăt împărăţia, le-am spus, salutându-i pe toţi şi întinzându-le câte un *badge* de invitat special.

Chestia asta cu timpul care ar avea legile lui nu era o formulare tocmai rea, mi-am spus, şi asta pentru că, de când mă ştiam, dinamica mea interioară despica timpul în două, în trecut şi în viitor, doar pentru că

prezentul, ca interval, îmi aluneca de cele mai multe ori printre degete, retrăgându-se în propria istorie, ori dimpotrivă, îmi scăpa, făcând un pas curajos spre ceea ce nu era încă, iar unele dintre momentele mele cele mai frumoase ajunseseră să cadă victima acestei cronofagii. Era ca şi cum amestecul ăsta de trecut şi viitor nu era decât o permanentă negociere între două bande care-şi disputau acelaşi teritoriu. Jocurile nu erau niciodată făcute, raporturile de forţe rămâneau nesigure, iar strategiile pe teren, în permanentă schimbare. În clipa aia însă, lucrurile nu mai stăteau aşa, trecutul şi viitorul meu se sudau într-un singur conglomerat, luând forma unui prezent continuu şi uniform ce se strecura sub comanda mea printre palatele din Buzescu. Profesorul părea în mare formă. Îmi spunea că haosul şi dezordinea din Buzescu ar vorbi de fapt despre reprimare, despre acea libertate pierdută care duce inevitabil la pierderea rigorii. Istoria milenară îşi pusese amprenta, iar ostentaţia palatelor pe lângă care treceam nu era nimic altceva decât o formă de răzvrătire sublimată. Am căutat spre Bianca. Nu, nu ratasem nimic fundamental. Îmi descărcase chiar şi cartea de pe Amazon. Toate astea puteam să i le citesc în strălucirea ochilor.

Timpul trecuse repede, se făcuse deja 4:20, aşa că, după cum convenisem cu Andrei şi cu Fane, am îndreptat întregul grup spre palat. După ce am trecut pe lângă şirul lung de turişti înşiraţi pe trotuar, ne-am oprit în faţa celor două porţi mari, suflate în aur. Două *van*-uri ale unor televiziuni de ştiri flancau porţile, iar echipe de câte cinci-şase oameni pregăteau ultimele detalii pentru transmisii. Am arătat *badge*-urile şi am intrat. Soare preluase iniţiativa şi, cu pieptul împins înainte eroic, deschidea drumul, făcându-ne loc prin mulţime. Am urcat scările largi, din marmură verde de India, şi

în sfârşit am intrat în palat. Sala era plină ochi. Pe Andrei l-am găsit foarte aproape de locul în care îl lăsasem cu ore bune în urmă, sub reflectoare, răspunzând rafalelor de întrebări. Părea energic, senin şi binedispus. Undeva, mai retrasă, am descoperit-o şi pe Ioana. Era chiar mai emoţionată decât în ziua în care hotărâse că el era omul ce-i fusese hărăzit de Dumnezeu. La câţiva paşi, Sile şi nevasta româncă dădeau explicaţii unor italieni. Lângă scară, Gianni bătea maneaua pe limba balustradei şi, amestecaţi prin mulţime, i-am zărit şi pe cei doi cumnaţi ai lui Fane şi pe Mama Desfăcătoarea. Am căutat apoi spre profesor, spre doamna Mavrodin, spre Bianca, spre Adela şi spre Silviu Soare. Aveau, cu toţii, ochii ridicaţi şi contemplau, uluiţi, pictura.

— E opera lui Andrei, am spus apropiindu-mă de Bianca. Uite-l acolo, prins încă de dimineaţă în interviuri.

— Cum, vrei să spui că el a pictat toate astea?

— La început şi eu am crezut că e imposibil, dar uite că în şase luni a reuşit să dea totul gata. Îţi mai aminteşti că visa să picteze o biserică? Ei bine, asta e biserica lui!

— Din câte văd, sunt scene din viaţa de dincolo...

— Da, Fane Pungă, proprietarul palatului, a trecut prin moarte clinică cu vreo doi ani în urmă şi, când a ieşit din spital, a hotărât să-şi picteze pe pereţi cu tot ce-a trăit dincolo.

— N-am mai văzut niciodată aşa ceva! Nici măcar în albume! E pur şi simplu magnifică!

— Şi asta nu e tot. Are deja vreo 40 de angajamente, dar, la cum evoluează lucrurile, nu cred să mai ajungă să le picteze vreodată. De dimineaţă e pe toate televiziunile de ştiri şi au început să-i curgă oferte din toate colţurile lumii.

— Tu ai aranjat toate astea, nu-i aşa?

Știam, reușita lui Andrei se proiecta și asupra mea. Pentru Bianca, orice se întâmpla în clipa aia în Buzescu avea legătură cu mine, pornea de la mine și se întorcea la mine, ca un bumerang.

Soare s-a tras și el mai aproape. Dintre toți, părea cel mai puțin interesat de pictură, privea mai mult în podea și părea îngândurat.

— E o energie ciudată aici, mi-a șoptit. De când am căzut din tren, simt imediat dacă locul e pe plus sau pe minus. Ia stai!

A închis ochii, a dat capul pe spate, a tras adânc aer în piept, apoi i-a deschis la loc.

— Legătura mea! E aici! a pufnit ca o locomotivă. Da, e aici, sunt sigur de asta, și încearcă să comunice!

A închis iar ochii și a inspirat până-n rărunchi.

— E ceva ciudat aici...

— Și eu simt ceva... l-a prins de mână Adela. Pictura asta... dacă te uiți atent, sunt douăsprezece scene și fiecăreia îi corespunde o zodie. E ca o poartă. Trebuie să fac câteva poze.

A scos telefonul și a început să fotografieze de jur împrejur pereții.

Soare a tras încă o dată aer în piept și a întins palmele. După ce a terminat cu pozele, Adela a băgat repede telefonul în geantă și și-a lipit palmele de ale lui.

— Știi cumva cine a realizat toate astea? m-a întrebat domnul Mavrodin, apărut din mulțime la braț cu doamna, parcă întorși dintr-un tur muzeal.

— Prietenul meu Andrei Stoianov, fostul meu *art director* de la Benson; am lucrat împreună vreme de aproape cinci ani. E cel de acolo.

— Cel cu părul lung, care dă interviuri? Va trebui neapărat să vorbesc cu el. Pare lucrarea unui om care a pătruns adânc în fibra etniei. N-ai de unde să știi, dar

studiul meu a luat-o de la o vreme într-o direcţie nouă, transformându-se mai degrabă într-o monografie a spiritului şi simţirii rrome. Tot cercetând izvoadele la Biblioteca Academiei, am ajuns să înţeleg că rostul meu nu e cel de istoric, sunt destui pregătiţi pentru o astfel de muncă, ci mai degrabă să sondez cât mai îndeaproape specificul unei mentalităţi colective, să înţeleg obiceiurile, felul său de a simţi şi a gândi. De aceea te-aş ruga să ne pui cât mai curând posibil în legătură cu artistul. Aş vrea să port o discuţie cu el. Demonstrează o abordare cu totul nouă, de care sunt sincer interesat.

În sfârşit, Andrei a scăpat de sub bliţuri, a luat-o de mână pe Ioana, s-a apropiat de noi.

— Dumneavoastră sunteţi autorul picturii, l-a întâmpinat domnul Mavrodin. E o realizare impresionantă. Felicitări! Îmi aduc aminte ce mi-a spus odată maestrul Ştefan Danciu, pictorul. Talentul îngemănat cu inteligenţă şi ambiţie, vrei, nu vrei, duce la măiestrie. Este şi cazul dumneavoastră. Aţi reuşit o lucrare despre care sunt sigur că se va vorbi mult...

— Vă mulţumesc, totuşi trebuie să ştiţi că fără Mihai nimic n-ar fi fost posibil. E părintele ei spiritual, de fapt al întregii întâmplări de aici. Apropo, să ştii că televiziunile aleargă după tine, s-a întors spre mine. Aşteaptă-te la o lungă serie de interviuri.

Telefonul i-a zbârnâit scurt.

— Gata! Coboară, Fane, a spus şi mi-a făcut semn cu ochiul.

— Fane Pungă, proprietarul palatului, am explicat pentru ceilalţi.

În toate interviurile, nu uitase să anunţe că Fane Pungă, personajul central din pictură, comanditarul şi proprietarul palatului, avea să coboare din apartamentul

lui la 16:30, ceea ce făcuse ca presa să se adune în holul mare şi toţi ochii să fie aţintiţi spre scara masivă din marmură albă. Din paginile de net reieşea c-ar fi fost unul dintre liderii comunităţii, un personaj controversat, un fel de cap interlop, a cărui viaţă ascundea multe umbre. Uşor, toată rumoarea s-a stins, acoperită de o linişte încordată. Bianca mi-a căutat privirea. Transformasem Buzescu în Disneyland. Un singur semn al meu şi ar fi putut fi ras şi reconstruit în varianta incaşă. În dreapta, Adela şi Silviu Soare se ţineau strâns de mână. Bliţurile începuseră să se declanşeze, camerele să înregistreze, *boom*-urile fuseseră ridicate peste mulţime ca nişte trafalete la lucru, iar tehnicienii făceau eforturi să protejeze cât mai bine aparatura şi cablurile de transmisie de marea de turişti. La poartă, echipele de ordine opriseră afluxul, aşa că în stradă transmisia se urmărea pe interfeţele telefoanelor. Tot Buzescu se oprise în loc. Dinspre capul scării au început să se audă paşi, iar pe platforma de legătură dintre parter şi primul etaj a apărut silueta corpolentă a lui Fane. Purta costum de Elvis, identic cu cel de acum 50 de ani, când, urcat pe cutia din lemn, îi întâlnise pe tânărul bursier Mavrodin şi pe marele savant. Mâna dreaptă şi-o bandajase într-o faşă de tifon prinsă pe după gât, iar în stânga ţinea o chitară. Costumul alb, bătut de sus până jos în pietre mari şi strălucitoare, prinse în monturi nichelate, urmărea linia generoasă a pântecului. Peste şolduri îşi petrecuse un cordon lat prins în găici, în timp ce pulpele gemeau sub strânsoarea pantalonilor care se evazau sub genunchi. Un guler tare urca până la rădăcina obrajilor, iar două manşete apretate şi întoarse se opreau imediat deasupra încheieturilor. Nasul mare şi borcănat era ascuns de o pereche de ochelari de soare cu rame groase, argintii,

de sub care se răsfrângeau în lături două nări late. Peste maxilarele cărnoase se prelingeau niște favoriți falși, până la jumătatea obrazului. Pe cap purta o perucă sintetică de culoare neagră, care strălucea în lumina reflectoarelor, iar pe fiecare deget câte un ghiul. Ajuns la jumătatea scării, s-a oprit. Și-a rotit privirea în jur, parcă uitându-se după ceva anume. Andrei a ridicat o mână, iar Fane, văzându-l, a început să coboare din nou. Se mișca greu, treaptă cu treaptă, fixând locul în care ne găseam. Odată ajuns jos, și-a făcut loc prin mulțime și s-a apropiat. Andrei i-a făcut un semn, arătându-i discret spre profesor, apoi s-a dat la o parte.

— Știi cine sunt? a întrebat Fane, scoțându-și ochelarii și sfredelindu-l pe profesor.

Profesorul era șocat. Nu înțelegea nimic.

— Atunci, ia uite-aici, a spus din nou Fane și a scos fotografia care îi imortaliza împreună în Chicago.

Profesorul a rămas pentru câteva clipe înmărmurit, cu ochii în fotografie.

— Nu cumva... Stai! a exclamat.

— Chicago, 1963. Fane Ghioriţu, zis și Pungă. Tu ești studentu' ăsta d-aici. Raul.

Domnul Mavrodin se făcuse palid. Cerceta fotografia și tot nu-i venea să creadă.

— Să fie adevărat, să fii chiar tu?

— Sunt.

Se găseau cam la doi pași unul în fața celuilalt, între ei doar desenul în linii frânte al pavimentului și chitara pe care Fane o sprijinise între timp de podea. În jur, familiile, ziariștii și zecile de turiști. Cu toții simțeau că se întâmplă ceva. Mama Desfăcătoarea se apropiase și ea, făcându-și loc cu coatele, și acum căsca gura. Chipul doamnei Mavrodin se făcuse foarte palid. Andrei, Adela, Ioana așteptau și ei uimiți. Singur Soare părea

distrat. Un surâs ciudat ca un firicel subţire îi aluneca peste buze.

— Vino aici, Fane, să te îmbrăţişez! şi profesorul a deschis, dintr-odată, larg braţele.

O lacrimă i s-a prelins pe obraz. Îşi ţinea cu greu firea şi abia mai putea să vorbească. Fane i-a dat chitara lui Sile, şi-a dat peste cap faşa falsă cu care îşi prinsese mâna dreaptă şi şi-a deschis braţele. Au făcut un pas unul spre celălalt şi s-au strâns în braţe. Pe nesimţite, Bianca s-a lipit şi ea de braţul meu. Pe doamna Mavrodin şi pe Adela le podidise plânsul, singur Soare rămăsese parcă la fel de absent.

— Raulule! Bă, ăştia toţi! Omu' ăsta mi-a salvat viaţa! a răcnit întorcându-se, dintr-odată, spre mulţime.

Vocea îi tremura şi era roşu ca racul. Guşa de pelican i se umflase şi mai tare sub gulerul înalt al costumului, iar tâmplele zvâcneau, gata să pocnească.

— Ca să s-audă la toţi! Omu' ăsta m-a luat de pe drumuri! Ca să ştie toată lumea şi d-aici, şi de peste tot. Şi asta Fane n-a uitat şi n-o să uite! Fă pirando, bă Sile, de câte ori nu v-am zis io de student? Şi de câte ori nu v-am mai zis că cea mai mare bucurie înainte să mor e să-l găsesc şi să-l aşez în capul mesei, ca pe un frate? E, uite că ziua aia a venit! Eşti binevenit la mine acasă, Raulule!

— Mitul eternei reîntoarceri, a şoptit profesorul mai mult pentru sine, apoi, cu voce plină, puternică. Bine te-am regăsit, Fane! Să ştii că e cea mai mare bucurie pe care mi-a fost dat s-o trăiesc în ultimii 40 de ani! Lasă-mă să ţi le prezint pe fiica mea şi pe soţia mea. Bianca, Maria, veniţi aici, dragile mele!

Bianca s-a desprins şi s-a dus lângă taică-su. Doamna Mavrodin s-a apropiat şi ea.

— Soţia mea, Maria, iar ea este Bianca, fiica mea.

Fane a zâmbit strâmb, a dus două degete la gură şi a fluierat.

— Fă, Desfăcătoareo, Sile, Gianni, ia faceţi-vă-ncoa de pă unde sunteţi, că vă ia dracu'!

Întâi a apărut Sile, după aia Gianni şi ultima Desfăcătoarea, care în clipa aia a dat pentru prima oară cu ochii de Adela.

— Să mă trăsnească de matale nu eşti dom'şoara Adela! a strigat.

Adela i-a zâmbit şi i-a făcut semn cu mâna, de genul „vorbim noi două despre asta mai încolo, avem tot timpul".

— Nevastă-mea, Desfăcătoarea. Şi ăştia e băieţii mei, Sile şi Gianni.

Profesorul a salutat-o pe Desfăcătoarea înclinând capul, iar celor doi le-a întins, pe rând, mâna.

— În sfârşit, a dat Dumnezeu! a răsuflat Fane.

— În sfârşit! a spus şi profesorul.

— De când te caut... Am auzit că ai ajuns profesor mare, mai mare ca bătrânu'!

— Nu sunt mai mare, a răspuns domnul Mavrodin. Nimeni nu poate fi mai mare. O operă ca a lui e greu de egalat. Am încercat doar să-mi aduc şi eu modesta contribuţie.

Fane părea incomodat de toată agitaţia din jur. Toată nebunia asta îşi atinsese scopul, marea reîntâlnire fusese transmisă live, iar palatul era subiect de ştiri. Acum, toate astea trebuiau să se încheie.

— Şi acu', gata! Toată lumea afară, că vreau să rămân cu ai mei! – a urlat, dintr-odată, peste mulţime.

În sală s-a stârnit rumoare.

— Afară, bă, toţi! Hai, până nu mă ia nervii dă tot! De acu', avem de vorbit d-ale noastre. Bă Sile, ia scoate-i d-aici!

Câțiva ziariști și-au asmuțit microfoanele, încercând să-l mai provoace cu o serie de întrebări, dar Sile le-a tăiat-o șuierând printre dinți.

— Ce, bă, nu s-aude? Gata, s-a-nchis!

Apoi s-a desprins de grup și, ajutat de cumnat și de Gianni, a început să împingă mulțimea spre ieșiri.

Desfăcătoarea s-a apropiat de Adela și a luat-o de mâini.

— Frumusețea mea frumoasă! Și pe tine te știu, minunatule, a făcut către lungan.

Dar Soare n-a mai reușit să răspundă, căci dintr-odată s-a prăbușit la pământ. Sile s-a apropiat în fugă și i-a împins repede un jilț. Adela a dat să cheme Salvarea, dar Soare a refuzat printr-un gest hotărât. Ce avea el nu putea fi tratat de niciun doctor. I se arătase cine era entitatea de dincolo. Din când în când se zgâlțâia ca și cum ar fi fost străbătut de electroșocuri, care alternau cu scurte pierderi de cunoștință. Picioarele și brațele îi zvâcneau, își revenea și bolborosea într-o limbă necunoscută. Degetele osoase, cu falange mari, mușcau din căptușeala jilțului. De sub cămașa de culoare crem pe care Adela avusese grijă să i-o desfacă la primii nasturi, se zbătea în spasme un piept lat și păros. Pe gâtul puternic câteva vene se învârtoșau, iar fruntea i se îmbrobonise toată. Cu capul sprijinit de spătar, căuta înspre tavan, parcă încercând să-l străpungă. În stânga, cu o mână pe umărul lui, Desfăcătoarea începuse un fel de invocație. Din când în când, ridica palmele, făcând tot felul de semne, în timp ce Adela, aplecată peste el, îi tampona fruntea udă. Cu toții eram strânși în jurul jilțului. Sile, nevastă-sa, Gianni și cei doi cumnați erau și ei foarte aproape.

— Acum știu... știu în sfârșit cine e...

— Liniştește-te, dragul meu, încerca Adela, umezind din nou batista într-o sticlă de apă adusă în grabă de Raluca, soţia lui Sile.

— Nu, dragostea mea, trebuie să înţelegi, toţi trebuie să înţelegeţi... acum, în sfârşit, ştiu... liceul... totul capătă un sens nou, totul se schimbă... sâmbătă, la emisiune, voi dezvălui totul, absolut totul... dragostea mea, mă ajuţi?

— Desigur, dragule, dar acum linişteşte-te. Ai nevoie de puţină odihnă.

— Nu, dimpotrivă! a zvâcnit să se ridice, dar s-a prăbuşit la loc.

— Luaţi-vă toţi de mâini şi faceţi un cerc în jurul meu! a somat, văzând că toate eforturile lui sunt în van. Acum!

— Dragul meu...

Dar Soare rămânea de neînduplecat.

— Acum! Luaţi-vă cu toţii de mâini, vă cer! Aşa. Acum închideţi ochii şi gândiţi-vă cu toţii la el.

— Ar trebui să ne spui mai întâi la cine ne gândim...

— N-avem voie să rostim nume. Fiecare gând de-al vostru să-i pătrundă spiritul. Hai să nu mai facem pe proştii, ştim cu toţii cine e. Rămâneţi aşa, iar eu am să încerc să mă conectez.

Somase cu atâta autoritate încât, culmea, până şi Fane se prinsese în cerc. Mai mult, atât el, cât şi Desfăcătoarea, Adela sau domnul Mavrodin păreau foarte lămuriţi în legătură cu entitatea celestă la care făcea referire.

Cât despre mine, m-am prins la rândul meu în cerc, am închis ochii şi am început să mă gândesc la garsonieră. M-am văzut pe canapeaua mea extensibilă cu arcurile ei moi, în mână cu cel de-al doilea volum din *Istoria credinţelor şi ideilor religioase.* Adevărul e că trecuse ceva vreme de când nu mai fusesem străfulgerat de nicio nouă epifanie care privea figura marelui savant.

Nu cu mult timp în urmă, ori de câte ori se întâmpla să deschid vreo operă scrisă de el, îl și simțeam dintr-odată acolo, foarte viu și prezent. Asta mă făcea să inspir adânc pentru a mă umple de spirit, ca, după ce scoteam aerul din plămâni, spiritul să rămână intact în mine. Firesc, la început opera fusese puntea de legătură dintre mine și el, dar cu timpul relația evoluase într-atât încât, în câteva rânduri, mi se păruse că îmi sugerase de acolo, din tavan, cum că certurile mele cu Bianca, în care foloseam un limbaj viu și colorat, ar fi fost totuși cam prea violente. Se arăta însă foarte îngăduitor cu privire la zbenguielile noastre nocturne. Cu toate că de ceva vreme scârțâitul surd al canapelei fusese înlocuit de bufnetele înfundate ale patului-șalupă, dinamica rămăsese cam aceeași și mi-l imaginam sus, undeva deasupra noastră, pufăind din celebra lui pipă și încercând să priceapă resorturile care ne puneau în mișcare, neuitând să treacă toate concluziile într-un mic carnețel. Îl mai vedeam apoi luând masa, duminică de duminică, alături de noi, în mica bucătărie. Erau ritualicele mese în trei, când ai casei se adună împreună. Bianca obișnuia să pună mâncarea în trei farfurii și aprindea bețișoare plăcut mirositoare. Discuțiile se purtau întotdeauna într-un registru elevat. Vorbeam despre artă, despre ultimele expoziții văzute, despre cultura urbană, despre teribilul succes al lui Kapak, despre piese de teatru sau filme. Totul se încheia cu un expozeu la un pahar de vin roșu în legătură cu succesul viitoarei mele cărți. Mă întreceam pe mine, iar ideile curgeau ușor, una după alta. Povesteam despre taximetriști, despre Victor, despre chelneri, despre lupta de clasă și despre confruntările lor violente. Bianca punea întrebări, căuta soluții, mă informa cu privire la cadrul legislativ în care ar fi putut să aibă loc o eventuală inculpare a lui Victor, dar și cum l-aș fi

putut scăpa de brațul lung al legii. Îmi organiza personajele împrăștiind pe masă rotocoale din cocă. Avea un teribil simț al conflictului. Odată masa terminată, strângea farfuriile și le spăla. Dintr-odată, mi-a venit în minte ziua în care părăsisem garsoniera. Un februarie apăsător, cu un cer plumburiu gata să cadă. Doi băieți vânjoși cu salopete gri și șepci albastre încărcau ultimele piese de mobilier într-o mașină specială pentru transporturi. Bianca se găsea deja la noul apartament, în timp ce eu rămăsesem să-l aștept pe nea Zamfir pentru a-i lăsa cheile. Rămas singur în camera goală, am început să dau roată cu pași mari și să-mi amintesc momentul în care intrasem pentru prima oară acolo și aflasem că marele savant s-ar fi putut să fi trecut pe acolo. Asta mă făcuse să cred că doar locuind acolo era ca și cum aș fi întreprins la rândul meu ceva major, important, absolut. Acum regretam că plecasem cam prea ușor, mult prea ușor, acceptând corvoada ratelor și biciul săptămânal al citațiilor. Dar nu-i nimic, rămâneam optimist. Foarte curând aveam să descopăr și cel de-al șaselea număr al algoritmului lăsat de Radu Racovian și, cu banii din premiu, urma să cumpăr garsoniera, chiar dacă pentru asta ar fi trebuit să dau de trei ori prețul.

Știam că în dreapta mea Bianca se gândea și ea la el. Viața în garsonieră și fotografiile din Chicago o determinaseră să și-l asume ca pe o celebritate parte din familie, o figură apropiată față de care își putea permite familiarități. Cel mai probabil se imagina în mica bucătărie în L tăind pe tocător câteva legume sau poate trăgându-și o pereche de mănuși și deschizând trapa cuptorului. Sub atenta supraveghere a marelui spirit ce elabora deja taxonomia latinească a ingredientelor, trăgea o tavă în care aburea o plăcintă de dovleac. Și ce relevanță mai aveau oare în ziua de azi denumirile

latinești ori istoricul culinar al legumei? – se revolta. Erudiția fără simț practic e doar apă de ploaie! Și ea, la fel ca taică-su, se încăpățâna să nu țină cont că lumea se schimbă! Concursurile „Cine știe câștigă" nu mai interesează pe nimeni. Ce mare scofală să știi pe dinafară denumiri, rădăcini sau genealogii acum, când le găsești pe toate pe Google. Pentru a-l face să priceapă mai bine, i-l dădea exemplu pe Kapak. El, da, simțea metafizica momentului, avea intuiție și discurs. Periile lui de closet îl proiectaseră direct în elita artistică și-i aduseseră celebritatea. În ce privea scrisul însă, cel mai bun exemplu eram eu. Romanul meu – atenție, după o idee de Bianca Mavrodin – avea să facă senzație. Victor era un personaj vital, dispus la martiraj, căruia i se opuneau taximetriștii și chelnerii sau diverse reziduuri sociale. Simplu, clar și fără compromis. Un astfel de discurs la vremea potrivită i-ar fi prins bine și lui... acum însă era, din păcate, prea târziu. Astfel de dialoguri aveau loc în bucătărie ori de câte ori gătea și, când se întâmpla să le surprind, izbucneam amândoi în hohote. Alteori, când era în toane proaste, izbucnea și acuza o influență nefastă în ce-l privea pe taică-su, căruia i-ar fi sucit complet mințile, atunci, la Chicago. Blama cultul în care fusese crescută și care stârnea în ea dorința de răzbunare, în care inculpa, acuza și condamna. De fiecare dată, același proces rece și tăios ca o execuție. Era nemiloasă și refuza să se lase impresionată de profilul intelectual, așa că din bucătărie îl izgonea în baie, din baie în cameră, iar din cameră pe balcon. Întors acasă, deschideam larg ușile și-l primeam înapoi. Tot jocul ăsta ne amuza teribil. Mie-mi trebuia un mit, iar Biancăi, un acuzat de serviciu.

Am trecut la profesor. În ce-l privește, lucrurile erau mai degrabă simple. Pe el nu-l încercau deloc sentimente contradictorii, ci doar o vibrantă admirație. Până la urmă,

poate că Bianca avea şi ea dreptatea ei, da, se putea spune că viaţa profesorului gravitase în jurul acelei mari întâlniri care avusese loc atunci, în urmă cu mai bine de 40 de ani. Şi, uite, Fane apăruse acum, de nicăieri, să închidă cercul. Totul se întâmplase prea repede şi era încă în stare de şoc. Mâinile îi tremurau şi răsufla greu. Se putea oare ceva mai neaşteptat, mai adânc şi mai emoţionant decât reîntâlnirea asta? Ani buni şi-o imaginase în taina biroului lui, dar cu timpul renunţase să mai spere, aşa cum un om aflat la asfinţitul vieţii învaţă să-şi accepte destinul. Ţiganul ăsta nebun, care-şi pictase palatul cu scene din lumea de dincolo, venea să facă lumină într-o chestiune pe care nicio filozofie n-avea vreodată s-o rezolve. Fane îi fusese trimis drept călăuză, plutaşul care avea să-l treacă Acheronul.

Fane. Sunt sigur că şi el se gândea tot la Chicago, la clipele petrecute în bucătăria apartamentului din Woodlawn Avenue, unde Mircea Eliade îl aşezase de atâtea ori la masă ascultându-i poveştile despre şatra şi ţiganii lui şi turnându-i un deget de whiskey ori de câte ori îl simţea că se poticneşte. De când fusese în moarte clinică şi trecuse dincolo, toate amintirile astea deveniseră şi mai puternice. Lumea asta de aici, îi spusese odată lui Andrei, în care ne zbatem zi de zi, nu e decât praf şi cenuşă şi abia acolo, dincolo, aveam să simţim adevărata şi nesecata apă a vieţii veşnice, din care îi fusese îngăduit să guste doar puţin, dar care ajunsese să-l schimbe pentru totdeauna. Cu o mână ţinând mâna nevestei şi cu cealaltă pe a lui Gianni, visa la reîntoarcerea în acel loc mirific, unde ştia că era aşteptat. E drept, poate că mai avea câteva fete pe centură, dar asta era oarecum firesc, o afacere de anvergura asta n-o lichidezi de pe-o zi pe alta, şi asta pentru că o rânduială veche se înlocuieşte cu una nouă cu răbdare şi cere timp.

Am trecut la Adela. Întreaga ei raţiune de a fi se lega chiar de clipe ca asta. Mi-o imaginam gândindu-se la cartea lui Soare, la transcrierile lui insuflate şi fără noimă, la pasta aia groasă de cuvinte ca un cocktail Molotov care încă aştepta spiritul chemat să le deslu-şească. La rugămintea lui Soare, îşi încercase şi ea norocul, doar că nu prea ştiuse de unde să apuce lucrurile. Cartea aducea a nimic, ideile erau bizare, excentrice şi neclare, ceea ce făcuse ca, până la urmă, toate eforturile ei să se izbească de un zid. Soare o luase personal şi insinuase că de fapt ar fi vorba de lene şi dezinteres. Adela plânsese câteva zile, rănită. Aşa că Soare schimbase tactica şi o dăduse pe rugăminţi. Mai mult, începuse să-i dedice adevărate scrisori de dragoste, pe care Adela le găsea sub pernă în fiecare dimineaţă. Câte trei-patru pagini scrise mărunt. Le citea fericită, întrebându-se când avea timp să le scrie, mai ales că, de când fusese disponibilizat, devenise colaboratorul ei permanent şi erau împreună mai tot timpul. Soare zicea că se scula în miezul nopţii şi scria febril câteva ore, în timp ce ea dormea. Asta o făcea să ia din nou cartea şi, într-un nou efort, să încerce să-i descopere miezul, să-i găsească cheia. Însă chiar dacă scrisorile lui Soare curgeau în valuri, în faţa paginilor insuflate ale cărţii rămânea la fel de neputincioasă. Dar uite cum pe neaşteptate şi aşa, dintr-odată, în cel mai neaşteptat loc de pe lume, începea să se facă lumină şi în ce-l privea, ceea ce era o mare uşurare. Lui Soare i se revelase, în sfârşit, cine era sursa lui din lumea de dincolo, iar asta avea să clarifice totul.

Cât îl privea pe Andrei însă, lucrurile stăteau puţin altfel. El nu-l plăcuse niciodată prea mult pe Maestru, aşa că toate gândurile îi fugeau la succesul şi la cariera care-i bătea la uşă, la castelele din sudul Franţei şi la

hectarele de pereţi ale *mansion*-urilor din Beverly Hills, la viitorul care, sub ochii lui, se deschidea larg şi căpăta formă de prezent. Alături de Ioana, avea să cutreiere lumea, doi nomazi de lux pictând castel după castel, *mansion* după *mansion*, uimind prin stil, viziune şi talent.

Soare s-a smucit dintr-odată şi s-a ridicat în capul oaselor, continuând să bolborosească în limbi. Cuvinte ciudate se întrepătrundeau şi se legau unele cu celelalte într-o muzicalitate cu inflexiuni barbare, într-o ritmie săltăreaţă, care pe alocuri putea să pară chiar veselă. Cu spatele drept şi lipit de fotoliu, cu mâinile şi picioarele ţepene, declama în surdină, însă chiar şi aşa ecoul vocii lui grave se rostogolea greu, umplând toate cotloanele încăperii. Şi-a întors palmele în sus şi le-a lipit de braţele jilţului.

— A venit, în sfârşit, a venit, e aici... a şoptit în transă.

— Şi eu simt asta, dragul meu, a spus transfigurată Adela, strângând şi mai tare mâinile Desfăcătoarei şi pe cele ale Doamnei Mavrodin.

— Coboară un suflet, a făcut şi Desfăcătoarea, ridicând ochii spre tavan.

Ce e drept, parcă un fel de vibraţie stranie începeam să simt şi eu. Cum mă încăpăţânam să cred că aş fi posesorul unor capacităţi extrasenzoriale (care în copilărie mă ajutaseră să fac o linguriţă să leviteze), mă simţeam cât se poate de pregătit să mă strecor prin porţile percepţiei. Bianca îmi strângea mâna din ce în ce mai tare, iar palma profesorului începea să se umezească. De la o vreme, Desfăcătoarea începuse să scoată un fel de uruit care, secondând glosolalia lui Soare, creştea, după care se micşora şi apoi urca iar, vulcanic. Adela începuse să tremure, la început uşor, apoi din ce în ce mai vizibil. Lunganul, cu capul pe spate, îşi mişca acum

ritmic buzele, zgâlțâindu-se în jilț. Toți rămaseseră cu ochii închiși, în afară de Andrei, care clipea strengărește, făcându-mi cu ochiul. Pentru el, care avea o credință bine fundamentată dogmatic, toate astea nu erau decât prostii parapsihologice, benzi desenate cu vrăjitoare, spiriduși și elfi. Jocul ăsta de-a v-ați ascunselea în jurul unei mari figuri îl amuza la culme. Nu putea fi nimic serios din toate astea, mentalism ieftin de tarabă, praf în ochi, șarlatanie de doi bani.

Am strâns și eu mâna Biancăi. Eram din nou împreună, eu și ea, copleșiți încă o dată de sentimentul invincibilității, același de acum șase luni, când, cocoțați în vârful patului, ne uitam la *Ally McBeal*, sorbeam șampanie din pahare de cristal și aruncam cu popcorn în tavan. Mi-a răspuns mai lung, mai apăsat. Îmi doream să-i simt buzele lipite de ale mele și poate că m-aș fi aplecat chiar s-o sărut, dacă în clipa aia nu s-ar fi auzit un clinchet subțire și diafan coborând din tavan. Am privit cu toții în sus. Sutele de petale din cristal tăiate în semnul dolarului care îmbrăcau ca o cămașă imensul candelabru începuseră să tremure ușor, ciocnindu-se unele de altele. Ape translucide prinse în fantaste jocuri de lumină traversau în valuri ansamblul ca un turnesol. Sunetul devenea, pe clipă ce trecea, din ce în ce mai clar și umplea încăperea, iar petalele căpătau un joc din ce în ce mai vibrant. Lumina răzbătea risipind piesele, pentru ca apoi să le adune iar într-o structură compactă și omogenă, ricoșând și învelind întregul într-un fel de boare lăptoasă. Mii de lamele luminoase se proiectau pe pereții holului, aducând la viață pictura. În bătaia fasciculelor, Fane, corpurile celeste, tunelul, doctorii și rudele aflate în sala de operație prindeau mișcare, desăvârșindu-se. Liniile de contur se pierdeau, vibrând fluid în înaltul încăperii. Tonurile pastelate căpătau pe alocuri

reflexe tari ori se pierdeau unele-ntr-altele, în suprafețe plasmatice. De jur împrejur, razele lungi prin care Andrei sugerase Lumina Necreată pulsau ca un organism viu. Afară se întunecase ușor. Încet, clinchetul a început să se stingă, ca, până la urmă, să piară. În palat s-a așternut o liniște grea.

— A fost aici, a șoptit lunganul.

A pipăit buzunarul de la piept, a scos sticluța de whiskey și a tras o dușcă zdravănă.

— Da, a fost aici, a îngăimat și Adela.

— Să dea dracu'!!! a spus și Fane.

— Și eu l-am simțit, s-a auzit și vocea pierdută a domnului Mavrodin, care încă privea, încremenit, înspre candelabru.

— A vrut să fie și el aici când mă regăsesc cu frățiorul meu din America! a mai zis Fane.

— Adică ce-a vrut să zică? a întrebat și Sile.

— Că s-a bucurat și el, dă sus d-acolo! A fost așa, de parcă a gungurit sufletu-n el.

— Uneori, spiritele încearcă să comunice, interacționând cu obiecte din lumea reală, a intervenit Soare, care între timp își mai revenise. Nu e nici pentru ele ușor și e nevoie de un context energetic foarte favorabil, care nu apare decât foarte rar și în condiții cu totul speciale. Mi s-a întâmplat doar de câteva ori să primesc astfel de semne, dar niciodată atât de clare. A remarcat cineva acordurile cântate de cristalele candelabrului? Un scurt pasaj din *a V-a* de Beethoven. Chiar finalul. A preferat să comunice prin muzică. E prima dată când mi se întâmplă. Vă dați seama? Ne-a spus mai mult decât ar fi putut spune în o mie de cuvinte, dacă te gândești ce simbolizează *a V-a*: unitatea, destinul învins de voința umană, curajul, demnitatea, iar pasajul ăsta le transmite pe toate cel mai bine!

— Haualeo, maică, a făcut Desfăcătoarea, trăgând trei cruci pe piept.

— Într-adevăr... a şoptit profesorul. Pare să existe o legătură...

— Prin melodia asta care-a cântat-o a vrut el să ne zică ceva... a conchis şi Fane.

— Pasajul ăsta e, de cele mai multe ori, interpretat ca o reprezentare a ideii de prietenie, a regăsirii, a completat Soare. De fapt, a vrut să transmită chiar ce a spus şi domnul Fane, că se bucură de regăsirea asta şi că e aici, împreună cu noi.

Gianni şi-a ţuguiat buzele şi a început să reproducă, fluierând cele câteva măsuri.

— Extraordinar! Impecabil! a sărit Soare, uluit. Este exact pasajul despre care vorbeam!

— Într-adevăr, reproducerea este ireproşabilă, a spus şi doamna Mavrodin, siderată. Sunt profesoară de canto şi pot să vă spun că, într-adevăr, m-a izbit şi pe mine asemănarea cu pasajul de final dintr-a cincea, dar am zis că poate mi se pare... e uluitor... iar acum reproducerea asta de o asemenea acurateţe...

Gianni a reluat acordurile, iar Soare, întors către el, şi-a ridicat braţele şi a început să dirijeze, secundându-l cu vocea lui răguşită. Au repetat pasajul de câteva ori.

— Bătrâne, chiar să fie ceva aici? mi-a şoptit Andrei, care se trăsese mai aproape de mine. Totuşi, încă nu putem şti... ar fi prea de tot...

— Ba ştim bine dă tot, cum să nu ştim? a sărit Desfăcătoarea, prinzând-o din zbor. Asta e lucrare izbândită dă întregire şi regăsire, dă prietenie şi dă bucurie. Păi, baba la ce-a lucrat toată vara? Încă dă pân iunie s-a arătat semne că pă ţiganu' meu îl aşteaptă minune mare!

Eu, care de ceva vreme mă străduiam să mă scutur de orice scepticism, n-aveam nicio îndoială că fusesem

martorul unei memorabile legături între două lumi, ceea ce mă făcea să cred că ciudatul ghiveci uman adunat sub candelabru avusese într-adevăr efect catalizator. Dintre toţi, profesorul şi Fane erau cei mai marcaţi. Ţiganul îşi desfăcuse costumul de scenă până aproape de brâu şi un maiou cu găurele ridicat peste buric şi lipit pe pântecul rotund ca o bilă se întrevedea de sub nasturii descheiaţi. Îşi suflecase şi manşetele, peruca i se sucise uşor pe creştet, iar ochelarii i se strâmbaseră pe nas. Asuda şi două pete ovale se decupau în jurul subţiorilor. Întâmplarea îl răvăşise cu totul. La rândul lui, profesorul părea chiar mai tulburat.

Dintr-odată, Fane s-a desprins din lanţul uman, s-a apropiat de profesor şi l-a îmbrăţişat din nou, ca pe un frate.

— S-a făcut! A fost aicea! De azi încolo, să ne avem ca fraţii de sânge! Să mor dacă pă dinăuntru nu-mi plesneşte sufletu'! Şi cântecu' ăla... bă Gianni, să-l ţii bine minte, auzi? Că asta e muzică adevărată, d-acolo de unde-am fost eu! Ştii tu ce înseamnă asta?

Întâmplarea avusese darul să ne unească. Bianca mă întreba din priviri dacă nu cumva şi chestia asta o orchestrasem tot eu, fiindcă demonstrasem că puteam să mă transform din brotac în prinţ.

— Şi acu', Raulule, hai să-ţi arăt palatu', a spus iar Fane, dezmeticindu-se, luându-l de braţ pe profesor şi făcându-ne semn să-i urmăm spre scara de marmură.

Cercul s-a destrămat şi ne-am grupat în spatele lor, ca într-o procesiune. Mama Desfăcătoarea se lipise de Adela şi de Soare, eu mergeam între Bianca şi doamna Mavrodin, în spate veneau Andrei şi Ioana, apoi Gianni, Sile şi nevastă-sa. Fane începuse să ia cameră cu cameră. Avea cu ce să se laude, nu trebuia decât să te uiţi la broaştele şi clanţele din aur masiv, la parchetul din

lemn de palisandru, adus direct din Dubai, ori la mobilierul lucrat în Cairo, mai ornat şi mai scump decât tot ce văzusem în celelalte palate. Intarsii aurite şi sculpturi poleite împodobeau suprafeţele din esenţele cele mai scumpe, carpete egiptene decorau pereţii încăperilor, iar sculpturi cu îngeri protectori din ghips flancau pilaştrii groşi ai scărilor. Uriaşe aplice în care colcăiau forme greu de descifrat fuseseră lipite pe pereţii înalţi ai culoarelor. Dac-ar fi să fac o comparaţie cu Academia din Viena, când în faţa racursiurilor carnale ale lui Rubens mi se făcuse rău şi-mi venise apă-n gură, aici isteria unui eclectism lipsit de orice armonie şi noimă îmi dădea mai degrabă un sentiment bizar şi plăcut, ca şi cum fusesem catapultat într-o lume din zahăr şi turtă dulce. În faţa noastră, Fane călca greu, maiestuos. Deschidea uşă după uşă şi ne invita înăuntru. Profesorul manifesta un interes deosebit pentru fiecare detaliu, punea întrebări, era curios şi voia să afle cât mai multe. Curând, aducea vorba despre *Istoria credinţelor şi ideilor rrome*, ampla monografie spirituală pe care o avea în lucru şi care, aşa cum mărturisea, îl şi adusese în Buzescu. Fără să stea o clipă pe gânduri, Fane îşi oferea sprijinul şi promitea să-l poarte pe la toţi bulibaşii din ţară şi să-l introducă în clanurile ţigăneşti. O vorbă numai, şi sponsorizările aveau să curgă în valuri. Profesorul se lumina tot, o finanţare i-ar fi picat al naibii de bine şi i-ar fi dat posibilitatea unor condiţii grafice de excepţie, a unui tiraj bun, dar şi pe cea a unei promovări eficiente, bazate pe mecanismele subtile ale reclamei, fără de care, spunea, n-aveai prea multe şanse să ajungi la publicul tău ţintă. Fane era fericit, în sfârşit se putea face util, putea să arate ce relaţii are, ce oameni bogaţi cunoştea, ba nu, de ce să dea alţii, avea să dea chiar el toţi banii, oricât ar fi! Odată turul încheiat, am coborât

la subsol, în micul cinematograf al palatului, şi ne-am aşezat în plușul confortabil al canapelelor generoase, iar Desfăcătoarea ne-a servit băuturi răcoritoare.

— Dumnezeu să-i aibă sufletul în pază şi să-l fericească, a făcut dintr-odată ţiganca, ridicând mâinile spre cer, ca o rugăciune înainte de masă.

— Dumnezeu să-l odihnească, acolo unde e acum, a făcut şi profesorul.

— Aşa să fie!

— Amin!

— Să aibă linişte acolo sus, am auzit-o pe Bianca, şoptind lângă mine.

Poate că m-aş fi mirat să o aud dacă n-aş fi ştiut că dialogurile transcendentale sunt o chestiune în care avea exerciţiu. Cum Eliade ne fusese colocatar vreme de mai bine de doi ani, în toată vremea asta Bianca reuşise calibrări dintre cele mai fine în mica bucătărie a garsonierei, printre vase sub presiune, castroane, vase de Jena, tigăi, farfurii şi roboţi multifuncţionali. Era ca şi cum primise comanda unei ambiţioase expediţii culinare intergalactice în care, strecurându-se printr-o ploaie de asteroizi şi meteoriţi din cocă, se lăsase ghidată spre marea reuşită de un spirit gastronomic luminat.

Fane se simţea din ce în ce mai în largul lui, aşa că se tolănise peste pernele moi ale canapelei şi se crăcănase larg. De sub pantalonii evazaţi îi ieşea o pereche de ciorapi scurţi, albi cu dungulițe bleu, şi o piele netedă, de copil. Pantofii aveau şireturi argintii înnodate mare, într-un nod compact. A gâlgâit jumătate de sticlă de Pepsi şi a început să ne povestească cum fusese viaţa lui după ce „fratele lui", tânărul bursier Raul, plecase şi se întorsese în ţară. Primii bani îi făcuse prin muncă grea. Nimeni n-a simţit nevoia să-l cerceteze mai îndeaproape cu privire la această muncă, nici măcar profesorul, conştient

că, până la urmă, o autobiografie o scrii și o tot rescrii până când reușești să ajungi la o variantă cât mai convenabilă. Ce-ar însemna, de pildă, să fie, așa, dintr-odată, luați la puricat toți oameni mari? Gazetele s-ar umple peste noapte de crime, violuri și înșelăciuni, adevăruri teribile ar ieși la lumină, iar umanitatea și-ar pierde stima de sine. În '90, imediat după căderea lui Ceaușescu, se întorsese în România, iar statul îi returnase 85 dintre cele 150 de salbe cu cocoșei confiscate prin '75 de la bunicul lui, cu totul vreo 80 de kilograme de aur. Cu banii ăștia se apucase de afaceri, afaceri expediate destul de repede, așa că povestea ajunsese în scurt timp la ceea ce de fapt ne interesa pe toți, clipa morții clinice.

— Raulule, suntem țigani înstăriți, cu avere și bani, da' să știi că nimic nu iei dincolo. Acolo e... ca un fel de amorțeală călduță, o *abururie* în care plutești și ți se pare că aia e casa ta dintotdeauna și toate ți se limpezesc d-odată de te și întrebi cum dracu' nu ți-a sărit în ochi când erai aicea, jos, pe pământ. Și ca să vă zic la adevăr, până să mor nici eu nu știam ce-i aia. Da' acu' știu. D-aia l-a adus Dumnezeu aici pe maestru', ca să ne zică s-o luăm pe drumu' bun. Că era om cu carte la cap, care știa ce e aia bine sau rău. Și uite-acuma, când am ajuns și noi oameni la bătrânețe, ni l-a trimis să ne zică că e bine. Că pe tine te știu, Raulule, ești om de suflet. Și asta e bine. Eu, nu zic, am mai umblat strâmb. Da' de când cu moartea, am lăsat dușmăniile deoparte. Și să știi de la mine că n-a fost chiar așa ușor, pentru că la noi, la țigani, dacă n-ai dușmani, n-ai nici valoare. Da' de când cu moartea, știu că mai presus decât vorbele oamenilor e cuvântul lui Dumnezeu și în el trebuie să ne încredem. Oamenii azi zic una, mâine alta, răspoimâine alta. Dar cuvântul Lui e același pentru totdeauna. Este sau nu așa, Trimisule?

— Așa e, nea Fane, a confirmat Andrei. Dumnezeu e singurul adevăr etern și imuabil, pe care îl mărturisim în Sfânta Treime.

— La Sfânta Treime n-am ajuns încă, eu acolo, sus, am întâlnit doar un singur Dumnezeu. Da' cum știu, tu ești om deștept și cetit, o fi cum zici tu.

— Și, până la urmă, cum e lumea de dincolo, Fane? – a întrebat profesorul.

— Cum să-ți zic eu că e... cam așa cum a ridicat-o Trimisu' acolo sus pe pereți. Totu' e altfel, de parc-ar fi așa, dintr-odată. Adică nu ca *aicea*, ieri, azi, nu mâine, poimâine. Nu. E toate dintr-odată. Și asta, pentru că acolo nu e moarte. Moartea, să știți de la mine, e doar aici jos, pe pământ, și nici asta nu e moarte.

— E drept, e doar o mare trecere...

— Că bine zici, se vede că ești om învățat.

— Să știi că o astfel de interpretare ar trebui dată și reclamei tale, Mihai, s-a întors dintr-odată spre mine domnul Mavrodin. Taximetristul interpretat de tine trece, de fapt, dintr-un stadiu existențial într-altul. În prima fază, se găsește într-un soi de primitivism spiritual pentru ca, îndată după ce își ia hrana ritualică, să intre într-un fel de transă șamanică. Mihai a jucat într-o reclamă – s-a întors către Fane.

— Stai că io te-am văzut! a sărit Desfăcătoarea, lovindu-se cu mâna peste frunte. Erai urcat într-o mașină și scuipai la semințe.

— Un interesant ritual de extirpare a răului, a intervenit iar profesorul.

— Nu știe țiganca dă stirpare, da' sămânța nu era dă calitate. Spărgeai la ea și nu se deschidea. Data viitoare, să vii să iei dă la baba, că sămânță mai bună ca Desfăcătoarea nu face nimenea în tot Buzescu și aicea e toți specialiști.

— Uite şi-ăsta micu', a arătat mândru Fane spre Gianni, e plin de talent şi o să ajungă artist mare. Săptămâna viitoare îi intră clip pe TV.

Aici lucrurile ar fi putut foarte uşor să se încurce. Sub niciun chip n-aş fi dorit ca Bianca să afle că, printre altele, de curând mă ocupasem şi cu versuri pentru manele. Steaua mea se ridicase şi strălucea sus, pe firmament, şi nimic n-avea s-o mai prăbuşească. Ochii ei migdalaţi îmi transmiteau scurte SMS-uri de dragoste pentru care, nu cu prea mult timp în urmă, aş fi fost în stare de gesturi nechibzuite. Şi totuşi, deşi reuşisem să întorc zarul norocului, uite-mă ciuruit de întrebări legate de Lexusul 4×4, genţile Louis Vuitton sau vila din Pipera. O clipă! Nu înţelegeţi greşit, o iubeam pe Bianca şi gândul că am putea fi din nou împreună făcea din mine cel mai fericit om. Şi cu toate astea trebuia să-mi asum o eroare... eram îndrăgostit şi de Irene.

— Ehe... eram toţi ţiganii fericiţi *atunci*, a făcut Fane, privind prin pâcla timpului. Că la rumâni comuniştii le lua casele şi-i muta la blocuri, da' pe noi ne lăsa să umblăm ca şi înainte, dă capu' nostru, că n-avea ce ne lua. Eram şatră de spoitori corturari. Unii repara cazane pentru cooperative ori pentru fabrici, alţii spoia tingiri ori făcea cazane de rachiu, oale, tigăi ori găleţi, iar femeile împletea coşuri. Când mă gândesc, mi se înmoaie sufletu'... După aia am fugit la Viena şi după aia la Chicago. Raulule, tu ştii toată povestea, că ţi-am mai zis-o, imediat după ce m-ai luat cu tine în campus.

— V-a luat la el în campus? a făcut mirată doamna Mavrodin. Nu ştiu nimic despre asta, deşi mi-a povestit întâmplarea asta de nenumărate ori.

— Cum aşa? Nu v-a zis că m-a luat dă pă stradă? Că m-a dus la spital? Că dup-aia am stat o lună în cap la el, acolo, în campusul ăla din Princeton, unde stătea el?

— Nu știu nimic din toate astea... ce știu e doar că v-ați întâlnit atunci pe bulevard, o întâlnire care l-a impresionat profund...

— Suflet curat, Raulule, a făcut Fane, gata să-i dea lacrimile. Păi, n-a zis că nu vroia să se știe de binele care l-a făcut. Raulule, Raulule, o dată în viață dai de un om așa cinstit ca tine...

— Dragule, cum ai putut să-mi ascunzi? s-a supărat doamna Mavrodin.

— Nu ți-am ascuns, draga mea, pur și simplu nu mi s-a părut că în economia întregii situații ar fi fost ceva important... mult mai important mi se pare că, după ce am plecat eu, Maestrul l-a căutat și, într-un fel, pot spune că l-a luat sub protecția lui.

— Ba a fost important, ascultați, doamnă, ce zice Fane Pungă! Am împărțit cămăruța aia a lui până când a terminat școala și a trebuit să se întoarcă acasă. Ca frații! Mi-a dat patul lui, mâncarea lui, hainele lui și, bașca, la plecare, mi-a lăsat și toți banii!

— Pe vremea aia n-aveai voie să te întorci cu valuta în țară...

— Lasă, când omu' e om, e om. Nimeni n-a făcut pentru Fane ce-ai făcut tu! D-atuncea m-am jurat pă copilașii mei care nu-i aveam că o să vină și ziua în care o să-i întorc binele!

Doamna Mavrodin se înroșise până-n vârful nasului bine pudrat și o podidiseră lacrimile. Își privea soțul cu admirație nețărmurită. Și, cum și cele mai adânci și mai sincere sentimente se cer din când în când ranforsate, povestea picase la țanc.

— Mai târziu, într-o scrisoare, Maestrul mi-a precizat cum că, după părerea lui, Fane ar fi fost prima statuie vie din toată America.

— Adică *living statue*, cum zice americanii. Mi-a apărut poza şi la ziare.

— Chiar aşa, ce-ai făcut după ce am plecat eu?

— E... vremuri grele, Raulule... vremuri grele.... Mai bine ia să vezi ceva, a schimbat vorba. A gâlgâit sticla de Pepsi până la fund, a vârât mâna în buzunar, a scos o tabacheră şi i-a întins-o domnului Mavrodin.

— Cutia asta de tutun mi-a pus-o-n palmă Maestru', când a venit vremea să ne despărţim. Că eu a trebuit să plec în Dallas la un văr d-ai mei care se liberase. Ţin la ea ca la ceva foarte sfânt.

Profesorul Mavrodin a luat mica bucată din metal, gravată cu un model floral, şi a început să o studieze întorcând-o de pe o parte pe alta. S-ar putea spune uşor că fiecare moment al vieţii e important în felul lui, însă sunt şi unele a căror importanţă e covârşitoare şi nu mă refer aici la profesor, ci chiar la mine. Priveam cum învârtea cutia între degete şi anticipam clipa hotărâtoare în care, în sfârşit, avea să apese mica clapetă, iar tabachera urma să se deschidă. După ce a mângâiat de mai multe ori inciziile fine sub formă de desene florale ale capacului, a acţionat cu degetul mare arcul, iar capacul s-a deschis, aşa cum aşteptam să se întâmple şi cu diplomatul din jocul meu. Mi-am imaginat cum închizătorile pocnesc singure, oferindu-mi priveliştea milionului. M-am aplecat, am cules câteva bancnote la întâmplare, le-am pipăit, le-am mirosit, mi-am şters cu ele obrazul, fruntea, gâtul şi dintr-odată am înţeles că sunt bogat, adică învăluit în acea pace absolută şi primenitoare, fiecare celulă din corp vibrându-mi pe o tonalitate înaltă, dar bine temperată, de clavecin. Adunam fişicurile în pumni, le strângeam la piept, le miroseam, îmi spălam în ele mâinile, faţa, le aruncam spre tavan, apoi le strângeam

iar pe toate şi le împrăştiam înapoi pe masă. Un *shot* pe stomacul gol! Tabachera reuşise să-mi deblocheze jocul şi uite că lovisem în sfârşit jackpotul! Din clipa aia, banii se mai cereau doar materializaţi, ceea ce deja era floare la ureche! Eram surescitat şi plin de energie vitală pe care am încercat să o eliberez atacând un fel de claviatură imaginară cu degetele de la picioare pe talpa pantofului.

— Trebuie să-ţi spun, dragul meu, că şi eu am primit un ibric de cafea de la Maestru – a spus domnul Mavrodin, cântărind încă tabachera. Îl păstrez într-un dulăpior la mine-n birou. Soţia mea ştie că, odată ce primeşti încrederea mea, îţi voi turna şi o ceaşcă de cafea din acest ibric aproape mitic...

— Hai să-ţi arăt ceva! i-a întins Fane sticla de Pepsi nevesti-sii, a luat tabachera înapoi şi proptindu-se în pluşul canapelei, s-a ridicat şi a pornit spre uşă. L-am urmat. Am străbătut holurile, am coborât scara mare şi am ieşit în curtea din spate. Pe trepte, Fane s-a oprit şi a arătat spre căruţa cu coviltir.

— Uit' acolo, sub coviltiru' ăla, a trăit Fane cei mai frumoşi ani din viaţa lui!

Am coborât cu toţii treptele şi ne-am adunat în jurul căruţei. Fane şi-a lipit palma de o stinghie lată şi-a început să mângâie uşor dulapii din lemn de stejar, peste care fusese dat un strat gros de lac.

— Am eu visu' ăsta al meu... adică să plec aşa şi să-mi iau iar lumea-n cap... e aşa... nebunia mea... da' cu cine să te duci, că ţiganii ăştia ai mei s-a făcut toţi de oraş şi nu-i chip să-i mai mişti. Într-o zi, o să mă sui singur pe capră, o să dau bice la cai şi-o s-o iau, uite-aşa, de unu' singur... O să mă poarte căruţa, că cunoaşte toate drumurile, toate izlazurile, toate ochiurile

de apă, toate heleşteiele şi toate pădurile. Înham doi cai zdraveni şi la vară p-aci ţi-e drumu'!

— Fane, ce-ar fi dacă am face călătoria asta împreună? l-am auzit pe profesor.

— Tată, ţi-e bine? a făcut uluită Bianca şi mi-a aruncat o privire care voia să spună „îi e rău, ajută-mă să-l luăm cât mai repede de aici!".

— Şi de ce nu, draga mea? Gândeşte-te numai la cât ar avea de câştigat studiul meu! În plus, m-am săturat şi eu să tot stau închis într-o bibliotecă. Simt nevoia unor experienţe de viaţă noi. Cum să-ţi zic... simt nevoia să mai trăiesc puţin. Ştim cu toţii că nu mi-a mai rămas mult şi pentru asta, dragile mele, sunt sigur că îmi veţi ierta o asemenea nebunie. De ceva vreme mă tot gândesc că de fapt toată viaţa mi-a lipsit experienţa directă, nefiltrată. Toate cărţile mele sunt alcătuite din mii de alte cărţi, cărţi citite în spaţii austere şi reci. Chiar şi în biroul meu, vă mărturisesc, de la o vreme nu mă mai simt în largul meu. A venit vremea să recunosc că da, viaţa poate fi şi altfel, trebuie să fie şi altfel. De-acum nimic nu mă poate opri să plec alături de bunul meu prieten. Va fi o expediţie în care voi descoperi pas cu pas o lume la care, fără să ştiu, am visat dintotdeauna. De acolo, de sus, Maestrul a făcut în aşa fel ca după atâţia ani să-l regăsesc în sfârşit pe Fane! Oare nu e un miracol? Aşa că vom pleca împreună, noi, doi dintre emulii lui, într-o călătorie, o călătorie cu adevărat magică, iniţiatică.

A ridicat şi el mâna şi a mângâiat uşor lemnul cum mângâi crupa unui cal. Lui Fane îi străluceau ochii, se făcuse roşu şi nu-şi mai încăpea în piele de bucurie.

— Cum ţi-am spus, dragul meu, am de ceva vreme în lucru un studiu dedicat etniei voastre şi bazat pe

câteva interpretări noi. Însă simţeam că îmi lipseşte ceva... O astfel de călătorie m-ar ajuta ca prima oară în toată viaţa mea să trăiesc ceea ce scriu, vreau să spun să-mi fundamentez tezele şi observaţiile pe fapte de viaţă imediate, concrete. Ar fi ceva cu totul nou pentru mine şi mi-ar oferi şansa unei analize mult mai adânci. Ba chiar vreau să deprind câte ceva din meşteşugurile voastre, să învăţ să bat foalele sau să spoiesc cazane. E adevărat, nu mai sunt tânăr, dar sunt încă în putere şi, după cum te văd, eşti chiar mai viguros şi mai zdravăn. Am fugit de prea multe ori de experienţa directă, preferând o documentaţie de bibliotecă. Poate că n-a fost rău, specificul cercetărilor mele cerea o astfel de muncă. Dar acum, gata! Ah, deja mă gândesc cum o să oprim lângă vreun heleşteu, cum o să întindem cortul, o să facem focul şi o să frigem la foc câte-un iepure vânat chiar de noi. Tu, dragă Fane, o să-mi povesteşti despre viaţa voastră de şatră aşa cum îi povesteai cu ani în urmă Maestrului nostru. Cine ştie, poate că experienţa asta îmi e dată tocmai pentru a duce mai departe munca de cercetare începută acolo, în bucătăria apartamentului din Woodlawn Avenue. Şi încă ceva. Astăzi a fost aici cu noi tocmai pentru a binecuvânta această călătorie. Reîntâlnirea noastră, dragul meu Fane, nu e deloc întâmplătoare. Dimpotrivă, ea se circumscrie unui ciclu de regăsire şi regenerare despre care profesorul aminteşte atât de des în cărţile lui.

Obrajii lui Fane ardeau.

— Atunci, să mergem! a strigat.

— Să mergem!

Şi-au strâns mâinile cu putere, s-au îmbrăţişat şi s-au sărutat pe obraji.

— Fă, ia fugi d-aici în casă şi adu ţuica aia!

— Fane, știi că la noi nu e beutură-n casă... a încercat cam cu jumătate de gură Desfăcătoarea.

— Fă! Du-te, ad-o, că de nu, te belesc!

Fără să mai zică nimic, Desfăcătoarea s-a învârtit titirez și a luat-o la fugă pe trepte, înotând printre valurile groase ale fustelor. Repede se întorcea, strângând într-o mână gâtul unei sticle plate de whiskey și în cealaltă, o tavă cu două păhărele de țuică. Fane a luat sticla și a turnat cu mână sigură.

— Pă ce-am mai scump, uite-așa cântă sufletu-n mine! Ca-n ziua în care s-a născut Gianni! Hai, să fie într-un ceas bun, c-avem drum lung, Raulule!

— Să fie, a strigat bucuros și profesorul, a ridicat păhărelul, a ciocnit și l-a răsturnat peste cap.

Silviu Soare s-a îndepărtat puțin, a scos telefonul mobil și a început să facă poze. Se apleca, căuta unghiuri și schimba des poziția, reglând coordonatele cadrului. Adela avea ochii roșii, la un pas să izbucnească în plâns, iar Bianca privea încă uluită spre taică-su, încercând să-și dea seama dacă n-ar fi bine să cheme Salvarea. O astfel de transformare nu putea fi decât rodul unei exaltări periculoase. Desigur, avea până la urmă să-și revină, dar până atunci se cerea ținut sub observație. Totul nu putea fi altceva decât o toană de moment, un fel de nebunie pasageră. Cât despre Andrei, vedea totul ca efect al artei lui, în timp ce eu mă gândeam că deschisesem, în sfârșit, diplomatul. Desfăcătoarea se trăsese lângă Adela și o implora pentru o consultație privată. Sertarele ei ascundeau vrafuri de bonuri de Carrefour, Lidl și Mega Image încă netrimise, așa că Adela s-a văzut până la urmă nevoită să cedeze și, trăgându-l după ea și pe Soare, au pornit toți trei înapoi spre palat. Fane l-a luat pe după umăr pe profesor și

l-a invitat la rândul lui înapoi în palat, alături de doamna Mavrodin, unde avea încă multe lucruri să le arate. Gianni, Sile și ceilalți doi dispăruseră deja, iar Andrei și Ioana s-au întors în hol pentru ca, în sfârșit, să se poată bucura într-o liniște binemeritată de magia picturii. Singură Bianca întârzia lângă mine. După ce s-au îndepărtat cu toții, și-a lăsat capul ușor într-o parte cu o suavă expresie de madonă prerafaelită.

— Mihai, toată vremea asta Paradigma ți-a simțit teribil lipsa...

Peste două zile intram împreună la premiera filmului lui Ovidiu. Bianca purta o rochie lungă, din mătase de culoare bleu-pal, cu mijlocul și bretelele dintr-un voal de dantelă neagră, iar la gât un colier subțire din safire, singura moștenire rămasă de la străbunica ei, soția celebrului sinucigaș de pe treptele cazinoului.

Obstinația cu care Andrei se încăpățânase să-mi împingă în față numele în toate interviurile funcționase ca un alimentator pe Amazon. Volumul primise *review*-uri dintre cele mai favorabile, fiind privit ca o specie literară proaspătă și inovativă, și așteptam cu nerăbdare să primesc statistica cu *download*-uri. În ce-l privește pe Andrei, fusese deja contactat de mai mulți agenți de peste ocean, care-și oferiseră cu generozitate serviciile. Cel mai important reprezentant urma să aterizeze peste doar câteva zile la București. Andrei dăduse lovitura! Foarte curând, avea să urce pe schelele celor mai exclusiviste *mansion*-uri din Beverly Hills, pentru sume amețitoare.

— Apropo, mi-a spus, prins în vârtejul povestirilor. Ce păcat că toată chestia cu candelabrul a fost apă de ploaie... să știi că îmi pare rău... pentru o clipă, am fost doar la un pas să cred că ceva-ceva ar putea totuși să fie în toată treaba aia.

— Ce te face să spui asta?

— Nu știi? Cât eram noi în Buzescu, a avut loc în zonă un mic cutremur de suprafață. De asta s-a mișcat candelabrul.

— Și totuși, fie și așa, nu e foarte ciudat cum ciocnirea dintre petalele de cristal a reprodus întocmai finalul simfoniei?

— Bătrâne, hai să fim serioși, pure speculații. Nu cred o iotă din povestea aia. Fiecare aude ce-i place.

Cum lui îi lipsea filonul, adică legătura de substanță cu marele om, era ușor să ia lucrurile așa. Pentru mine însă, stăteau altfel. Voiam să cred că ceva se întâmplase, ba chiar că totul fusese pregătit, iar tuturor celor prezenți atunci acolo le fusese de fapt distribuit câte un rol. Așa că vestea unui cutremur nu-mi pica tocmai bine. Îmi mai rămânea să mă agăț de sonoritățile limpezi ale candelabrului, pe care atât doamna Mavrodin, cât și Soare reușiseră să le distingă, iar Gianni să le reproducă atât de precis. Cu toată opoziția lui, mă încăpățânam să păstrez lucrurile în aceeași matcă, rămânând la părerea că totul fusese pus în operă de undeva de sus. Odată ce ne-am ocupat locurile în sală, am simțit nevoia să-i mărturisesc Biancăi amuzat felul în care eram tentat să privesc lucrurile.

— Să știi că te înțeleg. E normal să fii *self-oriented* după tot ce s-a întâmplat în ultima vreme... Dar, dacă încerci să te detașezi puțin, o să-ți dai seama că de fapt ideea romanului te-a adus unde ești acum. Subconștientul te-a aruncat în stradă și tot el te-a dus pentru prima oară în Buzescu. În adâncul ființei, simțeai o nevoie imperioasă să rupi ritmul, să-ți împlinești visul din copilărie și să te faci taximetrist, iar eu, printr-o sclipire de geniu, ți-am oferit o idee care s-a insinuat în substraturile conștiinței tale, făcând posibil tot ce a urmat.

— Adică ce vrei să spui e că am fost ca teleghidat și că totul s-a întâmplat în afara voinței mele?

— N-aș spune chiar asta... Aș spune doar că am și eu contribuția mea și aș aprecia sincer dacă mi-ai recunoaște-o...

— În cazul ăsta mă văd nevoit să o recunosc.

Și-a pus mâna peste a mea.

— Foarte bine, atunci totul e în regulă și sunt foarte *happy*. Și să știi că am reușit să aflu despre ce e filmul. Poți să fii liniștit, n-are nici cea mai mică legătură cu ideea noastră, e o poveste de epocă de pe la 1900.

Era bine. Însemna că suspiciunile mele și speculațiile Adelei fuseseră apă de ploaie. Telefonul scos pe masă, apa minerală și înregistratul erau inepții. Tipul ăla, Ovidiu, nu-mi făcuse până la urmă nimic. Ce naiba-mi cășunase pe el? Mă felicitam că atunci când dădusem de el în magazin avusesem suficientă minte încât să nu-i sar la gât. Îl zărisem deja, ocupa un loc chiar în primele rânduri, alături de regizorul filmului, un tip mărunt, cu un păr creț și electrizat. Am scos telefonul și am început să-mi verific mesajele. Câtă vreme fusesem în stradă, aproape că reușisem să îmi scot asta din obicei. Mai mult, îmi șterseseem și contul de Facebook, pentru că din spatele volanului mediul virtual ajunsese să-mi repugne ca unui vegan o friptură în sânge. Acolo jos, la baza piramidei, pulsul social nu se ia prin *search*-uri, ci doar prin informații obținute de pe bancheta din spate. Am deschis primul mesaj. Irene se întorcea de la Milano din cruciada ei de shopping și îmi comunica ora la care urma să aterizeze a doua zi. Irene... Curând aveam de făcut o alegere imposibilă, pe care o vedeam ca pe o imensă nedreptate. Oare de ce toți cei din jur aveau de făcut doar alegeri acceptabile, cum ar fi culoarea unui tricou sau a unei bluze, modelul unei mașini,

destinația de vacanță sau numărul de copii, pe când pe mine uite-mă în fața unei hotărâri cumplite, care venea să-mi sfâșie sufletul? Cu fiecare secundă, mă apropiam de momentul alegerii – adică trebuia să tai în carne vie! Ceea ce mi se părea total injust. Și de ce tocmai acum? De ce nu peste o lună sau peste un an? De ce n-aș fi putut să mă trezesc dimineață alături de Irene, iar seara să adorm cu Bianca? Un gând vinovat mă făcea să visez cu ochii deschiși la o relație deschisă, în care, eliberați de constrângeri, aveam să căutăm toți trei sălbăticia pădurii tropicale, să lăsăm în urmă civilizația și să întemeiem un cult păgân. Pentru două femei atât de frumoase, orice ierarhie își pierde obiectul, iar acceptarea relației avea să vină firesc, de la sine, într-o deplină armonie cu exotismul și bogăția luxuriantă din junglă. Dar până acolo regatul meu se cerea să acopere un teritoriu ceva mai puțin vast, adică din Aviatorilor până-n Pipera. Camioane cu flori proaspete aveau să descarce în fața celor două reședințe, iar curieri rapizi să înmâneze mici colete cu daruri la prețuri exorbitante, ofrandele mele de lux.

— Ai auzit de unu', Adam Larry? Se pare că ți-a recenzat cartea, a spus Bianca, și ea cu ochii în telefon.

Am crezut că nu aud bine. Adam Larry era chiar tipul despre care îmi vorbise directorul editurii.

— De unde ai mai scos-o și pe-asta? am întrebat aproape fără voce.

— Tu nu citești postările de pe Facebook? Omul a făcut infarct și a murit acum câteva ore. Ultima carte recenzată a fost a ta.

Într-adevăr, *The New York Times* îmi recenzase cartea. Adam Larry, unul dintre cei mai prestigioși critici literari ai continentului american, despre care adusese vorba și Bușan, directorul editurii, se ocupase în ultima sa

cronică chiar de cartea mea. Articolul apăruse deja în varianta online și dimineață avea să apară și în cea scrisă. Susținea că ar descoperi în ea nici mai mult, nici mai puțin decât o specie nouă, povestiri care, deși foarte scurte, respectau regulile unei narațiuni complexe. Vorbea chiar despre pionieratul unei noi tendințe care se plia perfect pe lipsa de timp a omului modern. Mai mult, vedea în autor, adică în mine, o revelație a momentului, un deschizător de drumuri, unul dintre puținii scriitori capabili să înțeleagă că odată cu revoluția digitală se impunea ca și literatura să facă un pas înainte. Adică însuși conceptul de carte se cerea regândit în parametrii unei aplicații. De aici dezvolta o întreagă teorie fundamentată pe observații sociofilozofice. De mine aflase de pe Amazon din pură întâmplare, în urma unei transmisii CNN din Buzescu în care Andrei îmi ridicase cartea în slăvi. O cumpărase, o citise și avusese revelația. Chiar și prețul ales ar fi dovedit o perfectă înțelegere a noilor tendințe. În opinia lui, într-un viitor nu foarte îndepărtat, nicio producție literară n-avea să mai treacă de cinci pagini și nici să coste mai mult de cinci dolari, o uniformizare firească și inevitabilă pe care, mai spunea, eu reușisem să o intuiesc. Am luat la numărat rândurile recenziei. Îmi aminteam când directorul spusese că și trei rânduri de la o instituție-instanță cum fusese Adam Larry ar fi îndeajuns pentru a vinde în milioane de exemplare! Iar eu aveam douăzeci. Plus de asta, avusesem șansa să fie ultima carte pe care o recenzase, ceea ce, firesc, creștea interesul. Așteptam deja cu sufletul la gură raportul vânzărilor, care avea să îmi parvină abia peste două zile. Însă, după cele aproape două mii de *review*-uri pe care cartea le înregistra deja, îmi era cât se poate de clar că eram un om făcut! Pe nesimțite, s-a

insinuat acea lume absolută şi ideală în care binele câştigă întotdeauna. Pentru a înţelege, înmulţiţi cel mai frumos sentiment trăit vreodată cu o mie şi tot n-o să fiţi nici măcar aproape. Efectul era copleşitor, menit să-mi modifice tot ADN-ul ca şi când dintr-odată aş fi primit un corp, un spirit şi un suflet noi, toate conlucrând într-o armonie deplină şi desăvârşită întru deplina mea fericire! Un nou univers îşi deschidea larg porţile. Mă vedeam înotând într-o piscină cu apă cristalină. De-a dreapta şi de-a stânga erau trase Porsche-uri, Ferrari-uri, Aston Martinuri, iahturi de lux şi jumbo-jeturi. Pe urmă se înşirau vile în paradisuri exotice, Palma de Mallorca, Bahamas sau Seychelles. După aia veneau elicoptere, terenuri de golf, *resort*-uri private. Şi toate astea deşi nu purtasem nicio negociere nici pe pagină şi nici pe cuvânt.

— Ce zici, cum ţi se pare? E al naibii de elogios! Omul ăsta chiar a crezut în demersul tău. Mihai, îţi dai seama? S-ar putea să fi dat lovitura.

Să fi fost într-adevăr Bianca femeia vieţii mele? Eram cu adevărat şi sincer îndrăgostit de Irene? Erau întrebări pe care dintr-odată le puteam amâna, pentru că nu mai cereau un răspuns iminent.

— Îmi scrie văr-miu, Kapak. Cică ar vrea să-şi ducă expoziţia cu „pământufi" în Buzescu. Conceptul s-ar susţine cel mai bine într-un palat ţigănesc – zice el, iar asta pentru că acolo nu e încă trasă canalizare, ceea ce ar da credibilitate întregului demers. A făcut chiar şi o simulare. Mă întreabă în ce relaţii suntem în clipa asta şi dacă n-aş putea să vorbesc cu tine să îl ajuţi. Chiar aşa, Mihai, în ce relaţii mai suntem? m-a tachinat, sărutându-mă pe obraz. Să ştii că sunt mândră de tine pentru tot ceea ce ai realizat... ar trebui cât de curând să vii s-o vezi pe Paradigma... ţi-am spus cât de mult i-ai lipsit...

În clipa aia, luminile s-au stins, iar pe ecran au început să se succeadă primele cadre din film. O șaretă oprea în fața unui hotel. Un tânăr cu palton militar și o șapcă Gavroche apărea în cadru de nicăieri, se apropia în fugă, îl apuca pe birjar de haină, îl trăgea brutal de pe capră, îl izbea de caldarâm și începea să-l lovească cu bocancii. Da, într-adevăr, „cu o trăsnaie poți să întorci lumea pe dos", mi-am spus, m-am lăsat să alunec în scaun, am închis ochii, am zâmbit și m-am văzut pe balconul garsonierei eliadești – care foarte curând avea să devină a mea –, admirând un fantastic *gull-wing* argintiu parcat în fața scării. O nouă idee mi se contura deja în minte.

Sfârșit

www.polirom.ro

Lector: Mădălina Ghiu
Tehnoredactor: Luminița Păun

Bun de tipar: aprilie 2017. Apărut: 2017
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. BOX 266
700506, Iași, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,
sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro

Tiparul executat la S.C. Tipo-Lidana S.R.L.,
Calea Unirii, nr. 35, Suceava
Tel. 0230/517.518; Fax: 0330/401.062
E-mail: office@tipolidana.ro; www.tipolidana.ro

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul
Uniunii Scriitorilor din România
Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR UNIREA

— Am cunoscut în urmă cu vreo zece ani un cuplu de alpinişti, a început trăgând adânc fumul în piept. Pentru ei, muntele era totul. Oraşul, viaţa lor de zi cu zi nu însemnau decât locul, sursa din care extrăgeau bani ca dintr-un zăcământ, pentru ca apoi să poată zbura spre Nepal sau mai ştiu eu unde. Nici nu se întorceau bine dintr-o expediţie, că o şi plănuiau pe următoarea. Ajunseseră de nu ştiu câte ori la un pas de moarte, alunecaseră în crevase, fuseseră gata să fie înghiţiţi de avalanşe, pierduseră camarazi sus pe gheţuri, făcuseră degerături la mâini şi la picioare. Dar nici în ruptul capului nu abandonau. Când i-am întrebat ce-i împinge spre agonia asta, ştii ce mi-au răspuns? Tocmai riscurile, suferinţa, efortul, toată lupta asta interioară îi purta spre un fel de iluminare care nu poate fi atinsă decât prin suferinţă. Acolo sus, în vârful muntelui, oamenii ăştia simţeau vibraţia Universului, se contopeau cu el, eurile lor se uneau cu cel infinit, universal. Pricepi?

— Nu prea, am făcut nedumerit.

— Vreau să spun că dacă înţelegi asta, o să înţelegi şi de ce vreau eu să urc iar sus pe schele. Păi, uită-te la pereţii ăştia, bătrâne! Cum nu înţelegi? Trebuie pictaţi! Şi, dacă n-o să fiu eu, o să fie sigur altul!

— Stai puţin! am făcut, şocat. Nu-mi spune că te gândeşti la o frescă într-un palat ţigănesc! Asta e o nebunie!

— Şi de ce nu? Pereţii sunt la fel peste tot. Important e ce faci cu ei.

„Mihai Marinescu, de profesie copywriter şi de vocaţie cârtitor, iese de sub tirania termenelor de predare şi se apucă de taximetrie. El face, altfel spus, un pas înapoi. O mişcare de *downshifting*, cum i se spune în branşă. Mihai are în bagaj un noian de nemulţumiri şi câteva vise. Printre acestea din urmă, un câştig la loto şi publicarea unui roman. Scăpat de *brief*-uri şi *pitch*-uri, fără să ştie că ele îl pândesc la o cotitură a sorţii ca să-l reia în primire, omul îşi face timp să observe cât de trăşcălie e lumea în care se învârte. De ce? Fiindcă în drumurile lui Mihai Marinescu dă peste autori de «literatură insuflată» (*Căzut din accelerat*, o carte cu un titlu, hm, personal şi cu un succes, nu-i aşa?, rapid) şi căpetenii interlope cu experienţe extracorporale, în plină transă mistică. Peste alţi *downshifteri* care ar vrea să picteze biserici, pentru ca până la urmă să orneze pereţii unei vile ţigăneşti cât un transatlantic. Peste editori care îşi tarifează prefeţele la cuvânt: cincisprezece euro cuvântul ultraelogios, zece euro cel elogios şi cinci euro cel pozitiv-neutru. Peste conferinţe despre paranormal la care te umflă râsul. Peste un weekend al porţilor deschise în comuna Buzescu, unde ţigodele rromilor devin obiect de interes mediatic planetar. Nu în ultimul rând, peste amintirea lui Mircea Eliade, a cărui evocare provoacă mereu episoade şi reacţii imprevizibile.

În câteva vorbe, asta e povestea din *Downshifting*. O poveste cu zvâc şi poantă. La prima lui carte, Alexandru Done dă impresia că scrie fără efort, din *poignet*, cu un control dezinvolt al acţiunii, al frazelor şi al efectelor speciale. Salut în el un talent care face explozie acum şi care e aşteptat, ca toţi debutanţii, să confirme la a doua apariţie."

Radu Paraschivescu

EDITURA POLIROM
ISBN 978-973-46-6777-2
www.polirom.ro
Carte publicată şi în ediţie digitală